

Stockholms
universitet

Universitetsstyrelsen

Protokoll fört vid sammanträde

2026-02-18 (nr 1 2026)

kl 08.30-12.30

- Närvarande: Före justitierådet Helena Jäderblom (ordförande), rektor Hans Adolfsson, stadsdirektör Fredrik Jurdell (fr.o.m. p. 8), senior ekonom Robert Bergqvist, civilingenjör Anna Rathsmann, verkställande direktör Erik Brandsma, styresman Sanne Houbj-Nielsen (fr.o.m. p. 9), rektor Sunniva Whittaker, professor Martin Jakobsson, professor Stefan Helgesson, professor Yvonne Svanström, kårordförande Victor Nygren, vice kårordförande Kai Nuñez Wiklund och doktorand Josef Nyquist
- Huvudföredragande: Universitetsdirektör Åsa Borin
- Föredragande: Vicerektor Martin Jakobsson (p. 4), internrevisionschef Tobias Björn (p. 5), planeringschef Karin Fürstenbach (pp 6, 8 och 9), universitetsjurist Caroline Frankow Versvåg (p. 7), universitetsdirektör Åsa Borin (pp. 8, 13-15), ekonomichef Agneta Pantzare (p. 8), sektionschef Hanna Ridefelt (pp. 10-12), sektionschef Claes Strandlund (p. 16), fastighetschef László Nagy Némedi (p. 17), projektledare Anna Martin (p. 17)
- Övriga närvarande: Professor Joakim Edsjö (ersättare), prorektor Jane Reichel, universitetsdirektör Åsa Borin, internrevisionschef Tobias Björn, avdelningschef Lena Ousbäck, planeringschef Karin Fürstenbach, chefsjurist Markos Stavroulakis, rektors samordnare Daniel Andersson (p. 6), universitetsjurist Caroline Frankow Versvåg (p. 7), dataskyddsombud Laura Bulnes Strähle (p. 7), ekonomichef Agneta Pantzare (p. 8), controller Clara Ersson (pp. 8-9), controller Marie Eriksson (pp. 8-9), kvalificerad redovisningsekonomi Thomas Plesner (p. 8), sektionschef Hanna Ridefelt (pp. 10-12), sektionschef Claes Strandlund (p. 16), fastighetschef László Nagy Némedi (p. 17), projektledare Anna Martin (p. 17), sektionschef Jens Dahlman (p. 17), kanslichef Anna Pontén (p. 17), Camilla Gamrell (ST), Rebecca Adami (SACO) samt utredare Anna Riddarström
- Protokollförelse: Utredare Anna Riddarström

1. Utseende av justeringsperson Martin Jakobsson utses till justeringsperson.
2. Fastställande av dagordning Dagordningen fastställs.
3. Information från rektor Rektor informerar om utredningen En mer ändamålsenlig organisationsform för statliga universitet och högskolor, om ändring av uppdraget gällande utvecklingen av ett medborgarskapsprov samt om ökat söktryck till universitetets internationella masterprogram ht-26.

4.	Presentation av forskningsinfrastruktur vid Stockholms universitet	Presentation
5.	Avrapportering av internrevisionens årsrapport 2025
(dnr SU FV-0003-25)	Rapporten läggs till handlingarna (bilaga 1).
6.	Avrapportering av årsrapport om intern styrning och kontroll 2025
(dnr SU FV-3364-25)	Rapporten ändras i enlighet med fördiskussion och läggs till handlingarna (bilaga 2).
7.	Avrapportering av årsrapport om dataskydd 2025
(dnr SU FV-0250-26)	Rapporten läggs till handlingarna (bilaga 3).
8.	Beslut om årsredovisning 2025
(dnr SU FV-3086-25) | Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa årsredovisning för 2025 i enlighet med bilaga 4.

Punkten förklaras omedelbart justerad. |
| 9. | Beslut om budgetunderlag 2027-2029
(dnr SU FV-3997-25) | Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa budgetunderlaget i enlighet med bilaga 5.

Punkten förklaras omedelbart justerad. |
| 10. | Beslut om namnändring för Stockholms universitets holdingbolag
(dnr SU FV-0326-26) | Universitetsstyrelsen beslutar att ändra namnet från Stockholms universitet holding AB till Stockholms universitet Ventures AB (SU Ventures).

Punkten förklaras omedelbart justerad. |
| 11. | Beslut om Process för nominering av ledamöter till styrelsen för Stockholms universitet Ventures AB
(dnr SU FV-4200-25) | Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa process för nominering av ledamöter till styrelsen för Stockholm universitet Ventures AB enligt bilaga 6. |
| 12. | Beslut om revidering av Ägaranvisningar för Stockholms universitet Ventures AB
(dnr SU FV-4201-25) | Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa Ägaranvisningar för Stockholms universitet Ventures AB enligt bilaga 7.

Detta beslut ersätter Ägaranvisningar för Stockholms universitet holding AB fastställda av universitetsstyrelsen 2021-04-16. |

13. Beslut om förslag till styrelseledamöter i Stockholms universitet Ventures AB (dnr SU FV-0203-26)	Universitetsstyrelsen beslutar föreslå att följande personer utses till ledamöter i styrelsen för Stockholms universitet Ventures AB för kommande mandatperiod: styrelseordförande Hans Börsvik, tillika ordförande, generaldirektör Gunilla Nordlöf, verkställande direktör Krusbeth Kristensson, CFO Fredrik Geijer, professor Mats Danielson och professor Neus Visa.
14. Beslut om utseende av ägarombud vid bolagsstämma i Stockholms universitet Ventures AB (dnr SU FV-0204-26)	Universitetsstyrelsen beslutar att till Stockholms universitets ägarombud vid Stockholms universitet Ventures AB årsstämma samt vid eventuella extra bolagsstämmor utse Leif Järlebark för perioden 2026-03-01 – 2026-05-10 och Lucas Pettersson för perioden 2026-05-11 – 2027-02-28.
15. Återrapportering med anledning av Internrevisionens granskning av IT-säkerhet (dnr SU FV-0975-25)	Information
16. Diskussion om revidering av Anställningsordning för anställning som och befordran till lärare (AOSU) (dnr SU FV-0138-26)	Efter diskussion beslutar universitetsstyrelsen att fastställa Anställningsordning för anställning som och befordran till lärare enligt bilaga 8.

Detta beslut ersätter Anställningsordning för anställning som och befordran till lärare beslutad av universitetsstyrelsen 2024-10-28. |
17. Information om lokaloptimeringsprojektet (dnr SU FV-0533-26)	Information
18. Beslut om styrelseseminarium 2026	Universitetsstyrelsen beslutar att sammanträdet den 22 september kommer att följas av ett styrelseseminarium.
19. Övriga frågor	Inga övriga frågor anmäldes.

Stockholms
universitet

Tobias Bjöörn
Internrevisionschef

Rapport
2026-01-30

Dnr: SU FV-003-25

Internrevisionens årsrapport 2025

Internrevisionen

Sammanfattning

Denna årsrapport är en sammanställning över Internrevisionens arbete under 2025. Årsrapporten innehåller Internrevisionens bedömningar av intern styrning och kontroll inom ramen för genomförda granskningar. Sammantaget är detta en del av underlaget för styrelsens uttalande om intern styrning och kontroll i årsredovisningen.

Internrevisionen har under året arbetat i enlighet med Stockholms universitets beslutade internrevisionsplan 2025. Iakttagelser och föreslagna rekommendationer från genomförda revisioner har under året löpande rapporterats till Universitetsstyrelsen och dess revisionsutskott. Internrevisionen har även haft regelbundna avstämningar med rektor och universitetsdirektör.

Utöver genomförda granskningar innehåller årsrapporten även redogörelse för internrevisionens övriga genomförande och oberoende.

Tobias Björn
Internrevisionschef

Innehåll

Inledning.....	4
Risکانالys och framtagande av internrevisionsplan	4
Revisionsinsatser enligt plan 2025	5
Uppföljning av tidigare beslutade åtgärdsplaner	6
Kvalitetsarbete.....	7
Kompetensutveckling.....	8
Övrigt arbete under 2025	9
Internrevisionens resurser.....	10
Internrevisionens oberoende och genomförande.....	10

Bilaga 1 Översikt internrevisionsrapporter avrapporterade under 2025

Bilaga 2 2025 års uppföljning av tidigare internrevisionsgranskningar

Inledning

Internrevision vid Stockholms universitet bedrivs enligt internrevisionsförordningen (2006:1228) samt Riktlinjer för Internrevisionen (dnr SU FV-0003-25). Internrevisionen ska även där så är tillämpligt inhämta vägledning från internationella riktlinjer för internrevisorer (IPPF) från IIA och uppfylla syfte och intention som anges i standards. Internrevision inom Stockholms universitet är en fristående funktion, direkt underställd universitetets styrelse, och rapporterar sitt granskningsarbete till styrelsen löpande under året. Denna årsrapport innehåller en sammanfattning av Internrevisionens arbete under det gångna året, tillsammans med en uppföljning av granskningar från tidigare år. Utöver genomförda granskningar innehåller årsrapporten även redogörelse för internrevisionens övriga genomförande och oberoende.

Risakanalys och framtagande av internrevisionsplan

Internrevisionen har genomfört sin årliga riskanalys, som ligger till grund för förslag på revisionsplan, i enlighet med internrevisionsförordningen. Riskanalysen utgår från såväl universitetets egen riskanalys som från Internrevisionens egen riskidentifiering. I analysen bedöms även risken för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter. Internrevisionen utvecklade under föregående år metodiken för framtagande av riskanalysen. Analysen har skett i tre huvudsakliga steg.

Det första steget består av *inventering av risker*. I detta steg har Internrevisionen gjort omvärldsbevakning och research med fokus på såväl sektorsspecifika risker som allmänna utvecklingstendenser och händelser som kan tänkas spela roll för universitetets uppdrag och måluppfyllelse. I denna del har Internrevisionen utgått från bland annat regleringsbrev till lärosäten, centrala dokument från Stockholms universitet såsom strategier, årsredovisning, verksamhetsplan och universitetets riskanalys, ny lagstiftning, jämförelser med andra lärosäten, erfarenheter från Internrevisionens tidigare granskningar, samt omvärldsförändringar och aktuella frågor. Utöver ovan nämnda underlag har Internrevisionen även genomfört ett flertal intervjuer med utvalda representanter från ledning och verksamhet i syfte att inhämta information att beakta i processen för riskanalysen. Inventeringen har utmynnat i en sammanställd bruttolista av identifierade risker.

I det andra steget har Internrevisionen *värderat de identifierade riskerna*. I detta steg har riskerna kategoriserats. Vidare har Internrevisionen gått igenom huruvida området eller angränsande riskområde har granskats tidigare. Utifrån en bedömning av väsentlighet och risk har Internrevisionen sedan bedömt om granskning bör ske 2026 eller om granskning bör avvaktas. Det tredje steget har bestått av *framtagande av granskningsförslag*.

Internrevisionens förslag till Internrevisionsplan 2026 diskuterades vid styrelsens sammanträde 24 oktober 2025 och beslutades sedan av styrelsen vid sammanträdet 5 december 2025.

Revisionsinsatser enligt plan 2025

I detta avsnitt beskrivs Internrevisionens operativa arbete under revisionsåret 2025.

Granskningsuppdrag

Internrevisionen har under året genomfört granskningar i enlighet med revisionsplan 2025 som beslutades av styrelsen i november 2024. Efter varje genomförd granskning har Internrevisionen överlämnat en rapport med iakttagelser och rekommendationer till universitetsledningen. I rapporterna lämnas bland annat en sammanfattande bedömning av den interna styrningen och kontrollen utifrån följande nivåer: *tillfredsställande, förbättringsmöjligheter, bristfällig samt otillfredsställande.*

Under 2025 har Internrevisionen avrapporterat följande granskningar till Universitetsstyrelsen:

- Sammanfattningsrapport av 2024 års institutionsgranskningar med institutionsrapporter som bilagor
- Granskning av IT-säkerhet
- Granskning av universitetets riskanalysarbete enligt förordningen om intern styrning och kontroll
- Granskning av generativ hantering av AI
- Fördjupad uppföljande granskning av säkerhetsarbetet
- Granskning av informations- och IT-säkerhetskultur

En sammanfattning av respektive gransknings syfte, övergripande slutsats, rekommendationer samt universitetsstyrelsens beslutade åtgärder med anledning av respektive granskning redovisas i Bilaga 1.

Sammanfattningsrapport av 2025 års institutionsgranskningar avrapporteras vid styrelsemötet i april 2026.

Rådgivningsuppdrag

Några formella rådgivningsuppdrag har inte erhållits under året. Internrevisionen har som vanligt under året haft en kontinuerlig dialog med Revisionsutskott, Rektor, förvaltningsavdelningar och institutioner med anledning av genomförda granskningar.

I enlighet med tidigare år har Internrevisionen på uppdrag av Rektor även granskat den interna kontrollen avseende ekonomisk redovisning vid SUHF. Avrapportering från denna granskning sker till SUHF:s kansli.

Uppföljning av tidigare beslutade åtgärdsplaner

Internrevisionen ska enligt internrevisionsstandards och internrevisionsplan 2025 följa upp att verksamhetens åtgärder genomförts effektivt eller att ledningen har accepterat risken genom att åtgärder inte vidtas. Internrevisionen etablerade under 2021, i överenskommelse med Revisionsutskottet, en ny rutin för den årliga uppföljningen. Rutinen innebär att Internrevisionens uppföljning av tidigare rapporter genomförs först efter att Rektors kansli har genomfört uppföljning i enlighet med den tidplan som anges i Rektors yttrande. Kansliets uppföljning kan därmed ingå som en del av det material Internrevisionen tar del av i samband med den årliga uppföljningen. En detaljerad beskrivning av 2025 års uppföljning återfinns i Bilaga 2.

Internrevisionen (IR) har i enlighet med internrevisionsplanen följt upp tidigare internrevisionsrapporter. Under 2025 har IR följt upp 6 rapporter som inte tidigare varit föremål för uppföljning och åter följt upp kvarstående rekommendationer från 3 föregående rapportuppföljningar, vilket sammantaget summerar till 47 rekommendationer som följts upp under 2025. Resultatet av årets uppföljning av dessa rekommendationer återfinns i tabellen nedan:

Översikt - statusbedömning av uppföljningar 2025	Antal
Åtgärdsplaner/internrevisionsrapporter som följts upp	9
Ingen åtgärd beslutad (rekommendationen stängs)	6
Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)	35
Åtgärd pågår (rekommendationen kvarstår)	6
Åtgärd ej påbörjad (rekommendationen kvarstår)	
Totalt antal uppföljda åtgärder	47

IR kan konstatera att merparten av de uppföljda åtgärderna är genomförda. IR bedömer därför sammanfattningsvis att universitetet i stort har arbetat enligt de åtgärdsplaner som beslutats med anledning av IR:s internrevisionsrapporter. Äldre kvarvarande åtgärder har även kunnat avslutas i samband med årets uppföljningar. Det har dock noterats några förseningar i åtgärdsarbetet, vilket framgår i denna bilaga. Av de 47 åtgärder som följts upp är 5 åtgärder ännu pågående och rekommendationen kvarstår därmed. IR bedömer även att ett utvecklingsområde är åtgärdernas effekt på identifierade brister.

Kvalitetsarbete

Internrevisionen utvecklade sitt interna kvalitetsarbete under 2023 och undersöker numera årligen hur funktionen uppfattas i syfte att använda resultatet och arbeta med kvalitetsutveckling. Detta är beskrivet i ”Program för kvalitetsförbättring inom SU:s Internrevision 2023 och framåt”, fastställt 2023-11-28. Det interna kvalitetsarbetet har 2025 huvudsakligen av följande delar:

- Internrevisionschefen har haft regelbundna möten med Rektor och Universitetsdirektör och för samtal om bland annat Internrevisionens roll, arbetssätt och samarbete med ledning och verksamhet.
- I syfte att erhålla synpunkter från universitetets ledning har ett utvärderande samtal skett med Rektor och Universitetsdirektör om Internrevisionens arbete under året.
- Internrevisionschefen har haft regelbundna möten med styrelsens ordförande och Revisionsutskottet, utöver närvaron vid Universitetsstyrelsens sammanträden. Löpande dialog förs med ordförande och Revisionsutskott om Internrevisionens arbete.
- En enkätundersökning har genomförts till Revisionsutskottets ledamöter för att fånga synpunkter på funktionens arbete.
- Enkätundersökningar riktad till granskade verksamheter har genomförts i syfte att fånga hur de granskade har upplevt kontakten med Internrevisionen under genomförandet av de tematiska granskningarna.
- Internrevisionen har genomfört en självvärdering samt genomfört en GAP-analys utifrån de nya internrevisionsstandards som trädde i kraft 9 januari 2025.
- Internrevisionen har i samarbete med Planeringssekretariatet besvarat ESV:s årliga enkät om myndighetens internrevision och interna styrning och kontroll.

En fördjupad återkoppling av resultatet av ovanstående har skett till styrelsens revisionsutskott.

Enkätsvaren från revisionsutskottet visar på hög nöjdhet med internrevisionens arbete. Återkoppling från ledningen handlade bland annat om att de påbörjade institutionsbesöken är ett positivt initiativ, samt att ett utvecklingsområde är tydligare gradskillnad i lämnade rekommendationer.

Frågorna som ställdes i enkäten till verksamheterna om genomförda granskningar avsåg bland annat bemötande, information om syfte med granskningen, om frågor som ställdes var relevanta, och huruvida iakttagelser och rekommendationer i rapporterna var relevanta. Genomgången av erhållna enkätsvar visar sammantaget att respondenterna är positiva till hur internrevisionen förbereder, genomför, analyserar och rapporterar granskningar. Snittvärdet per fråga är emellertid något lägre än föregående år. Samtliga värden med undantag för frågan om iakttagelser och rekommendationer har fortfarande snittvärden över 3, dvs merparten av svaren instämmer till stor del eller helt. Det är där vi vill att svaren ska hamna. I frågan om relevanta iakttagelser och rekommendationer återfinns dock ett flertal svar i kategorin ”instämmer till viss del”, vilket får beaktas inför kommande år. Internrevisionen påbörjade institutionsbesök under 2025, vilket är något som erhållit positiv återkoppling i enkäter.

Sammantaget, utifrån erhållen feedback, avser IR att under 2026 bland annat fokusera på att utveckla muntlig och skriftlig kommunikation rörande identifierade brister/utvecklingsområden och lämnade rekommendationer, samt fortsätta påbörjade institutionsbesök

Genomförda granskningar under 2025 har kvalitetssäkrats genom att revisionen utförs i enlighet med internrevisionens metodik, innehållande bland annat intern kvalitetssäkring inom Internrevisionen, faktakontroll av berörda parter inom organisationen, samt att utkast till revisionsrapport delas med Revisionsutskottet inför styrelserapportering.

Under 2025 har Internrevisionen arbetat vidare med att utveckla sin arbetsmetodik för att säkra hög kvalitet i utfört arbete. Då en ny standard för internrevision trädde i kraft i början av året har Internrevisionen under 2025 genomfört en GAP-analys och identifierat utvecklingsområden. Exempelvis kan nämnas att riktlinjer för internrevisionen har reviderats (och beslutades av universitetsstyrelsen 5 december 2025) och en internrevisionsstrategi har tagits fram (se vidare under övrigt arbete).

Kompetensutveckling

Alla internrevisorer är medlemmar på IIA, vars standarder förutsätter kontinuerlig kompetensutveckling av sina medlemmar. Kompetensutveckling av Internrevisionens medarbetare har under 2025 skett genom seminarier, kurser och konferenser anordnade av bland annat Internrevisorernas förening (IIA), Ekonomistyrningsverket, Statskontoret och Stockholms universitet.

Internrevisionen har även deltagit i nätverksträffar för kompetensutveckling. Nätverk där SU:s Internrevision regelbundet medverkar är följande:

- Nordiska internrevisorer vid universitet och högskolor (NIRUH)
- Offentliga nätverket (för statliga internrevisorer) inom IIA
- Mälardalsnätverket (internrevisorerna vid SU, KI, KTH, MdU, UU, SLU och ÖRU)

Internrevisionen har även deltagit i den årliga konferensen GRC-dagarna (Governance, Risk & Compliance) som anordnas i Stockholm av bland annat Internrevisionsföreningen, IIA. Internrevisionen deltar även löpande vid lämpliga seminarier som anordnas inom Stockholms universitet. Under 2025 kan exempelvis nämnas återkommande aktuella frågor inom ramen för Humanvetenskapliga seminariet, samt gästföreläsningen ”Att designa AI-kompatibla examinationer i högre utbildning” med professor Margaret Bearman från Deakin University i Australien som anordnades av CeUL.

Under 2025 har Internrevisionen utvecklat ”kompetensblad” där löpande dokumentation sker av de kurser, utbildningar och konferenser som varje internrevisor tar del av. Syftet är att kunna följa genomförd kompetensutveckling på individuell nivå, samt att tydligare säkra att internrevisionen täcker de områden som internrevisorer bör utveckla kompetens inom enligt internrevisionsstandards.

Övrigt arbete under 2025

Internrevisionen har regelbundna avstämningsmöten med Revisionsutskottet och löpande avstämningar med Rektor och Universitetsdirektör. I övrigt sker kontakter med olika chefer och verksamheter inom universitetet vid behov och när internrevisionen önskar informera sig i aktuella frågor.

Internrevisionen tar regelbundet del av information från exempelvis universitetets styrelsemöten, anteckningar från förvaltningens avdelningschefers möten och informationsmöten från universitetsförvaltningen.

Internrevisionen har löpande haft arbetsmöten och intern planering, samt arbetat med bland annat budgetering, resultatuppföljning, tertialrapporter av resultat och månadsvisa lönekontroller. Under året har Internrevisionen genomfört en återlämning av ackumulerat kapital.

Avseende behandling av personuppgifter utifrån GDPR har internrevisionens registerförteckning uppdaterats under 2025 utifrån att nytt ramavtal har tecknats med upphandlad konsultbyrå avseende internrevisionstjänster.

Under 2025 har Internrevisionen infört institutionsbesök. Syftet har dels varit att bättre lära känna universitetets kärnverksamhet, dels att göra internrevisionens uppdrag mer känt och förankrat. Besöken inleddes i oktober 2025 och kommer att fortsätta ske löpande under kommande år.

För att möta krav i den nya internationella standarden för internrevision har Internrevisionen under 2025 utarbetat en strategi innehållande vision, strategiska mål och stödjande initiativ för internrevisionsfunktionen. Internrevisionens vision är: *Internrevisionen bidrar till universitetets strategiska områden genom värdeskapande granskningar.*

Internrevisionens strategiska mål:

- Vårt uppdrag är känt och förankrat i universitetets verksamheter.
- Vårt arbete leder till förbättringar av universitetets interna styrning och kontroll.
- Vi arbetar med utvärdering och utveckling av revisionen.

Internrevisionsstrategin har diskuterats med universitetsstyrelse och ledning i samband med framtagande av revisionsplan 2026, där strategin även återges i korthet.

Internrevisionens resurser

Under 2025 har Internrevisionen bestått av en internrevisionschef samt två internrevisorer, samtliga tjänster har uppgått till 100 procent. En ny internrevisor rekryterades i slutet av 2024 och påbörjade sin anställning 13 januari 2025.

Internrevisionen har anlitat och samarbetat med externa konsulter för två granskningar under 2025: Granskning av IT-säkerhet, samt Granskning av informations- och IT-säkerhetskultur. Den förra rapporten är upphandlades under 2024 men presenterades vid universitetsstyrelsens sammanträde i april 2025.

Internrevisionens oberoende och genomförande

Internrevisionens oberoende har säkrats genom att funktionen rapporterar till och är organisatoriskt underställd Universitetsstyrelsen samt att internrevisionschefen har lönesamtal och utvecklingssamtal direkt med styrelseordförande. Vidare har Internrevisionen kunnat verka oberoende, har inte varit utsatt för otillbörliga påtryckningar eller varit operativt delaktig i verksamheten.

Sammantaget bedömer internrevisionen det inte har förekommit några avvikelser mot etik och yrkesmässighet i internrevisionens arbete under 2025 och att internrevisionen har utfört revisionen i överensstämmelse internrevisionsförordning och universitetets riktlinjer för internrevision. Internrevisionen har vidare i allt väsentligt arbetat utifrån internationella riktlinjer för internrevisorer (IPPF) från IIA för att uppfylla dess syfte och intention.

Bilaga 1 - Översikt internrevisionsrapporter avrapporterade under 2025

Under året har Internrevisionen avrapporterat följande granskningar till universitetsstyrelsen:

- Sammanfattningsrapport av 2024 års institutionsgranskningar med institutionsrapporter som bilagor
- Granskning av IT-säkerhet
- Granskning av universitetets riskhantering enligt förordningen om intern styrning och kontroll
- Granskning av universitetets hantering av generativ AI
- Fördjupad uppföljande granskning av säkerhetsarbetet
- Granskning av informations- och IT-säkerhetskultur

Rapporterna presenteras översiktligt nedan, med fokus på syfte, övergripande revisionell bedömning och rekommendationer, samt de åtgärder som beslutats, med tillhörande ansvar och tidplan för uppföljning.

Rapport: Internrevisionens institutionsgranskningar 2024 – styrelsesammanfattning (US 19 april 2025)

Internrevisionen (IR) granskade i enlighet med internrevisionsplanen för 2024 den interna styrningen och kontrollen vid universitetets institutioner. I årets granskning ingick följande institutioner: Institutionen för arkeologi och antikens kultur (108) och Institutionen för astronomi (401).

Syftet med granskningarna var att besvara följande revisionsfråga: Har institutionen ändamålsenliga och effektiva rutiner som säkerställer god intern styrning och kontroll inom väsentliga riskområden?

Granskningen visade att några av bristerna i den interna styrningen och kontrollen återkommer hos institutionerna. Mot bakgrund av detta bedömde IR att universitetsövergripande åtgärder behövs för att komplettera lokala åtgärder som vidtas på institutionsnivå. Tre rekommendationer lämnades till universitetsledningen.

Rekommendationer	Åtgärder ¹	Ansvar och uppföljning ²³
1. Vidta åtgärder för att säkerställa kännedom och efterlevnad av gällande regler rörande bisysslor.	Rektor bedömer att rekommendationen hanteras inom ramen för det pågående och planerade arbetet. Arbetet ska återrapporteras till rektor senast 31 januari 2026.	Rektor beslutar uppdra åt universitetsdirektören att återrapportera arbetet med att förtydliga och förenkla rapporteringen av bisysslor senast den 31 januari 2026. Arbetet ska återrapporteras till rektor senast 31 januari 2026.
2. Vidta åtgärder för att säkerställa institutionernas kännedom och efterlevnad av krav avseende personuppgiftsbehandling samt genomför uppföljning av efterlevnad.	Rektor avser att i samråd med dekaner och vicerektorer fatta beslut om att samtliga institutioner och motsvarande ska ha upprättat en registerförteckning enligt artikel 30 GDPR senast den 30 september 2025. Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att följa upp att institutioner och motsvarande har ett aktuellt register på plats. Uppdraget ska återrapporteras till rektor den 1 november 2025.	Rektor beslutar uppdra åt universitetsdirektören att följa upp att institutioner och motsvarande har ett aktuellt artikel 30 GDPR register på plats senast den 30 september 2025. Uppdraget ska återrapporteras till rektor den 1 november 2025. Universitetsdirektören beslutar att uppdra till Rektors kansli att följa upp att institutioner och motsvarande

¹ Rektor, 2025-04-28, *Yttrande över internrevisionens institutionsgranskningar 2024* (Dnr SU FV-0973-25)

² Rektor, 2025-05-08, *Beslut om upprättande av registerförteckningar enligt artikel 30 GDPR och uppdrag till universitetsdirektören med anledning av internrevisionens institutionsgranskningar 2024* (Dnr SU FV-0973-25)

³ Universitetsdirektör, 2025-05-22, *Uppdrag till Rektors kansli med anledning av internrevisionens institutionsgranskningar 2024* (Dnr SU FV-0973-25)

	Verksamhetens arbete med dataskydd och regelefterlevnad följs dessutom årligen upp genom dataskydds-ombudets årsrapport till styrelsen.	har ett aktuellt artikel 30 GDPR register på plats senast den 30 september 2025. Uppdraget ska återrapporteras till universitetsdirektören senast den 24 oktober 2025.
3. Tydliggör ansvar och nästa steg i arbetet med att utveckla det systematiska arbetet med informationssäkerhet.	Pågående arbete och nästa steg i arbetet med att utveckla det systematiska arbetet med informationssäkerhet sammanfattas kortfattat ovan. Arbetet med informationssäkerhet rapporteras löpande till styrelsen inom ramen för tertialrapporterna och förvaltningens riskåtgärder följs upp inom ramen för ordinarie processer i tertialerna.	Inget rektorsbeslut om uppdrag utöver pågående arbete och löpande rapportering enligt yttrande.

Rapport: Granskning av IT-säkerhet (US 28 april 2025)

Granskningens syfte var att utvärdera huruvida Stockholms universitets styrning och kontroll är tillräcklig gällande IT-säkerhet. Granskningen omfattade teknisk säkerhetsnivå samt styrning, med huvudsaklig fokus på den tekniska aspekten.

Den samlade bedömningen var att Stockholms universitets arbete med IT-säkerhet är *otillfredsställande* och innehåller allvarliga brister som behöver åtgärdas. Fem rekommendationer lämnades till universitetsledningen.

Rekommendationer	Åtgärder ⁴	Ansvar och uppföljning ⁵⁶
1. Åtgärda tekniska avvikelser.	Rektor avser att i samråd med dekaner och vicerektorer besluta att de tekniska avvikelserna ska åtgärdas, och att avvikelser med hög risknivå ska hanteras skyndsamt. Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att åtgärda tekniska avvikelser relaterade till universitetsgemensamma system. Därutöver avser rektor att uppdra till universitetsdirektören att tillse att IT-ansvariga för lokal IT-system som berörs av avvikelser informeras om att dessa ska åtgärdas, samt att följa upp att det genomförs.	Samtliga uppdrag ska återrapporteras till universitetsstyrelsen i april 2026. Delrapportering med lägesbeskrivning av arbetets framåtskridande ska ske till rektor var tredje månad. Rektor har beslutat om uppdrag åt dekanerna samt universitetsdirektören. Uppdragen ska slutrapporteras till rektor senast den 15 mars 2026 och dessförinnan delrapporteras löpande i samband med tertialrapporteringar. Universitetsdirektören har givit uppdrag vidare till chefen för IT-avdelningen samt chefen för ledningssekretariatet.
2. Åtgärda bristfälliga mjukvaruuppdateringar.	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att säkerställa att programvaror för universitetsgemensam infrastruktur är uppdaterade, och framöver uppdateras regelbundet. Där så är möjligt ska automatisk uppdatering införas. Därutöver avser rektor att uppdra till dekanerna att säkerställa att samtliga institutioner och centrumbildningar är medvetna om sitt ansvar att uppdatera programvaror för lokal infrastruktur utifrån ett informationssäkerhetsperspektiv.	Uppdragen ska slutrapporteras till universitetsdirektör senast den 1 mars 2026.

⁴ Rektor, 2025-04-28, *Yttrande över internrevisionens granskning av IT-säkerhet* (Dnr SU FV-0975-25)

⁵ Rektor, 2025-05-15, *Beslut om åtgärder och uppdrag med anledning av internrevisionens granskning av IT-säkerhet* (Dnr SU FV-0975-25)

⁶ Universitetsdirektör, 2025-05-22, *Uppdrag till IT-avdelningen och Ledningssekretariatet med anledning av internrevisionens granskning av IT-säkerhet* (Dnr SU FV-0975-25)

	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att utreda förutsättningarna för att genomföra regelbundna sårbarhetsskanningar vid lärosätet.	
3. Åtgärda bristfälliga säkerhetsinställningar och konfigureringar.	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att åtgärda de noterade bristfälliga säkerhetsinställningarna och konfigureringarna i universitetsgemensamt externt exponerad infrastruktur samt att ta fram förslag på process för att säkerställa att inställningar är korrekt konfigurerade.	
4. Specificera kravställning på IT-säkerhet och inför arbetssätt för att följa upp efterlevnad av kraven.	Ett nytt styrdokument, Handläggningsordning för ansvarsfördelning och vägledning avseende säkerhetsåtgärder i informationssystem vid Stockholms universitet, har fastställts som förtydligar ansvaret för IT-säkerhet och uppföljning. Rektor bedömer därmed att rekommendationen har hanterats.	
5. Stärk det operativa IT-säkerhetsarbetet.	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att ta fram en plan i syfte att långsiktigt höja nivån på IT-säkerhetsarbetet och säkerställa en god IT-säkerhetsmiljö, vilket inkluderar att stärka det operativa IT-säkerhetsarbetet.	

Rapport: Granskning av universitetets riskhantering enligt förordningen om intern styrning och kontroll (US 22 september 2025)

Syftet med granskningen var att bedöma om Stockholms universitet har en effektiv och ändamålsenlig riskhantering som stödjer universitetet i att uppnå sina mål och fullgöra sitt uppdrag samt att bedöma om processen uppfyller interna och externa krav. Granskningen utgick från följande revisionsfrågor:

- Finns en tydlig process som är anpassad till verksamheten och som följer förordningskraven?
- Finns en tydlig och ändamålsenlig fördelning av roller och ansvar?
- Efterlevs processen när väsentliga risker identifieras, hanteras och följs upp?
- Följs processen upp och utvärderas för att säkerställa att den stödjer universitetet att hantera väsentliga risker på ett effektivt sätt?

IR:s samlade bedömning var att universitetets riskhantering enligt förordningen om intern styrning och kontroll har *förbättringsmöjligheter*. Sex rekommendationer lämnades till universitetsledningen.

Rekommendationer	Åtgärder ⁷	Ansvar och uppföljning ⁸⁹
1. Säkerställ förståelse för riskbegrepp och syfte med intern styrning och kontroll vid genomförande av de olika momenten.	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att ta fram utbildningsmaterial och säkerställa att det tillgängliggörs verksamheten inför framtagande av riskanalys och åtgärder.	Rektor beslutar att uppdra åt universitetsdirektören: <ul style="list-style-type: none">• att ta fram utbildningsmaterial och säkerställa att det tillgängliggörs verksamheten inför framtagande av riskanalys och åtgärder.• att se över och dokumentera ansvarsfördelning inom arbetet med intern styrning och kontroll.
2. Överväg att tydliggöra ansvar och roller för intern styrning och kontroll i fler nivåer i verksamheten. I detta kan modellen med	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att se över och dokumentera ansvarsfördelning inom arbetet med intern styrning och kontroll.	Det första uppdraget ska återrapporteras till rektor senast den 1 april 2026. Det andra uppdraget ska återrapporteras till rektor senast den 31 december 2025.

⁷ Rektor, 2025-09-22, *Rektors yttrande över internrevisionens granskning av universitetets riskhantering enligt förordningen om intern styrning och kontroll* (Dnr SU FV-1999-25)

⁸ Rektor, 2025-09-25, *Uppdrag till universitetsdirektören med anledning av internrevisionens granskning av universitetets riskhantering enligt förordningen om intern styrning och kontroll* (Dnr SU FV-1999-25)

⁹ Universitetsdirektör, 2025-10-02, *Uppdrag till Planeringssekretariatet och Ledningssekretariatet med anledning av internrevisionens granskning av universitetets riskhantering enligt förordningen om intern styrning och kontroll* (Dnr SU FV-1999-25)

ansvarslinjer vara vägledande.		Universitetsdirektören har givit uppdragen till Planeringssekretariatet och Ledningssekretariatet.
3. Tydliggör Planeringssekretariatets stödjande roll i riskprocessen.	Rekommendationen hanteras inom ramen för åtgärderna kopplade till rekommendation 1 och 2 ovan.	Det första uppdraget ska återrapporteras till universitetsdirektören senast den 18 mars 2026. Det andra uppdraget ska återrapporteras till universitetsdirektören senast den 10 december 2025.
4. Fortsätt utveckla arbetet med framtagande och uppdatering av universitetets väsentliga risker.	Rekommendationen bedöms hanteras inom ramen för universitetsförvaltningens ordinarie processer och lämnas därför utan ytterligare åtgärd från rektor.	
5. Säkerställ att effektiva riskåtgärder tas fram i enlighet med nuvarande anvisningar samt att sakkunskap från universitetsförvaltningen i högre utsträckning nyttjas vid framtagande av riskåtgärder.	Rekommendationen bedöms hanteras inom ramen för universitetsförvaltningens ordinarie processer och lämnas därför utan ytterligare åtgärd från rektor.	
6. Utveckla rapporteringen till universitetsstyrelsen.	Rektor bedömer att rekommendationen har hanterats.	

Rapport: Granskning av universitetets hantering av generativ AI (US 22 september 2025)

Syftet med granskningen var att bedöma om det finns tillräcklig intern styrning och kontroll av universitetets arbete med generativ AI. Granskningen innehöll även delvis en kartläggning av nuläge och identifiering av utvecklingsbehov. Granskningen utgick från följande revisionsfrågor:

1. Finns tydlig styrning och vägledning för användning av generativ AI?
2. Finns förutsättningar för användning av generativ AI?
3. Har universitetet genomfört en riskbedömning samt vidtagit åtgärder för att minska identifierade risker?
4. Har tydlig information om generativ AI förmedlats inom universitetet?
5. Erbjuds utbildning om användning och etik kring generativ AI?
6. Finns uppföljning eller kontroller av hur generativ AI används inom universitetet?

IR:s samlade bedömning var att den interna styrningen och kontrollen inom området har *förbättringsmöjligheter*. Sex rekommendationer lämnades till universitetsledningen.

Rekommendationer	Åtgärder ¹⁰	Ansvar och uppföljning ¹¹¹²
1. Universitetet bör ta fram en policy som definierar ramarna för både användning och användare av AI.	Rekommendationen lämnas utan åtgärd från rektor.	Rektor beslutar att ge uppdrag åt universitetsdirektören och föreståndare för Centrum för universitetslärarutbildning. Uppdragen ska återrapporteras till rektor senast den 31 januari 2026.
2. Utveckla tillgång till AI-verktyg för universitetets anställda och tydliggör informationen om tillgängligheten.	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att utveckla informationen om tillgängligheten till AI-verktyg.	Universitetsdirektören har givit uppdragen till IT-avdelningen, Rättssekretariatet, Kommunikationsavdelningen och Ekonomiavdelningen. Samtliga uppdrag ska återrapporteras till universitetsdirektören den 16 januari 2026.
3. Genomför rekommenderad	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att se över lärosätets samlade regelverk i syfte att	

¹⁰ Rektor, 2025-09-22, *Rektors yttrande över internrevisionens granskning av universitetets hantering av generativ AI* (Dnr SU FV-1998-25)

¹¹ Rektor, 2025-09-25, Uppdrag till universitetsdirektören och föreståndare för centrum för universitetslärarutbildning med anledning av internrevisionens granskning av universitetets hantering av generativ AI (Dnr SU FV-1998-25)

¹² Universitetsdirektör, 2025-10-02, Uppdrag till IT-avdelningen, Rättssekretariatet, Kommunikationsavdelningen och Ekonomiavdelningen med anledning av internrevisionens granskning av universitetets hantering av generativ AI (Dnr SU FV-1998-25)

<p>konsekvensbedömning (bl.a. avseende integritetsrisker) och utveckla AI-relaterade riskåtgärder.</p>	<p>förtydliga ansvar vad avser behov och genomförande av konsekvensbedömningar för universitetsgemensamma och lokalt tillhandahållna AI-verktyg. Vidare avser rektor att uppdra till universitetsdirektören att säkerställa att rekommenderad konsekvensbedömning slutförs.</p>	
<p>4. Genomför insatser för att öka kännedom om och deltagande i AI-relaterade utbildningar.</p>	<p>Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören och CeUL att genomföra insatser för att öka kännedom om var medarbetare hittar information om AI-relaterade utbildningar.</p>	
<p>5. Universitetet bör se över hur inköp av AI-verktyg sker.</p>	<p>Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att se över hur inköp av AI-verktyg sker.</p>	
<p>6. Universitetet bör följa upp hur examinationsformer anpassas utifrån AI-relaterade risker.</p>	<p>Rekommendationen lämnas utan åtgärd från rektor.</p>	

Rapport: Fördjupad uppföljande granskning av säkerhetsarbetet (US 24 oktober 2025)

Syftet med granskningen var att granska om tillräckliga åtgärder har vidtagits inom säkerhetsområdet utifrån tidigare granskningar. Syftet bröts ner till följande revisionsfrågor:

- Har de beslutade åtgärderna genomförts enligt plan och implementerats?
- Vilken effekt har de genomförda åtgärderna haft på universitetets säkerhetsarbete som helhet och vad är nuvarande status och förutsättningar för ett systematiskt och effektivt säkerhetsarbete framåt?

IR:s samlade bedömning var att det finns *förbättringsmöjligheter*. Två rekommendationer lämnades till universitetsledningen.

Rekommendationer	Åtgärder ¹³	Ansvar och uppföljning
För att stärka arbetet inom informationssäkerhet och säkerhet: 1. Ta fram en plan för informationssäkerhet respektive säkerhet, för hur följsamhet till gällande interna och externa regelverk ska uppnås för hela universitetet. Planerna bör innehålla tydliga, tidsatta åtgärder och säkerställa att tillräckliga resurser allokeras för att genomföra arbetet.	Rektor bedömer att rekommendationen hanteras inom ramen för pågående arbete och rekommendationen lämnas därför utan ytterligare åtgärd från rektor.	Inget rektorsbeslut om uppdrag då åtgärden ska hanteras inom ramen för pågående arbete, samt redan har hanterats.
För att stärka åtgärdsarbetet: 2. Utveckla och stärk återrapportering av verkställandet av åtgärder.	Rektor bedömer att rekommendationen har hanterats.	

¹³ Rektor, 2025-10-24, *Yttrande över internrevisionens fördjupade uppföljande granskning av säkerhetsarbetet* (Dnr SU FV-3226-25)

Rapport: Granskning av informations- och IT-säkerhetskultur (US 5 december 2025)

Syftet med granskningen var att bedöma om universitetet har en intern styrning och kontroll som säkerställer en god informations- och IT-säkerhetskultur i enlighet med krav i lag, föreskrifter och interna styrdokument. Följande revisionsfrågor ingick för att besvara syftet:

- Reglerar interna styrdokument hur ansvaret för informations- och IT-säkerhetsområdet inom universitetet är fördelat?
- Har universitetet etablerade rutiner för genomförande och uppföljning för att uppnå kunskap och mognad hos medarbetare inom informations- och IT-säkerhetsområdet?
- Finns kännedom om rapporteringsrutiner vid misstänkta eller inträffade incidenter kopplade till medarbetares användning av digitala system?
- Bedöma nivå på universitetets mognad avseende informations- och IT-säkerhet.

IR:s sammantagna bedömning var att universitetets interna styrning och kontroll är *bristfällig* och behöver stärkas i syfte att säkerställa en god informations- och IT-säkerhetskultur i enlighet med krav i lag, föreskrifter och interna styrdokument. Tre rekommendationer lämnades till universitetsledningen.

Rekommendationer	Åtgärder ¹⁴	Ansvar och uppföljning ¹⁵¹⁶
1. Etablera ansvar och aktiviteter för att höja personalens kunskap och medvetenhet inom informations- och IT-säkerhet.	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att fortsätta arbetet med hur uppföljning av den webbaserade IT-säkerhetsutbildningen med kursmoduler kan utvecklas, samt att integrera utbildningsplattformen i Stockholms universitets centrala identitetsplattform.	Rektor beslutar ge uppdragen åt universitetsdirektören. Uppdragen ska återrapporteras till rektor senast den 30 juni 2026.
2. Utveckla incidentrapporteringen avseende process samt uppföljning och rapportering.	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att genomföra insatser för att öka kännedomen om hur informations- och IT-säkerhetsincidenter ska rapporteras.	Universitetsdirektören har givit uppdragen till IT-avdelningen och kommunikationsavdelningen.
3. Beakta identifierade utvecklingsområden utifrån genomfört manipulationstest.	Rektor avser att uppdra till universitetsdirektören att utreda förutsättningarna för att konfigurera funktionen varningsbanner i universitetets mejltjänst.	Uppdragen ska återrapporteras till universitetsdirektören senast den 12 juni 2026.

¹⁴ Rektor, 2025-12-05, *Rektors yttrande över internrevisionens granskning av universitetets informations- och IT-säkerhetskultur* (Dnr SU FV-3761-25)

¹⁵ Rektor, 2025-12-11, *Uppdrag till universitetsdirektören med anledning av internrevisionens granskning av universitetets informations- och IT-säkerhetskultur* (Dnr SU FV-3761-25)

¹⁶ Universitetsdirektör, 2025-12-18, *Uppdrag till IT-avdelningen och Kommunikationsavdelningen med anledning av internrevisionens granskning av universitetets informations- och IT-säkerhetskultur* (Dnr SU FV-3761-25)

Bilaga 2 – 2025 års uppföljning av tidigare internrevisionsgranskningar

Sammanfattning av årets uppföljning

Internrevisionen (IR) har i enlighet med internrevisionsplanen följt upp tidigare internrevisionsrapporter. Under 2025 har IR följt upp 6 rapporter som inte tidigare varit föremål för uppföljning¹ och åter följt upp kvarstående rekommendationer från 3 föregående rapportuppföljningar, vilket sammantaget summerar till 47 rekommendationer som följts upp under 2025. Resultatet av årets uppföljning av dessa rekommendationer återfinns i tabellen nedan:

Översikt - statusbedömning av uppföljningar 2025	Antal
Åtgärdsplaner/internrevisionsrapporter som följts upp	9
Ingen åtgärd beslutad (rekommendationen stängs)	6
Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)	36
Åtgärd pågår (rekommendationen kvarstår)	5
Åtgärd ej påbörjad (rekommendationen kvarstår)	
Totalt antal uppföljda åtgärder	47

IR kan konstatera att merparten av de uppföljda åtgärderna är genomförda. IR bedömer därför sammanfattningsvis att universitetet i stort har arbetat enligt de åtgärdsplaner som beslutats med anledning av IR:s internrevisionsrapporter. Äldre kvarvarande åtgärder har även kunnat avslutas i samband med årets uppföljningar. Det har dock noterats några förseningar i åtgärdsarbetet, vilket framgår i denna bilaga. Av de 47 åtgärder som följts upp är 5 åtgärder ännu pågående och rekommendationen kvarstår därmed. IR bedömer även att ett utvecklingsområde är åtgärdernas effekt på identifierade brister.

¹ Fyra av dessa sex rapporter rör säkerhet, IT-säkerhet och informationssäkerhet och har under året följts upp samlat inom ramen för en av årets temagranskningar: *Fördjupad uppföljande granskning av säkerhetsarbetet*, som presenterades för universitetsstyrelsen den 24 oktober 2025. I denna bilaga återges endast status utifrån uppföljning av respektive rekommendation och åtgärd, medan revisionsrapporten även innehöll en sammanfattande bedömning och rekommendationer.

Rapport: Laboratoriesäkerhet (2023)

Rekommendationer	Beslutade åtgärder/Tidplan	Status/kommentar	IR:s bedömning
1. Att institutionen som samordnar grundutbildning säkerställer att kraven i det centrala regelverket efterlevs.	<p>Rektor avser att, i samråd med vicerektor för det naturvetenskapliga området, uppdra till prefekten vid Institutionen för biologisk grundutbildning att: Säkerställa att kraven i det centrala regelverket följs.</p> <p>Tidplan: Återrapportering till rektor 31 december 2024. Ansvar: Prefekt, Institutionen för biologisk grundutbildning (BIG)</p>	<p>I mars 2024 antog institutionsstyrelsen vid Institutionen för biologisk grundutbildning (BIG) policydokumentet ”Ansvarsfördelning för undervisning i laboratorier och i fält”. Dokumentet finns även tillgängligt på engelska med titeln ”Division of Responsibilities for Teaching in Laboratories and in the Field”. Policydokumentet klargör ansvarsfördelningen mellan BIG och kursansvariga. Dokumentet har hittills funnits tillgängligt för medarbetare i en delad Box-mapp, men från och med höstterminen 2025 kommer det även att finnas i lärplattformen Athena. Vidare har institutionen utarbetat en försäkran där studenterna behöver intyga att de har tagit del av och förstått säkerhetsföreskrifterna för kursen, både vid undervisning i laboratorier och i fält. Försäkran finns även på engelska. För att förenkla administration och tillgång kommer försäkran att vara tillgänglig och signeras digitalt i Athena från höstterminen 2025.</p>	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)
2. Att stödfunktionen vid universitetsförvaltningen översätter det centrala regelverket till engelska.	<p>Det centrala regelverket översätts till engelska.</p> <p>Tidplan: Återrapportering till universitetsdirektör 1 december 2024. Ansvar: Chef för fastighetsavdelningen</p>	<p>Arbetskyddsgruppen inom Fastighetsavdelningen har översatt universitetets laboratoriesäkerhetspolicy och regler för laboratoriesäkerhet till engelska. De översatta styrdokumenterna publicerades på medarbetarwebben i november 2024.</p>	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)
3. Att institutioner med internationella medarbetare/studenter som endast har institutionsgemensamma rutiner	<p>Det finns institutionsgemensamma rutiner på engelska på samtliga</p>	<p>I november 2024 informerade Arbetskyddsgruppen inom Fastighetsavdelningen de berörda institutionerna om sitt uppdrag med anledning av</p>	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)

<p>på svenska översätter dessa till engelska.</p>	<p>institutioner/motsvarande med laborativ verksamhet.</p> <p>Tidplan: Återrapportering till universitetsdirektör 1 december 2024.</p> <p>Ansvar: Chef för fastighetsavdelningen</p>	<p>internrevisionens granskning av universitetets laboratoriesäkerhet. Institutionerna fick även besvara följande frågor: "Har ni institutionsgemensamma rutiner på engelska?"</p> <p>Institutionerna hade möjlighet att svara ja eller nej och kommentera sina svar. Svaren finns dokumenterade i en Excelfil hos Arbetarskyddsgruppen.</p> <p>Enligt Arbetarskyddsgruppens uppföljning i juni 2025 finns det numera institutionsgemensamma rutiner på engelska hos institutioner med laborativ verksamhet.</p>	
<p>4. Att ansvarig för laboratoriesäkerheten säkerställer att den samlade dokumentationen delas med stödfunktionen.</p>	<p>Samtliga institutioner delar sin samlade dokumentation med stödfunktionen (Enheten för säkerhet och miljö vid Fastighetsavdelningen) i enlighet med regelverket.</p> <p>Tidplan: Återrapportering till universitetsdirektör 1 december 2024.</p> <p>Ansvar: Chef för fastighetsavdelningen</p>	<p>I november 2024 informerade Arbetarskyddsgruppen inom Fastighetsavdelningen de berörda institutionerna om sitt uppdrag med anledning av internrevisionens granskning av universitetets laboratoriesäkerhet. Institutionerna fick även besvara följande frågor: "Delar ni den samlade dokumentationen (labsäkerhetspärmen) med centrala stödfunktionen, t ex via serverytan "X:\Labsakerhet-Institutionsgemensam"?"</p> <p>Institutionerna hade möjlighet att svara ja eller nej och kommentera sina svar. Svaren finns dokumenterade i en Excelfil hos Arbetarskyddsgruppen.</p> <p>Enligt Arbetarskyddsgruppens återrapportering till universitetsdirektören i juni 2025 har institutionerna Arkeologi och Psykologi ännu inte delat sin dokumentation med den centrala stödfunktionen. Arbetarskyddsgruppen fortsätter att påminna dessa institutioner om att göra detta snarast möjligt. Vidare har Arbetarskyddsgruppen stött på tekniska hinder och väntar på hjälp från IT-avdelningen för att flytta serverytan</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>

		för alla delade dokument. Sedan september 2025 har Arkeologi och Psykologi haft tillgång den gemensamma serverytan och kan dela dokumentation om lokala rutiner kring laboratoriesäkerhet.	
5. Att institutioner som inte kräver en skriftlig försäkran i enlighet med regelverket inför det.	<p>Institutioner kräver en skriftlig försäkran om att man har tagit del av och förbinder sig att följa föreskrifter i enlighet med regelverket.</p> <p>Tidplan: Återrapportering till universitetsdirektör 1 december 2024.</p> <p>Ansvar: Chef för fastighetsavdelningen</p>	<p>I november 2024 informerade Arbetarskyddsgruppen inom Fastighetsavdelningen de berörda institutionerna om sitt uppdrag med anledning av internrevisionens granskning av universitetets laboratoriesäkerhet. I informationsmailet bifogades även ett exempel på en skriftlig försäkran. Institutionerna fick även besvara följande frågor: "Genomför ni skriftlig försäkran för alla nya medarbetare att om att de har tagit del av och förbinder sig att följa SU:s regler och rutiner?" Institutionerna hade möjlighet att svara ja eller nej och kommentera sina svar. Svaren finns dokumenterade i en Excelfil hos Arbetarskyddsgruppen.</p> <p>Enligt Arbetarskyddsgruppens uppföljning i juni 2025 kräver numera institutioner med laborativ verksamhet en försäkran om att man har tagit del av och förbinder sig att följa föreskrifter i enlighet med regelverket.</p>	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)
6. Att institutioner säkerställer att det genomförs regelbundna repetitionstillfällen.	<p>Institutioner genomför laboratorie-säkerhetsutbildning med återkommande repetitionstillfällen i enlighet med regelverket.</p> <p>Tidplan: Återrapportering till universitetsdirektör 1 december 2024.</p> <p>Ansvar: Chef för fastighetsavdelningen</p>	<p>I november 2024 informerade Arbetarskyddsgruppen inom Fastighetsavdelningen de berörda institutionerna om sitt uppdrag med anledning av internrevisionens granskning av universitetets laboratoriesäkerhet. Institutionerna fick även besvara följande frågor: "Genomför ni laboratoriesäkerhetsutbildning för nya medarbetare?" och "Genomför ni repetitions-tillfällen i laboratoriesäkerhet för medarbetare?" Institutionerna hade möjlighet att svara ja eller nej och kommentera sina svar. Svaren finns</p>	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)

		<p>dokumenterade i en Excelfil hos Arbetarskyddsgruppen.</p> <p>Enligt Arbetarskyddsgruppens återrapportering till universitetsdirektören i juni 2025 har institutionen Kemikum inte genomfört laboratoriesäkerhetsutbildningen. Institutionen har meddelat att de inte har haft möjlighet att genomföra utbildningen sedan sammanläggningen av Material- och miljökemi samt Organisk kemi. Arbetarskyddsgruppen anser dock att utbildningen för nya medarbetare är ett grundläggande krav för en säker arbetskultur och bör prioriteras högre. Kemikum har sedan september 2025 återinfört sin utbildning i laboratoriesäkerhet.</p>	
<p>7. Att stödfunktionen vid universitetsförvaltningen säkerställer att kommande uppföljningar/inventeringar genomförs enligt fastställd plan.</p>	<p>Kommande uppföljningar/inventeringar av institutionernas laborations-säkerhetsarbete genomförs tillsammans med stödfunktionen enligt plan.</p> <p>Tidplan: Återrapportering till universitetsdirektör 1 december 2024.</p> <p>Ansvar: Chef för fastighetsavdelningen</p>	<p>Kemikalieinventeringen i KLARA genomförs årligen, med start i januari, på uppmaning av Kemikaliesäkerhetssamordnaren vid Arbetarskyddsgruppen inom Fastighetsavdelningen. Varje institution har en KLARA-administratör som samordna inventeringen. Kemikaliesäkerhetssamordnaren har en nära dialog med KLARA-administratörerna och följer upp att inventeringen slutförs senast den sista februari. Inventeringen av strålkällor sker på liknande sätt, men på uppmaning av Strålsäkerhetssamordnaren vid Arbetarskyddsgruppen inom Fastighetsavdelningen och institutionernas strålsäkerhetskontaktpersoner. Förändringar i innehavet av strålkällor är dock mycket begränsade och följs inte upp på samma sätt som kemikalier. Istället kontrollerar Strålsäkerhetssamordnaren att inventeringen har utförts vid höstens strålsäkerhetsrond.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>

Rapport: Säkerhetsorganisationen (2023)

Rekommendationer	Beslutade åtgärder/Tidplan	Status/kommentar	IR:s bedömning
<p>1. Fastställ hur ett sammanhållet och systematiskt säkerhetsarbete ska etableras för att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tydliggör ansvar och roller på strategisk, taktisk och operativ nivå, - säkerställ att regelbundna säkerhetsskyddsanalyser och risk-och sårbarhetsanalyser genomförs samt - säkerställ att åtgärder prioriteras, planeras, samordnas och följs upp för att reducera sårbarheter. 	<p>Utifrån rektors yttrande till styrelsen har följande kompletterande uppdrag beslutats: I syfte att förstärka, förbättra och ytterligare samordna säkerhetsarbetet beslutar rektor att uppdra åt universitetsdirektören att, i samråd med berörda representanter i kärnverksamheten:</p> <p>Se över och tydliggöra uppdrag, ansvar, processer och arbetsformer.</p> <p>Tidplan: Återrapporteras till rektor senast i juni 2024, efter att tidsfristen förlängts från december 2023. Den 26 juni 2024 avslutade rektor ärendet och beslutade att universitetsdirektören skulle följa upp de kvarstående planerade åtgärderna senast i juni 2025.</p> <p>Ansvar: Fastighetsavdelningen och IT-avdelningen</p>	<p>Ansvar inom säkerhetsområdet har bl.a. tydliggjorts i besluts- och delegationsordningen (BOD), informationssäkerhetspolicyn samt handläggningsordningen för säkerhetsåtgärder i informationssystem. Behov om ytterligare förtydligande av roll och mandat i BOD och andra styrande/stödande dokument har dock förts fram.</p> <p>En samordningsgrupp för säkerhetsfrågor har inrättats i juni 2024 med syfte att förstärka samordning och överblick över universitetets säkerhetsarbete. Gruppen är ett forum för samordning och förankring som ska verka för ett effektivt och systematiskt säkerhetsarbete. De är rådgivande till universitetsdirektör m.fl. avseende universitetsövergripande risk- och sårbarhetsanalyser och krisberedskap. En förnyad risk- och sårbarhetsanalys påbörjades 2024 men är inte färdigställd. Ett metodstöd har tagits fram och pilot har genomförts inom ramen för detta. Andra exempel på uppgifter som ingår i uppdraget är att samordna styrdokument och handlingsplaner anpassade efter lagkrav.</p> <p>En omorganisation har gjorts på Fastighetsavdelningen med syfte att tydliggöra ansvarsfördelning avseende säkerhet.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>

		<p>Framtagning eller revidering av styrande/stödande dokument kommer ske och bl.a. omfatta följande:</p> <ul style="list-style-type: none">• Säkerhetspolicy ska revideras under sommaren (har inväntat installation av ny ledning). I denna ska bl.a. den strategiska inriktningen förtydligas.• riskhantering• uppföljning• kompetensförsörjning• hot- och våldshantering <p>Metod och arbetssätt för informationsklassning uppges vara implementerade på samtliga institutioner. IR har efterfrågat en förteckning över status som visar detta (liknande tidigare redovisningar som erhöles under 2023 och 2024) men har inte erhållit det inom ramen för granskningen. Vidare kvarstår att analysera och ta fram skyddsåtgärder utifrån klassningen.</p> <p>Roller och ansvar för hantering av IT-incidenter har förtydligats. En rutin för hantering av allvarliga incidenter där grundorsaksanalys ingår har tagits fram för IT-avdelningen.</p> <p>För att stärka skyndsamt hantering av incidenter och säkerhetsavvikelser har bl.a. övningar inom beredskap och krisledning genomförts. En föreläsningsserie har tillhandahållits för prefekter avdelningschefer m.fl. om attentat, pågående dödligt våld.</p> <p>En ny ingångssida "Säkerhet och beredskap" har lanserats på medarbetarwebben där man bl.a. hittar checklistor, kontaktuppgifter o.s.v.</p>	
--	--	---	--

<p>2. Fastställ en strategisk och taktisk plan för hur följsamhet till gällande förordningar och föreskrifter ska uppnås.</p>	<p>Ingen särskild åtgärd beslutades för denna rekommendation. Se åtgärd avseende rekommendation 1 ovan.</p>	<p>Se ovan avseende samordningsgruppens uppgifter.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>
<p>3. Säkerställ att kompetens och resurs förstärks i förhållande till det arbete som krävs för att åstadkomma ett sammanhållet och systematiskt säkerhetsarbete och följsamhet till gällande förordningar och föreskrifter.</p>	<p>Identifiera kompetensbehov centralt och inom kärnverksamheten.</p> <p>Tidplan och ansvar: se ovan</p>	<p>Ett behov av att höja den generella kunskapsnivån inom säkerhetsområdet, inklusive krishantering och hantering av hot och våld, hos samtliga medarbetare vid lärosätet har identifierats. Behov av riktad chefsutbildning och obligatoriska introduktionsutbildningar för nyanställda har också identifierats. Utbildningsinsatser pågår och planeras.</p> <p>Information riktad till medarbetare har utvecklats och finns tillgängligt på medarbetarwebben.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>

Rapport: Behörighetshantering (2023)

Rekommendationer	Beslutade åtgärder/Tidplan	Status/kommentar	IR:s bedömning
1. Upprätta, kommunicera och förankra övergripande styrdokument för behörighetshantering som till ett minimum definierar syfte, strategiska mål, inriktning, omfattning samt huvudsaklig ansvarsfördelning kopplat till behörighetshandlingen	<p>Ta fram ett förslag på övergripande handläggningsordning som konkret beskriver vad som ska ingå i rutinerna för behörighetshantering inför beslut av rektor.</p> <p>Tidplan: Återrapporteras till rektor senast 15 april 2024 Ansvar: IT-avdelningen i samråd med Ledningssekretariatet</p>	<p>Handläggningsordning eller rutin är under framtagande (konkret beskrivning av rutiner för behörighetshantering ingår inte i <i>Handläggningsordning för ansvarsfördelning och vägledning avseende säkerhetsåtgärder i informationssystem vid Stockholms universitet</i>, Dnr SU FV-1582-25 som beslutades av rektor 2025-04-16).</p>	Åtgärd pågår (rekommendationen kvarstår)
2. Formellt definiera, tydliggöra och dokumentera roller och ansvar för SUKAT. Vilket faktiskt ansvar som åligger de specifika rollerna (till exempel systemägare, informationsägare och förvaltningsansvarig) relaterat till behörighetshantering bör tydliggöras.	<p>Se över och säkerställa att ansvaret som åligger de olika rollerna i SUKAT är tydligt och aktuellt relaterat till behörighetshantering.</p> <p>Tidplan: Återrapporteras till rektor senast 15 april 2024 Ansvar: IT-avdelningen</p>	<p>Ansvaret åligger produktansvarig för universitetskonto där SUKAT ingår. Ansvar för produktansvarig och SUKAT-ansvarig finns tydliggjort i rektors uppföljning av åtgärderna 2024-04-18 respektive 2024-09-05.</p>	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)
3. Upprätta och implementera formaliserade rutiner för genomgång av existerande behörigheter i SUKAT. I rutinen bör det framgå att uppföljning av behörigheter ska ske regelbundet (minst årligen) samt vilka funktioner/avdelningar som ansvarar för att genomföra uppföljningen.	<p>Upprätta rutiner för regelbunden genomgång av existerande behörigheter i SUKAT respektive Raindance och tydliggöra vilka funktioner/avdelningar som är ansvariga för uppföljningen. (Omfattar även rekommendation 7 och 8 nedan).</p> <p>Tidplan: Återrapporteras till rektor senast 15 september 2024, efter att tidsfristen förlängts från 15 april 2024</p>	<p>Rutin finns för regelbunden (minst årligen) genomgång av existerande behörigheter i SUKAT. SUKAT-ansvarig vid varje institution och förvaltningsavdelning ansvarar för att följa rutinen. Kontrollen ska skriftligen rapporteras till informationssäkerhetschefen. IR saknar dock kännedom om kontinuerlig uppföljning av privilegierade användares aktiviteter i SUKAT ingår i denna rutin. (se rekommendation 5)</p>	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)

	Ansvar: IT-avdelningen (SUKAT), Ekonomiavdelningen (Raindance)		
4. Implementera tvåfaktorsautentisering för användarkonton med systemadministratörsrättigheter i SUKAT.	<p>Implementera tvåfaktorsautentisering för användarkonton med systemadministratörsrättigheter i SUKAT.</p> <p>Utreda behov och konsekvenser inklusive kostnader av att implementera tvåfaktorsautentisering för andra system och användare.</p> <p>Tidplan: Återrapporteras till rektor senast 15 september 2024 Ansvar: IT-avdelningen</p>	<p>IT-avdelningen har påbörjat implementeringen av tvåfaktorsautentisering för systemadministratörer med höga behörigheter i SUKAT m.h.a. verktyget Mideye. Arbetet uppges vara komplext och omfattande.</p> <p>En utredning har genomförts om att alla anställda som har access till känsliga IT-system ska tillämpa tvåfaktorsinloggning. Uppgift om årlig kostnad per användare finns framtagen. Enligt Universitetsförvaltningens åtgärdsplan planerades tvåfaktorsautentisering att införas under 2025 för systemadministratörer som arbetar med centrala infrastruktursystem. Implementeringen har dock, enligt uppgift från IT-avdelningen, framflyttats till 2026.</p>	Åtgärd pågår (rekommendationen kvarstår)
5. Definiera och införa en riskbaserad rutin för kontinuerlig uppföljning av privilegierade användares aktiviteter i SUKAT.	Ingen särskild åtgärd beslutades för denna rekommendation. Se åtgärd 3 ovan.	Ingen särskild åtgärd beslutades för denna rekommendation, se notering avseende status för rekommendation 3 ovan.	Ingen åtgärd beslutad.
6. Utvärdera behovet av antalet användarkonton med privilegierade åtkomsträttigheter i Raindance samt säkerställa att sådana konton periodiskt följs upp.	<p>Utreda behov av antalet användarkonton med privilegierade åtkomsträttigheter i Raindance respektive Primula (vid lärosätet och externa leverantörer). (Omfattar även rekommendation 11 nedan).</p> <p>Tidplan: Återrapporteras till rektor senast 15 april 2024 Ansvar: Ekonomiavdelningen</p>	<p>Ekonomiavdelningen anger att privilegierad åtkomst i Raindance endast ska tilldelas systemförvaltare, produktansvarig samt personal hos externa leverantör som arbetar med systemet. Under 2025 har nya roller definierats och befintliga behörigheter har justerats för att begränsa åtkomst. Ekonomiavdelningen har ändrat och anpassat behörigheterna för administratörerna så att dessa har tillgång till de de behöver för sitt jobb. En av systemadministratörerna har fått lägre behörighet anpassad för sin roll. Den andra systemadministratören har behållit sina högre behörig-</p>	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)

		heter för att kunna lägga upp användare i systemet.	
7. Stärka kontrollen avseende genomgång av existerande behörigheter i Raindance. Granskningen bör innefatta samtliga användare från Stockholms universitet samt externa leverantörer och särskilt användarkonton med privilegierade åtkomsträttigheter bör prioriteras.	Se åtgärd avseende rekommendation 3 ovan. Tidplan: Återrapporteras till rektor senast 15 september 2024, efter att tidsfristen förlängts från 15 april 2024 Ansvar: Ekonomiavdelningen	Rutiner för uppföljning i Raindance finns upprättade. Ansvariga att följa rutinerna är institutionerna eller motsvarande och ekonomiavdelningen (för högre och privilegierade behörigheter). Uppföljning ska ske årligen respektive tertialsvis när det gäller höga behörigheter.	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)
8. Tydliggöra och definiera hur uppföljning av behörigheter ska ske samt vilka funktion-er/avdelningar som ansvarar för att genomföra uppföljningen.	Se åtgärd avseende rekommendation 3 ovan. Tidplan: Återrapporteras till rektor senast 15 september 2024, efter att tidsfristen förlängts från 15 april 2025 Ansvar: IT-avdelningen (SUKAT), Ekonomiavdelningen (Raindance)	Se status för åtgärd 3 och 7 ovan.	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)
9. Säkerställa att samtliga framtida tilldelningar av åtkomsträttigheter i Raindance formellt godkänns av en utsedd behörig och ansvarig person, i enlighet med befintlig plan.	Ingen åtgärd beslutades eftersom en relevant rutin redan var implementerad.	Ej tillämplig då relevant rutin redan var implementerad.	Ingen åtgärd beslutad.
10. Kartlägga i vilken utsträckning loggning är aktiverad i Raindance. Därefter bör ett arbete påbörjas för att definiera och införa en riskbaserad rutin för kontinuerlig uppföljning av privilegierade användares aktiviteter.	Utreda om loggning är aktiverad i Raindance respektive Primula eller om det kan aktiveras. (Omfattar även rekommendation 12 nedan). Tidplan: Återrapporteras till rektor senast 15 april 2024 Ansvar: Ekonomiavdelningen	Loggning i Raindance finns och är aktivt. Kritiska loggningar är identifierade.	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)

<p>11. Stärka kontrollen gällande granskningen av existerande behörigheter i Primula. Granskningen bör innefatta samtliga användare från Stockholms universitet samt externa leverantörer, och särskilt användarkonton med privilegierade åtkomsträttigheter bör prioriteras.</p>	<p>Se åtgärd avseende rekommendation 6 ovan.</p> <p>Tidplan: Återrapporteras till rektor senast 15 april 2024</p> <p>Ansvar: Personalavdelningen</p>	<p>Privilegierade åtkomsträttigheter i Primula finns inom Personalavdelningen och hos extern leverantör (enligt erhållen lista). Behörighetsblankett används vid anställning, avslut eller ändrade arbetsuppgifter inom Personalavdelningen. Leverantörens behörigheter kontrolleras löpande men ingen kontroll har ännu gjorts inom Personalavdelningen eftersom få förändringar skett sedan återrapporteringen av åtgärden.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>
<p>12. Kartlägga i vilken utsträckning loggning är aktiverad i Primula. Därefter bör ett arbete påbörjas för att definiera och införa en riskbaserad rutin för kontinuerlig uppföljning av privilegierade användares aktiviteter.</p>	<p>Se åtgärd avseende rekommendation 10 ovan.</p> <p>Tidplan: Återrapporteras till rektor senast 15 april 2024</p> <p>Ansvar: Personalavdelningen</p>	<p>Vid tidpunkten för återrapportering delgav leverantören att de av säkerhetsskäl inte delgav information med detaljer om loggar och tillgång till kund. Frågan om loggning är aktivt i Primula har, enligt uppgift, återigen ställts till den externa leverantören.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>
<p>13. Kartlägga i vilken utsträckning loggning är aktiverad och tillgänglig i Ladok. Därefter bör ett arbete påbörjas för att definiera och införa en riskbaserad rutin för kontinuerlig uppföljning av privilegierade användares aktiviteter.</p>	<p>Ingen beslutad åtgärd eftersom detta kräver insatser på nationell nivå. Universitetet har dock lämnat in önskemål om vidare utveckling.</p>	<p>Ej tillämplig.</p>	<p>Ingen åtgärd beslutad.</p>

Rapport: Hantering av IT-incidenter (2021)

Rekommendationer	Beslutade åtgärder/Tidplan	Status/kommentar	IR:s bedömning
<p>1. Skyndsamt tillsätta vakansen för den kritiska rollen informations-säkerhetsansvarig för att säkerställa att det systematiska informations-säkerhetsarbetet implementeras brett över hela verksamheten.</p>	<p>Tillsätta rollen informationssäkerhetschef och göra en översyn av roller inom informations-säkerhetsarbetet.</p> <p>Tidplan: Återrapporteras till rektor senast juni 2023, efter att tidsfristen förlängts från 1 september 2022.</p> <p>Ansvar: IT-avdelningen</p>	<p>Rollen informationssäkerhetschef är tillsatt. IT-avdelningen har tydliggjort roller och tillsatt resurser inom avdelningens arbetsområde och tilldelade budgetram. I informations-säkerhetspolicyn finns ett avsnitt som tydliggör ansvar och organisation.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>
<p>2. Inventera andra centrala roller som har bäring på incidenthanteringen utifrån ett ansvar/tillgänghetsperspektiv då flera individer med viktiga roller har påtagligt stora ansvarsområden.</p>	<p>Inom ramen för den översyn av IT-avdelningens organisation som pågår vidta åtgärder för att säkerställa att de som har rollerna som "incident manager", "problem manager", "change manager" och "release manager" har tillräckligt utrymme inom sina anställningar för att hantera bland annat IT-incidenter och grundorsaksanalyser på ett adekvat sätt.</p> <p>Tidplan och ansvar: se ovan.</p>	<p>Rollerna är tillsatta och IT-avdelningen har bedömt att det finns utrymme och mandat inom rollerna.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>
<p>3. Formellt tydliggöra gränssnittet i ansvaret mellan den centrala IT-avdelningen och IT-ansvariga på respektive institution. Med det inkluderas en befattningsbeskrivning av vad som omfattas av det lokala IT-ansvaret när det kommer till incidenthantering. Detta i synnerhet för institutioner som nyttjar och ansvarar för en kombination av egen</p>	<p>Tydliggöra ansvarsfördelningen mellan den centrala IT-avdelningen och IT-ansvariga på respektive institution och att, efter samråd med vicerektorerna, ta fram en befattningsbeskrivning över vad som ingår i det lokala IT-ansvaret när det kommer till incidenthantering och informationssäkerhet.</p>	<p>Informationssäkerhetspolicyn och handläggningsordningen avseende säkerhetsåtgärder i informationssystem tydliggör ansvar och organisation, inklusive ansvars-fördelningen mellan IT-avdelningen och institutionernas IT-ansvar. Det återstår dock arbete med att tydliggöra vad som ingår i det lokala IT-ansvaret vid incidenthantering. Detta kommer inte att framgå av en befattningsbeskrivning, utan istället tydliggöras genom styrdokument som ska ingå i</p>	<p>Åtgärd pågår (rekommendationen kvarstår)</p>

IT-drift på institutionen och central IT-drift.	Tidplan och ansvar: se ovan.	ledningssystem för informationssäkerhet. Enligt uppgift kommer detta ingå i den handlingsplan som informationssäkerhetschefen utarbetar och ska rapporteras till rektor senast i mars 2026.	
4. Uppdatera och säkerställa att styrdokumentet "Riktlinjer för informationssäkerhet" förankras i hela organisationen.	Göra en översyn av styrdokumentet Riktlinjer för informationssäkerhet vid Stockholms universitet. Tidplan och ansvar: se ovan.	Riktlinjerna har ersatts av en ny policy för informationssäkerhet. Policyn fastställdes av rektor den 1 juni 2023.	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)
5. Göra en översyn över klassificeringsnivåerna för hanteringen av IT-incidenter. Dessa bör kommuniceras och förankras i hela organisationen.	Göra en översyn av klassificeringsnivåerna för hanteringen av IT-incidenter och kommunicera resultatet av översynen i organisationen. Tidplan och ansvar: se ovan.	Klassificeringsnivåer för hantering av IT-incidenter finns i det nya ärendehanteringssystemet TopDesk. Enligt uppgift har kommunikation skett till berörda i organisationen.	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)
6. Formalisera utvärderingsarbetet och säkerställa att rotorsaksanalyser för allvarliga IT-incidenter alltid genomförs. Detta för att förhindra att liknande IT-incidenter inträffar igen.	Formalisera utvärderingsarbetet för att säkerställa att grundorsaksanalyser för allvarliga IT-incidenter alltid genomförs, detta för att förhindra att samma typ IT-incidenter inträffar återkommande. Tidplan och ansvar: se ovan.	En rutin för allvarliga incidenter där grundorsaksanalys ingår har tagits fram vid IT-avdelningen. Om det finns flera relaterade incidenter eller om grundorsaken behöver fastställas och elimineras ska ett problemärende skapas som ska relateras till det aktuella ärendet.	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)
7. Tydliggöra och kommunicera vilket systemstöd som ska användas för rapportering av IT-incidenter. Vidare bör en kravställning på ett ändamålsenligt system som omfattar hela incidenthanteringsprocessen upprättas och därefter bör en översyn utföras för att bedöma hur nuvarande system svarar upp mot kravställningen.	Förtydliga informationen till anställda om vilket system som ska användas för rapportering av IT-incidenter, detta för att hanteringen ska bli enhetlig. Kravställa inför upphandling av ett ändamålsenligt systemstöd för anmälan av IT-incidenter (pågående inom IT-avdelningen). Tidplan och ansvar: se ovan.	Anställda ska rapportera IT-incidenter via självserviceportalen. IR bedömer dock att informationen är svår att hitta – den återfinns inte under "IT" på medarbetarwebben, utan under "Säkerhet och beredskap"> "Informationssäkerhet". Det kan finnas risk för förväxling med "incidenthantering" i IA-systemet. Dessutom saknas tydliga instruktioner i serviceportalen om hur man anmäler en IT-incident. Ett nytt ärendehanteringssystem (TopDesk) har upphandlats och lanserats.	Åtgärder genomförda (rekommendationen stängs)

Rapport: Informationssäkerhet (2020)

Rekommendationer	Beslutade åtgärder/Tidplan	Status/kommentar	IR:s bedömning
<p>1. Överse befintlig handlingsplan och säkerställ fullständighet. Handlingsplanen bör kompletteras med åtgärder som säkrar ett systematiskt informations-säkerhetsarbete för hela universitet, i enlighet med styrelsens beslut 2017.</p>	<p>Rektor beslutar att uppdra åt universitetsdirektören att inrätta ett projekt för ändamålet, och i samråd med vicerektorer och berörda enhetschefer inom förvaltningen tillsätta en strategisk styrgrupp för projektets genomförande. Identifiera särskilt skyddsvärd information vid universitetet och bedöma risken för eventuella informationsförluster kopplat till dessa. I den samlade bedömningen av risker ska universitetsledningen involveras. För att säkerställa en systematisk återrapportering av informationssäkerhetsarbetet ska det så långt möjligt integreras i universitetets ordinarie verksamhetsledningsprocess.</p> <p>Tidplan: Projektet skulle återrapporteras till rektor senast 31 december 2021 och därefter löpande till universitetsledningen 2022. Universitetsdirektören förlängde senare tidsfristen för återrapportering till 30 juni 2023</p>	<p>Projektet ESIR² inrättades som en åtgärd som svar på rektors beslut. Projektet har löpt under flera år. Det finns ingen slutrapport för projektet eller dokumenterat beslut från rektor om uppföljning eller avslut av ärendet. Däremot framgår av årsredovisningen 2024 att en universitetsövergripande informationsinventering och informationsklassning har genomförts och i och med detta betraktades projektet ESIR som avslutat. Arbetet har därefter övergått i förvaltning. Av Universitetsförvaltningens åtgärdsplan 2025–2026 framgår att ett systematiskt arbetssätt för återkommande informationsinventering och klassificering ska införas under 2025.</p> <p>Enligt uppgift ska metod och arbetssätt för informationsinventering och klassificering nu ska vara implementerade i hela organisationen.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>

² Etablering av systematiskt informationssäkerhetsarbete och resultatstyrning (ESIR)

	(formellt beslut från rektor om denna förlängning saknas). Ansvar: IT-avdelningen genom projektet ESIR		
2. Överväg att skapa en särskild handlingsplan för långsiktiga strategiska åtgärder avseende informationssäkerhet. Denna kan kompletteras med den mer operativa och detaljerade handlingsplan som föreligger idag.	Ingen särskild åtgärd beslutad för rekommendationen. Se åtgärd 1 ovan.	Se status för rekommendation 1 ovan.	Ingen åtgärd beslutad.
3. Överse befintlig handlingsplan och säkerställ ändamålsenlighet, dvs bryt ner åtgärder, ansvar och tidplan till en nivå som ger förutsättningar för effektiv intern styrning och kontroll av åtgärdsarbetet löpande under året.	Ingen särskild åtgärd beslutad för rekommendationen. Se åtgärd 1 ovan.	Se status för rekommendation 1 ovan.	Ingen åtgärd beslutad.
4. Etablera rutiner som säkerställer att relevanta styrdokument avseende informationssäkerhetsarbetet, och beslutad handlingsplan, förankras på alla nivåer inom universitetet.	Ingen särskild åtgärd beslutad för rekommendationen. Se åtgärd 1 och 6.	Se status för rekommendationerna 1 och 6.	Ingen åtgärd beslutad.
5. Etablera rutin/arbetssätt som bidrar till att hinder och utmaningar i åtgärdsarbetet identifieras och hanteras på ett proaktivt sätt, exempelvis genom regelbundna riskanalyser.	Säkerställa att de brister som i övrigt uppmärksammas i granskningsrapporten hanteras. Tidplan och ansvar: se åtgärd 1 ovan	Informationssäkerhetschefen har identifierat ett antal utvecklingsområden och en åtgärdsplan är under framtagande. Planen kommer att rapporteras till rektor senast i mars 2026 och enligt uppgift är att den ska sträcka sig över flera år.	Åtgärd pågår (rekommendationen kvarstår)
6. Identifiera relevanta intressenter/beslutsfattare från hela universitetet, fastställ vilken information de bör ta del av och utarbeta rutiner som säkerställer en behovsbaserat och systematisk	Säkerställa att samordning sker med andra arbetsområden där så är relevant. Tidplan och ansvar: se åtgärd 1 ovan	En samordningsgrupp har tillsatts i juni 2024 för att arbeta samordnande med universitetets säkerhetsarbete, vilket inkluderar informationssäkerhet.	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)

<p>återrapportering. Integrera statusrapporteringen med redan befintliga rapporteringsstrukturer där detta är möjligt, exempelvis i tertialrapportering och riskrapportering.</p>			
<p>7. Tydliggör övergripande ansvar för SU:s informationssäkerhet, både avseende åtgärdsarbete samt strategiskt och systematiskt informationssäkerhetsarbete över tid. I det fall ansvaret delegeras bör detta tydligt framgå av Besluts- och delegationsordning för Stockholms universitet. Tilldelat ansvar bör även speglas i mandat och rapporteringsvägar.</p>	<p>Etablera och resurssätta en organisation som möjliggör styrning och uppföljning av det löpande informationssäkerhetsarbetet vid hela universitetet. Att åstadkomma ett ändamålsenligt stöd till institutioner och enskilda forskare ska vara en utgångspunkt i det arbetet.</p> <p>Tidplan och ansvar: se åtgärd 1 ovan</p>	<p>Gruppen för informations- och IT-säkerhet har bemannats enligt rektorsbeslut. Behov av informationssäkerhetsspecialister har dock ökat de senaste åren i takt med förändringar i omvärlden.</p> <p>Det kvarstår att påbörja analys samt att ta fram skyddsåtgärder baserade på informationsklassificeringen. Det uppges även att en rutin behöver utvecklas för att stödja detta arbete. Organisationen är inte i mål med att styra och följa upp det löpande informations-säkerhetsarbetet vid hela universitetet, men IR noterar att IT-avdelningen har tagit ett nytag under 2025 när tidigare vakanta chefsjänster har tillsatts.</p>	<p>Åtgärd pågår (rekommendationen kvarstår)</p>

Rapport: Upphandlingsverksamheten (2020)

Rekommendationer	Beslutade åtgärder/Tidplan	Status/kommentar	IR:s bedömning
<p>Utbildning och fortbildning bör genomföras i alla delar av universitetets verksamhet för att öka förståelsen för universitetets riktlinjer och policys och efterlevnaden av reglerna kring inköp.</p>	<p>Ta fram en webbaserad basutbildning om inköp och upphandling som riktas till samtliga medarbetare.</p> <p>Tidplan: Uppdragen delrapporteras senast 15 maj 2021 och slutrapporterad senast 15 maj 2022</p> <p>Ansvar: Ekonomichefen</p>	<p>Inköps- och upphandlingssektionen har inte tagit fram någon videoguide (webbaserad basutbildning). För att budskapet ändå ska nå ut har en generell introduktionsutbildning (Introduktion till inköp på SU) skapats, baserad på samma innehåll som den planerade videoguiden. Det finns även stödmaterial om inköp och upphandling på medarbetarwebben: Medarbetarwebb -> Stöd och service -> Ekonomi -> Inköp. Utöver introduktionsutbildningen erbjuds internutbildningarna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avtalsförvaltning • Certifierad inköpskoordinator – IK1 • Kommers eLite Direktupphandling – IK2 • Workshop direktupphandling <p>Med hänsyn till de utbildningsinsatser som genomförts för att öka förståelsen för gällande regler och riktlinjer för inköp och upphandling bedömer IR att åtgärderna på ett tillfredsställande sätt hanterar den problematik som rekommendationen avsåg att adressera. Åtgärden anses därmed vara slutförd.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>
<p>I reglerna för upphandling bör ansvarsfördelningen vid upphandling förtydligas och verktyg för att underlätta direktupphandlingar utvecklas, till exempel bör handledning kopplas till mallarna för upphandling.</p>	<p>Tydliggöra inköpskoordinatorernas uppdrag och roll för att säkerställa att direktupphandlingar genomförs korrekt. Detta planeras att göras inför nästkommande inköpskoordinatorsträff då även informationsmaterial för utskick till prefekterna kommer att tas fram.</p>	<p>På medarbetarwebben finns numera information om inköpskoordinatorns roll. Medarbetarwebb -> Stöd och service -> Ekonomi -> Inköp -> Certifierade inköpskoordinatorer. Texten ger en översikt över inköpskoordinatorns funktion och ansvar, beskriver nödvändiga förutsättningar för rollen, möjligheter till kompetensutveckling samt innehåller uppmaningar till verksamheten.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>

	<p>Tidplan: Uppdragen delrapporteras senast 15 maj 2021 och slutrapporterad senast 15 maj 2022</p> <p>Ansvar: Ekonomichefen</p>		
--	---	--	--

Rapport: Tentafusk (2020)

Rekommendationer	Beslutade åtgärder/Tidplan	Status/kommentar	IR:s bedömning
<p>1. Förtydliga och konkretisera informationen till studenten om vad plagiat och otillåtet samarbete är, om otillåtna hjälpmedel samt om konsekvenserna av försök till vilseledande vid prov. Kvalitet och innehåll i den generella övergripande informationen om tentafusk ska inte variera eller vara personberoende. Utöver den generella informationen bör det även finnas möjlighet att lägga till kursspecifik information vid behov.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Se över informationen på universitetets webbplats om fusk och plagiat. Det handlar till exempel om Dina rättigheter och skyldigheter och Studenthandboken. 2. Se över sökoptimeringen vad gäller information om fusk och plagiat på universitetets webbplats. 3. Se över om Regler för utbildning och examination på grundnivå och avancerad nivå ska kompletteras med ytterligare regler för digital examination. 4. Se över informationen till lärare om digital examination på universitetets webbplats. 5. Se över om Att motverka plagiering – En handbok för lärare vid Stockholms universitet. 6. Uppmana prefekterna att använda den centrala 	<ol style="list-style-type: none"> 1. På universitetets webbplats, under rubriken "Dina rättigheter och skyldigheter", finns information om fusk och plagiat samt en länk till styrdokumentet "Regler och handläggningsordning för disciplinären". Webbplatsen uppdaterades senast den 12 mars 2025. Varje läsår publicerar Studentavdelningen en Studenthandbok för studenter vid Stockholms universitet. På sidan 13 i Studenthandboken för HT24VT25 finns information om fusk och plagiat. 2. Numera finns en sökfunktion i form av en banner på universitetets externa webbplats. När besökare skriver in ord som plagiat och fusk visas relevanta sidförslag direkt i bannern. I december 2025 övergår universitetet dessutom till ett nytt webbpubliceringssystem. Efter övergången kommer Kommunikationsavdelningen att lägga extra fokus på sökfunktionen och successivt arbeta med att förbättra den. 3. I juni 2022 beslutade rektor att anta styrdokumentet "Regler för digital 	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>

	<p>tentamensservicen vid universitetet där så är möjligt.</p> <p>7. Uppmana prefekterna att säkerställa att övergripande information till studenterna om fusk och disciplinärenden som publiceras på institutionernas webbplatser är uppdaterad och länkar till informationen i centralt fastställda styrdokument.</p> <p>Tidplan: Uppföljning av vidtagna åtgärder i december 2021</p> <p>Ansvar: chefen för studentavdelningen, chefen för kommunikationsavdelningen, chefen för ledningssekretariatet, CeUL och vicerektorer</p>	<p>examination på distans med stöd av realtidsströmning".</p> <p>4. På CeUL:s webbplats, under rubriken "Digital examination", finns information om användning av digitala verktyg för examination samt om det digitala examinationssystemet Inspira. Webbplatsen uppdaterades senast den 21 februari 2025.</p> <p>5. I november 2024 publicerade CeUL en uppdaterad version av plagiathandboken (Plagiat – hur kan det undvikas? Handbok för medarbetare vid Stockholms universitet. Centrum för universitetsläraryr utbildning, 2:a upplagan 2024).</p> <p>6. Enligt Planeringssekretariatet har H-området bedömt att institutionerna är medvetna om tentamensservice, och har således inte vidtagit några särskilda åtgärder. N-området har informerat institutionerna om tentamenstjänsten vid studierektorsmöten. Under 2024 använde 34 institutioner Fastighetsavdelningens tentamensservice. Avdelningen har noterat en årlig ökning med ungefär en institution per år de senaste åren. Fastighetsavdelningen har en kontinuerlig dialog med de institutioner som använder deras</p>	
--	---	---	--

		<p>tjänster, och kontakterna sker via e-post och telefon.</p> <p>7. Enligt Planeringssekretariatet har H-området diskuterat informationen om fusk och disciplinärenden vid olika prefekt- och studierektorsmöten. N-området har särskilt betonat vikten av tydlig och korrekt information till studenter vid studierektorsmöten. På varje institutions webbplats vid universitetet finns en rubrik som heter "Utbildning". När en besökare klickar på denna rubrik, blir allmän information tillgänglig. En del av denna information handlar om studenternas rättigheter och skyldigheter. Om besökaren klickar på rubriken "Dina rättigheter och skyldigheter", omdirigeras besökaren till universitetets gemensamma webbplats. På den gemensamma webbplatsen finns ett avsnitt kallat "Fusk och plagiat", med relevant information samt en länk till styrdokumentet "Regler och handlägningsordning för disciplinärenden".</p>	
<p>2.Kombinera informationen till studenter med praktiska arbetspass om plagiat.</p>	<p>Se över om stödet till institutionerna vad gäller förebyggande åtgärder och hantering av fusk behöver stärkas ytterligare, t.ex. genom utbildning av vissa grupper.</p> <p>Tidplan: Uppföljning av vidtagna åtgärder i december 2021</p> <p>Ansvar: Vicerektorer</p>	<p>Enligt Planeringssekretariatet har H-området bedömt att institutionerna inte efterfrågar övergripande åtgärder mot fusk, och har således inte vidtagit några särskilda åtgärder. N-området har däremot konstaterat att flera disciplinärenden rör plagiat och har följaktligen informerat institutionerna om det stöd som CeUL erbjuder.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>

<p>3.Hitta ett sätt att mäta om informationen har förståtts rätt, exempelvis quizfrågor som studenten behöver besvara innan tentamen.</p>	<p>Ta fram en utbildning samt ett quiz för att kontrollera att studenterna förstått informationen.</p> <p>Tidplan: Uppföljning av vidtagna åtgärder i december 2021 Ansvar: CeUL</p>	<p>I november 2022 färdigställde CeUL en kursmodul i Athena (läroplattform), avsedd för universitetsstudenter. Kursmaterialet i modulen inkluderar tre utbildningsfilmer med tillhörande quiz.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>
<p>4.Påminn institutioner om vikten att Urkund alltid ska användas.</p>	<p>Utreda om det ska vara obligatoriskt för institutionerna att använda Urkund för skriftliga examinationer och i så fall för vilken typ av examinationer.</p> <p>Tidplan: Uppföljning av vidtagna åtgärder i december 2021 Ansvar: Chefen för rättssekretariatet</p>	<p>I november 2021 avslutade Ledningssekretariatet sin utredning om obligatorisk användning av textmatchningsverktyg. Slutsatsen var att universitetet inte ska införa ett sådant krav.</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>
<p>5.Påminn institutionerna om att varje fall av fusk med grundad misstanke enligt SU:s regler ska anmälas till rektor och Disciplinnämnden.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tillse att det webbformulär som ska användas vid anmälan av fusk färdigställs och att det innehåller en hänvisning till Riktlinjer för disciplinärenden vid Stockholms universitet där information finns om hur ärenden om misstänkt fusk ska hanteras och handläggas. 2. Revidera Riktlinjer för disciplinärenden vid Stockholms universitet. <p>Tidplan: Uppföljning av vidtagna åtgärder i december 2021 Ansvar: Chefen för rättssekretariatet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Universitetets webbformulär innehåller en länk till medarbetarwebben, där styrdokumentet ”Regler och handläggningsordning för disciplinärenden” är tillgängligt. 2. I februari 2022 beslutade rektor att anta styrdokumentet ”Regler och handläggningsordning för disciplinärenden”. Detta dokument har ersatt ”Riktlinjer för disciplinärenden vid Stockholms universitet”. 	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>

<p>6.Genomför en sammantagen och systematisk analys av ärenden med långa handläggningstider för att identifiera effektiviseringsmöjligheter av processen. Uppmuntra också institutioner till utbyte av erfarenheter mellan institutioner i syfte att kunna identifiera framgångsfaktorer för kortare handläggningstider.</p>	<p>Följa upp effekterna av vidtagna åtgärder för att effektivisera handläggningen.</p> <p>Tidplan: Uppföljning av vidtagna åtgärder i december 2021</p> <p>Ansvar: Chefen för rättssekretariatet</p>	<p>I november 2021 färdigställde Rättssekretariatet uppföljningen av de vidtagna effektivitetsåtgärderna. Uppföljningen visar att Sekretariatet har arbetat med 16 åtgärder, och att den samlade bedömningen är att dessa åtgärder har lett till en smidigare, billigare och effektivare hantering av disciplinärenden. Exempel på genomförda åtgärder och bedömningar är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Införande av ett webbaserat anmälningsskema: bedöms ha minskat arbetsbördan för handläggare och registratur. • Delegering av beslut att hänskjuta ärenden till disciplinnämnden från rektor via förvaltningschef till chefsjurist: bedöms ha medfört tids- och resursbesparingar. • Förbättring av mallar: bedöms ha medfört tidsbesparingar. • Ändring av rutinen för beslut om hänskjutning och protokoll så att dessa inte längre kräver fysiska underskrifter: bedöms ha medfört snabbare beslut. • Avveckling av förmöten med ordföranden och istället skicka skriftliga föredragningar: bedöms ha medfört tidsbesparingar för handläggare och jurister. 	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>
--	--	--	---

Rapport: SRC - Stockholm Resilience centrum (2019)

Rekommendationer	Beslutade åtgärder/Tidplan	Status/kommentar	IR:s bedömning
Slutför kartläggningsarbetet avseende GDPR i samarbete med informations-säkerhetsfunktionen.	Kartläggning av vilka personuppgifter som lagras i SCR:s olika IT-system. Tidplan: Uppföljning september 2020 Ansvar: Institutionen	Tidigare uppföljning december 2024 visade att SRC ej hade upprättat ett register över personuppgiftsbehandling utifrån kraven i GDPR (artikel 30). Internrevisionen kan konstatera att detta har åtgärdats under 2025 och ett upprättat artikel 30-register nu finns och har även tagits emot av DSO vid Rättssekretariatet.	Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)

Rapport: Införande av GDPR (2018)

Rekommendationer	Beslutade åtgärder/Tidplan	Status/kommentar	IR:s bedömning
<p>SU bör säkerställa att samtliga styrande dokument avseende behandling av personuppgifter upprättas, beslutas och kommuniceras inom organisationen för att säkerställa att personuppgifter behandlas på ett tillfredsställande sätt.</p>	<p>Rapportens skrivningar om vikten av att universitetet säkerställer löpande utbildningsinsatser, och att regler och anvisningar finns tillgängliga och kommuniceras, är därför viktiga att betona.</p> <p>Tidplan: Maj 2019</p>	<p>Kort historik i frågan ger att ett omtag med SU:s personuppgiftsbehandling skedde under 2023 då universitetsförvaltningen uppdaterade sina registerförteckningar. I december 2024 beslutade rektor om nya styrdokument:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dataskyddspolicy • Regler för organisation och genomförande av dataskydd vid Stockholms universitet • Handläggningsordning för de registrerades rättigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen <p>IR konstaterade i förra årets uppföljning att styrdokumenterna tydliggör vad det åligger institutionerna att göra, men att exempelvis artikel 30-register saknades på institutionsnivå.</p> <p>Under 2025 har åtgärder vidtagits rörande dessa register. Rektor beslutade 2025-10-30 att avsluta ärendet rörande uppföljning av åtgärder (Dnr SU FV-0973-25).</p> <p>Av uppföljningen framgår att rektor och universitetsdirektör konstaterar att det vidtagits tillfredsställande åtgärder utifrån uppdragen rörande artikel 30 GDPR register. Under hösten har uppföljning visat att samtliga institutioner/motsvarande inkommit med upprättade register-</p>	<p>Åtgärd genomförd (rekommendationen stängs)</p>

		<p>förteckningar. Vidare noteras att erfarenheter från projektet planeras att tas tillvara inom ramen för ordinarie arbete och att det finns en plan för fortsatt utvecklingsarbete. Detta utvecklingsarbete bedöms inte ingå i uppdraget.</p> <p>I övrigt framgår att verksamhetens arbete med dataskydd och regelefterlevnad även årligen följs upp inom ramen för dataskyddsombudets och Rättssekretariatets ordinarie arbete, och rapporteras till styrelsen genom dataskyddsombudets årsrapport. Erfarenheter från projektet tas tillvara inom ramen för ordinarie arbete.</p> <p>Internrevisionen bedömer därmed att uppföljningen kan stängas.</p>	
--	--	---	--

Daniel Andersson
Rektors samordnare
Rektors kansli

Årsrapport om intern styrning och kontroll 2025

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Gällande regelverk.....	3
3 Intern styrning och kontroll vid Stockholms universitet	4
3.1 Riskanalys och riskhantering	4
3.1.1 Upprätta riskanalys och utarbeta riskåtgärder.....	4
3.1.2 Uppföljning av riskanalys och riskåtgärder	5
3.1.3 Dokumentation.....	6
3.2 Intern miljö	6
3.2.1 Ledning av akademisk verksamhet	6
3.2.2 Arbetsordning och besluts- och delegationsordning	7
3.2.3 Organisationsförändringar.....	7
3.2.4 Verksamhetsstyrning.....	8
3.2.5 Arbetsmiljö.....	8
3.2.6 Kommunikation och informationsspridning	9
3.2.7 Förebygga oegentligheter.....	9
3.3 Internrevision	10
3.3.1 Institutionsgranskningar	10
3.3.2 Granskning av IT-säkerhet.....	11
3.3.3 Granskning av universitetets hantering av generativ AI	11
3.3.4 Granskning av universitetets riskhantering enligt förordningen om intern styrning och kontroll.....	11
3.3.5 Fördjupad uppföljande granskning av säkerhetsarbetet	12
3.3.6 Granskning av informations och IT-säkerhetskultur.....	12
3.4 Utvärderingar och extern revision	12
3.4.1 Utvärderingar	13
3.4.2 Extern revision	13
3.5 Sammanfattning inför uttalande om intern styrning och kontroll	14

1 Inledning

Universitetsstyrelsen ska i anslutning till att årsredovisningen undertecknas lämna en bedömning om den interna styrningen och kontrollen vid universitetet varit betryggande under året. Detta i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Syftet med denna rapport är att ge universitetsstyrelsen en övergripande beskrivning av universitetets arbete med intern styrning och kontroll under 2025, som underlag för det ställningstagande som krävs.

Rapporten är strukturerad enligt följande:

- **Avsnitt 2** redogör för det regelverk som styr arbetet med intern styrning och kontroll.
- **Avsnitt 3** beskriver hur processen för intern styrning och kontroll är utformad vid Stockholms universitet.
- **Avsnitt 4** sammanfattar underlaget inför den bedömning som ska göras.

2 Gällande regelverk

Arbetet med intern styrning och kontroll vid Stockholms universitet styrs av flera förordningar.

Universitetet omfattas av internrevisionsförordningen (2006:1228) och är därmed också skyldig att följa förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Dessa regelverk ställer krav på att myndigheten har en systematisk och dokumenterad process för att säkerställa att verksamheten fullgör sina uppgifter med rimlig säkerhet, uppnår uppsatta mål och uppfyller kraven enligt 3 § myndighetsförordningen (2007:515).

Myndigheten ska genomföra en riskanalys där väsentliga risker identifieras. För varje risk ska åtgärder vidtas för att minska sannolikheten för att den inträffar eller minska konsekvensen om den inträffar. Risker och åtgärder ska följas upp och värderas kontinuerligt, och nya risker ska dokumenteras. Processen ska dokumenteras i den omfattning som krävs för att möjliggöra uppföljning och bedömning av om styrningen och kontrollen varit betryggande

Förordningen ställer även krav på att myndigheten har en god intern miljö, som främjar en fungerande styrningsprocess och ett systematiskt arbete för att förebygga korruption, otillbörlig påverkan, bedrägerier och andra oegentligheter.

I 3 § myndighetsförordningen anges att verksamheten ska bedrivas:

- Effektivt
- I enlighet med gällande rätt

- I enlighet med Sveriges åtaganden inom EU
- Med en tillförlitlig och rättvisande redovisning
- Med god hushållning av statens medel

Enligt 2 kap. 2 § högskoleförordningen (1993:100) ansvarar universitetsstyrelsen för att säkerställa att det finns en fungerande och betryggande intern styrning och kontroll vid universitetet.

3 Intern styrning och kontroll vid Stockholms universitet

Stockholms universitets arbete med intern styrning och kontroll syftar till att säkerställa att verksamheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår sina mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen.

Arbetet är i stor utsträckning integrerad i universitetets ordinarie styrning som en del av befintliga dokument och processer, såsom exempelvis universitetets arbetsordning, områdenas och förvaltningens åtgärdsplaner och handläggningsrutiner, behörighetsregler samt attestordningar. Handläggningsordning för intern styrning och kontroll (dnr SU FV-4264-25) reglerar processen.

Rektor bär det övergripande ansvaret för att den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

3.1 Riskanalys och riskhantering

Riskanalys och riskhantering innebär att universitetet systematiskt analyserar potentiella risker och tar fram förebyggande åtgärder för att minska både sannolikheten och konsekvenserna av att riskerna inträffar. Risker och tillhörande åtgärder ska kontinuerligt följas upp och utvärderas. En ny riskanalys tas fram vartannat år och däremellan revideras riskanalysen vid behov. Processen dokumenteras i enlighet med förordningen strukturerat.

3.1.1 Upprätta riskanalys och utarbeta riskåtgärder

Den universitetsövergripande riskanalysen för perioden 2025–2026 (dnr SU FV-2807-24) fastställdes av universitetsstyrelsen i november 2024 och reviderades i oktober 2025. Riskanalysen utgår från universitetets strategier för perioden 2023–2026. Av strategierna framgår den övergripande inriktningen och prioriteringarna för lärosätet. Riskanalysen består av totalt elva risker där två bedöms vara högrisker, tre bedöms vara medelrisker och övriga lågrisker.

Den interna processen att utarbeta riskanalysen skedde i flera steg. I ett första steg inhämtades information från respektive vetenskapsområde och från universitetsförvaltningen. Utifrån denna information utarbetades ett förslag till en universitetsövergripande riskanalys inklusive riskvärdering där en bedömning av sannolikheten för, respektive konsekvensen av, att de risker som identifieras ska inträffa. Förslaget behandlades i Områdesövergripande rådet inför universitetsstyrelsens beslut.

Under det första kvartalet 2025 hade områdena och universitetsförvaltningen i uppdrag att utarbeta åtgärder för att minska sannolikheten och konsekvensen av att riskerna i den upprättade riskanalysen inträffar. Ett arbete med åtgärderna har därefter skett vilka är integrerade i områdenas och förvaltningens ordinarie verksamhetsplanering.

3.1.2 Uppföljning av riskanalys och riskåtgärder

Riskanalysen och riskåtgärder följs upp systematiskt. Vid universitetet sker denna uppföljning tertialvis och är integrerad med den övriga verksamhetsuppföljningen. Vid uppföljningarna säkerställs att riskanalysen är uppdaterad, att den omfattar relevanta och väsentliga risker, samt att arbetet med riskåtgärder fortskrider i syfte att minska sannolikheten och konsekvensen av att riskerna inträffar. Det säkerställs även att inte några nya risker tillkommit.

I samband med det andra tertialet genomförs en fördjupad uppföljning av de vidtagna riskåtgärderna. En rapportering av resultatet från tertial två presenterades för universitetsstyrelsen i oktober 2025. Resultatet från denna granskning följdes upp i det tredje tertialet och endast mindre i förändringar framkom. Dessa bedömdes inte som väsentliga och föranleder ingen förändring jämfört med tertial två. Denna uppföljning utgör ett underlag för styrelsens bedömning i årsredovisningen av om den interna styrningen och kontrollen har varit betryggande under året.

Den universitetsövergripande riskanalysen har under året reviderats två gånger, efter tertialuppföljning ett och två. Förändringarna beslutades av styrelsen i juni respektive oktober. Vid första tertialets uppföljning inkom, och redovisades för styrelsen, förslag om att ändra riskvärderingen för en risk, att ändra formuleringen för en risk samt att lägga till en ny risk i riskanalysen. Efter diskussion i universitetsstyrelsen beslutades att riskanalysen skulle ändras enligt förslag. Vid andra tertialets uppföljning inkom förslag om att ändra riskvärderingen för en risk och att ändra riskvärdering och riskformulering för en annan risk. Vid det tredje tertialet inkom förslag på ändring av en riskvärdering. Efter beredning i områdesövergripande rådet lämnades förslag om revidering inte vidare till styrelsen, utan frågan kommer bevakas under första tertialet 2026.

3.1.3 Dokumentation

Enligt förordningen om intern styrning och kontroll ska både riskanalysen och vidtagna åtgärder dokumenteras i den omfattning som krävs för att möjliggöra uppföljning och bedömning av den interna styrningen och kontrollen.

Syftet med dokumentationen är att tydligt visa hela processen. Från upprättandet av riskanalysen, via beslut om riskåtgärder, till uppföljning och utvärdering av dessa åtgärder. Denna dokumentation utgör ett viktigt underlag för universitetsstyrelsens bedömning av den interna styrningen och kontrollen, som sker i samband med årsredovisningen.

Vid universitetet sker dokumentationen enligt etablerade rutiner. Huvudregeln är att det operativa arbetet dokumenteras och förvaras vid den enhet där det utförs. På central nivå sammanställs genomförda riskåtgärder för respektive risk, vilket även används som underlag för eventuell revidering av riskbedömningen.

3.2 Intern miljö

En god intern miljö är en förutsättning för en betryggande intern styrning och kontroll. Detta då de interna förutsättningarna har en stor påverkan på universitetets förmåga att fullgöra sina uppgifter och nå målen enligt kraven för verksamheten. Faktorer som ingår i den interna miljön är bland annat hur verksamheten är organiserad, hur ansvar och befogenheter är fördelade samt andra aspekter som speglar organisationens värdegrund.

Universitetsledningen har ett övergripande ansvar för att säkerställa en god intern miljö. Detta innebär att skapa strukturer och förutsättningar som möjliggör en effektiv och ändamålsenlig process för intern styrning och kontroll. Ansvar för en fungerande intern styrning och kontroll ligger därtill i alla chefers ansvar och är en del av ledningen av universitetet.

3.2.1 Ledning av akademisk verksamhet

Universitetet skiljer sig till viss del från andra statliga myndigheter genom sin särskilda roll och uppdrag. Verksamheten bygger på det fria sökandet efter kunskap, vilket är en grundläggande förutsättning för att bedriva utbildning och forskning på vetenskaplig grund. En tydlig kännetecknande aspekt är den nära integreringen mellan utbildning och forskning. En central uppgift för ett lärosäte är att utgöra en självständig och kritiskt reflekterande aktör i samhällsutvecklingen. I högskolelagen (1992:1434) fastslås både forskningens frihet och lärosätenas ansvar att främja och värna den akademiska friheten (1 kap. 6 §). Denna princip genomsyrar all verksamhet vid universitetet.

Stockholms universitet har en etablerad tradition av kollegiala berednings- och beslutsprocesser. Kollegialt inflytande är centralt för att upprätthålla akademisk kvalitet och integritet. Beslut om utbildning och forskning fattas av akademiska ledare eller kollegiala organ. Dessa funktioner utses i regel genom processer där både överordnade instanser och det akademiska kollegiet är involverade. Denna ledningsprincip bidrar till att skapa en

verksamhetsnära styrning med hög legitimitet, både gentemot överordnade organ och inom det akademiska kollegiet. Som kunskapsorganisation är detta en naturlig del av universitetets kvalitetsdrivande interna kultur, och en nyckel till att förstå hur universitetet fungerar som organisation.

3.2.2 Arbetsordning och besluts- och delegationsordning

Universitetets övergripande organisation fastställs av universitetsstyrelsen genom den arbetsordning som beslutas i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 2 § punkt 9 i högskoleförordningen. Arbetsordningen definierar de övergripande uppgifterna för universitetets beslutande organ och utgör grunden för rektors delegationer.

Beslutsstrukturen inom universitetet bygger på principen att beslut ska fattas på den mest ändamålsenliga nivån i organisationen. Detta innebär att beslutanderätt i många frågor delegeras till områdes-, fakultets- och institutionsnivå samt till chefer inom universitetsförvaltningen. Trots universitetets omfattande organisation är beslutsvägarna korta, vilket möjliggör en effektiv hantering av ärenden och risker. Detta underlättas av att vicerektorerna, som även innehar roller som dekaner eller prodekaner, ingår i universitetsledningen. Därmed kan frågor som initieras på lägre nivåer snabbt lyftas, behandlas och förankras på ledningsnivå.

För att säkerställa att besluts- och delegationsordningen är aktuell och ändamålsenlig genomförs en årlig översyn. Strukturen för beslutsfattande och delegation utgör en central komponent i universitetets styrning.

3.2.3 Organisationsförändringar

Den 1 januari 2025 bildades Kemikum, vilket är ett sammangående av Institutionen för material- och miljökemi samt Institutionen för organisk kemi. Från samma datum har även den juridiska fakulteten ett gemensamt beslutsorgan som är fakultetsnämnd tillika institutionsstyrelse.

Från mitten av januari har Stockholms universitet tagit över ansvaret som huvudman för hela Bergianska trädgården. Tidigare var huvudmannskapet delat med Kungliga vetenskapsakademin.

I ledningen har såväl rektor som prorektor bytts ut under året. Professor Hans Adolfsson ersatte professor Astrid Söderbergh Widding som rektor och tillträdde ämbetet den 1 februari 2025, efter att regeringen beslutat om anställningen i december 2024. Professor Jane Reichel ersatte professor Clas Hättestrand som prorektor den 1 juli 2025, efter att ha utsetts av universitetsstyrelsen i april. Vidare ersatte vid årsskiftet prodekan professor Martin Jakobsson dekan professor Lena Mäler som vicerektor för det naturvetenskapliga området.

3.2.4 Verksamhetsstyrning

En del av styrningen på universitetet är processen för verksamhetsplanering som avser planering, genomförande och uppföljning. På samma sätt som tidigare upprättas utifrån strategierna och universitetets riskanalys tvååriga åtgärdsplaner och för perioden 2025-2026 har planer utarbetats av de två områdena samt universitetsförvaltningen.

Uppföljningen av åtgärdsplanerna sker inom respektive område och förvaltning, medan uppföljningen av riskåtgärder hanteras centralt.

3.2.5 Arbetsmiljö

Att skapa en trygg, utvecklande och hållbar arbetsmiljö för universitetets medarbetare och studenter är en central del av arbetet med den interna miljön. Alla anställda och studenter ska behandlas jämlikt och med respekt. Rektor har det yttersta ansvaret för att reglerna i arbetsmiljölagen och diskrimineringslagen efterlevs.

Vid universitetet finns Rådet för arbetsmiljö och lika villkor (RALV), som arbetar systematiskt med dessa frågor. RALV fungerar som ett rådgivande organ till rektor och utgör ett forum för samverkan mellan arbetsgivare, medarbetare och studentrepresentanter. Rådet är även universitetets skyddskommitté och leds av universitetsdirektören.

På institutionsnivå finns lokala samverkansråd som hanterar frågor om arbetsmiljö och lika villkor. Årligen träffas alla ordförande för de lokala råden för nätverksträff, och fortbildning. Under 2025 genomfördes sådan nätverksträff bland annat på temat säkerhet och digital tillgänglighet

Universitetet tillämpar fortsatt möjligheten för teknisk och administrativ personal att, om arbetsuppgifterna tillåter, arbeta hemifrån upp till två dagar per vecka enligt överenskommelse med arbetsgivaren.

Rektor beslutade under 2025 att anta Mål för arbetsmiljö- och lika villkorsarbetet 2025–2026. Med utgångspunkt i Arbetsmiljö- och lika villkorspolicyn har det definierats ett antal övergripande mål som universitetet ska sträva mot. För att uppnå dem behöver de brytas ner till delmål. Valet av dessa delmål grundar sig bland annat i olika kartläggningar och undersökningar – till exempel medarbetarundersökningen – men även i de problembeskrivningar och behov som lyfts från verksamheterna, skyddsorganisationen, arbetstagarorganisationerna samt studentkår. Måldokumentet är uppdelat i fem områden: systematiskt arbetsmiljö- och lika villkorsarbete, organisatorisk och social arbetsmiljö, lika villkor, fysisk arbetsmiljö samt Studiemiljö – studenternas arbetsmiljö.

Rektor har även under 2025 beslutat om revidering av Handläggningsordning för diskrimineringsärenden avseende studenter. Handläggningsordningen beskriver hanteringen av situationer då studenter vid Stockholms universitet upplever sig utsatta för kränkningar och

diskriminering enligt diskrimineringslagen. Syftet med handläggningsordningen är att beskriva Stockholms universitets skyldigheter som utbildningsanordnare

Kompetensutveckling och kompetensförsörjning är också viktiga delar av den interna miljön. Universitetet erbjuder internutbildningar inom exempelvis upphandling, personalhandläggning, kommunikation i sociala medier och brandskydd. Dessutom finns möjlighet att delta i livs- och karriärprogram samt ett särskilt chefsprogram.

3.2.6 Kommunikation och informationsspridning

Kommunikation och informationsspridning av styrdokument är en väsentlig del av den interna miljön. Det sker kontinuerligt en diskussion i den löpande verksamheten, i beredande och beslutande organ samt i olika chefsforum om innehåll, spridning och efterlevnad av styrdokument.

Universitetets centrala besluts- och styrdokument är samlade i "Regelboken" som finns på den interna webbplatsen. Dessa dokument genomgår en årlig aktualitetsgranskning för att säkerställa att innehållet är uppdaterat och relevant.

Regelverk som gäller för områdes- och fakultetsnämnder finns tillgängliga på respektive organisatorisk enhets webbplats. Ansvariga förvaltningsavdelningar har huvudansvaret för att sprida kunskap om innehållet i styrdokumentet.

Efterlevnaden av styrdokument diskuteras kontinuerligt inom organisationen, och frågor som rör styrdokument är återkommande inslag i olika chefsforum.

3.2.7 Förebygga oegentligheter

Universitetet strävar efter att aktivt förebygga oegentligheter såsom korruption, otillbörlig påverkan och bedrägeri.

För att minska risken för sådana händelser bedriver universitetet ett systematiskt förebyggande arbete. Det finns regler om hur medarbetare ska agera sakligt, objektivt och opartiskt i sin yrkesutövning. Exempel på sådana regler är bestämmelser om jäv och förhindrande av muta.

Universitetet har även en visselblåsarfunktion som gör det möjligt för medarbetare att rapportera misstänkta missförhållanden. Som en del av det förebyggande arbetet får nya medarbetare information om statstjänstemannarollen och vikten av att följa gällande lagar och regler redan vid introduktionen. Dessutom genomförs utbildnings- och informationsinsatser inom särskilt utsatta områden, exempelvis inköp och upphandling.

3.3 Internrevision

Internrevisionen vid universitetet arbetar på uppdrag av universitetsstyrelsen och är organisatoriskt fristående från den operativa verksamheten. Detta säkerställer att arbetet utförs med objektivitet, oberoende och integritet.

Revisionen granskar och bedömer universitetets interna styrning och kontroll, samt lämnar rekommendationer för förbättringar. Enligt 4 § i internrevisionsförordningen ska internrevisionen analysera verksamhetens risker och självständigt bedöma om ledningens styrning och kontroll är utformad så att myndigheten med rimlig säkerhet kan fullgöra sina uppgifter, uppnå sina mål och leva upp till kraven i 3 § myndighetsförordningen.

Granskningen omfattar hela universitetets verksamhet och utgår från en revisionsplan som fastställs av universitetsstyrelsen. Planen baseras på universitetets övergripande riskanalys samt internrevisionens egen bedömning av risker.

Internrevisionen rapporterar löpande sina iakttagelser till universitetsstyrelsen och dess revisionsutskott. Under året förs även kontinuerlig dialog med universitetets ledning, förvaltningsavdelningar och institutioner. En sammanställning av internrevisionens rekommendationer samt styrelsens beslutade åtgärder återfinns i *Årsrapport från internrevisionen 2025* (SU FV-0003-25).

Nedan följer en kort sammanfattning av de granskningar som redovisas i rapporten, samt de åtgärder som universitetet har vidtagit eller planerar att genomföra. Internrevisionen har även följt upp tidigare granskningar, vilka också redovisas i årsrapporten.

3.3.1 Institutionsgranskningar

Under 2024 genomförde internrevisionen två institutionsgranskningar, vilka redovisades under 2025. Syftet med granskningarna är att bedöma om institutionerna har ändamålsenliga och effektiva administrativa rutiner som bedöms som grundläggande för en god intern styrning och kontroll.

Internrevisionen lämnande, utifrån granskningarna, rekommendationerna till universitetsledningen att säkerställa kännedom och efterlevnad av regler för bisysslor och personuppgiftsbehandling samt följa upp efterlevnaden. Vidare att tydliggöra ansvarsfördelning och det fortsatta arbetet med att vidareutveckla det systematiska informationssäkerhetsarbetet.

Rektor bedömde i sitt yttrande över att rekommendationerna att hanteringen av bisysslor hanteras inom ramen för det pågående och planerade arbetet. Arbetet kommer återrapporteras till rektor senast 31 januari 2026. Avseende personuppgiftsbehandling uppdrogs till samtliga institutioner och motsvarande att ha upprättat en registerförteckning enligt artikel 30 GDPR senast den 30 september 2025. För åtgärdsarbetet med informationssäkerhet har en rad

åtgärder vidtagits och området är en av universitetets prioriterade risker att hantera perioden 2025–2026.

3.3.2 Granskning av IT-säkerhet

Internrevisionen granskade 2024 IT-säkerheten vid universitetet där syftet var att utvärdera om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig. Granskningen omfattade teknisk säkerhetsnivå samt styrning, med huvudfokus på teknik. Granskningen presenterades under våren 2025.

I granskningen noterades att universitetets arbete med IT-säkerhet är otillfredsställande och innehåller allvarliga brister. Bristerna kan leda till att forskning och andra informationstillgångar går förlorade. De tekniska testerna har resulterat i allvarliga avvikelser som visar på kritiska sårbarheter i universitetets IT-miljö. Avvikelse noterades även i den övergripande IT-styrningen.

Rektor bedömde, i allt väsentligt, internrevisionens iakttagelser och slutsatser som befogade och konstaterade att ambitionsnivån måste höjas. Rektor beslutade, i samråd med dekaner, vicerektorer, universitetsdirektör om ett flertal åtgärder. Samtliga åtgärder ska slutredovisas under våren 2026, först till rektor och därefter till universitetsstyrelsen. Framtill slutredovisningen ska styrelsen hållas uppdaterad löpande.

3.3.3 Granskning av universitetets hantering av generativ AI

Under året har internrevisionen granskat universitetets hantering av AI. Syftet var att bedöma om det finns tillräcklig intern styrning och kontroll av universitetets arbete med generativ AI. Resultatet av granskningen var att det inom området finns förbättringsmöjligheter och att det redan genomförts åtgärder för att hantera generativ AI så som exempelvis framtagande av en vägledning.

Granskningen medförde ett antal rekommendationer och slutsatser från internrevisionen som rektor i stort instämde med. Rektor beslutade bland annat att uppdra till universitetsdirektören att utveckla informationen om tillgänglighet till AI-verktyg och se över hur inköp av AI-verktyg sker. Återrapportering sker till rektor senast den 31 januari 2026.

3.3.4 Granskning av universitetets riskhantering enligt förordningen om intern styrning och kontroll

I enlighet med den beslutade revisionsplanen har internrevisionen även granskat universitetets riskhantering enligt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. En väl fungerande riskhantering är en förutsättning för en tillförlitlig intern styrning och kontroll. Syftet var att bedöma om universitetet har en effektiv och ändamålsenlig riskhantering som stödjer universitetet i att uppnå sina mål och fullgöra sitt uppdrag samt att bedöma om processen uppfyller intern och externa krav. Resultatet av granskningen visade att det fanns förbättringsmöjligheter när det gäller riskhantering.

Granskningen medförde ett antal rekommendationer som rektor, i stort, instämde med. Rektor beslutade att uppdra åt universitetsdirektören att ta fram utbildningsmaterial och säkerställa att det tillgängliggörs inför framtagande av riskanalys och riskåtgärder för nästa riskanalysperiod. Utöver detta se över att dokumentera ansvarsfördelningen inom arbetet med intern styrning och kontroll. Uppdraget ska rapporteras till rektor senast den 1 april 2026 respektive senast den 31 december 2025.

3.3.5 Fördjupad uppföljande granskning av säkerhetsarbetet

Internrevisionen har under de senaste åren granskat olika delar av universitetets säkerhetsarbete, ett arbete som rektor bedömt som viktigt och därför vidtagit olika åtgärder. Den fördjupade uppföljningen avser tidigare granskningar om säkerhetsorganisationen, behörighetshandling, handtering av it-incidenter och informationssäkerhet. Den uppföljande granskningen visade att det finns förbättringsmöjligheter.

Internrevisionen bedömer att universitetet till stor del genomfört beslutade åtgärder vilket bedöms bidra till att säkerhetsarbetet har utvecklats. Samtidigt bedömer internrevisionen att åtgärderna hittills inte haft tillräcklig effekt och att säkerhetsarbetet fortsatt behöver stärkas och lämnar därför ett antal rekommendationer. Rektor håller med om att säkerhetsarbetet ytterligare behöver stärkas och att det kommer att göras med bland annat de åtgärder som vidtagits i samband med ”Granskning av IT-säkerhet”, se ovan. De åtgärder som internrevisionen rekommenderar bedöms redan vara omhändertagna.

3.3.6 Granskning av informations och IT-säkerhetskultur

Internrevisionen har granskat universitetets informations- och IT-säkerhetskultur. Syftet var att bedöma om universitetet har en intern styrning och kontroll som säkerställer en god informations- och IT-säkerhetskultur i enlighet med krav i lag, föreskrifter och interna styrdokument. Internrevisionens bedömning var att den interna styrningen och kontrollen var bristfällig.

Internrevisionen lämnade ett antal rekommendationer, exempelvis att etablera ansvar och aktiviteter för att höja personalens kunskap och medvetande inom informations- och IT-säkerhet.

Med anledning av granskningen har rektor bland annat uppdragit till universitetsdirektören att ta fram en plan i syfte att långsiktigt höja nivån på IT-säkerhetsarbetet och säkerställa en god IT-säkerhetsmiljö. Åtgärdsplanen ska omfatta både informations- och IT-säkerhet och de ingående aktiviteternas prioritering bygger på aktuella riskanalyser. Åtgärdsplanen kommer sträcka sig fram till 2028, och inkluderar flera planerade åtgärder som syftar till att flytta fram positionerna avseende det systematiska förbättringsarbetet inom området.

3.4 Utvärderingar och extern revision

Universitetets verksamhet utvärderas och bedöms både genom interna kvalitetssystem och av externa instanser. Exempel på externa aktörer är Universitetskanslersämbetet (UKÄ), som

genomför kvalitetsutvärderingar, samt Riksrevisionen, som granskar olika delar av verksamheten. Riksrevisionen genomför regelbundna revisioner av universitetets processer, inklusive en granskning av årsredovisningen.

3.4.1 Utvärderingar

Inom ramen för Stockholms universitets interna kvalitetssäkringssystem för forskning har det under 2025 tagits fram indikatorrapporter för samtliga institutioner. Rapporterna utgör underlag för institutionernas egna kvalitetsarbete och fungerar även som underlag för de kvalitetsdialoger om forskning som genomförs i en treårscykel. En ny cykel har påbörjats 2025, och dialoger har genomförts mellan områdesledningen och institutionsledningar enligt plan.

En central rapport med forskningsindikatorer har presenterats för universitetsstyrelsen. Vidare har fem fokusutvärderingar påbörjats och/eller färdigställts. Fokusutvärderingarna genomförs i syfte att identifiera styrke- respektive utvecklingsområden samt att få fram konkreta förslag på utvecklande åtgärder för de utvärderade verksamheterna.

Även inom ramen för Stockholms universitets egna kvalitetssäkringssystem för utbildning har under 2025 en indikatorrapport tagits fram och redovisats för styrelse och verksamhet.

Under 2024 fattade UKÄ beslutet att universitetets kvalitetssystem för utbildning nu är helt godkänt. Under 2025 och 2026 kommer Rektors beredning för universitetsgemensamma utbildningsfrågor och system för kvalitetssäkring (Rebus) arbeta med att utveckla systemet ytterligare så att rektor kan fatta beslut om ett reviderat kvalitetssystem för utbildning i december 2026. Nästa gång UKÄ planerar att granska universitetets kvalitetssystem för utbildning blir 2027. Då kommer UKÄ för första gången även granska universitetets kvalitetssystem för forskning.

Under 2025 har UKÄ startat två nationella utbildningsutvärderingar som rör universitetet, nämligen för socionomexamen samt för psykologexamen. Beslut av UKÄ vad det gäller båda utvärderingarna kommer under 2026.

Den enda av UKÄ:s tematiska utvärderingar som inte är helt avslutad för universitets del är den som rör samverkan med det omgivande samhället. Formellt är Stockholm universitet och alla andra lärosäten godkända vad det gäller denna utvärdering, enligt beslut som UKÄ fattade under hösten 2024. Dock har UKÄ valt att följa upp de bör-rekommendationer som varje lärosäte fått. Lärosätena ska därför senast den 2 november 2026 inkomma med en redogörelse för de åtgärder som vidtagits med anledning av bör-rekommendationerna.

3.4.2 Extern revision

Riksrevisionen har under 2025 granskat universitetets årsredovisning för 2024, granskningen genererade inte några synpunkter.

Under året har Riksrevisionen även beslutat att inleda en granskning av effektiviteten i universitetets distansutbildning vilket påbörjats.

Under året har Riksrevisionen även ställt frågor till universitetsstyrelsen och rektor avseende intern styrning och kontroll, riskanalys och regelefterlevnad. Frågorna har besvarats och var i stort sett desamma som ställdes både 2022 och 2024.

Riksrevisionen genomför årligen en granskning av den process som ligger till grund för genereringen av helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR) vid lärosätet. Granskningen sker genom stickprov i Ladok, där rutiner och beslut kring klassificeringen av nyinrättade kurser utifrån utbildningsområde granskas. Motsvarande granskning görs även av processen för inrapportering av studieresultat.

3.5 Sammanfattning inför uttalande om intern styrning och kontroll

Sammanfattningsvis visar genomgången ovan att det inte har identifierats några brister i processen för intern styrning och kontroll. Arbetet med att identifiera risker och vidta riskåtgärder har i huvudsak fungerat väl och genomförts enligt plan. Risker och åtgärder har följts upp systematiskt och bedömts löpande. Den interna miljön präglas av strukturer och förutsättningar som stödjer en god intern styrning och kontroll samt ett förebyggande arbete mot oegentligheter.

Utöver uppföljningen av risker och åtgärder sker även interna och externa granskningar av universitetets verksamhet, vilket bidrar till en samlad bedömning av den interna styrningen och kontrollen. De revisioner som genomförts av internrevisionen och andra granskande instanser har inte påvisat några omständigheter som skulle innebära att den interna styrningen och kontrollen, i sin helhet, är otillräcklig.

I samband med undertecknandet av årsredovisningen ska ledningen, i enlighet med förordningen om intern styrning och kontroll, lämna en bedömning av om den interna styrningen och kontrollen varit betryggande. Det finns ingen fastställd norm för denna bedömning – den grundar sig ytterst på styrelsens samlade kunskap om universitetets interna miljö och dess uppfattning om vad som utgör en betryggande nivå.

Bedömningen av att den interna styrningen och kontrollen är betryggande avser universitetet som helhet. Det kan ha framkommit enskilda iakttagelser som kräver åtgärder, men dessa har inte varit av sådan art eller omfattning att de påverkar helhetsbedömningen. Det är viktigt att understryka att intern styrning och kontroll aldrig kan ge en absolut garanti för måluppfyllelse eller förhindra alla fel eller oegentligheter. Däremot kan den ge en betryggande säkerhet.

Mot bakgrund av detta har följande formulering inkluderats i förslaget till årsredovisning för 2025:

Sammantaget har det inte framkommit något som tyder på att det finns väsentliga brister i processen för den interna styrningen och kontrollen. Uppföljning av risker och riskåtgärder har skett systematiskt och riskvärderingen har kontinuerligt bedömts. Bedömningen utgår från universitetet som helhet. Det innebär att det under året har framkommit förhållanden som behöver åtgärdas men inga så väsentliga att det påverkar bedömningen som helhet för universitetet.

Viktigt att notera är att oavsett hur den interna styrningen och kontrollen är utformad kan den inte ge en absolut försäkran om att verksamhetens mål nås. Den kan inte heller garantera att fel eller oegentligheter inte uppkommer. En god intern styrning och kontroll kan endast ge en betryggande säkerhet.

Utifrån ovanstående gör Stockholms universitet den sammanvägda bedömningen att den interna styrningen och kontrollen vid universitetet varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Stockholms
universitet

PM

2026-01-19

Dnr SU FV-0250-26

Laura Bulnes Strähle
Dataskyddsbud
Rektors kansli, Rättssekretariatet

Dataskyddsbudets årsrapport för verksamhetsåret 2025

Bakgrund

Dataskyddsbudet vid Stockholms universitet har i uppdrag att oberoende granska och ge råd till universitetet i frågor rörande personuppgiftsskydd och integritet. Ombudet ska¹ årligen rapportera till universitetsstyrelsen genom en årsrapport som minst ska innehålla

- a. Ett uttalande om styrningen av verksamhetens regulatoriska ansvar i dataskydds- och integritetsfrågor.
- b. Ett utpekande av de väsentligaste riskerna för verksamheten
- c. Ett utpekande av de väsentligaste bristerna i verksamheten och
- d. Om möjligt, rekommendationer till åtgärder såvitt avser a-c.

Undertecknad tillträdde uppdraget som dataskyddsbud först i januari 2026. Rapporten för verksamhetsåret 2025 är därför författad tillsammans med tf. dataskyddsbud för perioden september-december 2025, Caroline Frankow Versvåg.

Syfte och metod

Rapporten syftar till att återrapportera till universitetsstyrelsen i enlighet med det uppdrag som dataskyddsbudet har givits genom universitetsstyrelsens beslut den 18 februari 2022 (SU FV-4100-21) enligt ovan.

¹ Jfr universitetsstyrelsens beslut dnr SU FV-4100-21

Rektors kansli, Rättssekretariatet

Dataskyddsombudets arbete under 2025 har till största del handlat dels om implementering av de styrdokument rörande dataskydd som rektor beslutade om den 19 december 2024, dels om att fullgöra det uppdrag till Rektors kansli som universitetsdirektören beslutade om den 22 maj 2025 avseende att följa upp att institutioner och motsvarande har ett aktuellt artikel 30-register på plats senast den 30 september 2025. Inom ramen för detta arbete har bl.a. utbildnings- och stödmaterial tagits fram, olika utbildningsinsatser genomförts samt granskning av upprättade artikel 30-register skett. Denna rapport grundar sig på en analys av erfarenheterna och resultatet från detta arbete, samt en analys utifrån det övriga löpande, såväl strategiska som operativa arbete avseende dataskydd som dataskyddsombudet utfört tillsammans med verksamheten under 2025.

Dataskyddsombudets uttalande om styrningen av verksamhetens regulatoriska ansvar i dataskydds- och integritetsfrågor

Genom de styrdokument som beslutades av rektor den 19 december 2024 finns en struktur för hur arbetet med dataskydd ska bedrivas vid universitetet inklusive en tydlig fördelning av ansvar i organisationen för genomförande av ett systematiskt dataskyddsarbete. Under 2025 har implementering av de beslutade styrdokumenterna påbörjats genom bland annat informationsinsatser från dataskyddsombudet till chefer inom universitetet samt framtagande av utbildningar och stödmaterial för det systematiska dataskyddsarbetet som publicerats på medarbetarwebben. I enlighet med styrdokumentet *Regler för organisation och genomförande av dataskydd vid Stockholms universitet* har institutioner och förvaltningsavdelningar utsett verksamhetsnära dataskyddssamordnare som ska stötta den egna verksamheten i dataskyddsarbetet.

Med anledning av internrevisionens institutionsgranskningar 2024 och de brister som där uppmärksammades gällande institutionernas kännedom och efterlevnad av krav avseende personuppgiftsbehandling beslutade rektor den 8 maj 2025 att samtliga institutioner och motsvarande ska ha upprättat en registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen senast den 30 september 2025. Det strategiska arbetet inom dataskydd under 2025 har för institutioner och motsvarande därför till största del handlat om detta arbete. Inom universitetsförvaltningen finns en aktuell registerförteckning, inklusive en process för aktualitetsgranskning, på plats sedan tidigare. Stöd till institutioner och motsvarande i arbetet med upprättande av registerförteckning har skett i form av bland annat information och instruktionsfilm på medarbetarwebben, samt genom totalt 13 öppna workshops med olika inriktningar. Samtliga institutioner och

motsvarande har nu upprättat registerförteckningar. Utifrån den inledande granskning som genomförts, vilket innefattat en övergripande bedömning av registerförteckningarnas kvalitet, är bedömningen att grundläggande registerförteckningar enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen finns på plats inom universitetet. Det bedöms dock fortsatt föreligga ett behov av arbete vid institutioner och motsvarande med uppdatering och kvalitetsförbättringar av registerförteckningarna. Det arbetet kommer att ske inom ramen för det systematiska dataskyddsarbetet, med stöd av dataskyddsombudet och Rättssekretariatet genom bland annat särskilda utbildningsinsatser under våren 2026.

Registerförteckningen utgör grunden för universitetets efterlevnad av dataskyddsförordningen, bland annat genom att den bidrar till att ge en god överblick över universitetets personuppgiftsbehandlingar och kan användas som ett verktyg för att lättare leva upp till dataskyddsförordningens övriga krav. Som påpekats i föregående årsrapport är även rollen som verksamhetsnära dataskyddssamordnare viktig för att de beslutade styrdokumenterna ska kunna implementeras på universitetet och för uppfyllnad av dataskyddsförordningens grundläggande princip om ansvarsskyldighet, d.v.s. för regelefterlevnad. I enlighet med styrdokumentet *Regler för organisation och genomförande av dataskydd vid Stockholms universitet* stöttar den verksamhetsnära dataskyddssamordnaren den egna verksamheten i dataskyddsarbetet och är förstahandskontakt för medarbetare inom verksamheten för stöd och råd i frågor om dataskydd. Vidare ska den verksamhetsnära dataskyddssamordnaren bland annat vara kontakt i frågor rörande registrerades rättigheter, stötta den egna verksamheten i arbetet med att hålla artikel 30-registret uppdaterat, omhänderta och dokumentera personuppgiftsincidenter samt stötta i genomförandet av konsekvensbedömningar gällande verksamhetens personuppgiftsbehandlingar. Rollen är således en viktig förutsättning för att dataskyddsarbetet på lokal nivå, med juridiskt stöd från Rättssekretariatet, ska fungera.

I dataskyddsombudets årsrapport för verksamhetsåret 2024 angavs att en utvärdering av den initiala efterlevnaden av beslutade styrdokument kommer att genomföras efter verksamhetsåret 2025. Under 2026 avser dataskyddsombudet och Rättssekretariatet att, utöver ovan angivna utbildningsinsatser, dels ta fram en struktur för fortsatt samverkan med de verksamhetsnära dataskyddssamordnarna, dels presentera ett årshjul som verksamheten kan använda sig av för att självständigt upprätthålla det systematiska dataskyddsarbetet. En utvärdering av

den initiala efterlevnaden av beslutade styrdokument planeras till hösten 2026, efter att detta arbete genomförts.

Rekommendation

Utifrån vad som angetts ovan om rollen som verksamhetsnära dataskyddsamordnare och dess betydelse för regelefterlevnad av dataskyddsförordningen bör universitetet säkerställa att utsedda verksamhetsnära dataskyddsamordnare har tillräckliga förutsättningar och kompetens för att kunna ge stöd till den egna verksamheten i det löpande dataskyddsarbetet.

Ett utpekande av de väsentligaste riskerna för verksamheten

Som framhållits i dataskyddsombudets tidigare årsrapporter är informationssäkerhet ett av flera verktyg för att uppnå dataskyddslagstiftningens krav på korrekt hantering av personuppgifter. I årsrapporten för verksamhetsåret 2024 lyftes bland annat, utifrån att frågan om säkerhet i olika centrala system är återkommande i det löpande arbetet från verksamheten, risken för att känslig information hanteras i system som inte når upp till gällande krav för säkerhet, vilket i sin tur innebär risk för att information inklusive personuppgifter kan komma obehöriga tillhanda eller på annat sätt förvanskas eller förloras. Dataskyddsombudets rekommendation i årsrapporten för verksamhetsåret 2024 var mot denna bakgrund att klassning och riskanalys av centrala system utifrån information som typiskt sett behandlas och kommer att behandlas i dem bör prioriteras inom ramen för det pågående arbetet för att stärka informationssäkerheten vid universitetet. Dokumenterade analyser enligt ovan är grunden för att säkerställa att systemen uppfyller krav gällande säkerhet och för att medarbetare vid universitetet ska få tydlig vägledning om systemen kan användas för deras informationshantering. Vid genomförande av klassning och riskanalys av ett system kan risker kopplat till den personliga integriteten identifieras, vilket också underlättar bedömningen av behov av konsekvensbedömning enligt artikel 35 i dataskyddsförordningen.

Under 2025 har en ordning för informationsinventering och klassning av information utifrån dess skyddsnivå och känslighet, inklusive en klassningsmatris, tagits fram av IT-avdelningen i syfte att kunna bedöma behovet av skyddsåtgärder för informationen i enlighet med föreskrifter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Enligt IT-avdelningen är även arbete med klassning och riskanalys av centrala system påbörjat och prioriterat.

Rekommendation

De risker som lyftes i årsrapporten för verksamhetsåret 2024 kvarstår alltjämt. Klassning och riskanalys av centrala system utifrån information som typiskt sett behandlas och kommer att behandlas i dem, inklusive vägledning till universitetets medarbetare avseende vilken information som kan behandlas i universitetets centrala system utifrån gällande lagkrav, bör därför fortsatt prioriteras inom ramen för det pågående arbetet att stärka informationssäkerheten vid universitetet.

Ett utpekande av de väsentligaste bristerna i verksamheten

I årsrapporten för verksamhetsåret 2024 lyftes avsaknaden av kompetens att självständigt hantera frågor rörande dataskydd som den brist i verksamheten som behöver synliggöras och omhändertas. Dataskyddsombudets rekommendation var därför att universitetet bör fortsätta det arbete som påbörjats avseende implementeringen av beslutade styrdokument gällande dataskydd samt att det vid detta verksamhetsårs slut kan bli aktuellt att utvärdera utfallet av detta arbete.

Dataskyddsarbetet under 2025 har, som redovisats ovan, till stor del handlat om fullgörandet av uppdraget avseende upprättande av artikel 30-register. Arbeta med implementeringen av beslutade styrdokument kommer att fortsätta under 2026 med bland annat fortsatta utbildningsinsatser, framtagande av struktur för fortsatt samverkan med de verksamhetsnära dataskyddssamordnarna samt presentation av ett årshjul för det systematiska dataskyddsarbetet. Målet med de insatser som genomförs är att verksamheten självständigt ska kunna bedriva ett systematiskt dataskyddsarbete och genomföra de åtgärder som behövs för att följa lagens krav. Samtidigt är dataskyddsområdet juridiskt komplext och som också förutspåddes i tidigare årsrapport har det under 2025 skett en ökad förfrågan om stöd från Rättssekretariatet i juridiska överväganden gällande dataskydd i enskilda ärenden. Även om den ökande andelen frågor tyder på en ökad medvetenhet kring dataskyddsfrågor och att verksamheten i högre grad än tidigare tar ansvar för att följa lagar och regler kring dataskydd, så bedöms avsaknaden av kompetens att självständigt hantera frågor rörande dataskydd fortsatt vara den brist i verksamheten som behöver omhändertas. Förhoppningen är dock att ovan beskrivna insatser, liksom reella förutsättningar att fylla rollen som verksamhetsnära dataskyddssamordnare tillsammans med det stöd som Rättssekretariatet löpande ger avseende dataskydd ska resultera i att verksamheten gradvis ska kunna bedriva ett självständigt, systematiskt, riskbaserat

dataskyddsarbete. En utvärdering utfallet av arbetet kommer att genomföras hösten 2026.

Rekommendation

Universitetet bör utifrån ovan fortsätta det arbete som påbörjats avseende implementeringen av beslutade styrdokument gällande dataskydd. Detta innebär konkret att

- a) Rättssekretariatet tillhandahåller utbildningar, stödmaterial samt fortsatt löpande stöd till verksamheten vid universitetet gällande genomförande av dataskydd.
- b) Dataskyddet bedrivs och genomförs i verksamheten i enlighet med beslutade styrdokument.

Stockholms
universitet

ÅRSREDOVISNING 2025

Dnr: SU FV-3086-25

Innehållsförteckning

VÄSENTLIGA UPPGIFTER	4
INLEDNING.....	5
OM STOCKHOLMS UNIVERSITET	5
ORGANISATION	5
ÅRET SOM GÅTT – ETT URVAL AV HÄNDELSER	7
OM ÅRSREDOVISNINGEN	8
UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	10
UTBILDNINGSPROJEKT OCH STUDENTREKRYTERING	10
UTBILDNINGSPROJEKTET	13
LÄRAR- OCH FÖRSKOLLÄRARUTBILDNING	16
STUDIEAVGIFTSBELAGD VERKSAMHET.....	20
UTBILDNING SOM KOMPLETTERAR AVSLUTAD UTLÄNDSK UTBILDNING.....	21
SÄRSKILDA UPPDRAG	24
SÄRSKILDA ÅTAGANDEN	29
FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ	32
UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ.....	32
FORSKNING	33
SAMVERKAN MED DET OMGIVANDE SAMHÄLLET	40
SAMHÄLSEENGAGEMANG OCH KUNSKAPSSPRIDNING.....	40
UNIVERSITETSÖVERGRIPANDE STRATEGISKA PARTNERSKAP	42
INNOVATIONER BIDRAR TILL ATT NYTTIGGÖRA FORSKNING TILL OMGIVANDE SAMHÄLLE.....	43
GEMENSAMT FÖR VERKSAMHETSGRENARNA	46
KVALITETSARBETE	46
PERSONAL OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING	47
ARBETSMILJÖ, LIKA VILLKOR, JÄMSTÄLLDHET OCH JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING.....	50
STUDENTINFLYTANDE.....	52
INTERNATIONALISERING	53
HÅLLBAR UTVECKLING OCH MILJÖARBETE.....	55
SYSTEMATISKT SÄKERHETSARBETE	57
INFORMATIONSSÄKERHETSARBETE.....	57
INTERN STYRNING OCH KONTROLL	59
INTERN MILJÖ.....	59
ÖPPENHET	60
RISKANALYS OCH RISKÅTGÄRDER	60
REVISIONSGRANSKNINGAR.....	61
SAMMANFATTANDE BEDÖMNING.....	61
EKONOMISK UTVECKLING OCH FINANSIELL REDOVISNING	62
ÖVERGRIPANDE.....	62
UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ	66
FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ.....	69
SAMFINANSIERING AV BIDRAGSFINANSIERAD VERKSAMHET.....	72
AVKASTNING FÖR DONATIONSMEDEL I FÖRHÅLLANDE TILL MARKNADINDEX	72
FINANSIELL REDOVISNING	73

RESULTATRÄKNING.....	73
BALANSRÄKNING	74
ANSLAGSREDOVISNING	76
REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER	77
NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING	81
REDOVISNING AV AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET 2025.....	91
REDOVISNING AV TAKBELOPP FÖR UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ 2025.....	92
ERSÄTTNINGAR, FÖRMÅNER OCH ÖVRIGA UPPDRAG FÖR UNIVERSITETSSTYRELSENS LEDAMÖTER	93
TABELLBILAGA	95
STYRELSEBESLUT	99

Väsentliga uppgifter

	2025	2024	2023	2022	2021
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter (hst) ¹	32 627	30 393	29 440	29 179	30 485
varav kvinnor/män (%)	63/37	63/37	64/36	64/36	64/36
Kostnad per helårsstudent (kr)	74 906	79 140	77 464	74 384	69 536
Totalt antal helårsprestationer ¹	25 314	23 408	22 261	22 113	23 567
varav kvinnor/män (%)	65/35	66/34	66/34	67/33	66/34
Kostnad per helårsprestation (kr)	96 546	102 751	102 445	98 152	89 950
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst)	890	694	525	427	370
varav kvinnor/män (%)	62/38	63/37	63/37	59/41	58/42
Totalt antal nyantagna doktorander	221	201	223	173	201
varav kvinnor/män (%)	58/42	52/48	59/41	53/47	52/48
Totalt antal doktorander med någon aktivitet ²	1 224	1 300	1 357	1 419	1 487
varav kvinnor/män (%)	56/44	55/45	54/46	52/48	52/48
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarbetskrafter)	824	852	866	916	955
varav kvinnor/män (%)	55/45	56/44	55/45	54/46	52/48
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen (år) ^{2,3}	3,3	3,4	3,3	3,3	3,3
kvinnor/män (år)	3,2/3,4	3,5/3,3	3,4/3,2	3,4/3,2	3,5/3,2
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen (år) ^{2,3}	4,5	4,7	4,5	4,5	4,3
kvinnor/män (år)	4,6/4,4	4,6/4,7	4,4/4,5	4,4/4,5	4,4/4,3
Totalt antal doktorsexamina	233	213	227	224	179
varav kvinnor/män (%)	55/45	48/52	48/52	47/53	49/51
Totalt antal licentiatexamen	25	30	31	32	28
varav kvinnor/män (%)	48/52	33/67	58/42	47/53	43/57
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ^{2,4}	3 599	3 715	3 530	3 713	3 738
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr) ^{2,4}	1 077	1 037	1 048	969	943
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	4 725	4 747	4 744	4 868	4 940
varav kvinnor/män (%)	55/45	55/45	54/46	54/46	54/46
Medelantal anställda	5 401	5 418	5 459	5 599	5 668
varav kvinnor/män (%)	55/45	55/45	54/46	54/46	54/46
Totalt antal lärare (årsarbetskrafter)	1 445	1 453	1 476	1 488	1 507
varav kvinnor/män (%)	48/52	48/52	47/53	47/53	47/53
Antal disputerade lärare (årsarbetskrafter)	1 310	1 314	1 319	1 322	1 320
varav kvinnor/män (%)	46/54	46/54	45/55	45/55	45/55
Antal professorer (årsarbetskrafter)	561	546	532	521	515
varav kvinnor/män (%)	37/63	36/64	35/65	34/66	35/65
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	6 798	6 502	6 129	5 973	5 836
– Utb. på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2 751	2 572	2 387	2 333	2 342
○ andel anslag (%)	83	83	83	85	87
○ andel externa intäkter (%)	17	17	17	15	13
– Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	4 047	3 930	3 742	3 640	3 493
○ andel anslag (%)	48	47	48	48	50
○ andel externa intäkter (%)	52	53	52	52	50
Kostnader totalt (mnkr), varav	6 546	6 467	6 189	5 985	5 840
– andel personalkostnader (%)	69	68	67	68	70
– andel lokalkostnader (%)	15	16	16	15	15
Lokalkostnader per kvm (kr)	3 400	3 457	3 356	2 911	2 958
- andel av justerade totala kostnader (%)	15	15	16	15	15
Balansomslutning (mnkr), varav	4 265	3 934	4 038	3 958	3 724
– oförbrukade bidrag	1 843	1 800	1 866	1 722	1 635
– årets kapitalförändring	252	35	-60	-11	-4
– myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	1 017	760	725	783	793
○ inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå ⁵	467	386	450	572	635
○ inom forskning och utbildning på forskarnivå ⁵	438	267	168	106	55

¹ Inkluderar anslags- och studieavgiftsfinansierad utbildning.

² Uppdatering av tidigare års uppgifter har gjorts då efterrapportering förekommer.

³ Avser nettostudietid.

⁴ Avser refereegranskade vetenskapliga tidskriftsartiklar.

⁵ Uppgifterna för 2022–2024 har justerats med anledning av byte av princip för fördelning av kapital, se not 24 Myndighetskapital.

Inledning

Om Stockholms universitet

Stockholms universitet bedriver internationellt konkurrenskraftig forskning och utbildning. År 2025 hade Stockholms universitet 32 627 helårsstudenter (hst), 1 224 aktiva doktorander och 5 401 medarbetare. Inom de båda vetenskapsområdena naturvetenskap och humanvetenskap erbjöds cirka 300 utbildningsprogram och 1 700 kurser.

Stockholms universitet är Sveriges största lärosäte sett till antal helårsstudenter.¹ Under året har antalet förstahandssökande ökat och fler studenter har antagits än under föregående år. År 2025 blev ett rekordår både när det gäller antalet helårsstudenter och antalet utfärdade examina. Universitetets utbildningsutbud bygger främst på programutbildningar, men kompletteras av ett brett utbud av fristående kurser som ger studenter möjlighet att själva utforma sin examen. Genom det flexibla och omfattande kursutbudet bidrar universitetet även till livslångt lärande och till att möta arbetsmarknadens behov av omställning och vidareutbildning för yrkesverksamma, vilket stärker samhällets förmåga att möta framtidens utmaningar.

Stockholms universitet är ett framstående forskningsuniversitet som kännetecknas av både grundforskning och tillämpad forskning inom sina båda vetenskapsområden, det naturvetenskapliga området och det humanvetenskapliga området med humaniora, juridik och samhällsvetenskap. Forskningen bidrar till att skapa ny kunskap, bredda det mänskliga vetandet och lägga grunden för innovationer och praktiska tillämpningar. Universitetet har en stark och stabil position bland de största forskningsutförarna inom sina verksamhetsområden.

Antalet anställda har minskat kontinuerligt sedan 2021, vilket är ett resultat av universitetets arbete med att nå en ekonomi i balans. Under året anställdes 43 nya professorer, varav 40 procent kvinnor, och 221 nya doktorander antogs.

Universitetet hade en total omsättning på cirka 6,8 mdkr, och det ekonomiska utfallet uppgick 2025 till +252 mnkr. Universitetet uppfyller sitt utbildningsuppdrag och redovisar en överproduktion motsvarande 219 mnkr jämfört med tilldelat takbelopp, vilket också är den huvudsakliga anledningen till det stora överskottet.

Organisation

Organisatoriskt är universitetet indelat i två vetenskapsområden, det naturvetenskapliga, som består av den naturvetenskapliga fakulteten, och det humanvetenskapliga, som består av tre fakulteter, den humanistiska, juridiska och samhällsvetenskapliga. Samtliga fakulteter är de största i sitt slag i landet, både när det gäller utbildning och forskning.

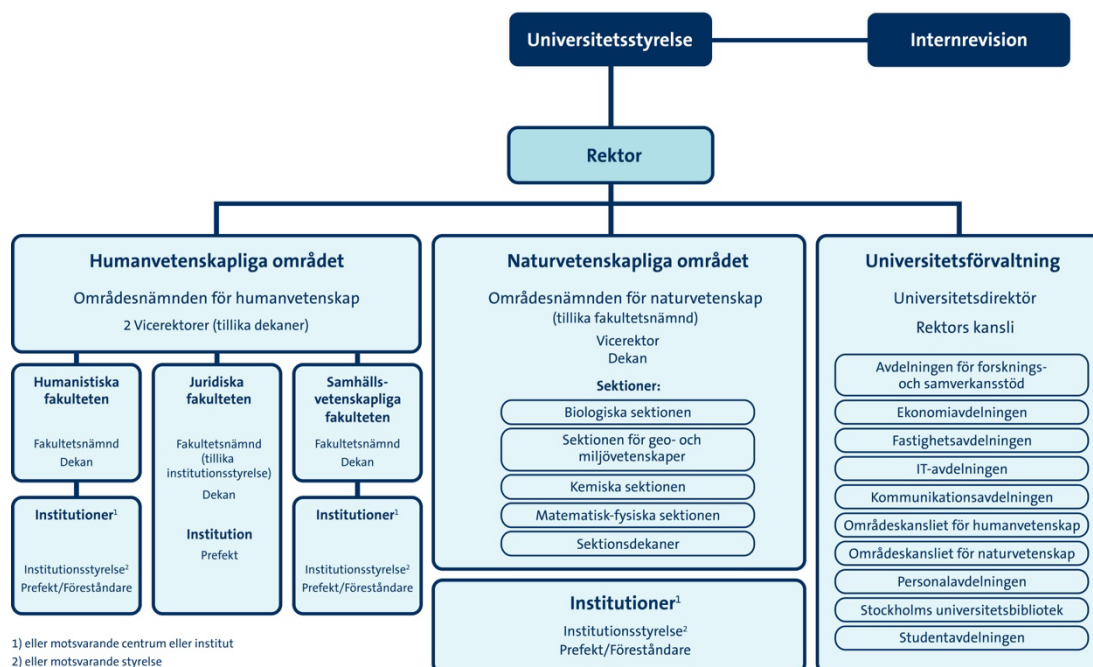
Det humanvetenskapliga området består av tre fakulteter med 30 institutioner och två centrumbildningar som sorterar direkt under en av fakulteterna. Området bedriver utbildning, forskning och samverkan om människan och hennes situation: språk, samhälle, ekonomi, kultur, organisation, historia, normer och samspelet dem emellan.

Det naturvetenskapliga området består av en fakultet med 14 institutioner och fyra centrumbildningar som sorterar direkt under fakulteten. Fakulteten bedriver forskning och utbildning inom matematik, fysik, kemi, biologi, geovetenskap, miljövetenskap och angränsande områden.

¹ Universitetskanslersämbetets statistikdatabas, läsåret 2024/25

Därutöver finns ett verksamhetsstöd inom universitetet som arbetar för att säkerställa långsiktigt goda förutsättningar, såväl för forskning, utbildning och samverkan som för ledarskap på olika nivåer.

Översiktlig bild av Stockholms universitets organisation

Fakulteterna i siffror

Tabell 1. Antal helårsstudenter, doktorsexamina, årsarbetskrafter och intäkter vid de fyra fakulteterna vid Stockholms universitet

	Humanistiska fakulteten	Juridiska fakulteten	Samhällsvetenskapliga fakulteten	Naturvetenskapliga fakulteten
Helårsstudenter*	10 200	2 927	16 061	3 439
Doktorsexamina	45	6	68	114
Årsarbetskrafter	865	129	1 385	1 657
Intäkter** (mnkr)	1 334	235	2 158	2 602
-varav utbildning	53%	68%	57%	13%
-varav forskning	47%	32%	43%	87%

*Inkluderar anslags- och studieavgiftsfinansierad utbildning.

**Beräkningen av intäkter av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå per fakultet utgår från anslagsfördelningen med justering för avräkning vid årets slut. Uppgifter om bidrags- och avgiftsintäkter är hämtade ur ekonomisystemet Raindance.

För uppgift om könsfördelning av helårsstudenter och doktorsexamina per fakultet, se tabell 29, 30 och 33 i tabellbilagan.

Året som gått – ett urval av händelser

Efter en gedigen rekryteringsprocess och på förslag av universitetsstyrelsen utsåg regeringen i december 2024 professor Hans Adolfsson till rektor för Stockholms universitet från 1 februari 2025. Han efterträdde professor Astrid Söderbergh Widding som varit rektor för universitetet sedan 1 februari 2013. Hans är professor i metallorganisk kemi och har tidigare varit prorektor vid Stockholms universitet. Närmast kom han från Umeå universitet, där han gjorde sin sista arbetsdag som rektor den 31 januari 2025. I april utsåg universitetsstyrelsen professor Jane Reichel till prorektor från 1 juli. Hon efterträdde professor Clas Hättestrand som varit prorektor för universitetet sedan 1 juli 2016. Jane är professor i förvaltningsrätt och har tidigare varit dekan för Juridiska fakulteten.

Flera organisationsförändringar trädde i kraft 1 januari 2025. Den nya institutionen Kemikum bildades genom att två tidigare institutioner, Institutionen för material- och miljökemi och Institutionen för organisk kemi, gick samman. Kemikum blev därmed en av Sveriges största och mest konkurrenskraftiga kemiinstitutioner. Från årsskiftet blev fakultetsnämnden för Juridiska fakulteten även institutionsstyrelse för Juridiska institutionen. Fakultet och institution fortsätter som egna organisatoriska enheter, men med ett nära samarbete under gemensam övergripande kollektiv styrning. Fakulteten och institutionen benämns med ett gemensamt namn Juridicum. Vidare tog Stockholms universitet från årsskiftet över ansvaret som huvudman för hela Bergianska botaniska trädgården, vilket innebär att trädgården får en starkare koppling till universitetet och aktuell forskning.

Under året inrättades ett råd för forskningsinfrastruktur med uppdrag att samordna, utveckla och följa upp universitetets arbete med forskningsinfrastruktur genom att främja effektiv resursanvändning och strategisk samverkan inom universitetet och med externa aktörer. Rådet väntas bland annat bidra till att öka kunskapen om den forskningsinfrastruktur som finns tillgänglig vid universitetet, i Stockholmsregionen och nationellt, så att den blir mer känd och tillgänglig för universitetets forskare.

Stockholms universitet har under året varit framgångsrikt vid konkurrens om prestigefyllda forskningsmedel. Universitetet var den mest frekventa mottagaren av Vetenskapsrådets projektbidrag inom samhällsvetenskap och humaniora, samt den näst mest frekventa inom naturvetenskap och teknik. När det gäller det europeiska ramprogrammet Horisont Europa var utfallet av beviljade bidrag det bästa hittills för universitetet sett till ett enskilt verksamhetsår. Bland annat har forskare vid universitetet beviljats prestigefyllda bidrag från Europeiska forskningsrådets utlysningar (ERC), inklusive tre Advanced Grants och två Synergy Grants. Universitetet har också under året erhållit två Wallenberg Academy Fellows.

Under året har universitetet lämnat in ansökningar till de nya strategiska forskningsområdena (SFO) som utlysts. För sex av de totalt åtta nya SFO:er som utlysts har universitetet agerat huvudsökande. Arbetet har genomförts genom en universitetsövergripande process för att identifiera lämpliga forskningsområden och vetenskapliga miljöer. Utgångspunkten har varit universitetets styrkeområden, där varje SFO ses som en del av universitetets samlade strategi för en långsiktigt stark forskningsverksamhet.

Akademisk frihet är en central fråga vid Stockholms universitet som har diskuterats i olika sammanhang under året. Begreppet har inte minst lyfts fram i relation till kriget mellan Israel och Hamas. Såväl manifestationer som direkta skrivelser till universitetets ledning och styrelse har uppmanat till att avbryta de utbytesavtal som universitetet har med israeliska lärosäten. Universitetet har under året fortsatt värna såväl rätten till att uttrycka sig och protestera fredligt som alla studenters och medarbetares säkerhet och trygghet på campus.

En uppföljning och analys av indikatorer inom utbildning respektive forskning görs varje år inom ramen för universitetets systematiska kvalitetsarbete. Universitetets centrala indikatorrapport

2025 för forskning visar att universitetet har bibehållit en stabil position hos de större externa forskningsfinansiärerna över tid. När det gäller bibliometriska indikatorer visar rapporten bland annat att universitetet har den högsta andelen internationellt samförfattade publikationer bland svenska lärosäten samt att universitetets publikationer citeras omkring 20 procent mer än världsgenomsnittet. I årets centrala indikatorrapport för utbildning gjordes bland annat en fördjupad analys av tidigare års prestationsgrader som visade att universitetets prestationsgrad för olika studieformer ligger nära genomsnittet för riket, trots att det aggregerade utfallet ligger under rikssnittet. Rapporten visade vidare en positiv utveckling över tid avseende andel disputerade bland forskande och undervisande personal. År 2024 hade Stockholms universitet högst andel disputerad personal bland forskande/undervisande personal av svenska universitet och högskolor.

Universitetets webbplatser har under året överförts till webbpubliceringssystemet Sitevision, som sedan tidigare används för universitetets medarbetarwebb. Överflytten omfattade över 90 000 webbsidor och cirka 200 webbplatser. Nya su.se uppfyller höga krav på tillgänglighet och informationssäkerhet. Vidare för det nya systemet med sig förenklade arbetssätt för redaktörer och en ökad effektivitet.

I december anordnade Kungliga Vetenskapsakademien föreläsningar med Nobelpristagarna i fysik, kemi och ekonomi i Aula Magna på Stockholms universitet. En av nobelpristagarna i fysiologi eller medicin, Fred Ramsdell, besökte även universitetet för att hålla en fullsatt föreläsning och träffa doktorander och forskare inom molekylärbiologi och biokemi på inbjudan av doktorandrådet vid en av lärosätets institutioner. Studenter och doktorander vid universitetet hade tillfälle att ställa frågor till både Fred Ramsdell och en av nobelpristagarna i kemi, Omar Yaghi. År 2025 var det Stockholms universitets studentkårs tur att arrangera den årliga efterfesten till Nobelbanketten, Students' Nobel NightCap (SNNC), som hölls i Allhuset på campus Frescati.

Under året beslutade universitetsstyrelsen om ställning som studentkår för tre studentkårer; Stockholms universitets studentkår, Föreningen Ekonomerna och Studentkåren DISK för perioden 1 juli 2025 till 30 juni 2028.

Det omfattande arbetet med att se över universitetets lokalbestånd som inleddes 2023 har också fortsatt under året. Genom att bli ett mer samlat campusuniversitet, koncentrerat till Albano och Frescati, väntas universitetet bättre kunna utnyttja undervisningslokaler, service och allmänna ytor, och förhoppningsvis också underlätta tvärvetenskapliga samarbeten. Under året har bland annat lokalerna i Garnisonen på Östermalm lämnats och Institutionen för mediastudier har flyttat till befintliga lokaler på campus Albano.

Om årsredovisningen

Årsredovisningen är Stockholms universitets rapportering till regeringen enligt högskolelag, förordning om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605), förordning om intern styrning och kontroll (2007:603), regleringsbrev och tillämpliga regeringsbeslut. Innehållet i årsredovisningen fokuserar på uppgifter som universitetet enligt lag och regeringsuppdrag har krav på sig att återrapportera samt övriga förhållanden av väsentlig betydelse. Årsredovisningen ska ge universitetsstyrelsen och andra intressenter en översiktlig bild av universitetets verksamhet och en rättvisande bild av verksamhetens resultat.

Eftersom återrapporteringskraven är särskilt omfattande inom utbildning och ekonomi är dessa kapitel också mest omfattande. Stockholms universitet redovisar verksamhetens prestationer och kostnad per prestation enligt kraven på väsentliga uppgifter i regleringsbrevet för universitet och högskolor. Dessa och andra kvantitativa uppgifter inom ramen för resultatredovisningen utgör väsentlig information och kan ses som indikatorer för att beskriva vad universitetet presterat i förhållande till verksamhetens uppgifter och mål.

I resultatredovisningen avrundas utfallet enligt vedertagna avrundningsprinciper, vilket innebär att avrundningar av enskilda poster kan ge mindre differenser vid summering. Individbaserad statistik redovisas enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag uppdelat på kön om det inte finns särskilda skäl som talar emot det.

Enligt Ekonomistyrningsverkets allmänna råd bör myndigheters analyser av verksamhetens resultat och utveckling innehålla förklaringar, medan myndighetens bedömning av verksamhetens resultat och utveckling bör innehålla värdeomdömen. I sammanhanget är det relevant att nämna att fördjupade analyser av indikatorer för forskning och utbildning ofta inte är möjliga att göra under den korta tidsperioden mellan årsbokslut och att årsredovisningen ska lämnas in. Fördjupade analyser görs dock inom ramen för universitetets systematiska kvalitetsarbete, och bygger i stor utsträckning på dialoger med verksamheten och analyser av jämförande data som kommer senare under året. Verksamheten granskas också av lärosätens tillsynsmyndighet, Universitetskanslersämbetet.

Läs mer om tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper i den finansiella redovisningen i kapitlet Ekonomisk utveckling och finansiell redovisning.

Underlag och källor

Underlaget till årsredovisningen består av information från fakulteter, universitetsförvaltningen och i vissa fall från institutioner och centrumbildningar, samt material som under året publicerats på universitetets webbplats eller i rapporter. Kvantitativa uppgifter om volym och utveckling hämtas främst ur universitetets verksamhetssystem. Uppgifter har hämtats ur följande system:

- DiVA, publikationsdatabas.
- Ladok, studiedokumentationssystem.
- NyA, antagningsdatabas.
- Primula, personal- och lönesystem.
- Raindance, ekonomisystem.
- VFU-portalen, verktyg för hantering av VFU-placeringar.
- Qlik Sense, beslutsstödsystem (som för samman information från olika datakällor och presenterar informationen på ett överskådligt sätt).

Parametrar för ett antal kvantitativa uppgifter har definierats, till exempel uttagsdatum och vilka uppgifter som ska inkluderas. I de fall definitioner ändrats, söks uppgifter för samtliga redovisade år ut på nytt för att säkerställa att uppgifter är jämförbara. I flertalet fall redovisas uppgifter för de tre senaste åren.

I samband med analys av årets prestationer upptäcktes att ett fel gjorts vid inregistreringen av vårterminens studieavgiftsperiod i Ladok. Felet rättades varefter data för registrerade, helårsstudenter och helårsprestationer dragits ut på nytt ur Ladok med ett senare uttagsdatum än vad som varit brukligt tidigare år. Som konsekvens har fler helårsprestationer än vanligt hunnit registreras i Ladok vilket också tagits hänsyn till i analyser som gjorts.

Alla siffror avser kalenderåret 2025 om inget annat anges. Till skillnad från den finansiella rapporteringen ändras uppgifter för tidigare år i vissa system om rapportering sker i efterhand. I årsredovisningen redovisas samma uppgifter som i föregående årsredovisning om inte annat anges, även om uppdatering gjorts retroaktivt i systemen. För doktoranders aktivitet och vetenskapliga publikationer förekommer efterregistreringar i högre grad vilket gör att universitetet valt att uppdatera uppgifter som beror på dessa parametrar bakåt i tiden för att ge en mer rättvisande bild av verksamheten.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Stockholms universitet har ett brett utbildningsutbud inom humaniora, juridik, naturvetenskap och samhällsvetenskap. Universitetet erbjuder såväl programutbildningar som leder till relevant yrkeskunskap som vidareutbildning för redan yrkesverksamma och ett stort utbud av fristående kurser.

Utbildningsutbud och studentrekrytering

Utbildningsutbud

Stockholms universitet är läsåret 2024/25 Sveriges största lärosäte sett till antal helårsstudenter.² Kärnan i utbildningsutbudet utgörs av programutbildningar på grundnivå och avancerad nivå, vilka kan leda till generell examen eller yrkesexamen. Universitetet har också ett mycket brett utbud av fristående kurser, och i särklass flest helårsstudenter på fristående kurser i riket, vilket erbjuder universitetets studenter möjligheter att utforma en egen examen.

Vid dimensionering av utbildningsutbudet utgår universitetet från studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Studenternas efterfrågan bedöms utifrån söktryck och arbetsmarknadens behov genom arbetsmarknadsprognoser från exempelvis Arbetsförmedlingen, regioner och fackföreningar. Arbetsmarknadsprognoser är dock ofta osäkra vilket innebär utmaningar vid dimensioneringen. Vidare tar de enbart i begränsad utsträckning hänsyn till regionala variationer. Universitetet behöver vid dimensioneringen även ta hänsyn till samhällsbehov, till exempel behov av utbildningar som är angelägna ur ett samhällsperspektiv men som har lågt söktryck eller låg genomströmning och därför är mer resurskrävande att ge. Bedömningar och prioriteringar görs huvudsakligen på institutionsnivå vilket gör det svårt att ge en samlad bild av de behovsanalyser som ligger till grund för dimensioneringen.

Med anledning av den snabba utvecklingen kring artificiell intelligens, AI, anpassar Stockholms universitet innehåll i kurser och utbildningsprogram beaktat den nya tekniken och arbetsmarknadens framtida kompetensbehov. Utvecklingen följs noga och diskussioner om åtgärder pågår på såväl fakultets- och områdesnivå som ledningsnivå. Analyserna sker främst på institutionsnivå, där man bäst kan bedöma behov och möjligheter till integration inom olika ämnesområden. Exempel på hur lärosätet har anpassat sitt utbildningsutbud utifrån detta behov inkluderar bland annat två tvärvetenskapliga masterprogram som startade 2024, masterprogrammet i AI och språk, samt masterprogrammet AI för hälsa. Nya kurser 2025 inkluderar sådana som lämpar sig som fortbildning, bland annat kurserna *Förklaringsbar AI*, *Hantering av AI inom organisationen*, och *Maskininlärning för små enheter*. Ytterligare kurser inom AI har inrättats under året med planerad kursstart 2026, bland annat med inriktning mot språkinlärning och översättning.

Eftersom behovet av utbildade lärare är fortsatt stort på arbetsmarknaden, har lärarutbildning även 2025 varit prioriterad inom utbudet. Satsningar har även gjorts på bristyrkesutbildningar, till exempel inom data- och systemvetenskap, folkhälsovetenskap och socialt arbete. Vidare bedömer universitetet att efterfrågan på naturvetenskaplig kompetens generellt är relativt hög. För att möta det omgivande samhällets behov har ett nytt kandidatprogram i nutritionsvetenskap inrättats inom ramen för samarbetet i Stockholm trio där studenter kommer att läsa kurser inom nutrition, kemi, medicin, folkhälsa och biologi på Stockholms universitet och Karolinska Institutet (läs mer om

² Universitetskanslersämbetets statistikdatabas, läsåret 2024/25.

universitetsalliansen Stockholm trio i kapitlet Samverkan med det omgivande samhället). Utbildningen kommer att leda till en gemensam examen från lärosätena.

I syfte att säkerställa utbildningarnas arbetslivsanknytning och inhämta underlag rörande utexaminerade studenters syn på utbildningen efter en tid i arbetslivet har universitetet utarbetat en universitetsgemensam alumnenkät. En sådan undersökning genomfördes vid det naturvetenskapliga området under 2025.

Som ett led i arbetet med att säkerställa utbildningarnas arbetslivsanknytning arrangerar Stockholms universitet sedan 2024 årligen ett arbetsmarknadsforum som är en mötesplats mellan universitetet och arbetsmarknaden. Tema för 2025 års arbetsmarknadsforum var internationell karriär med särskilt fokus på Europeiska unionen (EU).

Andelen studenter på avancerad nivå var lägre vid Stockholms universitet än snittet i riket läsåret 2024/25. År 2025 gavs 19 procent av universitetets utbildning på avancerad nivå, se tabell 2. Både antalet helårsstudenter på grundnivå och på avancerad nivå har ökat 2025 jämfört med 2024, men den procentuella ökningen är störst på avancerad nivå. En förklaring till ökningen av antalet helårsstudenter på avancerad nivå är att antalet studieavgiftsskyldiga studenter ökat, som i stor utsträckning läser utbildning på avancerad nivå.

Tabell 2. Fördelning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom ramen för takbeloppet och studieavgiftsbelagd verksamhet 2023–2025

	2023		2024		2025	
	Antal hst	Andel (%)	Antal hst	Andel (%)	Antal hst	Andel (%)
Grundnivå	23 466	80	24 121	79	25 776	79
Avancerad nivå	5 510	19	5 760	19	6 315	19
Ej klassificerat*	464	2	512	2	535	2
Totalt	29 440	100	30 393	100	32 627	100

Källa: Ladok.

* Ej klassificerat avser utresande utbytesstudenter och naturvetenskapligt basår som är en högskoleförberedande utbildning.

För uppgift om könsfördelning av helårsstudenter på grundnivå respektive avancerad nivå, se figur 7 i kapitlet Gemensamt för verksamhetsgrenarna.

Trenden med ett ökat antal helårsstudenter inom distansutbildning har fortsatt; antalet helårsstudenter inom distansutbildning har ökat med nio procent sedan 2024, och med 19 procent jämfört med 2023. Det är huvudsakligen fristående kurser som i större utsträckning ges på distans. Distansutbildning utgör emellertid fortsatt en relativt liten andel av det totala antalet helårsstudenter vid lärosätet, 21 procent 2025. Utbudet av distansutbildning väntas öka ytterligare framöver för att svara mot studenternas efterfrågan på flexibla undervisningsformer och samhällets behov av kompetens.

Universitetet arbetar för att öka antalet studenter inom naturvetenskap, teknik och matematik. Inom det naturvetenskapliga området erbjuder universitetet som ett viktigt led i detta ett naturvetenskapligt basår för att ge personer som saknar behörighet till naturvetenskapliga utbildningar en möjlighet att börja läsa naturvetenskap. Antalet helårsstudenter som läste naturvetenskapligt basår under året uppgick till 155, en ökning med sex procent sedan 2024. Andelen kvinnor på basåret är fortsatt högt, 65 procent under 2025. Universitetet arbetar även med att öka intresset och antal studenter inom dessa områden genom deltagande i ForskarFredag samt den verksamhet som bedrivs tillsammans med KTH inom ramen för Vetenskapens hus (läs mer i kapitlet Samverkan med det omgivande samhället). Universitetet anordnar också en sommarforskar skola för gymnasieelever. Där får deltagarna under handledning av doktorander genomföra projekt som ingår i aktuell forskning inom kemi, fysik, biologi eller geovetenskap. Sommarforskar skolan erbjuds varje år för att väcka intresse för naturvetenskap och har ett högt söktryck.

För att möta efterfrågan från studenter och det omgivande samhället inom ramen för livslångt lärande och omställning erbjuder universitetet inte enbart ett brett utbildningsutbud utan även flexibla studieformer. Vid universitetet erbjuds fristående kurser och utbildningsprogram både som campusförlagd utbildning och distansutbildning på såväl del- som heltid och såväl dag- som kvällstid. För att tydligt kommunicera kurser och utbildningar inom livslångt lärande och informera om omställningsstudiestödet finns en särskild ingång på universitetets webbplats som bland annat lyfter fram utbildningar som kan läsas på kvällstid och/eller på distans.

Söktryck

Både antalet sökande och antagna till program och kurser har ökat under 2025. Antalet behöriga förstahandsansökningar till kurser och program har ökat med sju procent jämfört med 2024. Under 2025 var juristprogrammet vid Stockholms universitet landets mest sökta program till vårterminen och näst mest sökta program till höstterminen. Sammantaget varierar dock söktrycket, som här definieras som antal behöriga förstahandsansökningar per antagen student, relativt lite mellan åren oavsett utbildningstyp och nivå, se tabell 3. Liksom tidigare år var det ett högre söktryck till program än till kurser. Söktrycket till både program på grundnivå och avancerad nivå har ökat.

Tabell 3. Antal behöriga förstahandsansökningar per antagen till kurser och program 2023–2025

	2023	2024	2025
Program, grundnivå	2,2	2,3	2,5
Program, avancerad nivå	2,1	2,0	2,2
Kurser, grundnivå	0,7	0,7	0,7
Kurser, avancerad nivå	0,6	0,7	0,7

Källa: NyA.

Sökande bedöms i detta fall inte vara individbaserad statistik eftersom en person kan ha sökt till flera utbildningar. Könsuppdelad statistik redovisas därför inte.

Psykologprogrammet och kandidatprogrammet i kriminologi hade fortsatt det absolut högsta söktrycket bland program som vänder sig till nybörjare, med ett söktryck på 13,0 respektive 10,0 behöriga förstahandsökningar per antagen. Bland program på avancerad nivå hade det internationella masterprogrammet i curating, med inriktning mot konst, management och juridik och masterprogrammet i internationella relationer högst söktryck, 11,2 respektive 9,4 behöriga förstahandsansökningar per antagen.

Breddad rekrytering

Stockholms universitet arbetar med såväl breddad rekrytering som breddat deltagande. En del i arbetet med breddad rekrytering handlar om bedömning av reell kompetens för behörighet, som är ett sätt för sökande att styrka behörighet till högskolestudier genom annat än formell gymnasieutbildning. Under 2025 ansökte 430 personer om bedömning av reell kompetens, varav 61 procent kvinnor. Totalt 81 sökande bedömdes vara behöriga, varav 54 procent kvinnor, och 38 antogs, varav 55 procent kvinnor.

Sedan höstterminen 2020 tillämpas så kallat alternativt urval vid antagning till några av universitetets program. Det innebär att sökande som har minst fyra års arbetslivserfarenhet kan konkurrera i särskilda urvalsgrupper, förutsatt att de har ett meritvärde baserat på högskoleprov eller betyg. Syftet är att ge personer som saknar tillräckliga meritpoäng men har andra värdefulla erfarenheter ökad möjlighet att konkurrera om utbildningsplatser.

Universitetet har under året deltagit vid Järvaveckan med representanter från 16 institutioner, centra och Vetenskapens hus. Järvaveckan är ett årligt evenemang med syftet att vara en mötesplats för samhällsengagerade företag, föreningar, myndigheter, politiker och medborgare. Universitetet har även medverkat vid en utbildningsmessa i Folkets Husby. Järvaområdet ingår i universitetets upptagningsområde och insatser där bedöms bidra till breddad rekrytering.

I samarbetet med intresseorganisationen Mitt Livs Val är studenter från universitetet sedan flera år tillbaka delaktiga som inspiratörer för att motivera nyanlända ungdomar till fortsatta studier.

Stockholms universitet fortsätter även samarbetet med Vallentuna gymnasium för att utveckla aktiviteter som ger gymnasieelever inblick i universitetsmiljön och inspirerar till vidare studier.

Väl antagna till universitetet stöttas studenter i akademiskt läsande och skrivande, studieplanering och muntlig framställning på svenska och engelska i studie- och språkverkstaden. Målsättningen med verksamheten är att bidra till breddat deltagande och genomströmning med bibehållen kvalitet. Studie- och språkverkstaden erbjuder studenter individuell handledning, drop-in, workshoppar, skrivgrupper och föreläsningar. Verksamheten når också många studenter genom webbaserat material. Vidare kan språkverkstaden anlitas av institutioner för föreläsningar i anslutning till kurser och för samarbeten i fördjupande workshoppar. Studie- och språkverkstaden fortbildar också universitetslärare i samverkan med Centrum för universitetslärarutbildning eller på begäran från institutionerna. Universitetet är även fortsatt medlem i det nationella nätverket Include som arbetar för breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre utbildning.

Utbildningsuppdraget

Helårsstudenter och helårsprestationer

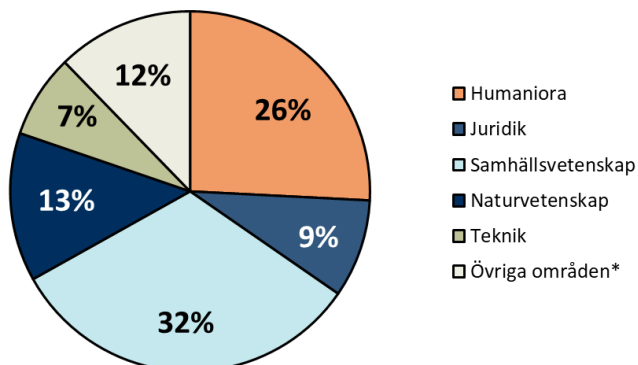
Antalet helårsstudenter inom ramen för takbeloppet och den studieavgiftsbelagda verksamheten uppgick till 32 627 (varav 31 736 inom takbeloppet), vilket är en ökning med sju procent jämfört med 2024. Om man inkluderar alla studenter oavsett finansieringsform, det vill säga inklusive uppdragsutbildning och utbildning finansierad från anslag 2:64, uppgår antalet helårsstudenter till 33 616.

Studentpopulationen bestod, som andel av helårsstudenterna inom ramen för takbeloppet och den studieavgiftsbelagda utbildningen, till 63 procent av kvinnor, vilket är samma andel som 2024. Att kvinnor utgör en majoritet av studenterna är ett mönster vid många lärosäten, men andelen kvinnor vid Stockholms universitet är något högre än snittet i riket som var 61 procent läsåret 2024/25.³ Detta kan härledas till universitetets utbildningsutbud som till största del ligger inom humaniora och samhällsvetenskap.

I figur 1 redovisas andelen helårsstudenter per utbildningsområde. Fördelningen mellan utbildningsområdena brukar vara relativt konstant mellan åren. Jämfört med 2024 ses dock en mindre förskjutning där andelen helårsstudenter inom utbildningsområde övrigt minskar med två procentenheter medan andelen helårsstudenter inom utbildningsområde vård, humaniora och samhällsvetenskap ökar med drygt en procentenhet vardera. En förklaring är att en genomförd översyn av regelverket för klassificering av kurs till huvudområde lett till omklassificering av vissa kurser. Översynen av det universitetsgemensamma regelverket inklusive klassificeringen av universitetets huvudområden har gjorts av en arbetsgrupp i syfte att skapa enhetlighet och säkerställa korrekt klassificering. Översynen avslutades i december 2024, och det uppdaterade regelverket trädde i kraft från och med vårterminen 2025.

³ Universitetskanslersämbetets statistikdatabas, läsåret 2024/25.

Figur 1. Andel helårsstudenter per utbildningsområde inom ramen för takbeloppet och studieavgiftsbelagd utbildning 2025 (totalt 32 627 hst)

Källa: Ladok.

* Övriga områden inkluderar Vård (3 %), Medicin (2 %), Undervisning (3 %), Verksamhetsförlagd utbildning (1 %) och Övrigt (3 %).

Antalet helårsprestationer uppgick 2025 till 25 314 inom ramen för takbeloppet och studieavgiftsbelagd verksamhet. Det innebär att prestationsgraden var 77,6 procent, vilket är 0,6 procentenheter högre än 2024. Detta är dock inte en reell höjning av prestationsgraden utan beror på att data har tagits ut ur Ladok vid ett senare datum än vad som varit brukligt tidigare år (läs mer om bakgrunden till det senare uttagsdatumet i avsnitt Underlag och källor). Om uttaget hade skett vid samma tidpunkt som föregående år hade prestationsgraden legat på en liknande nivå som 2024. Jämförelser mellan 2024 och 2025 års prestationsgrad blir därför missvisande.

Prestationsgraden på utbildningsprogram och kurspaket är liksom tidigare betydligt högre än på fristående kurser, 87,8 procent jämfört med 57,9 procent, vilket bland annat förklaras av att programstudenter i högre utsträckning studerar på heltid med målsättningen att erhålla en examen. Vidare har kurser på avancerad nivå högre prestationsgrad än kurser på grundnivå, 88,1 procent jämfört med 76,2 procent. En förklaring kan vara att studenter som valt att fortsätta sin utbildning efter kandidatexamen är mer studievana och har bättre kunskap om vad studievalet innebär. Liksom tidigare har distansutbildning lägre prestationsgrad än campusutbildning, 53,9 procent jämfört med 85,1 procent, vilket bland annat förklaras av att distansstudenter i högre utsträckning yrkesarbetar vid sidan av sina studier. Prestationsgraden inom distansutbildning har dock ökat mer än prestationsgraden inom campusutbildning jämfört med föregående år, och det är prestationsgraden på de fristående distanskurserna som ökar. Prestationsgraden på de fristående kurserna på distans ökade redan från 2023 till 2024, och har fortsatt att stiga 2025. Ökningen är tydlig även när det senare uttagsdatumet tas i beaktande.

Prestationsgraden för kvinnor är tydligt högre än för män, 79,9 procent jämfört med 73,5 procent. Att kvinnor har högre prestationsgrad än män är ett mönster som även syns på nationell nivå. Differensen mellan könen är dock större på Stockholms universitet än snittet i riket. En förklaring är att yrkesexamensprogram generellt har en hög prestationsgrad och att universitetets största yrkesexamensprogram, lärarutbildningen, har en prestationsgrad på 91,5 procent och består av 77 procent kvinnor. Den högre prestationsgraden för kvinnor gäller inom alla utbildningsområden och kvinnor har högre prestationsgrad än män oavsett om utbildningen ges på distans eller på campus, och gäller på både grundnivå och avancerad nivå. Män har dock högre prestationsgrad på naturvetenskapligt basår.

Prestationsgraden vid Stockholms universitet läsåret 2024/25 är lägre än snittet i riket, 77,8 procent jämfört med 83,7 procent i riket, vilket är relaterat till sammansättningen på lärosätets

utbildningsutbud. ⁴ Universitetet har det i särklass högsta antalet helårsstudenter på grundnivå samt på fristående kurser av svenska lärosäten läsåret 2024/25, studentgrupper som generellt har lägre prestationsgrad.

År 2025 redovisar universitetet sammantaget en överproduktion om 219 mnkr inklusive ersättning för decemberprestationer. Mot bakgrund av att universitetet tidigare haft en underproduktion mot takbeloppet och har ett högt ingående anslagssparande har åtgärder vidtagits de senaste två åren för att öka utbildningsproduktionen. Det rör sig bland annat om aktiva omfördelningar av institutioners interna takbelopp och att viss ersättning utgått vid överproduktion mot områdesnämndernas interna takbelopp. Dessa åtgärder tillsammans med det ökade söktrycket har lett till att fler studenter antagits och påbörjat sina studier under 2025. Ökningen i studenttillströmning är markant vid samtliga fakulteter. Antalet studenter som påbörjat utbildningen har varit högre än förväntat både vårterminen och höstterminen.

Examina

Stockholms universitet utfärdade 7 137 examina 2025, vilket är en ökning med över fyra procent jämfört med föregående år, se tabell 4. Detta är det högsta antal examina som utfärdats från lärosätet under ett enskilt verksamhetsår. Kandidatexamina utgjorde 43 procent av utfärdade examina, följt av yrkesexamina som utgjorde 34 procent av utfärdade examina. Majoriteten av utfärdade yrkesexamina utgjordes av lärarexamina.

Tabell 4. Antal utfärdade examina 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

Typ av examen	2023			2024			2025		
	Antal examina	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal examina	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal examina	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Masterexamen	1 190	61	39	1 187	63	37	1 366	62	38
Magisterexamen	238	62	38	304	57	43	281	56	44
Yrkesexamen*	2 453	77	23	2 401	79	21	2 409	77	23
Kandidatexamen	2 771	64	36	2 937	63	37	3 070	63	37
Högskoleexamen	8	50	50	6	83	17	11	27	73
Totalt	6 660	68	32	6 835	68	32	7 137	67	33

Källa: Ladok.

* Med yrkesexamen avses juris kandidatexamen/juristexamen, sjukhusfysikerexamen, socionomexamen, studie- och yrkesvägledarexamen, lärarexamen, civilekonomexamen, psykoterapeutexamen och psykologexamen.

Två tredjedelar av de som avlade examen 2025 var kvinnor, vilket är en något högre andel än andelen kvinnor i studentpopulationen i stort. Att examinationsgraden var högre för kvinnor kan delvis förklaras av att utbildningar som leder till yrkesexamen, där kvinnor utgör en hög andel av studentpopulationen, generellt har en högre genomströmning. Som framgår av tabell 4 varierar könsfördelningen beroende på vilken typ av examen det rör sig om.

Uppdragsutbildning

Uppdragsutbildning vid Stockholms universitet består av såväl poänggivande som icke poänggivande utbildningar.

Under 2025 var Skolverket återigen den enskilt största uppdragsgivaren och Rektorsprogrammet den största poänggivande utbildningen som gavs på verkets uppdrag. En annan stor utbildning på uppdrag av Skolverket är Lärarlyftet, en utbildning som ger lärare möjlighet att komplettera sin legitimation med fler behörigheter. Ett ytterligare exempel är uppdragsutbildning inom

⁴ Universitetskanslersämbetets statistikdatabas, läsåret 2024/25.

företagsekonomi, bland annat de så kallade executive MBA-utbildningarna, som ges på uppdrag av företag och organisationer som vidareutbildning åt anställda.

Antalet helårsstudenter inom uppdragsutbildningen uppgick till 385 och av dessa var kvinnor i absolut majoritet (86 procent). Som framgår av tabell 5 har trenden med ett ökat antal helårsstudenter inom uppdragsutbildning fortsatt; antalet helårsstudenter inom poänggivande uppdragsutbildning har ökat med närmare nio procent sedan 2024, och med 17 procent sedan 2023. Det är glädjande att deltagandet inom uppdragsutbildningen ökar då det visar på relevansen i kursutbudet och att verksamheten fyller ett behov i relation till det omgivande samhället.

Tabell 5. Antal helårsstudenter och helårsprestationer 2023–2025 i poänggivande uppdragsutbildning, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

	2023			2024			2025		
	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Helårsstudenter	329	85	15	354	85	15	385	86	14
Helårsprestationer	263	85	15	276	87	13	354	86	14

Källa: Ladok.

En icke-poänggivande utbildning som anordnats under året är utbildning för fackliga ledare med fokus på att bygga facklig kapacitet för en rättvis klimatomställning.

Den ekonomiska omfattningen av universitetets uppdragsutbildning redovisas i kapitlet Ekonomisk utveckling och finansiell redovisning.

Läro- och förskolläro-utbildning

Stockholms universitet har landets största läro-utbildning. Med 13 olika program och nästan 20 institutioner involverade är läro-utbildningen sammantaget även en av lärosätets största utbildningar. Antagningstalen till läro-utbildningarna vid universitetet ökade från 1 856 studenter 2024 till 2 098 år 2025. Av de antagna var 76 procent kvinnor. Läro-utbildningarna som finansieras inom ramen för takbeloppet uppgick under året till 3 814 helårsstudenter⁵, varav 77 procent är kvinnor.

På flera läroprogram ökade antalet antagna 2025 jämfört med 2024; grundläroprogrammet med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 ökade med sex procent, ämnesläroprogrammet med tolv procent, specialläroprogrammet med 15 procent, förskolläroprogrammet med 17 procent, specialläro-utbildning genom lärolyftet med 21 procent och specialpedagogprogrammet med 37 procent. Störst ökning hade emellertid kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som ökade med 62 procent (läs mer om KPU nedan).

För grundläroprogrammet med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 och yrkesläroprogrammet var antagningen snarlik föregående år. Antagningen till grundläroprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem minskade med elva procent.

Den granskning av läro-utbildningarna⁶ som genomfördes under 2024, slutfördes under 2025. Granskningen har resulterat i att systematiska analyser av genomströmning ska genomföras samt att riktlinjer ska tas fram för att säkerställa bedömning av den enskilda studentens prestationer vid samskrivning av examensarbeten.

⁵ Läro-utbildningar som finansieras via anslag 2:64 (vidareutbildning av lärare och förskollärare (VAL) samt utlandsutbildade lärares vidareutbildning (ULV)) och uppdragsutbildning (lärolyftet) ingår inte i denna siffra.

⁶ Ej yrkesläroprogrammet, där granskningen påbörjades 2025, och kommer att fortsätta kommande verksamhetsår.

Kompletterande pedagogisk utbildning, KPU

Stockholms universitet anordnade under 2025 fyra olika sorters KPU: KPU som leder till ämneslärarexamen (90 högskolepoäng, KPU90), KPU för forskarutbildade inom matematik, naturvetenskap och teknik (90 högskolepoäng, KPU90), en kortare KPU som leder till grundlärarexamen (75 högskolepoäng med förhöjd studietakt, KPU75) och en kortare KPU som leder till ämneslärarexamen inom franska, spanska och tyska (60 högskolepoäng, KPU60). De olika KPU:erna lyder under olika förordningar och är därmed separata utbildningar. Under 2025 hade programmen 104 helårsstudenter, varav 52 procent var kvinnor, vilket är en ökning med fem procent jämfört med 2024.

Försöksverksamheten med en kortare KPU

Inom den nationella försöksverksamheten med en kortare KPU som leder till grund- eller ämneslärarexamen (Förordning 2021:1336) anordnar Stockholms universitet två inriktningar: den kortare KPU:n om 75 högskolepoäng med inriktning grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 (KPU75), i ämnena matematik, naturvetenskap och teknik samt den kortare KPU:n om 60 högskolepoäng med inriktning mot arbete i årskurs 7–9 och gymnasiet i ämnena franska, spanska eller tyska (KPU60).

Antalet helårsstudenter inom KPU75 har minskat med 37 procent jämfört med 2024, och uppgick under året till sex, varav 70 procent kvinnor. Av de som antogs 2025 hade sex personer en civilingenjörsexamen, sju hade högskoleingenjörsexamen och för övrigt fanns det en spridning av examen såsom kandidatexamen i biologi och matematik, masterexamen i arkitektur, maskinteknik, statistik och matematik, och magisterexamen i biologi. Från och med 2026 erbjuds KPU75 som distansutbildning vilket väntas leda till ett ökat antal studenter kommande år. Antalet helårsstudenter för 2026 och 2027 prognosticeras ligga på mellan 15–20.

Sedan hösten 2025 ger lärosätet även KPU60 för ämneslärarexamen i franska, spanska och tyska. Antalet registrerade studenter motsvarade sammanlagt en helårsstudent, varav 67 procent kvinnor. För att antas till programmet krävs en kandidatexamen i franska, spanska eller tyska. Av de som antogs under året hade två en kandidatexamen i tyska och övriga kandidatexamen i spanska. Antalet helårsstudenter för år 2026 och 2027 prognosticeras ligga på mellan 2–4 helårsstudenter per år. Då 2025 är första året som utbildningen ges grundas prognosen dels på årets antagning, och dels på antal studenter inom KPU90 tidigare år som varit behöriga till KPU60 (cirka 2–3 per år), samt att programmet kan locka ytterligare 1–2 helårsstudenter tack vare ett kortare program. Examensfrekvensen väntas bli något högre än för KPU90 tack vare den kortare utbildning och avsaknaden av examensarbete.

Vid lärosätet pågår diskussioner om huruvida KPU60 för ämneslärarexamen i franska, spanska och tyska även bör erbjudas som distansutbildning. En distansbaserad KPU60 skulle kunna starta 2027. Om utbildningen ges på distans bedöms antalet helårsstudenter kunna öka. Effekterna är dock svåra att förutse, men antalet helårsstudenter per år uppskattas kunna uppgå till cirka 10–20 från och med 2027.

Antal examina

Stockholms universitet har för perioden 2025–2028 som mål att utfärda 6 170 lärarexamina. Totalt utfärdades 1 449 examina från lärarutbildningar under 2025 vid Stockholms universitet, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med 2024. Som framgår av tabell 6 så har antalet utfärdade examina inom förskolläraryt utbildning och specialpedagog-/specialläraryt utbildning minskat 2025 jämfört med 2024. Däremot har antalet examina inom grundläraryt utbildningen F–3, ämnesläraryt utbildningen, KPU samt yrkesläraryt utbildning ökat. Antalet examina inom grundläraryt utbildningen 4–6 var oförändrat. Inom lärarutbildningarna arbetas det kontinuerligt

med olika genomströmningsåtgärder, som att i utbildningen lägga in strimmor som berör akademisk litteracitet. Institutionerna inom lärarutbildningarna har också ett nära samarbete med lärosätets studie- och språkverkstad, för att ge studenter stöd i bättre studieteknik och skrivande. Därtill har lärosätet satsat på att intensifiera marknadsföringen av KPU och dess olika inriktningar, vilket är tänkt att generera fler studenter. Eftersom genomströmningen överlag är god för KPU kan ett ökat antal studenter även ge ett ökat antal examina inom KPU.

Tabell 6. Antal utfärdade examina inom vissa lärarutbildningar 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)*

Typ av examen	2023			2024			2025		
	Antal examina	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal examina	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal examina	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Förskollärarutbildning	266	95	5	294	95	5	263	94	6
Grundlärarutbildning fritidshem	102	55	45	92	62	38	127	61	39
Grundlärarutbildning F–3	150	89	11	175	95	5	201	94	6
Grundlärarutbildning 4–6 (ej KPU)	104	78	22	104	76	24	103	73	27
Grundlärarutbildning 4–6 (KPU)							6	67	33
Yrkeslärarutbildning	127	68	32	106	76	24	115	61	39
Ämneslärarutbildning (ej KPU)	287	60	40	318	60	40	325	59	41
Ämneslärarutbildning (KPU)	64	55	45	59	58	42	68	44	56
Specialpedagog-/ speciallärarutbildning	261	91	9	256	94	6	241	91	9
Totalt	1 361	78	22	1 404	80	20	1 449	76	24

Källa: Ladok.

* Avser de lärarutbildningar som ska återrapporteras enligt regleringsbrevet.

Övningskolor och övningsförskolor

Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är en central del av lärarutbildningarna. För att stärka kvaliteten påbörjades 2019 en successiv övergång till den så kallade VFU-klustermodellen, baserad på universitetets Övningskoleprojekt (2012–2018). Ett VFU-kluster är en geografisk enhet bestående av ett antal skolor och förskolor inom en kommun där ett stort antal lärarstudenter gör sin VFU. Stockholms universitet hade under året 14 kluster. Klustren varierar i storlek och organisering men förenas av gemensamma kriterier och återkommande aktiviteter som till exempel handledarutbildningar, studentseminarier och professionsutvecklande aktiviteter för lärare. Under året har totalt 289 helårsstudenter deltagit i verksamheten med övningskolor eller övningsförskolor, varav 76 procent kvinnor. Vid en jämförelse med föregående år är detta en minskning med 14 procent. Alla studenter som var möjliga att placera inom VFU-kluster blev placerade. Under höstterminen 2025 var totalt cirka 83 procent av alla registrerade studenter placerade inom klustren. Varför vissa studenter inte får en VFU-placering kan bero på många saker, som att de bor för långt bort för att matchas mot något kluster, att klustren är mättade på vissa ämnen vilket begränsar antalet handledare och undervisningstid som kan erbjudas, eller att en specifik inriktning av ämne inte finns inom klustren.

Erfarenheter visar att VFU-klustermodellen har bidragit till hög kvalitet inom VFU. Exempelvis har samsyn skapats kring bedömning och progression när lärarutbildare på universitet och handledare i skolverksamheten har samverkat, och för handledarna har goda möjligheter givits till samarbete och erfarenhetsutbyte inom klustret. För universitetets studenter har mötet med lärarstudenter, både från det egna programmet och andra lärarprogram, bidragit till en fördjupad förståelse av skolans organisation och läraryrkets komplexitet.

Undervisning i och på minoritetsspråket finska

Universitetet ska enligt regleringsbrevet utveckla och bedriva utbildning för att stärka undervisning i och på det finska minoritetsspråket. Universitetet arbetar med lärarutbildning i och på det nationella minoritetsspråket finska inom utbildning, forskning och samverkan. Utbildning för blivande och yrkesverksamma lärare erbjuds i huvudsak genom fristående progressionskurser på finska på grund- och avancerad nivå. Majoriteten av forskningen inom ämnet berör på något sätt det finska språket i Sverige, sverigefinsk litteratur, språk- och litteraturdidaktik eller minoriteten sverigefinnar. Denna forskningsmiljö har resulterat i att ett forskningsprojekt med koppling till minoritetsspråks- och flerspråkighetsforskning har beviljats medel från Vetenskapsrådet under 2025. Under höstterminen ordnades en kompetensutvecklingsdag för lärare i finska som samlade ett femtiotal deltagare. Universitetet har även gett ut läromaterial för att tillgodose behovet av högklassigt undervisningsmaterial i finska i Sverige.

Stockholms universitet ordnar årligen öppna samråd med representanter för den nationella minoriteten sverigefinnar och språkbärare av finska. Universitetet samverkar aktivt med nationella och internationella aktörer, däribland ett nätverk med representanter för lärosätena med motsvarande uppdrag gällande de nationella minoriteterna, det europeiska Network to Promote Linguistic Diversity samt utländska lärosäten. Under året har universitetet erbjudit två uppdragsutbildningskurser för finskspråkiga förskolepedagoger på uppdrag av Skolverket.

Utbildning av pedagoger för elever med synskada respektive hörselskada

Stockholms universitet har ett särskilt uppdrag att tillgodose samhällets behov av pedagoger med specialisering mot undervisning av elever med synskada respektive hörselskada. Inom ramen för uppdraget för universitetet en kontinuerlig dialog med Specialpedagogiska skolmyndigheten kring vilka behov som finns av kompetens i specialskolan.

Som enda lärosäte i Sverige erbjuder Stockholms universitet speciallärarutbildning med specialisering mot dövhet eller hörselskada respektive synskada. Det är en påbyggnadsutbildning på avancerad nivå för yrkesverksamma lärare i alla pedagogiska verksamheter som även erbjuds inom ramen för Skolverkets satsning Lärarlyftet. Antagning görs vartannat år, vilket innebär att det under 2025 inte antogs några nya studenter. Höstterminen 2026 kommer utbildningen åter att öppnas upp för ny antagning.

För att ytterligare utveckla lärarutbildning för dövas och hörselskadades behov erbjuder Stockholms universitet kontinuerligt fristående kurser med särskilt fokus på lärarstudenter och redan verksamma lärare på alla nivåer inom skolväsendet, såsom *Introduktionskurs i teckenspråk för lärarstudenter* och *Barns teckenspråk i förskoleåldern*. Söktrycket till båda kurserna fortsätter att vara högt, men liksom tidigare har kurserna en relativt låg genomströmning. I kursen *Introduktionskurs i teckenspråk för lärarstudenter* är genomströmningen något högre, där slutför drygt hälften av studenterna kursen, medan endast drygt 30 procent av studenterna i kursen *Barns teckenspråk i förskoleåldern* går klart kursen. Detta tolkas som att det finns ett stort behov och starkt intresse för att inhämta kunskaper om svenskt teckenspråk, men lägre grad av motivation att slutföra kursen.

Stockholms universitet erbjuder även vartannat år möjligheten att få en ämneslärarexamen i svenskt teckenspråk genom kompletterande pedagogisk utbildning. Emellertid är det sällan som universitetet får någon sökande till inriktningen, vilket även var fallet under 2025.

Studieavgiftsbelagd verksamhet

Stockholms universitet erbjöd under året 151 program och 1 219 fristående kurser på engelska, vilka utgör basen för rekrytering av studieavgiftsskyldiga studenter. Programutbudet på engelska är till stor del på avancerad nivå och består huvudsakligen av magister- och masterprogram.

Den studieavgiftsbelagda verksamheten fortsätter att öka i omfattning. År 2025 uppgår antalet helårsstudenter inom den studieavgiftsbelagda verksamheten till 890, varav 62 procent kvinnor, se tabell 7 respektive tabell 30 i tabellbilagan.

Tabell 7. Antal helårsstudenter och helårsprestationer i studieavgiftsbelagd verksamhet 2023–2025

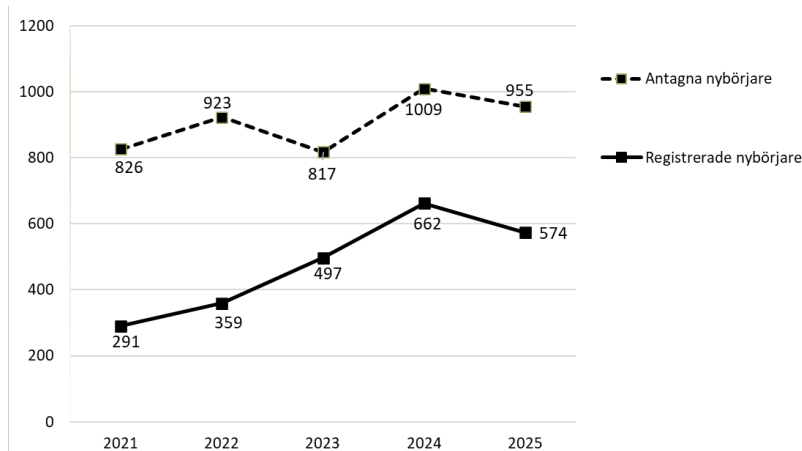
	2023	2024	2025
Helårsstudenter	525	694	890
Helårsprestationer	436	591	812

Källa: Ladok.

För information om könsfördelning och antal helårsstudenter och helårsprestationer per fakultet och område, se tabell 30 i tabellbilagan.

Avseende registrerade nybörjare syns ett trendbrott 2025, där antalet registrerade minskat med 13 procent jämfört med 2024, se figur 2. Jämfört med tidigare år är antalet antagna dock fortsatt på en hög nivå. Av de antagna är det drygt 60 procent som registrerar sig.

Figur 2. Antal antagna och registrerade nybörjare inom studieavgiftsbelagd verksamhet 2021–2025*

Källa: NyA och Ladok.

* Uppgifterna avser nybörjare, vilket innebär att antagna till kurser inom program exkluderats liksom registrerade på program från och med termin 2 och fortsättningsregistrerade på kurs. Andel kvinnor år 2025 är 60 procent av antalet antagna och 57 procent av registrerade nybörjare.

Antalet tredjelandsstudenter som deltog i utbildning inom ett utbytesavtal uppgick till 452, varav 66 procent kvinnor, vilket är en ökning med 17 personer jämfört med 2024 (läs mer om studentmobilitet inom olika utbytesavtal i kapitlet Gemensamt för verksamhetsgrenarna).

För fjärde gången tillämpades separat antagning till sex masterprogram inom företagsekonomi och 50 studenter antogs, varav 68 procent kvinnor. Den separata antagningen har underlättat planeringen för institutionen.

Den studieavgiftsbelagda verksamheten bidrar till mer varierade studentgrupper och innebär att svenska studenter får ökade möjligheter till internationalisering på hemmaplan. Verksamheten leder vidare till ökat söktryck vilket bedöms bidra till ökad kvalitet i utbildningen.

Stockholms universitet har ett välfungerande samarbete med Migrationsverket med utgångspunkt i den samverkansöverenskommelse som tecknades 2024. Enligt uppgifter från Migrationsverket beviljades fler studenter ett tvåårigt uppehållstillstånd under 2025 och den genomsnittliga handläggningstiden för förstagångssökande förkortades.

Antalet ansökningar om återbetalning ökade jämfört med 2024. Det är vanligare att män begär återbetalning. Orsaken är, liksom tidigare år, nästan uteslutande att studenterna fått avslag på ansökan om uppehållstillstånd eller att besked om uppehållstillstånd dröjt så länge att det varit för sent att påbörja studierna.

Utbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning

Kompletterande juristutbildning

Stockholms universitet anordnar kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk juristutbildning. Utbildningen omfattar 120 högskolepoäng och leder till en svensk juristexamen. Antagning till utbildningen sker en gång per år.

Antalet sökande har ökat något de senaste två åren, från 198 sökande höstterminen 2023 till 211 höstterminen 2025, se tabell 8. Höstterminen 2025 antogs 22 studenter, varav samtliga påbörjade utbildningen, att jämföra med 2023 och 2024 då 14 respektive 19 antagna påbörjade utbildningen. Tidigare år har flera av de antagna på grund av bristande språkkunskaper i svenska haft svårt att klara utbildningen. Antagningstalet har därför sänkts och dessutom har svårighetsnivån på det språkstest som utgör ett av urvalskriterierna höjts för att de som antas ska ha bättre förutsättningar att klara utbildningen. Detta utvärderas fortlöpande. Antalet registrerade nybörjare minskade till följd av detta 2023, men har ökat igen 2024 och 2025.

Tabell 8. Antal sökande, antagna, registrerade nybörjare och helårsstudenter inom kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk juristutbildning 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

	2023			2024			2025		
	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Sökande	198	54	46	213	56	44	211	59	41
Antagna	15	60	40	21	67	33	22	59	41
Registrerade nybörjare	14	64	36	19	63	37	22	59	41
Helårsstudenter	32	81	19	26	73	27	34	62	38

Källa: NyA och Ladok.

Under 2025 tog elva studenter, varav 73 procent kvinnor, ut en juristexamen. Det kan jämföras med 2024 då 22 studenter, varav 82 procent kvinnor, tog examen.

Av studentgruppen som påbörjade utbildningen 2023 har sex personer, fem kvinnor och en man, tagit examen och en manlig student har formellt avbrutit utbildningen. Övriga sju har vare sig avslutat eller formellt avbrutit utbildningen. Det finns flera olika orsaker till avhoppen och till att studenter hamnar efter i utbildningen, exempelvis långa pendlingsavstånd eller att studierna blir alltför betungande på grund av att studenterna samtidigt arbetar och har familj. Bristande språkkunskaper spelar, som framgår ovan, också en roll. Under våren 2023 genomfördes en kartläggning av studenterna på utbildningen och de som hamnat efter erbjöds studievägledning. Den visade att studenterna antingen arbetade heltid eller bedrev andra studier, vilket gjorde att de inte hade någon direkt avsikt att ta upp studierna i nuläget.

Stockholms universitet kan vidare konstatera att många studenter, liksom tidigare år, är personer med svensk gymnasieutbildning som gått en juristutbildning utomlands. Andelen studenter med svensk gymnasieutbildning av de antagna under 2023 var ovanligt hög, 86 procent. År 2024 var andelen 47 procent och 2025 var den 45 procent.

En mer omfattande uppföljning av utbildningen har påbörjats under höstterminen 2025.

Kompletterande lärar- och förskolläraryr utbildning

Stockholms universitet, Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Malmö universitet, Umeå universitet och Örebro universitet har möjlighet att anordna kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk lärar- och förskolläraryr utbildning eller annan utbildning som kan anses relevant för svensk skola. Stockholms universitet har samordningsansvaret. Utbildningen är individuellt utformad till både innehåll och omfång och leder antingen direkt till en lärar- eller en förskolläraryr legitimation eller först till en svensk lärarexamen och därefter till en lärar- eller en förskolläraryr legitimation. Utbildningen vänder sig även till de som redan har en svensk lärar- eller förskolläraryr legitimation men som genom kompletterande studier vill få mer kunskap om lärar- och förskolläraryrket i Sverige. Utbildningen omfattar maximalt 120 högskolepoäng.

Från utbildningens start och fram tills för några år sedan kompletterade de flesta studenterna mot en svensk lärarexamen. Därefter har ett skifte skett och numera kompletterar de flesta studenter mot lärar- eller förskolläraryr legitimation. Det innebär att studierna planeras enligt det beslut som Skolverket tagit avseende vad en person ska komplettera för att erhålla en lärar- eller förskolläraryr legitimation utifrån en utländsk lärar- eller förskolläraryr examen.

Under 2025 tog 21 studenter, varav 76 procent kvinnor, ut en svensk lärarexamen, och 18 studenter, samtliga kvinnor har kompletterat mot legitimation. Under året gjorde 21 studenter studieavbrott, varav 90 procent kvinnor. Den vanligaste anledningen till avbrott är svårigheter att kombinera studier med arbete, men även långa pendlingsavstånd eller att man erhållit lärarlegitimation under studietiden.

Antalet antagna har ökat med 22 procent under 2025 jämfört med 2024, se tabell 9. Även antalet registrerade nybörjare ökar, dock inte i samma omfattning. Det noteras att andelen antagna studenter som inte påbörjar utbildningen har gått upp under 2025 jämfört med 2023 och 2024. Orsaken till att studenter inte påbörjar eller avbryter sin utbildning är till största del att det är svårt att kombinera arbete med studier.

Tabell 9. Antal sökande, antagna, registrerade nybörjare och helårsstudenter inom kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk lärar- och förskolläraryr utbildning 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

	2023			2024			2025		
	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Sökande	383	88	12	344	83	17	380	88	12
Antagna	79	86	14	98	87	13	120	90	10
Registrerade nybörjare	69	90	10	89	88	12	100	92	8
Helårsstudenter	128	90	10	113	87	13	132	88	12

Källa: NyA och Ladok.

För att öka genomströmningen på utbildningarna har studenterna en kontaktperson som följer upp deras individuella studiegångar i inledningen av och under utbildningen. Kurser följs upp med kursvärderingar efter varje kurs.

Ett exempel på utvecklingsarbete som har genomförts under året är ökad information och förberedelse inför studenternas första VFU-period. Syftet är att introducera studenter och VFU-handledare för varandra inför VFU:n. Kursansvarig informerar om kursen och utbildningen samt

att frågor från både handledare och studenter kan ställas. Universitetet ser att både studenter och handledare genom detta får bättre förutsättningar och att färre frågor ställs när VFU-perioden väl är inledd. Ett annat utvecklingsarbete har initierats till följd av att vissa studenter återkommande får underkänt på examinationen, främst på grund av språkliga utmaningar. Arbetet bygger vidare på tidigare utvecklingsinsatser och erfarenheter och universitetet har genom analys av kursmaterial, tidigare examinationer och studentfeedback jobbat fram mer effektiva språkutvecklande stödstrukturer.

Efter genomförd utbildning får studenterna även besvara en enkät med frågor om utbildningens innehåll, upplägg och relevans.

Kompletterande socionomutbildning/utbildning i socialt arbete

Stockholms universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet och Malmö universitet anordnar kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk socionomutbildning/utbildning i socialt arbete. Även Södertörns högskola har möjlighet att anordna kompletterande utbildning men har ännu inte startat upp sådan. Stockholms universitet samordnar utbildningsinsatserna.

Antagning till utbildningen vid Stockholms universitet sker en gång per år och det är fortsatt många sökande som inte uppfyller behörighetskraven. I syfte att utbildningen skulle bli mer attraktiv för motiverade behöriga sökande gjordes utbildningen om till ett program som leder till socionomexamen från år 2022. Antalet behöriga sökande ökade under 2022, men har sedan dess pendlat. År 2024 hade universitetet lika många behöriga sökande som 2022 medan universitetet jämförelsevis 2023 och i senaste antagningen 2025 haft hälften så många behöriga sökande. Det har inte gått att fastställa varför utfallet fluktuerat på detta sätt. År 2025 hade universitetet 53 sökande till utbildningen varav fem var behöriga sökande och fyra antogs till utbildningen.

Tabell 10. Antal sökande, antagna, registrerade nybörjare och helårsstudenter inom kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk socionomutbildning 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

	2023			2024			2025		
	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Sökande	44	77	23	58	74	26	53	58	42
Antagna	4	100	0	8	88	13	4	50	50
Registrerade nybörjare	4	100	0	8	88	13	4	50	50
Helårsstudenter	3	100	0	7	94	6	10	88	12

Källa: NyA och Ladok.

I den nybörjarenkät som studenterna besvarar återkommer frekvent svaret att det som motiverar dem att läsa utbildningen är att den leder till en socionomexamen och därefter ett arbete inom det professionella fältet socialt arbete. Studenter som antagits innan 2022 bedöms ha haft lägre motivation att läsa färdigt utbildningen eftersom kurspaketet då inte ledde till någon examen. Huvudlärare och mentor för programmet bekräftar att de nya studenterna har en hög studiemotivation och relevanta förkunskaper. Att utbildningen leder till examen kommer fortsatt att lyftas fram i arbetet med att förbättra marknadsföringen av utbildningen och nå ut till behöriga sökande och potentiella framtida studenter.

Stockholms universitet arbetar med uppföljning av programmet på olika sätt. Utöver det sedvanliga sättet att följa upp utbildning genom kursvärderingar har studenterna också en mentor som de diskuterar och följer upp sina studier med. Studenterna får även besvara en nybörjarenkät och en enkät vid examen. Huvudlärare/mentor för kompletteringsstudenterna arbetar tillsammans med kollegor på ordinarie socionomprogrammets första termin för att främja studenternas utveckling inom akademiskt skrivande och därigenom stimulera till bättre språkkunskaper. Vidare ges vägledning via mentorsträffar om hur studenterna kan utöka och förbättra sina

kunskaper om svenska samhällets och välfärdsstatens organisering, kunskaper som är mer begränsade än hos medstudenter på ordinarie socionomprogram.

Utbildningens tredje termin, som inkluderar kandidatuppsatsen, samläses med studenter på ordinarie socionomprogram. Studenterna på kompletteringsutbildningen har vissa svårigheter att klara delkursen i forskningsmetod som föregår kandidatuppsatsen. Särskilt är de oförberedda på fördjupning i kvantitativ metod som kräver mer förkunskaper än den de fått med sig från respektive utländska grundutbildning. De insatser som sattes in, såsom att ge studenterna tillgång till filminspelningar och workshops från ordinarie socionomprogram introducerande metodkurs bedöms som något otillräckliga. Arbetet med att utveckla ytterligare metodstöd fortsätter inför kommande läsår, med särskilt fokus på kvantitativa metoder.

Av de 14 studenter som påbörjat utbildningen tidigare år sedan programmet introducerades 2022 är nio fortsatt aktuella i utbildningen (åtta kvinnor och en man). Under 2025 har tre studenter (kvinnor) tagit socionomexamen. Ingen student har formellt anmält studieavbrott under året. Några enstaka studenter har inte varit aktiva och de som uppgett anledning till frånvaron återger tidigare kända påtalade orsaker till avbrott, som svårigheter att kombinera studier med arbete och bristande språkkunskaper.

Uppföljningen av tidigare examinerade studenter visar att alla, med något enstaka undantag, har arbete inom fältet socialt arbete. Studenterna lyfter frekvent upp de juridikkurser som ingår i utbildningen som särskilt intressanta och nödvändiga inför framtidens yrkesutövning, samt uppger att de varit mycket nöjda med utbildningens innehåll och upplägg där vissa kurser läses separat och vissa kurser läses ihop med studenterna på ordinarie socionomprogram.

Särskilda uppdrag

Kulturskoleklivet

Stockholms universitet har i uppdrag att utveckla och ge utbildning med relevans för kulturskolan. Målgruppen för universitetets satsning är personer med gedigna konstnärliga färdigheter och erfarenheter. Målgruppen kan delas in i två kategorier; a) de som har högskoleutbildning från det konstnärliga området och vill arbeta i kulturskola men saknar pedagogisk utbildning och behöver didaktisk kompetens inom sitt ämnesområde, och b) de som redan arbetar i kulturskola och har behov av någon typ av fortbildning.

Kulturskoleklivet sker i nära samverkan med Stockholms konstnärliga högskola och till viss del även med Stockholms Musikpedagogiska Institut. Lärosätena samverkar kring kurspaketet och marknadsföring samt anordnar gemensamma seminarier. Inom ramen för satsningen finns det möjlighet att utbilda sig till kulturskolepedagog genom att läsa ett kurspaket om totalt 90 högskolepoäng. Det går även att läsa enskilda kurser inom utbudet. Kurserna ges på kvarts- eller halvfart för att vara tillgängliga för yrkesverksamma, men kan kombineras för den som vill studera på heltid. Det går att ansöka om validering av reell kompetens samtidigt som man söker till en kurs. Ett par kurser ges helt på distans och ett antal kurser har inslag av fjärrundervisning.

Kurspaketet rymmer kurser inom kulturskoledidaktik samt relevanta ämnesfördjupande och ämnesdidaktiska kurser. Därutöver erbjuds valbara specialiseringskurser, som är ämnesövergripande eller ämnesspecialiserade. Tillsammans med tidigare konstnärlig utbildning eller konstpedagogisk erfarenhet, ger de god kompetens för att undervisa i kulturskolan. I samarbete med Stockholms konstnärliga högskola erbjuds inriktningar inom drama/teater, film och media, cirkus och dans. I samarbete med Umeå universitet erbjuds inriktningen bild och form.

Under 2025 gav Stockholms universitet sex kurser på mellan 7,5 och 15 högskolepoäng inom ramen för Kulturskoleklivet och antalet helårsstudenter uppgick till 15, se tabell 11. Kurserna har fokus på att studenterna ska lära sig att utveckla en egen pedagogisk verksamhet. Praktiskt

pedagogiskt och konstnärligt arbete varvas med reflektion samt vetenskapligt skrivande och läsande. Kurserna är praktisknära och i samverkan med kulturskolor i regionen, främst i Stockholms stad, ges studenterna möjlighet till auskultation och eget ledarskap. Innehållet i Kulturskoleklivet bygger dels på analys av kulturskolornas behov utifrån kompetensdialoger, dels på vidareutveckling och anpassning av kurser inom kandidatstrukturen i huvudområdet De estetiska ämnenas didaktik.

Tabell 11. Antal helårsstudenter inom Kulturskoleklivet 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

	2023			2024			2025		
	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Helårsstudenter	10	84	16	15	79	21	15	77	23

Källa: Ladok.

Utöver kurserna har samverkan med Stockholms konstnärliga högskola skett i en gemensam utbildningsdag för pedagoger i regionen. Vidare har en studie om återkoppling i kulturskolans undervisning i relation till forskningscirkel i tre kulturskolor har genomförts. Studien redovisas under 2026.

Förutom antagning, inklusive validering av reell kompetens, och undervisning, har anvisade medel använts för koordinering.

I mars 2025 beslutades det om en omorganisation av den praktisk-estetiska verksamheten vid Stockholms universitet (dnr SU FV-1423-24) vilken innebär att förutsättningarna för att bedriva Kulturskoleklivet vid universitetet har förändrats. Mot bakgrund av detta lämnade universitetet den 24 april 2025 in en hemställan till Utbildningsdepartementet om att inte längre vara en del av utbildningssatsningen. Från och med 2026 har universitetet inte längre i uppdrag att anordna utbildning inom Kulturskoleklivet.

Tolk- och översättarutbildning

Enligt regleringsbrevet ska Stockholms universitet erbjuda tolk- och översättarutbildning och konferenstolkutbildning vid behov. Dessutom ska universitetet erbjuda högskoleutbildning i teckenspråk och tolkning.

Antalet registrerade studenter på tolk- och översättarutbildningarna 2025 framgår av tabell 12.

Tabell 12. Antal registrerade på tolk- och översättarutbildningar 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)*

Utbildning	2023			2024			2025		
	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Översättarutbildningar	236	72	28	214	75	25	204	79	21
Konferenstolkutbildning	12	67	33	21	67	33	-	-	-
Teckenspråkstolkutbildning	80	91	9	79	87	13	89	84	16
Övrig tolkutbildning	95	73	27	63	71	29	129	64	36
Totalt	423	75	25	377	77	23	422	76	24

Källa: Ladok.

*Antal avser registrerade individer som är förstagångs- eller fortsättningsregistrerade under året.

Tolkning i offentlig sektor gavs under 2025 i språken arabiska, ryska och ukrainska. Tidigare år har även utfall för utbildning till tolk i offentlig sektor vid Lunds universitet med finansiering

från Stockholms universitet ingått i redovisningen. Från och med 2025 har Lunds universitet ett eget anslag, varför dessa studenter exkluderats ur tabell 12 för samtliga år.

Under året har Stockholms universitet påbörjat ett antal fristående kurser i tolkning i offentlig sektor som främst vänder sig till redan yrkesverksamma tolkar som behöver fortbildning. Den ettåriga konferenstolkutbildningen på avancerad nivå har inte givits under 2025, men förberedelser har pågått för en ny utbildningsomgång med start hösten 2026.

Stockholms universitet erbjöd 2025 både ett kandidat- och ett masterprogram samt flera fristående kurser i översättning. Antalet studenter på översättarutbildningarna låg relativt stabilt under året, med undantag av *Översättning I*, den inledande kursen i kandidatprogrammet i språk och översättning, där antalet sökande var markant lägre 2025 jämfört med tidigare år. En förklaring kan vara att de under 2025 relativt frekvent förekommande påståendena i media om att AI inom en snar framtid tar över översättarnas arbete har gjort många potentiella studenter tveksamma till att söka en översättarutbildning. Utbildningen till översättare i offentlig sektor gavs med språken arabiska, dari, persiska, somaliska, ryska och ukrainska.

Stockholms universitet ska även enligt regleringsbrevet erbjuda utbildning inom teckenspråk och tolkning. Skrivningen i regleringsbrevet har justerats 2025. Förändringen innebär att universitetet inte längre enbart får särskild ersättning för studenter inom kandidatprogrammet i teckenspråk och tolknings första två år, utan att uppdraget är breddat till att även inkludera hela programmet och andra kurser inom området.

Universitetet ger sedan 2013 ett kandidatprogram i teckenspråk och tolkning som fyller ett viktigt behov av akademiskt utbildade teckenspråkstolkare. Antalet helårsstudenter på kandidatprogrammet uppgick till totalt 37, vilket är en ökning med elva procent jämfört med 2024. Under året har lärosätet även erbjudit flera fristående kurser i teckenspråk och tolkning som främst riktar sig till yrkesverksamma teckenspråkstolkare. Antalet registrerade studenter motsvarar totalt två helårsstudenter. De fristående kurserna är under utbyggnad och väntas locka fler studenter framgent. Till våren 2026 utökas utbudet med ytterligare en fristående kurs. Ett antal praktikkurser på avancerad nivå hade inga studenter alls under året. En förklaring är att samtliga studenter som avslutade kandidatprogrammet under våren fick arbete direkt efter kandidatexamen.

Utbildningarna i teckenspråk och tolkning som finansierades inom takbeloppet och med finansiering från anslag 2:65 och anslagspost 102, uppgick 2025 till 39 helårsstudenter, varav 88 procent kvinnor. Prognosen för de kommande tre åren, 2026–2028, är 42, 45 respektive 49 helårsstudenter.

Utbildning i vissa ämnen

Stockholms universitet har i uppdrag att erbjuda utbildning i ämnena finska, lettiska, litauiska, portugisiska, svenskt teckenspråk och strålningsbiologi.

Antalet sökande till ämnet finska har minskat något under 2025, men både antalet sökande och antalet erbjudna platser (antalet antagna) ligger på en stabilt hög nivå, se tabell 13. Även antalet helårsstudenter har minskat något i jämförelse med 2023 och 2024, men ligger fortfarande på en betydligt högre nivå än åren dessförinnan, se tabell 14. Prestationsgraden har ökat något under de senaste åren, vilket tyder på att ämnets långsiktiga arbete med att öka genomströmningen har gett resultat och att rätt studenter har hittat till rätt kurser.

Det finns ett stort intresse för kurser i finska som främmande språk på nybörjarnivå, men antalet studenter minskar succesivt efter den första terminen. Detta förklaras sannolikt mestadels av personliga skäl och att få känner ett behov av en examen i språket. Såväl campusförelagd undervisning som distansundervisning ingår i utbudet av kurser i finska som främmande språk.

Utbildning avsedd för studenter med finska som modersmål eller med mycket goda kunskaper i språket, erbjuds både i form av progressionskurser och som fristående fortbildningskurser, främst för att tillgodose det stora nationella behovet av lärare och andra experter inom ämnet. Studentunderlaget består i huvudsak av blivande och redan yrkesverksamma lärare. Kurser för finskspråkiga erbjuds sedan pandemin endast som distanskurser.

Tabell 13. Antal behöriga sökande och antagna till utbildning i vissa ämnen 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

Ämne	2023		2024		2025	
	Antal sökande	Antal antagna	Antal sökande	Antal antagna	Antal sökande	Antal antagna
Finska	1 558	559	1 128	495	1 226	440
varav kvinnor/män (%)	63/37	63/37	65/35	67/33	63/37	63/38
Lettiska	497	210	475	235	712	330
varav kvinnor/män (%)	41/59	49/51	47/53	45/55	50/50	49/51
Litauiska	448	197	419	222	647	304
varav kvinnor/män (%)	36/64	44/56	44/56	48/52	49/51	54/46
Gemensamma kurser, lettiska och litauiska	94	45	79	43	95	50
varav kvinnor/män (%)	44/56	38/62	57/43	42/58	61/39	68/32
Portugisiska	859	217	979	180	951	195
varav kvinnor/män (%)	60/40	59/41	60/40	58/42	63/37	58/42
Strålningsbiologi	38	15	35	10	38	20
varav kvinnor/män (%)	71/29	60/40	49/51	50/50	68/32	65/35
Svenskt teckenspråk	2 400	795	2 368	799	2 335	840
varav kvinnor/män (%)	89/11	87/13	88/12	87/13	90/10	89/11

Källa: NyA

Intresset för studier i lettiska och litauiska ligger på en hög nivå och antalet antagna har ökat kraftigt jämfört med 2024, se tabell 13. Det finns stort intresse, särskilt för fristående språkkurser och kultur- och litteraturkurser, som troligen kan knytas till det aktuella geopolitiska läget och ett större intresse för Baltikum. Antalet helårsstudenter och helårsprestationer har ökat jämfört med 2024, vilket är en positiv utveckling, se tabell 14. Dock syns en negativ trend för genomströmningen på fristående kurser, där ett högre antal studenter registrerar sig på kurserna, men sedan antingen inte påbörjar studierna eller avbryter studierna.

Övergången till att ge kurser i lettiska och litauiska på distans har resulterat i en bredare rekryteringsbas, eftersom studenter från såväl andra delar av Sverige som andra länder deltar i högre utsträckning. Även antalet studenter som har lettiska eller litauiska som modersmål eller arvspråk har ökat, och det finns en viss andel lettiska och litauiska modersmåls lärare som vill vidareutbilda sig. Universitetet har även, i samarbete med universitetet i Mainz, Kaunas och Tartu, utvecklat ett masterprogram i sociolingvistik och flerspråkighet. Genom samarbetet breddas rekryteringsbasen och studentantalet ökar, vilket bidrar till ökad kvalitet. Universitetet kan även notera att övergången från detta masterprogram till forskarutbildning är relativt hög.

Kursutbudet i portugisiska omfattar kurser från nybörjar- till masternivå. De flesta kurser ges på engelska i kombination med portugisiska, vilket gör dem tillgängliga för internationella studenter. Antalet sökande minskade med tre procent jämfört med 2024, vilket bedöms vara en naturlig variation från år till år, se tabell 13. Antalet sökande har dock nästan dubblats jämfört med perioden 2020–2022 då i genomsnitt strax över 500 personer per år sökte till utbildningarna. En stor majoritet av studenterna läser fortfarande endast en termin, och liksom under tidigare år

utgjorde studenter på första terminen drygt 70 procent av helårsstudenterna. Få tar examen med portugisiska som huvudområde, vilket är ett mönster som känns igen för många språk.

Tabell 14. Antal helårsstudenter och helårsprestationer inom utbildningar i vissa ämnen 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)*

Ämne	2023		2024		2025	
	Hst	Hpr	Hst	Hpr	Hst	Hpr
Finska	97	55	92	57	86	54
varav kvinnor/män (%)	65/35	67/33	68/32	71/29	67/33	68/32
Lettiska	20	14	19	14	30	14
varav kvinnor/män (%)	54/46	59/41	47/53	50/50	54/46	56/44
Litauiska	18	13	19	15	28	16
varav kvinnor/män (%)	51/49	57/43	62/38	72/28	62/38	66/34
Gemensamma kurser, lettiska och litauiska	5	4	4	3	7	5
varav kvinnor/män (%)	66/34	70/30	77/23	88/13	75/25	68/32
Portugisiska	56	29	54	29	59	36
varav kvinnor/män (%)	63/37	66/34	55/45	55/45	60/40	64/36
Strålningsbiologi	4	4	4	3	4	4
varav kvinnor/män (%)	80/20	92/8	73/27	78/22	70/30	67/33
Svenskt teckenspråk	105	75	104	70	116	67
varav kvinnor/män (%)	86/14	89/11	87/13	89/11	89/11	90/10

Källa: Ladok.

* Avser endast utbildning inom ramen för takbeloppet.

Inom ämnet strålningsbiologi gav Stockholms universitet två kurser 2025, *Grundläggande strålningsbiologi* och *Strålningsbiologi och cellulär toxikologi*, båda på avancerad nivå. Antal sökande till ämnet var marginellt högre än 2024 medan antalet antagna ökade med 100 procent. Andelen kvinnor har ökat både bland sökande och antagna. Studentgruppen utgörs huvudsakligen av studenter som läser kurserna inom olika program, men även ett antal utbytes- och fristående kursstudenter. Antalet sökande och antagna är i realiteten något högre än vad som framgår av tabell 13 eftersom programstudenter inte söker kurserna via antagningssystemet NyA.

Under 2025 har andelen helårsstudenter inom svenskt teckenspråk ökat tydligt i förhållande till 2024, se tabell 14. Ökningen kan främst härledas till de kvällskurser som ges på distans sedan några år tillbaka, där man kan se ett ökat intresse för kurser som särskilt riktar sig mot lärare, forskollärare och lärarstudenter. Att universitetet ger kvällskurser på distans är viktigt och medför att studenter i hela Sverige kan delta. Det ökade antalet helårsstudenter är en indikation på att detta uppdrag genomförs och tas emot väl av samhället. Genomströmningen 2025 är något lägre än tidigare år och hänger samman med att något fler studenter inte gjort eller inte klarat examinationen för kursen. Många studenter deltar i distansstudier på kvällstid av personligt intresse snarare än för att samla högskolepoäng, vilket ofta leder till att de avstår från examinationer. En tydlig skillnad i prestationsgraden syns i en av kvällskurserna som utökats i omfattning genom att ett praktiskt moment införts, vilket medförde att fler studenter endast klarade en av två examinerande moment eller valde att inte göra examinationen. Till kommande termin kommer denna kurs att göras om till två delkurser för att förbättra genomströmningen. Tabellerna visar endast kurser inom huvudområdet teckenspråk.

Särskilda åtaganden

Test i svenska för universitets- och högskolestudier

Sedan 2002 har Stockholms universitet haft regeringens uppdrag att ansvara för konstruktion, utveckling och samordning av det behörighetsgivande testet i svenska för universitets- och högskolestudier (Tisus). Testets målgrupp är personer med utländsk gymnasieexamen som vill studera vid svenska universitet och högskolor men saknar behörighet i svenska. Testet består av tre provdelar: läsförståelse, skriftlig färdighet och muntlig färdighet.

Tisus hölls vid sju svenska lärosäten våren och hösten 2025: Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Lunds universitet, Malmö universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet och Uppsala universitet. Tisus hölls på ytterligare 83 provorter världen över under 2025.

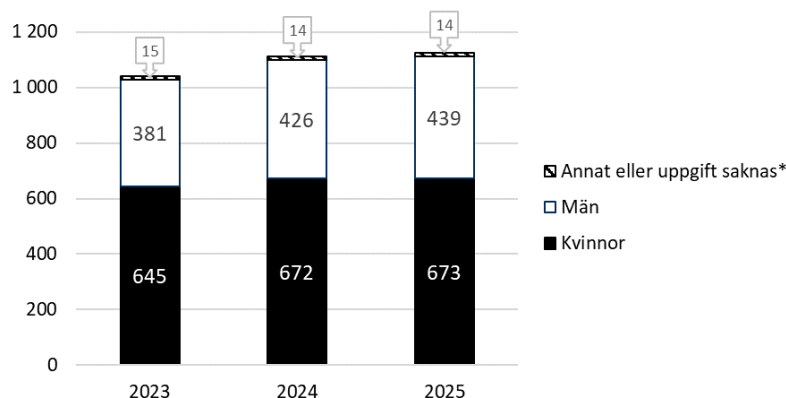
Sammanlagt deltog 1 126 testtagare i Tisus 2025, se figur 3. Majoriteten, 71 procent, av testtagarna skrev Tisus i Sverige, av vilka Stockholms universitet tog emot flest. Antalet testtagare per provort beror både på efterfrågan och provorternas kapacitet. Provorterna i Sverige ombesörjer både genomförandet och bedömningen av Tisus, medan provorterna i utlandet endast genomför testet, som sedan bedöms vid Stockholms universitet. Totalt står universitetet därför för 60 procent av bedömningen.

Av de som skrev Tisus 2025 var 60 procent 25 år eller yngre. Liksom tidigare år var det fler kvinnor än män som skrev testet. Könsfördelningen speglar den nationella trenden att fler kvinnor söker sig till högre studier.

År 2025 fick 45 procent av testtagarna godkänt på Tisus. Av kvinnorna fick 43 procent godkänt och av männen 47 procent. Sammantaget var det 30 procent av testtagarna som fick underkänt på testet och 25 procent som fick rest på ett av delproven, vilket innebär underkänt på en provdel och möjlighet att vid två kommande provtillfällen göra om endast den underkända provdelen.

Godkännandegraden är relativt stabil och brukar ligga mellan 45–50 procent vid varje provtillfälle. En hög godkännandegrad är inte ett mål för Tisus, utan målet är att nivån för godkänt ska spegla den lägsta acceptabla färdighetsnivån i svenska för högskolestudier. Den nivån fastställs av Tisus konstruktionsgrupp i samråd med en referensgrupp med representanter från Skolverket, behörighetsgivande kurser i svenska från olika lärosäten samt konstruktionsgruppen för nationella provet i svenska och svenska som andraspråk 3 i gymnasiet.

Figur 3. Antal testtagare i Tisus 2023–2025

Källa: Egen databas. Uppgift om kön baseras på testtagarens egen uppgift i anmälan, då många testtagare saknar svenskt personnummer.

*År 2025 har tre testtagare uppgett kön "annat" och elva testtagare har ej angett kön.

Riktat pedagogiskt stöd till studenter med funktionshinder i studiesituationen – nationellt uppdrag

Stockholms universitet är samordnare för det nationella anslaget för riktat pedagogiskt stöd till studenter med varaktig funktionsnedsättning som upplever funktionshinder i studiesituationen. I åtagandet ingår att samla in uppgifter om lärosätenas kostnader för det riktade pedagogiska stödet. Därefter ska universitetet fördela nationella medel till lärosätena. De kostnadsuppgifter som universitetet samlar in avser personella, pedagogiska insatser i studiesituationen för studenter med varaktig funktionsnedsättning som av lärosätet beviljats riktat pedagogiskt stöd. I tabell 15 redovisas kostnader för de pedagogiska stödinsatser som ingår i redovisningen.

Tabell 15. Anvisade medel och kostnader för riktade pedagogiska stödåtgärder 2023–2025, mnkr

	2023	2024	2025
Anvisade nationella medel	44,7	48,5	50,2
Kostnader			
Utbildningstolkning	52,9	54,5	60,6
Övriga pedagogiska stödåtgärder	81,6	79,4	71,3
Summa kostnader*	134,5	133,9	131,9
Underskott vid lärosätena**	61,1	56,6	53,4

Källa: Rapportering från lärosätena.

* Kostnader för 2024 har uppdaterats till faktiska kostnader, medan de för 2025 delvis är beräknade.

**Avser kostnader utöver de 0,3 procent av anslaget på grundnivå och avancerad nivå som lärosätena själva avsätter.

Av de anvisade nationella medlen för 2025 fördelades 48,7 mnkr under våren utifrån uppgifter om lärosätenas underskott för 2024. Lärosätenas totala underskott 2024 uppgick till 56,6 mnkr, vilket gav en kostnadstäckning på 86 procent. Liksom föregående år minskar lärosätenas underskott på området. Det beräknade underskottet för 2025 innebär en förväntad kostnadstäckning på cirka 95 procent utifrån prognos vid årsskiftet. Även detta år är den största bidragande orsaken till kostnadsminskningen sannolikt aktivt arbete för att effektivisera arbetet och dra ner på kostnader vid landets lärosäten. En annan bidragande orsak är att svenskt teckenspråkslexikon inte längre finansieras med anslagsposten varför mer medel årligen kan delas ut till lärosätena i riktat pedagogiskt stöd.

Som framgår av tabell 16 har 38 971 studenter beretts tillgång till riktat pedagogiskt stöd under 2025, en ökning med åtta procent jämfört med 2024. Alla funktionsnedsättningsområden ökar, utom nedsatt rörelseförmåga som minskar med elva procent. Det funktionsnedsättningsområde som procentuellt ökar mest är det största området, neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF). Området ökar med 14 procent och utgör 43 procent av studenterna med riktat pedagogiskt stöd. Ökningen inom NPF hänger troligtvis samman med det ökade antalet diagnoser. En annan delförklaring kan vara att endast primär funktionsnedsättning anges. Vid NPF är samsjuklighet vanligt, och föreligger flera nedsättningar anges den nedsättning mest stöd behövs för att kompensera för, och det är ofta NPF. Detta bidrar med stor sannolikhet till att NPF ökar på bekostnad av andra funktionsnedsättningsområden, som exempelvis psykisk ohälsa.

Kvinnor fortsätter att vara överrepresenterade gällande att få riktat pedagogiskt stöd och utgör 71 procent av populationen. Det är inte klarlagt om detta beror på att kvinnor med funktionsnedsättning i högre utsträckning studerar vidare än män, i större omfattning har tillgång till dokumentation om funktionsnedsättning, upplever mindre stigma kring att ansöka om stöd, eller

om andra faktorer spelar in. Könsskillnaden är störst inom funktionsnedsättningsområde psykisk ohälsa. Kvinnors andel av populationen är 80 procent. En sannolik förklaring till skillnaden är att kvinnor i högre grad söker vård för psykisk ohälsa, vilket ökar tillgång till nödvändig dokumentation för att styrka funktionsnedsättning.

Tabell 16. Antal studenter med funktionshinder i studiesituationen som beretts tillgång till stödresurser 2023–2025 vid svenska lärosäten, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

	2023			2024			2025		
	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Studenter med dyslexi/specifika läs- och skrivsvårigheter	13 086	69	31	14 090	70	30	14 842	70	30
Studenter med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar	12 498	67	33	14 622	68	32	16 741	69	31
Studenter med psykisk ohälsa	3 163	80	20	3 129	79	21	3 086	80	20
Studenter med nedsatt rörelseförmåga	614	66	34	567	67	33	505	66	34
Studenter med synnedsättning	384	58	42	403	59	41	430	56	44
Studenter med hörselnedsättning – utan utbildningstolkning	339	71	29	337	71	29	347	76	24
Studenter med utbildningstolkning – teckenspråks- och/eller skrivtolkning	194	82	18	171	78	22	188	75	25
Studenter med andra varaktiga begränsningar av funktionsförmågan	2 510	76	24	2 631	77	23	2 832	76	24
Totalt	32 788	70	30	35 950	70	30	38 971	71	29

Källa: Rapportering från lärosätena.

Delar av de nationella medlen används till universitetets samordningskostnader. Dessa uppgick till 1,4 mnkr (1,6 mnkr 2024). Inom ramen för samordningsansvaret har en konferens samt webinarier för samordnare genomförts, liksom introduktionsdagar för nyanställda samordnare.

En uppföljning har genomförts i samarbete med 22 lärosäten genom en enkätundersökning riktad till cirka 21 000 studenter med beviljat stöd. Flera lärosäten har med utgångspunkt i resultaten från uppföljningen inlett ett arbete med att utveckla och förbättra det riktade pedagogiska stödet. Vid Malmö universitet har exempelvis tydligare och mer omfattande material om riktat pedagogiskt stöd tagits fram för lärare, medan Linnéuniversitetet och Lunds universitet på olika sätt har stärkt informationen till studenter. Under året ersatte även ett antal lärosäten personella anteckningsstöd med digitala lösningar. Vid Högskolan i Skövde följdes förändringen upp tillsammans med berörda studenter, som överlag var positiva. En hög och jämn kvalitet på anteckningarna, tillsammans med ett minskat beroende av medstudenter, framhålls som centrala positiva effekter av förändringen.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Stockholms universitet är ett universitet i hög grad präglad av fri grundforskning och fri forskning inriktad mot tillämpningar. Att professorer, lektorer och biträdande lektorer är verksamma inom såväl forskning som utbildning ger förutsättningar för högsta kvalitet inom båda dessa områden. Utbildningen på forskarnivå ska utbilda framtidens forskare samt kvalificerade medarbetare till näringsliv och offentlig sektor.

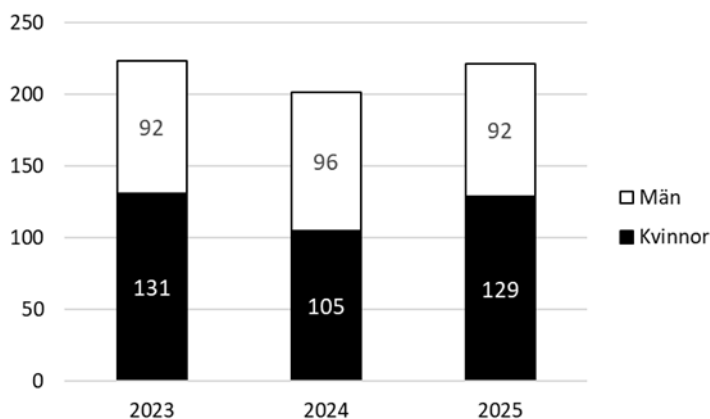
Utbildning på forskarnivå

Utbildningen på forskarnivå vid Stockholms universitet omfattar drygt 1 200 aktiva forskarstudier inom närmare 150 ämnesinriktningar vid ett femtiotal institutioner från samtliga fakulteter. Målet för universitetets forskarutbildning är att utbilda framtidens ledande forskare för akademien och för samhället i stort. Doktorander vid Stockholms universitet går vidare till kvalificerade uppdrag inom akademi, näringsliv och offentlig sektor i Sverige och internationellt. En god forskarutbildning är dessutom en viktig faktor för att attrahera framstående seniora forskare och lärare till universitetet. Universitetet har genom sin storlek och sina starka forskningsmiljöer goda förutsättningar att kunna bedriva forskarutbildning av högsta kvalitet. Kvalitetssäkring av forskarutbildningen bedrivs systematiskt, bland annat genom handledarutbildning och uppföljning av doktorandernas progression. Universitetet erbjuder en god arbetssituation för doktoranderna, där det utöver förutsättningar för utbildning inom breda och starka forskningsmiljöer ingår goda anställningsförhållanden och en bra arbetsmiljö.

Antagning

År 2025 antogs 221 nya doktorander, varav 58 procent kvinnor, vilket är en liten ökning jämfört med föregående år då 201 doktorander antogs.

Figur 4. Antal nyantagna till utbildning på forskarnivå 2023–2025

Källa: Ladok.

För uppgift om fördelning mellan områden och fakulteter, se tabell 31 i tabellbilagan.

År 2023 antogs emellertid 223 doktorander, vilket är i nivå med årets antagning. Sett över tid förefaller antagningen till utbildning på forskarnivå vara relativt stabil, med en variation på några tiotal nyantagna uppåt eller nedåt mellan åren.

Genomsnittlig nettostudietid

I tabell 17 redovisas genomsnittlig nettostudietid⁷ för doktorsexamen och licentiatexamen för år 2025 jämfört med de två föregående åren. Nettostudietiden för såväl doktors- som licentiatexamen är ungefär densamma för kvinnliga och manliga doktorander. Nettostudietiden för doktorsexamen är som framgår av tabell 17 relativt jämn över tid.

Tabell 17. Genomsnittlig nettostudietid (år) för doktorsexamen respektive licentiatexamen 2023–2025

Typ av examen	2023			2024			2025		
	Totalt	För kvinnor	För män	Totalt	För kvinnor	För män	Totalt	För kvinnor	För män
Doktorsexamen	4,5	4,4	4,5	4,7	4,6	4,7	4,5	4,6	4,4
Licentiatexamen	3,3	3,4	3,2	3,4	3,5	3,3	3,3	3,2	3,4

Källa: Ladok.

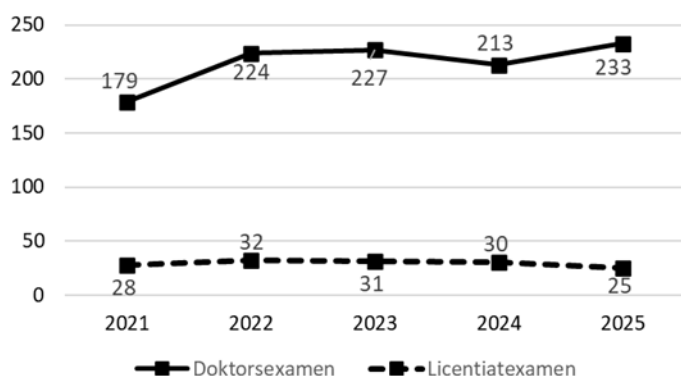
Uppdatering av tidigare års uppgifter har gjorts då efterrapportering förekommer.

För uppgift om nettostudietiden per fakultet och område, se tabell 32 i tabellbilagan.

Examina

År 2025 utfärdades 233 doktorsexamina och 25 licentiatexamina, vilket avseende doktorsexamina är en uppgång jämfört med föregående år (213) men en liten nedgång avseende licentiatexamina (30). Antalet licentiatexamina är sjunkande över tid då allt färre avslutar sina studier med licentiatexamen samt då många institutioner, sedan halvtidskontroller blivit obligatoriska inom forskarutbildningen, avskaffat sina tidigare krav på licentiatexamen som ett steg på vägen mot en doktorsexamen. Av de nyutexaminerade doktorerna var 55 procent kvinnor, medan 48 procent var kvinnor av de nyutexaminerade licentiaterna.

Figur 5. Antal doktorsexamina respektive antal licentiatexamina 2021–2025

Källa: Ladok.

För uppgift om könsfördelning och antal examina per fakultet, se tabell 33 i tabellbilagan.

Forskning

Inom Stockholms universitet bedrivs såväl fri grundforskning som oberoende tillämpad forskning. Universitetet har ett långsiktigt perspektiv på verksamheten, vilket inkluderar riktade

⁷ Nettostudietiden är den faktiska studietiden efter borträkning av institutionstjänstgöring samt av ledighet av särskilda skäl (sjukledighet, föräldraledighet, tjänstgöring i totalförsvaret, förtroendeuppdrag).

forskningsstatsningar, för att säkra och utveckla både bredd och djup i forskningen. Läroanställningar vid universitetet, biträdande lektorer, lektorer och professorer, är därför fullt finansierade av statsanslag. Universitetet arbetar målmedvetet med ämnesmässigt breda utlysningar av läroanställningar. Dessa annonseras öppet och internationellt för att institutionerna ska kunna bygga upp starkast möjliga forskningsmiljöer med högt meriterade sökande. Konkurrensen om läroanställningarna vid Stockholms universitet är vanligtvis mycket hög och många av de rekryterade kommer närmast från en anställning i ett annat land, vilket bygger upp internationella och mångfasetterade miljöer. Förutom lärare bidrar doktorander, forskare och postdoktorer högst väsentligt till universitetets forskningsvolym. Forskningen präglas av internationalisering, samverkan och en inriktning mot öppen vetenskap.

Stockholms universitet har identifierat sammanlagt sexton profilområden som alla rymmer stark forskning. Profilområdena är stora och breda forskningsmiljöer som ofta innefattar forskningsverksamhet vid flera institutioner. Dessutom finns ett stort antal framstående forskargrupper och enskilda starka forskare inom en mångfald av discipliner. Forskarna söker de samarbeten och arbetssätt som bäst gynnar kunskapsutvecklingen, vilket ger goda förutsättningar att driva projekt vid den absoluta forskningsfronten. Universitetets forskare anlitas ofta i statliga utredningar, medverkar i media, lämnar remissvar på lagförslag och ingår i flera Nobelkommittéer och internationella expertorgan.

Öppen vetenskap

Stockholms universitet har under 2025 fortsatt att bidra till det nationella arbetet med öppen vetenskap. Genom Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har universitetet medverkat i utvecklingen av den nationella webbplatsen Openscience.se, framtagen tillsammans med Svensk Nationell Datatjänst (SND) och i samarbete med Kungliga biblioteket. De offentliga forskningsfinansiärerna stödjer initiativet som ger en samlad och tillgänglig översikt över det svenska ekosystemet för öppen vetenskap. Till webbplatsen är även ett LinkedIn-konto kopplat som drivs av Kungliga biblioteket. Stockholms universitet ingår i redaktörsrådet tillsammans med Vetenskapsrådet.

Universitetet har vidareutvecklat sitt stöd för hållbar öppen vetenskap genom att stärka ramverk och infrastruktur för hantering, lagring, tillgängliggörande och bevarande av forskningsresultat och forskningsdata. Arbetet omfattar forskningsstödande tjänster, institutionsbesök och webinarier samt förvaltning av Bolincentrets repositorium för klimatvetenskapliga data. Ett flerårigt projekt för att etablera infrastruktur för långsiktigt bevarande av forskningsinformation bedrivs i samverkan mellan Stockholms universitetsbibliotek och IT-avdelningen. Universitetsbiblioteket har under året även inlett en pilot med lokala data stewards vid utvalda institutioner för att klarlägga behov av tjänsteomfattning, utbildning och arbetsrutiner inför en långsiktig fullskalig implementering.

Samlingssidorna för öppen vetenskap på su.se har uppdaterats och vidareutvecklats, och flera artiklar om öppen vetenskap har publicerats av universitetets sakkunniga. Universitetet är fortsatt representerat i Vetenskapsrådets referensgrupper för öppen tillgång till forskningsdata och deltar aktivt i EU-kommissionens arbete inom den europeiska forskningsfederationen EOSC-A. En forskare från Stockholms universitet har valts in som styrelseledamot i EOSC-A, vilket stärker Sveriges och universitetets representation i det europeiska arbetet med öppen vetenskap. Universitetet företräder även SUHF i EOSC-relaterade frågor och driver lärosätenas nationella referensgrupp.

Som första svenska lärosäte att underteckna *The Barcelona Declaration on Open Research Information* fortsätter universitetet att verka för öppenhet som standard i forskningsinformations-system, bland annat genom deltagande i internationella arbetsgrupper.

Universitetet har en ledande roll inom BIBSAM-konsortiet och deltar i nationella initiativ för öppen tillgång. Kostnaderna för öppen publicering har fortsatt att öka, och då kostnadsnivån förväntas kvarstå har universitetet behövt permanenta en tidigare tillfälligt ökad finansiering till området. Stockholms universitet deltar även i den nationella arbetsgruppen för öppna läresurser och stödjer det fortsatta utvecklingsarbetet nationellt.

I enlighet med *The Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA)* fortsätter universitetet att reformera sina system för forskningsutvärdering och meritering genom arbete inom *National Chapter Sweden* och deltagande i nationella arbetsgrupper.

Arbetet tillsammans med nordiska lärosäten för att utveckla ett kapacitetscenter för diamant öppen tillgång fortskrider. Universitetet har etablerat en nationell nod för diamantmodellen, och Stockholm University Press har övergått till diamantpublicering för sina tidskrifter.

Forskningsrön

Nedan följer ett axplock av forskningsrön som publicerats eller presenterats av universitetets forskare under året.

Forskare från Stockholms universitet, East China Normal University och Sinopec Shanghai Research Institute of Petrochemical Technology har upptäckt två helt nya typer av zeoliter, en typ av porösa kristaller som erbjuder nya miljövänligare möjligheter för att bilda material som används i allt från hushållsrengöringsmedel till avancerade batterier.

Nya forskningsresultat visar hur gravitationsfält påverkar hårdvara för kvantdatorer och lägger grunden för nya framsteg inom kvantsensorteknik. Forskningen är ett samarbete mellan Nordita, som drivs gemensamt av Stockholms universitet och KTH, och Google Quantum AI. Forskningsresultaten visar att även de svaga gravitationskrafterna nära jordytan kan påverka kvantsystem.

En studie visar att cirka 31 500 liv kan ha räddats i Sverige under 2021 genom vaccination mot covid. Forskarnas modell kan användas för att utvärdera vaccinationsstrategier och verkan av restriktioner.

Genom att studera vilka växtarter som borde finnas i ett ekosystem men saknas – så kallad mörk biodiversitet – kan forskare tydligare se människans påverkan på naturen. En ny studie visar att mänsklig aktivitet påverkar den lokala artdiversiteten långt mer än man tidigare trott.

Moln i den lägre atmosfären är mycket känsligare för förändringar i koncentrationen av atmosfäriska aerosolpartiklar än man tidigare trott. Upptäckten påverkar bland annat bedömningen av hur mycket människors utsläpp av fina partiklar har bromsat den globala uppvärmningen orsakad av växthusgaser.

Forskare från Stockholms universitet och Naturhistoriska riksmuseet har i samarbete med forskare på Grönland och i Kanada identifierat en tidigare odokumenterad klass av PFAS i fett hos späckhuggare.

Astronomer från Stockholms universitet har tillsammans med andra forskare undersökt en exploderande stjärna som saknar alla de vanligaste grundämnena i universum. Den sällsynta avskalade stjärnan hjälper forskarna att förstå hur och var grundämnena som svavel och kisel bildas.

I en studie, publicerad i tidskriften *Nature Sustainability*, presenterar forskare en lovande väg mot mer hållbara plaster fria från bisfenol A. Delar av forskningen har utförts vid Stockholms universitet och SciLifeLab.

En stor nordisk studie, ledd av forskare vid Stockholms universitet, visar att kvinnor i heterosexuella par förlorar mest i arbetsinkomst efter att de fått sitt första barn, jämfört med kvinnor i samkönade par.

En studie av forskare från bland annat Stockholms universitet visar att skillnaderna i hälsa växer mellan rika och fattiga i Sverige, trots ett halvt sekel av politiska insatser för att minska ojämlikhet. Forskarna visar att gapet i förväntad livslängd mellan de med lägst och högst inkomster tredubblats sedan 1960-talet.

I Sverige är intensivt föräldraskap normen i samhället. Men de mammor som ägnar sig åt intensivt föräldraskap rapporterar en sämre hälsa än de mammor som avfärdar dessa attityder, visar en studie. För papporna visar resultaten det motsatta: de pappor som ägnar sig åt intensivt föräldraskap mår bättre än de som inte gör det.

En studie visar att lekprogrammet *Tid för lek och samspel* kan stötta barn som inte kommer till skott i leksamspel med andra barn. Metoden är utvecklad av forskare vid Stockholms universitet i samarbete med förskolor. Studien visar att programmet fungerar för alla barn och resultatet kan bidra till värdefull kunskap om hur förskolor kan arbeta för att skapa bättre förutsättningar för lek mellan barn.

En studie visar att transpersoner och personer med olika könsidentiteter fortfarande möter motstånd och diskriminering på arbetsplatsen och ofta representeras felaktigt i media. Den huvudsakliga slutsatsen är att synlighet utan rätt kunskap ofta inte leder till inkludering, utan snarare ökar risken för att dessa personer utsätts för hat. Men synligheten medför också potential för erkännande och acceptans.

Familjehemsplacering ska skapa en tryggare tillvaro för barn och unga, men en studie i kriminologi visar motsatsen. Barn och unga som är familjehemsplacerade i Stockholm utsätts för brott i högre grad än jämnåriga som inte bor i familjehem. Sexuellt våld är en brottskategori som sticker ut.

Forskare vid bland annat Stockholms universitet har analyserat hur dödsannonser i svensk press förändrats under de senaste femtio åren. Störst är förändringen i symbolbruket där korset ersatts av ett mycket varierat symbolbruk för att förmedla den dödes identitet, men även delar av annonstexten är idag mer personlig och familjär. Förändringarna kan kopplas till den ökade intimiseringen i den offentliga svenskan under senare decennier.

En ny studie från bland annat Stockholms universitet avslöjar när hundar började variera i form och storlek. Tidigare har forskare ansett att stora kranier är vargar och att mindre kranier är hundar, men nu har forskarna kunnat visa att det inte är så enkelt. Hundar började uppvisa en mångfald i form och storlek redan för minst 11 000 år sedan, långt före den moderna aveln kom i gång under 1800-talet. Det visar en ny arkeologisk studie publicerad i tidskriften *Science*.

Forskare inom programmet Glömda flottan har genom arkivstudier identifierat ett skeppsvrak utanför Porkala i Finska viken som krigsfartyget Falken. Vraket upptäcktes 1974 men fartygets identitet har varit oklar fram till nu. Fartyget, som kan beskrivas som ett litet Vasaskepp, byggdes åt kung Gustav II Adolf och användes senare under drottning Kristinas tid.

En studie av hur EU:s nya regelverk – *Cyber Resilience Act och Product Liability Directive* – påverkar programvara med öppen källkod tydliggör vilka undantag som gäller och visar hur utvecklare och projekt behöver anpassa sina arbetssätt, särskilt genom stärkt dokumentation, för att möta framtida krav och säkerställa den öppna källkodens fortsatta hållbarhet.

En studie belyser svårigheterna med att reglera snabbt framväxande teknologier som AI. Genom att identifiera fyra samtidiga lagstiftningsmodeller i EU:s AI-förordning – statutory, administrative, judicial och outsourced – visar forskarna hur detta skapar fragmenterad reglering och presenterar ett förslag till en mer sammanhållen lagstiftningsstrategi som kan fungera som vägledning för framtida teknikreglering.

En studie undersöker hur generativ AI omformar filmsektorn ur ett EU- och UK-upphovsrättsligt perspektiv. Genom att analysera både AI-träning och det som produceras av AI-systemen visar forskningen att en licensbaserad modell krävs för att säkra rättigheterna, att AI-assisterade verk kan ges upphovsrättsligt skydd och att ansvar kan utkrävas för innehåll som gör intrång.

Urval av framgångsrika nationella och internationella ansökningar

Forskare vid Stockholms universitet har varit framgångsrika med ansökningar hos såväl nationella som internationella forskningsfinansiärer. Detta gäller inte minst inom det europeiska ramforskningsprogrammet Horisont Europa där det sammanlagda utfallet för universitetet år 2025 var det bästa hittills, drygt 29 miljoner euro eller cirka 310 mnkr. De största bidragen till enskilda forskare ges inom Europeiska forskningsrådets utlysningar (ERC), och inom dessa fick tolv av universitetets forskare sina ansökningar beviljade: fem Starting Grants, två Consolidator Grants, tre Advanced Grants, och även två mycket prestigefulla så kallade Synergy Grants som söks i samarbete mellan forskare i olika länder. Ett Synergy Grant tilldelades Institutionen för naturgeografi tillsammans med forskare i Österrike, Storbritannien och Frankrike; 12,5 miljoner euro beviljades, varav 2,8 miljoner euro eller cirka 30 mnkr till Stockholms universitet, för projektet *Northern Peatlands in the face of climate warming and abrupt changes*. Likaledes erhöll Nordita tillsammans med forskare från Schweiz, Spanien och Frankrike närmare 10 miljoner euro, varav 2,8 miljoner euro eller cirka 30 mnkr till Stockholms universitet, för projektet *Probe of the first microseconds of the Universe with cosmological magnetic fields*.

Sammantaget är dock Vetenskapsrådet den mest betydande av universitetets externa forskningsfinansiärer, med över 500 mnkr i bidrag fördelade på ett hundratal olika projekt under 2025. Vetenskapsrådet stod också för årets största enskilda bidrag till universitetet, däribland två femåriga forskarskolor för lärarutbildare. Institutionen för ämnesdidaktik beviljades 42 mnkr för *REMATH II: Forskning på och med Praktikbaserad Matematiklärarutbildning*, och Institutionen för specialpedagogik 32 mnkr för *Forskarskola i specialpedagogik: Interventionsforskning i skolan*.

Horisont Europa

Stockholms universitet har enligt regleringsbrevet ett uppdrag att redovisa relevanta insatser som vidtagits för att bidra till de mål som anges i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa. I enlighet med rekommendationen i forskningsfinansiärernas förslag till den nationella strategin *Kraftsamling för Horisont Europa* har universitetet tagit fram målsatta strategier för det egna deltagandet i ramprogrammet. En översiktlig plan för Stockholms universitets deltagande i ramprogrammet Horisont Europa 2021–2027 utgör grunden för planeringen av de insatser som universitetet gör för att bidra till lärosätets och de nationella målen för deltagande i Horisont Europa. Det är glädjande att antalet beviljade bidrag från ERC har ökat under de två senaste åren jämfört med tidigare.

Utifrån det hittillsvarande utfallet i ramprogrammet bedöms universitetets deltagande öka något, och en viss ökning av totalt beviljade medel jämfört med det tidigare ramprogrammet Horisont 2020 kan också förväntas.

Stockholms universitet arbetar aktivt med att informera, ge stöd och undanröja hinder för att forskarna ska skriva konkurrenskraftiga ansökningar till Horisont Europa. Under 2025 har universitetet bland annat fortsatt arbetet med att systematiskt sprida information om Horisont Europa inte minst genom nyhetsbrev. Universitetet organiserar också riktade informationsmöten för forskare för att nå ut med information och möjligheter inom ramprogrammet. Under året anordnades ett övergripande seminarium om EU-finansiering samt ett mer specifikt seminarium om finansieringsmöjligheter för samarbetsprojekt inom Horisont Europa. Tillsammans med KTH

och University of Manchester hölls dessutom ett webinarium med fokus på EU-finansiering av samarbetsprojekt. Vidare genomfördes seminarier som informerade om ERC och särskilt om ERC Synergy Grant. För tredje året i rad arrangerades, i samarbete med Ragnar Söderbergs stiftelse som medfinansiär, ett ERC-internat för juniora forskare med syfte att höja kvaliteten på ERC-ansökningar. Universitetet organiserade även en postdok-dag med över 200 deltagare, där bland annat finansieringsmöjligheter inom Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) presenterades. Den europeiska universitetsalliansen Civis genomförde en utlysning av frömedel med syfte att främja långsiktiga, forskarinitierade forskningssamarbeten inom alliansen, inklusive planering av gemensamma Horisont Europa-ansökningar.

Stockholm trios gemensamma Brysselkontor syftar till att främja lärosätenas ökade deltagande i olika EU-finansierade forsknings- och innovationsprogram med fokus på Horisont Europa. Utöver det löpande arbetet genomförde kontoret i Bryssel och Stockholm trio under 2025 en fjärde omgång av EU-kursen för forskare med begränsad kunskap om EU-finansiering. En central del av Brysselkontorets verksamhet utgörs av proaktivt påverkansarbete. Under 2025 har detta arbete varit särskilt intensivt, och Stockholm trio har aktivt medverkat i diskussionerna, både på nationell och internationell nivå, kring utformningen av nästa ramprogram, FP10, samt lämnat svar till sju utlysta samråd från EU-kommissionen. Läs mer om Stockholm trio i kapitlet Samverkan med det omgivande samhället.

Uppdragsforskning

Uppdragsforskning är ett av de mest omedelbara sätten att nyttiggöra forskning och samverka med det omgivande samhället, såväl nationellt som internationellt. Uppdragsforskningen står för en förhållandevis liten del av verksamheten vid universitetet.

Stockholms universitet har ett antal pågående och påbörjade uppdragsforskningsprojekt där uppdragsgivarna är internationella aktörer. En del av dessa uppdrag har under föregående år upphandlats av EU:s institutioner och byråer, men även andra internationella aktörer såsom företag. Universitetet har under 2025 fått färre nya eller förnyade uppdrag från EU:s institutioner och byråer samt aktörer utanför EU-sfären jämfört med tidigare år.

Uppdragsgivare inom uppdragsforskning, utöver EU-organ, är främst nationella myndigheter till exempel Havs- och vattenmyndigheten, Naturvårdsverket, Riksbanken, Jämställdhetsmyndigheten samt flera länsstyrelser, kommuner samt inhemska och utländska företag. Miljöövervakningen utgör en viktig del av uppdragsverksamheten.

Praktiknära forskning – samverkan mellan skola och högskola

Utbildning, Lärande, Forskning (ULF) är en nationell verksamhet där skolhuvudmän och lärosäten med lärarutbildning samverkar kring praktiknära skolforskning. Syftet är att stärka skolans och lärarutbildningarnas långsiktiga utveckling och bidra till forskning av hög kvalitet som gynnar barn och elever. ULF-verksamheten vid Stockholms universitet är omfattande och bygger vidare på och konsoliderar forskning kring undervisnings- och skolutveckling.

Sedan januari 2025 organiseras arbetet med ULF i fem noder. Stockholms universitet samordnar Huvudstadsnoden som förutom Stockholms universitet innefattar Gymnastik- och idrotts-högskolan, Kungliga musikhögskolan, KTH, Södertörns högskola, Konstfack och Stockholms konstnärliga högskola. Nodens arbete leds av en gemensam ledningsgrupp med lika många representanter för lärosäten och skolhuvudmän. Varje lärosäte ansvarar för att bedriva praktiknära forskning av hög kvalitet utifrån skolans behov. Forskningen omfattar samtliga skolformer inklusive förskola, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning och anpassade skolformer.

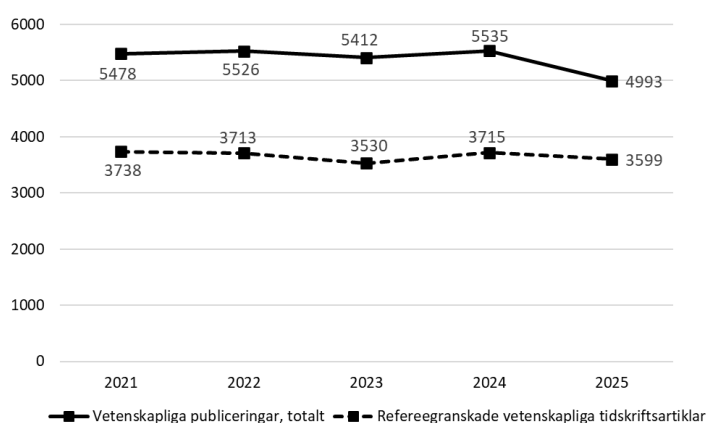
Stockholms universitets ULF-verksamhet utgår från Stockholm Teaching & Learning Studies (STLS), som består av åtta ämnesdidaktiska nätverk där lärare och forskare samverkar. En central del av infrastrukturen för den praktikinrä forskning är den ämnesdidaktiska forskarskolan (ÅdFo), gemensamt finansierad av universitetet och skolhuvudmän, som möjliggör för verksamma lärare att delta i forskarutbildning inom ramen för sin anställning i skolan. De statliga ULF-medlen har bidragit till att utveckla och bredda forskningen inom STLS samt initiera pilotprojekt som knyter forskning om undervisningsutveckling till frågor om skolans ledning och kvalitetsarbete. Några av de projekt som pågått vid universitetet under året är: *De yngsta förskolebarnens språkutveckling och ordförråd*, *Korsningskompetenser — en språkmedveten läs- och litteraturundervisning* samt *Att formulera och lösa problem relaterade till bråk och rationella uttryck*.

Resultaten från forskningen sprids via vetenskapliga och professionsinriktade tidskrifter, konferenser samt lärarmedia. En central arena är *Lärarnas forskningskonferens*, som 2025 samlade 450 deltagare. Ett nytt initiativ inom Huvudstadsnoden är *Skolledarnas forskningskonferens*, som är en mötesplats för utbyte av erfarenheter och resultat från forskning som involverar skolledare.

Publiceringar

Publicering av forskningsresultat, och då särskilt med peer review-granskning (refereegranskning), är ett vanligt mått på kvalitet i forskningen. I figur 6 anges det totala antalet vetenskapliga publiceringar av forskare vid Stockholms universitet de senaste fem åren, samt delmängden refereegranskade tidskriftsartiklar under samma period. Nedgången från 2024 till 2025 – 3 599 refereegranskade tidskriftsartiklar och 4 993 publikationer totalt år 2025, jämfört med 3 715 refereegranskade tidskriftsartiklar och 5 535 publikationer totalt år 2024 – beror till stor del på eftersläpning i inrapporteringen. Även vid tidigare årsskiften har avsevärda nedgångar noterats men dessa har efterhand upphämtats genom kompletterande inrapportering.

Figur 6. Antal refereegranskade tidskriftsartiklar och antal vetenskapliga publiceringar totalt inklusive populärvetenskapliga 2021–2025

Källa: DiVA.

Uppdatering av tidigare års uppgifter har gjorts då det finns en eftersläpning i registreringen. Eftersläpningen innebär att statistiken för 2025 inte är att betrakta som komplett.

För information om vetenskapliga publiceringar per fakultet och område, se tabell 34 i tabellbilagan.

Samverkan med det omgivande samhället

Deltagande och aktivt engagemang i samhället är en viktig och naturlig del i Stockholms universitets verksamhet. Med nyttiggörande av forskningsresultat och kunskapsspridning bidrar universitetet till nya lösningar på både globala och lokala samhällsutmaningar och till att motverka faktaresistens.

Av högskolelagen framgår att samverkan ska utgå från ett ömsesidigt utbyte och resultera i att den kunskap och kompetens som finns vid universitetet kommer samhället till nytta. Uppdraget förverkligas vid Stockholms universitet genom en lång tradition av samhällsengagemang. Som ett lärosäte i huvudstaden präglas universitetets verksamhet av en öppenhet och starka relationer till näringsliv, offentlig sektor och civilsamhället i huvudstadsregionen.

I universitetets strategier betonas att samverkan är en del av verksamhetens utveckling och inbegriper en interaktion där flöden av idéer, problemställningar, kunskap och resurser mellan universitetet och externa aktörer leder till ömsesidig utveckling. I strategierna betonas även vikten av att dessa samverkansformer utvecklas. Genom att verka för öppna dialoger och skapa förutsättningar för kunskapsutbyten, innovativa lösningar på problem och ökad förståelse för hur forskningsresultat utvecklar ny kunskap kan universitetet påverka samhället i en positiv riktning. Detta samtidigt som det är kvalitetshöjande för utbildningen och forskningen. I tider av en ökad faktaresistens är universitetets samhällsengagemang central liksom vikten av att bibehålla förtroendet för akademien.

Samverkansarbetet vid universitetet utgör en naturligt integrerad del av kärnverksamheten. Det betyder att ansvaret för universitetets samverkansarbete i första hand ligger på de institutioner och centrumbildningar där forskningen och utbildningen bedrivs. På fakultetsnivå finns också stödstrukturer för samverkan inom utbildning och forskning. Inom universitetsförvaltningen finns, integrerat med universitetets forsknings- och innovationsstöd, även ett centralt samverkansstöd.

Samhällsengagemang och kunskapsspridning

Tillsammans med universitetets samverkansparter bidrar universitetet till att hitta lösningar på samhällsutmaningar och behov till ömsesidig nytta för båda parter. Klimatkrisen, ekonomiska utmaningar nationellt och globalt, geopolitiska konflikter som kriget i Ukraina och Mellanöstern, kriminalitet liksom hot mot demokrati och öppenhet, är exempel på områden där universitetet bidragit med sin kunskap. Den oerhört snabba utvecklingen inom AI och dess påverkan på samhället är ett annat angeläget område där universitetets kunskap kommer samhället till del.

Universitetets forskare och lärare deltar som ledamöter och experter i internationella och nationella organ och utför samhällsviktiga uppdrag inom svensk offentlig sektor såsom att utveckla indikatorer, utföra miljöövervakning, skriva rapporter och rekommendationer samt formulera remissvar.

Universitetet tillgängliggör och ökar intresset för lärosätets forskning och utbildning bland annat genom pressmeddelanden och de expertlister inom olika forskningsområden som publiceras på universitetets webbplats. Dessa genererar samverkansförfrågningar och vägledning för media.

Under året har det genomförts forskningsprojekt där nyttjande av vetenskapskommunikation stärkt samverkan med regionala aktörer. Här kan nämnas forskning om genetisk biodiversitet inom husdjursavel, globala policyfrågor om plaster, kemikalier och miljöföreningar samt bevarandeinsatser för korallrev.

Medborgarforskning är en användbar metod för delar av lärosätets forskning. Här kan nämnas projektet Algforskarsommar, där privatpersoner hjälper forskare att samla in data om alger i svenska och finska vatten och transkribathons där släktforskarföreningar och församlingar hjälpt forskare att digitalisera källmaterial.

Universitetet inledde under året ett samarbete med Språkmuseet vid Kulturhuset Stadsteatern. Flera forskare från Stockholms universitet medverkar i programmet och belyser språkets betydelse ur olika perspektiv. Samarbetet är ett led i arbetet att föra ut forskningsbaserad kunskap till allmänheten och visa språkets roll i ett demokratiskt samhälle.

Akademien för ekonomistyrning i staten (AES) vid lärosätet är ett nätverk av forskare som tillsammans med praktiker arbetar för att initiera, skapa och förmedla kunskap om ekonomi- och verksamhetsstyrning i offentlig sektor. Forskare inom ekonomistyrning, revision, strategiarbete och organisation vid Stockholms universitet deltar i arbetet.

Stockholms universitet har för fjärde året i rad fått i uppdrag av regeringen att genomföra antagningsprov för tillträde till ukrainsk högskoleutbildning för ukrainska medborgare i Sverige. Provet genomfördes år 2025 vid två tillfällen. Totalt anmälde sig 127 ukrainska ungdomar i åldern 16–17 år, som på grund av kriget befinner sig i Skandinavien, till provet. Totalt 101 ungdomar skrev provet, varav 51 procent kvinnor.

Samverkan inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

I flera av universitetets yrkesexamensprogram är verksamhetsförlagd utbildning (VFU) en integrerad del av utbildningen. Inom lärar-, psykolog- och socionomprogrammen finns därför en utvecklad VFU-organisation med nära och upparbetade ömsesidiga kontakter med både avnämare och professionsorganisationer. Knutet till juristutbildningen finns också ett särskilt arbetsmarknadsråd med representation från de största yrkesområdena. Arbetsmarknadsdagar för olika utbildningsområden arrangeras i samarbete med bransch- och professionsorgan, av studentföreningar, institutioner och fakulteter, där arbetsgivare bjuds in för att träffa studenter. Studentföreningarna anordnade under året bland annat arbetsmarknadsdagar för systemvetare, personalvetare och naturvetare.

Samverkan inom forskning

Vid universitetet bedrivs ett stort antal forskningsprojekt i samverkan med näringsliv, offentlig sektor och branschorganisationer. En av årets större samverkanssatsningar är ACCELERATE – Accelerera omställningen och uppskalningen av bioCO₂-användning, ett multidisciplinärt forskningscentrum som fått stöd med 60 mnkr från Stiftelsen för Strategisk Forskning. Projektet leds av KTH tillsammans med Stockholms universitet. Inom ramen för excellenscentret EDUCATE: Excellence Dark Universe Centre and Technology Enabler sker samverkan med industrin avseende maskininlärningstekniker kopplade till beredskap vid radiologiska och nukleära attacker eller olyckor.

I ett pågående projekt mellan Stockholms universitet, Kulturhuset Stadsteatern och Ericsson Research sker forskningssamverkan i syfte att skapa en helt ny form av publika föreställningar där fysiska aktörer kan interagera med virtuella aktörer, och med fysiska och virtuella objekt.

Skolsamverkan och aktiviteter riktade till skolor

Vid Stockholms universitet bedrivs en omfattande samverkan med skolor, bland annat ges flertalet uppdragsutbildningar för fortbildning av lärare (läs mer i kapitlet Utbildning på grundnivå och avancerad nivå). Samverkan för bästa skola (SBS) och dess efterföljare Riktade insatser (RI) är två regeringsuppdrag som leds av Skolverket. De syftar till att möta bristande resultat, kvalitet och likvärdighet hos huvudmän, skolor och förskolor i hela landet. Universitetet leder det vetenskapliga stödet till SBS/RI och samordnar för detta syfte sju lärosäten.

Den sista fredagen i september varje år bjuds elever från årskurs 9 och gymnasiet in till den årliga nationella vetenskapsfestivalen ForskarFredag. Evenemanget innehåller ett stort utbud av forskarpresentationer, dialoger och prova-på-experiment. Merparten av institutionerna inom det Naturvetenskapliga området deltog vid årets ForskarFredag. Levande frågelådan är ett arrangemang, där elever i årskurs 5 får besöka universitetet för att träffa forskare och experter och ställa naturvetenskapliga frågor.

Vetenskapens hus, som drivs av Stockholms universitet och KTH i samarbete med Stockholms stad, inspirerar elever och lärare i grundskolan och gymnasiet inom naturvetenskap, teknik och matematik med målet att bredda rekryteringsbasen till universitetsutbildningar. Fokus har på senare år legat på dessa ämnens betydelse för ett hållbart samhälle. Under 2025 har, tillsammans med Stockholms stad, planering skett för en ny filial i Kista för att ge ungdomarna i Järvaområdet nya möjligheter. Placeringen i Kista, som även är ett tekniknav med många innovativa företag, väntas främja möten mellan skola, akademi och näringsliv. Vetenskapens hus i Kista öppnar den 1 januari 2026.

Centrumbildningar – arenor för forskningsamverkan med omgivande samhälle

Universitetets centrumbildningar är ofta integrativa forskningsmiljöer som svarar mot specifika samhällsutmaningar i nära samverkan med externa parter. Centrumen involverar ofta flera ämnen och institutioner liksom externa parter, men kan också vara specialiserade forskningsinstitut.

I samarbete med SLU, KTH, Beijerinstitutet och flera nyckelaktörer inom måltidssektorn etablerades under året forskningscentret PLATE. Centrumet bedriver forskning och samverkan kring måltidens roll för ökad beredskap och hållbarhet och koordineras av Stockholm Resilience Centre (SRC).

Östersjöcentrum samverkar med olika aktörer på regional, nationell och internationell nivå, för att sprida kunskap som leder till en bättre havsmiljö. Samverkan sker bland annat med Helsingforskommissionen, där Östersjöländerna gemensamt arbetar för att förbättra Östersjöns tillstånd. Under 2025 utredde effekterna av förbättrad avloppsrening i norra Sverige och Finland.

Stockholm Centre for Commercial Law (SCCL) har som främsta uppgift att främja forskning och forskarutbildning inom affärsjuridiken, och är en etablerad nod för forskning och kunskapsöverföring till det omgivande samhället, med ett omfattande nätverk av lärosäten, institutioner, organisationer och myndigheter.

Inom universitetets Centrum för cirkulära och hållbara system (SUCCeSS), skapas en samarbetsplattform för att lösa vår tids stora utmaningar inom hållbar framtid. Centrumet samverkar med beslutsfattare, industri och det omgivande samhället på nationell och internationell nivå.

Tillsammans med Region Stockholm tecknade Stockholms universitet, Karolinska Institutet och KTH under året en avsiktsförklaring om att etablera ett nytt centrum för medicinsk strålningsvetenskap. Centrumet ska samla ledande forskare, kliniker och ingenjörer från akademi, vård och näringsliv för att utveckla framtidens cancerbehandling.

Universitetsövergripande strategiska partnerskap

På central nivå stöds samarbeten och samverkansaktiviteter genom universitetsgemensamma avtal, ingångna med en rad olika externa parter, som andra lärosäten, kommuner, företag, Region Stockholm eller organisationer, för att utveckla forskning, utbildning, innovation och bidra till samhället.

Universitetsalliansen Stockholm trio bildades 2019 och är ett samarbete mellan Stockholms universitet, Karolinska Institutet och KTH. Under 2025 har samarbetet inom alliansen framförallt

handlat om de sex prioriterade områdena utbildning, Stockholm Trio for Sustainable Actions, forskningsinfrastruktur, sammanhållna campusområden, EU-samarbetet och internationalisering. Det främsta exemplet på framgångsrikt samarbete inom Stockholm trio är det gemensamma campus som finns inom SciLifeLab. Här finns gemensamma infrastrukturer och världsledande forskare från alla tre lärosäten. Några exempel på händelser under året är tecknandet av en avsiktsförklaring och workshop gällande ökat forskningssamarbete mellan alliansens universitet och University College London, samt gemensamt arbete rörande kommunikations- och trafiklösningar mellan alliansens campusområden. Därutöver har flera evenemang hållits inom ramen för Stockholm trio både i Stockholm och i Bryssel. Läs mer om Stockholm trios gemensamma Brysselkontor i kapitlet Forskning och utbildning på forskarnivå.

Inom ramen för samverkansavtalet med Region Stockholm finansieras årligen gemensamma forskningsprojekt inom Life Science, psykisk hälsa, digitalisering, klimat och samhällsplanering samt kultur.

Partnerskapet med Stockholms stad är inriktat på tre fokusområden: klimat och miljö, social hållbarhet samt konst och kultur. Stockholms trio arrangerade tillsammans med Stockholms stad under året en AIMday med temat hållbar konsumtion med syfte att etablera kontakter och diskussion mellan forskare och Stockholms stads medarbetare kring utmaningar inom området. Resultaten ska följas upp under 2026 och evenemanget planeras att bli årligen återkommande.

Stockholms universitets forskare och studenter samverkar kontinuerligt med Avdelningen för museer och konst inom Stockholms stads kulturförvaltning. Studenter bjuds in till studiebesök och medverkar i Stadsmuseets samtidsdokumentationsprojekt, anställda inom kulturförvaltningen bistår med undervisning och handledning och flera gemensamma forskningsprojekt planeras.

Samverkan med Kulturhuset Stadsteatern har under året resulterat i ett stort antal gemensamma forskningsansökningar, flera vetenskapliga publikationer samt skolaktiviteter och seminarier. I samverkan med Socialförvaltningen och Socialtjänsten i Stockholms stad bedrivs två Forte-finansierade projekt kopplade till social hållbarhet, ett om socialtjänstens arbete med brottsprevention och ett om framtidens sociala arbete med substansmissbruk.

Inom ramen för universitetets centrala samverkansavtal med Dramaten har universitetet sedan 2022 deltagit som akademisk part i det EU-finansierade projektet Sustainable Theatre Alliance for a Green Environmental Shift. Till den löpande verksamheten inom avtalet hör studiebesök, gästföreläsningar och erbjudanden om examensarbeten och praktikplatser. Forskare deltar också i olika föreställningssamarbeten.

I december 2025 undertecknade Stockholms universitet och Folkuniversitetet en avsiktsförklaring som markerar en fördjupning av samarbetet mellan parterna. Målet med avsiktsförklaringen är att gemensamt arbeta för att främja det livslånga lärandet och höja bildnings- och utbildningsnivån samt stärka individers delaktighet i samhället. Demokrati, mångfald och hållbarhet är prioriterade områden.

Innovationer bidrar till att nyttiggöra forskning till omgivande samhälle

Stockholms universitets förmåga att generera och utveckla nya idéer bygger på den forskning och utbildning som bedrivs och universitetets bredd inom olika discipliner.

Vid universitetet finns ett samlat innovationsstöd som består av innovationskontoret (som är en del av universitetsförvaltningen), Stockholms universitet holding AB och Drivhuset Stockholm för studentinnovationer. Dessa aktörer ger ett samlat stöd för att främja nyttiggörande av idéer. Stödet utgörs av uppsökande verksamhet, tidig rådgivning, inspirations- och utbildningsaktiviteter och affärsutveckling genom universitetets holdingbolag.

Innovationskontoret har under året fortsatt att utveckla kompetens kring tidig innovationsfinansiering och EU:s innovationssystem.

Innovationsstödets verksamhet finansieras med särskilda anslag från regeringen som under 2025 uppgick till drygt 5,9 mnkr.

Under året har innovationskontoret fokuserat på att göra universitetets innovationsstöd välkänt och tillgängligt för forskare som vill kommersialisera eller nyttiggöra sina resultat, att skapa ett sammanhållet stöd från forskningsansökningar till innovation och att stärka universitetets roll i det lokala och regionala innovationsekosystemet.

Evenemanget Innovation Day anordnades under året för att främja en innovativ kultur och öka kunskapen om innovationsprocessen, immateriella tillgångar och finansieringsvägar. Evenemanget lockade cirka 100 deltagare från olika institutioner, inklusive forskare som tidigare skapat framstående innovationer. Under 2025 inleddes även ett samarbete med huben Feminvest för att inspirera kvinnliga forskare och ge stöd i tidiga skeden av innovationsprocessen.

Stockholms universitet deltar i flera projekt som fått planeringsbidrag inom Vinnovas utlysning Visioner för världsledande forskning och innovation inom strategiska teknikområden, som ingår i regeringens satsning på kommande excellenskluster. Dessutom har två forskare vid lärosätet fått nätverksbidrag inom Vetenskapsrådets utlysning för kommande excellenskluster.

Stockholms universitet medverkar som part i en nationell forskarskola för transformation av offentlig sektor, Fofos, finansierad inom Impact Innovation-programmet SustainGov. Fofos är en transdisciplinär, innovativ forskarskola som ska fungera som en nationell kunskapsnod för utveckling av handlingsorienterad kunskap för transformation av offentlig sektor.

Under 2025 har Stockholms universitet holding AB fortsatt att stärka sitt stöd till forsknings- och kunskapsbaserade innovationer och utveckling av deeptech-baserade bolag. Deeptech innebär innovationer eller lösningar baserade på banbrytande vetenskaplig forskning eller avancerade teknologier, som också är komplexa och kapitalkrävande med lång utvecklingstid innan kommersialisering. Stockholms universitet holding AB äger, tillsammans med Karolinska Institutets och KTH:s holdingbolag, fonden Trio Impact Invest, för investeringar i deeptech-innovationer i Stockholmsregionen.

Drivhuset Stockholm har genomfört den årliga idétävlingen Impact Cup, som en av många aktiviteter under året för att stärka studenters innovationskraft och entreprenörskap. Där tävlade 35 studentbidrag med fokus på lösningar i kategorierna hållbart samhälle, hållbar hälsa och hållbar miljö. Impact Cup arrangeras i samverkan med Stockholms universitet, Södertörns högskola och Stockholms Business Region.

Tabell 18 visar flödestal för idéer inom innovationsstödets verksamhet. Det totala antalet rådgivningar under året uppgår till 162. Det totala antalet inkomna idéer för rådgivning varierar över åren. År 2025 har antalet rådgivningar till forskare och studenter baserat på nya idéer minskat något jämfört med tidigare år. På totalen har det dock genomförts fler möten än tidigare, då fler uppföljande möten har genomförts för ett kvalificerat och individanpassat stöd.

Bland forskarna är flest idébärare knutna till det naturvetenskapliga området men idéer kommer även från andra delar av universitetet. Bland studenter finns idébärare inom flera ämnen även om data- och systemvetenskap samt företagsekonomi dominerar. För 2025 har en positiv ökning skett avseende inkomna idéer och idéer som antagits till företagsinkubator från kvinnor jämfört med 2024, se tabell 18.

Innovationsstödet har även tillgång till verifieringsmedel från Vinnova (VFT-medel), som är särskilt riktade till landets innovationskontor. VFT-medlen används till exempel för teknisk verifiering och immaterialrättsligt skydd. Under 2025 har 33 forskaridéer och 14 studentidéer fått verifieringsstöd inom universitetets verifieringsprogram, se tabell 18. Innovationskontoret har

under året tillsammans med Stockholms universitet holding AB och Drivhuset implementerat en gemensam process för VFT-programmet vid universitetet.

Tabell 18. Flödestal idéer inom Innovationsstödet 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)*

	2023	2024			2025		
		Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Antal inkomna idéer för rådgivning**	147	198	48	52	162	58	42
<i>från forskare</i>	47	43	34	66	35	51	49
<i>från studenter</i>	100	169	51	49	133	60	40
Idéer som fått verifieringsstöd***	23	27	30	70	36	49	51
<i>från forskare</i>		20	25	75	33	48	52
<i>från studenter</i>		7	43	57	14	50	50
Idéer som antagits till företagsinkubator	7	13	18	82	3	33	67
Idéer som fått investeringsstöd av SU Holding	4	2	17	83	3	33	67

Källa: Eget register.

* Från 2024 redovisas könsuppdelad statistik.

** Idéer definieras som innovationsstödet inflöde där en eller flera idébärare under ett strukturerat rådgivningsmöte presenterat ett innovationsprojekt som har potential att nyttiggöras.

*** Med verifiering avses en affärsidé som utreds vidare för att säkerställa och verifiera förutsättningar och möjlighet till nyttiggörande. Statistik uppdelad på forskare och studenter saknas för 2023.

Gemensamt för verksamhetsgrenarna

Vid universitetet bedrivs verksamhet som är gemensam för verksamhetsgrenarna, det vill säga som inte på något enkelt sätt kan hänföras till antingen forskning, utbildning eller samverkan utan som görs med koppling till två eller alla dessa.

Kvalitetsarbete

Stockholms universitets kvalitetsarbete vilar på en väl förankrad kvalitetskultur som utmärks av ett reflekterande och kritiskt kunskapssökande liksom av förmedling och försvar av etablerad kunskap. Kvalitetsutveckling av kärnverksamheten bygger på kollegiala processer inom institutionerna och på dialog mellan institutioner, fakulteter, vetenskapsområden och universitetsledning samt externa samverkansparter. För utbildningens del deltar även studentrepresentanter i dessa dialoger.

En hörnsten i universitetets kvalitetsarbete är att lärare ska ägna sig åt både utbildning och forskning och därigenom medvetet bidra till kvalitetssäkring och utveckling av all kärnverksamhet. För att åstadkomma hög kvalitet i verksamheten är rekrytering och befordran av lärare en av de viktigaste processerna inom universitetet.

Den övergripande styrningen av kvalitetsarbetet är tillitsbaserad och dialoginriktad och bygger på en ömsesidig koppling mellan kvalitetspolicyn, de övergripande strategierna med tillhörande åtgärdsplaner och kvalitetssystemets utformning. Vidare följs kvaliteten i utbildning och forskning upp genom fastställda indikatorer i årliga indikatorrapporter. Dessa ger ett strukturerat underlag för att identifiera utvecklingsområden och stödja en kontinuerlig kvalitetsutveckling.

Under hösten påbörjades en översyn av Stockholms universitets kvalitetssystem då systemet nu når slutet på sin första sexårscykel. Syftet är att förfinas och effektivisera systemet utifrån de erfarenheter som gjorts och de goda exempel som synliggjorts i kvalitetsarbetet.

Utbildning

Universitetets kvalitetssystem för utbildning omfattar olika delområden och rymmer ett antal centrala kvalitetssäkrande och utvecklande aktiviteter, till exempel kursutvärdering, utbildningsgranskning och kvalitetsdialog.

Under året avslutades 24 utbildningsgranskningar inom det humanvetenskapliga området och 15 inom det naturvetenskapliga området. Av granskningarna avsåg 24 grundnivå och avancerad nivå och 15 granskningar avsåg forskarutbildningsämnen. I merparten av granskningarna beslutades om rekommendationer och/eller nödvändiga åtgärder. Nödvändiga åtgärder rörde främst utveckling av rutiner för bedömning och betygssättning av självständigt arbete och säkerställande av att studenter ges möjlighet att uppnå samtliga examensmål i sin utbildning. Andra åtgärder rörde aktiviteter för att stärka student- och doktorandinflytandet och ökad genomströmning på forskarnivå. Under året har områdesnämnderna även godkänt åtgärdsredovisningar för tidigare granskade utbildningar.

De årliga kvalitetsdialogerna mellan rektor/prorektor och vicerektorer/dekan har genomförts och resultaten har redovisats för Områdesövergripande rådet och Rektors beredning för universitetsovergripande utbildningsfrågor och system för kvalitetssäkring (Rebus). På central nivå omhändertas frågor som är av universitetsgemensam natur, till exempel sådana som rör justeringar av systemet för utbildningsgranskningar inför nästa cykel och utbildningsfrågor som aktualiseras av samarbetet inom den europeiska universitetsalliansen Civism, i vilken Stockholms

universitet ingår. De allra flesta frågor som uppstår i till exempel utbildningsgranskningarna omhändertas dock av kollegiala organ på områdesnivå.

Under året har lärosätet, som ett led i uppföljningen av lärosätets kvalitetssystem, även genomfört en extern stickprovgranskning av examensarbeten. Uppföljningen visade att utbildningsgranskningarna inom kvalitetssystemet fungerar väl. Utbildningsgranskningarna har under året resulterat i en extern granskning av en utbildning, och det kan konstateras att systemet fångat upp utmaningar och initierat åtgärder.

Forskning

Forskningen vid Stockholms universitet kvalitetssäkras genom såväl vetenskapssamfundets inneboende processer med sakkunniggranskning som genom interna processer, rutiner, regelverk och stödfunktioner. Kvalitetsarbetet vilar i grunden på universitetets kvalitetskultur med kollegial dialog, tillitsbaserad styrning och sakkunniggranskning. Den externa granskningen är närvarande i flertalet arbetsprocesser såsom vid ansökan av externa bidrag, vetenskaplig publicering, rekrytering och befordran samt vid universitetets egeninitierade fokusutvärderingar. Vidare kvalitetssäkras verksamheten genom granskningar initierade av tredje part såsom exempelvis Vetenskapsrådets tematiska utvärderingar av forskning.

Inom ramen för kvalitetssäkringssystemet för forskning sker en regelbunden uppföljning av forskningsverksamheten. Detta görs bland annat genom årliga indikatorrapporter, både på central nivå och på institutionsnivå. Den centrala rapporten diskuteras i Områdesövergripande rådet samt vid universitetsstyrelsens sammanträde. De institutionsvisa indikatorrapporterna används som underlag i återkommande kvalitetsdialoger om forskning, där ansvariga från institution, fakultet och områdesledning medverkar. Dialogerna följer en treårscykel.

Under 2025 har en ny treårscykel påbörjats, och kvalitetsdialoger har genomförts vid flera institutioner inom båda vetenskapsområdena. Vidare har rektor fastställt en reviderad handläggningsordning för kvalitetssystemet för forskning. I denna regleras att områdesledningarna ska ta fram en kvalitetsrapport som lämnas till rektor inför en kvalitetsdialog mellan rektoratet (rektor och prorektor) och områdesledningen. De första kvalitetsrapporterna för forskning kommer att avse 2025 och dialogerna genomförs under vårterminen 2026.

Rektor har därtill inrättat Rektors utskott för forskningsutvärdering och system för kvalitetssäkring (Rufus). Rådet har det övergripande ansvaret för att se över kvalitetssystemet för forskning samt för att hantera strategiska forskningsfrågor av universitetsövergripande betydelse.

Att värna lärarnas och forskarnas tid för forskning är en central del av Stockholms universitets kvalitetssäkringssystem för forskning. Detta, i kombination med den omfattande externa granskning som sker i det löpande arbetet, har lett till beslut att endast genomföra ytterligare extern granskning när ett tydligt behov har identifierats. Dessa granskningar görs genom så kallade fokusutvärderingar – egeninitierade utvärderingar som genomförs med hjälp av externa granskare. Under 2025 har fem fokusutvärderingar påbörjats och/eller färdigställts.

Personal och kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är ett löpande arbete som innebär att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla den kompetens verksamheten behöver för att nå sina mål på kort och lång sikt.

Kompetensförsörjning av lärare och forskare

Anställning av lärare är de enskilt viktigaste besluten som fattas inom universitetet. Processerna för lärarekrüteringar följs och utvecklas så att de är internationellt anpassade och leder till starkast möjliga krüteringar.

Universitetet har generellt fortsatt goda möjligheter att attrahera många kvalificerade sökande till sina utlysningar och att krüterera starka kandidater. Det finns dock vissa variationer mellan institutioner och ämnen. Den ekonomiska osäkerheten, med till exempel ökande lokal- och pensionskostnader, skapar också en större försiktighet för långsiktiga kostnader vilket gör att färre krüteringar görs än tidigare. I förlängningen finns risker för möjligheten att upprätthålla en jämn och stark kompetensförsörjning. Det ekonomiska läget har också medfört att antagningen av doktorander har varit låg, vilket kan komma att påverka kompetensförsörjningen på sikt.

För universitetet kvarstår utmaningar när det gäller krütering av lärare till de didaktiska ämnena. Detta är en långvarig utmaning som bland annat beror på ökat utbildningsuppdrag från regeringen i kombination med ett begränsat antal disputerade inom dessa discipliner.

Behov och möjlighet till krütering av internationella medarbetare varierar mellan institutionerna. Vissa krüterar många, medan andra krüterar få, särskilt inom ämnen med huvudsakligen nationell inriktning och där särskilda behörighetskrav i svenska språket gäller vid anställning. För att underlätta kompetensförsörjningen finns inom vissa verksamhetsområden framgångsrika mentorskapsprogram där juniora forskare sammanförs med mer seniora mentorer. Som ett led i kompetensförsörjningen av lärare fortsätter också arbetet med att stärka både forsknings- och undervisningsmiljöer. Detta bland annat genom att erbjuda attraktiva krüteringspaket som också omfattar finansierade anställningar av doktorander och postdoktorer samt att främja ansökningar om externfinansiering av anställningar.

Som ett led i universitetets arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare för forskare beslutade rektor i december 2023 att ansöka om Europeiska kommissionens utmärkelse *HR Excellence in Research Award*. Utmärkelsen innebär att lärosätet uppfyller EU:s högt ställda krav på en ansvarsfull och professionell arbetsgivare samt åtar sig ett kontinuerligt kvalitetsarbete. Universitetet har genomfört en behovsanalys som identifierat förbättringsområden. Analysen resulterade i en handlingsplan med sex punkter, vilken låg till grund för den ansökan som skickades till EU-kommissionen i december 2024. Ansökan fick dock avslag efter kommissionens bedömning våren 2025. Universitetet har nu beaktat de synpunkter som lämnats och planerar att lämna in en reviderad ansökan våren 2026. Om ansökan godkänns har universitetet fem år på sig att genomföra handlingsplanen.

Kompetensförsörjning av verksamhetsstödet

För att Stockholms universitet ska kunna bedriva högkvalitativ forskning och utbildning på ett hållbart och ansvarsfullt sätt behövs ett effektivt och sammanhållet verksamhetsstöd, vilket förutsätter god kompetensförsörjning.

Universitetet har generellt fortsatt goda möjligheter att kompetensförsörja verksamhetsstödet. Tidigare utmaningar med att krüterera teknicspecialister inom IT, särskilt inom infrastruktur och IT-säkerhet, har hanterats genom ett mer aktivt arbetssätt. Genom riktade insatser som exempelvis att aktivt söka upp kandidater har krüteringsprocesserna förbättrats, vilket har lett till att dessa roller nu kan tillsättas på ett mer effektivt sätt.

Kompetensförsörjning av akademiska och administrativa ledare

Även kompetensförsörjningen av akademiska och administrativa ledare har hög prioritet. Stockholms universitet ska verka för ett gott och starkt ledarskap på alla nivåer och inom alla

verksamhetsområden. Stockholms universitet värnar om ett kollegialt ledarskap och det är av största vikt att viktiga akademiska ledarpositioner besätts på ett kollegialt sätt.

Stockholms universitet ger program och utvecklingsinsatser inom chefs- och ledarskap med syfte att stärka processerna för god kompetensförsörjning av chefer. Under hösten 2025 startade universitetets chefsprogram för fjortonde året i rad. Syftet med programmet är att stärka och stödja chefer i deras uppdrag, erbjuda dem möjligheter att utveckla det egna ledarskapet samt öka kunskapen om det ansvar och de befogenheter som chefsuppdraget innebär.

Biträdande lektors andel av forskande och undervisande personal

Stockholms universitet uppnådde inte regeringens mål om fyra procent biträdande lektorer av den forskande och undervisande personalen under perioden 2021–2024, vilket var relaterat till återhållsamhet kring rekryteringar på grund av tidigare betydande verksamhetsunderskott. På grund av arbetet med en ekonomi i balans gick antalet nyrekryterade biträdande lektorer ner med 60–70 procent år 2021 och 2022 jämfört med 2020. Därefter har en återhämtning skett, och år 2024 och 2025 är antalet nyrekryterade biträdande lektorer i nivå med 2020. Eftersom anställningarna sträcker sig över sex år så kommer dock det låga antalet nyrekryteringar under perioden 2021–2023 påverka andelen biträdande lektorer under flera år. Antalet heltidsekvivalenter uppgick under året till 56, varav 44 procent kvinnor, vilket motsvarar 2,6 procent av den forskande och undervisande personalen. Andelen biträdande lektorer förväntas dock öka successivt under kommande år, och förutsatt att lärosätet fortsätter att rekrytera biträdande lektorer i minst samma storleksordning kommande år väntas universitetet uppnå målet om fyra procent biträdande lektorer 2028.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron vid Stockholms universitet uppgick 2025 till 2,6 procent, mätt som andel av tillgänglig arbetstid. Det innebär att den totala sjukfrånvaron var oförändrad jämfört med 2024, se tabell 19. Andelen långtidssjuka ökade under 2025 jämfört med 2024. Precis som tidigare år är sjukfrånvaron högre bland kvinnor än män. För kvinnor ökar sjukfrånvaron med 0,2 procentenheter medan den minskar med 0,3 procentenheter för män. Sjukfrånvaron ökar bland anställda under 29 år, minskar i åldersgruppen 30–49 år och ökar för anställda över 50 år.

Årets jämförelsesiffror är ännu inte tillgängliga, men i normalfallet följer sjukfrånvaron vid Stockholms universitet den genomsnittliga sjukfrånvaron vid andra statliga lärosäten i Sverige. Jämfört med staten i stort ligger lärosätena ungefär en procentenhet lägre. Tidigare analyser har visat att en förklaringsfaktor till det kan vara att sjukfrånvaron hos lärare och forskare ligger på en lägre nivå än för administrativ personal.

Tabell 19. Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid för åren 2023–2025

	2023	2024	2025
Anställda <29 år	1,5	1,6	1,8
Anställda 30–49 år	2,9	2,7	2,6
Anställda 50 år–	2,8	2,8	2,9
Kvinnor	3,5	3,2	3,4
Män	1,8	1,9	1,6
Totalt	2,7	2,6	2,6
Varav långtidssjuka (60 dagar eller mer)	60,3	60,0	60,8

Källa: Beslutsstödsystem 2024–2025 och Arbetsgivarverket 2023 (båda systemen hämtar data från Primula).

Arbetsmiljö, lika villkor, jämställdhet och jämställdhetsintegrering

Arbetsmiljö och lika villkor

Under året har mål för arbetsmiljö- och lika villkorsarbetet 2025–2026 tagits fram i samverkan med Rådet för arbetsmiljö och lika villkor (RALV). Med utgångspunkt i Arbetsmiljö- och lika villkorspolicyn har det definierats ett antal övergripande mål som universitetet ska sträva mot. Varje övergripande mål är nedbrutet i ett antal delmål som bland annat grundar sig i olika kartläggningar och undersökningar, exempelvis medarbetarundersökningen, men också på de problembeskrivningar och behov som har identifierats av verksamheterna, skyddsorganisationen, de fackliga organisationerna samt studentkåren.

Under året har en översyn genomförts av de befintliga utbildningarna inom arbetsmiljö och lika villkor för arbetsmiljöombud, chefer och andra nyckelfunktioner. Syftet är att säkerställa ett systematiskt och hållbart arbete med arbetsmiljö och lika villkor vid universitetet. Parallellt har planering påbörjats för nya utbildningar med utökade digitala inslag. Utbildningar för arbetsmiljöombud, chefer och andra nyckelfunktioner vid universitetet är avgörande för att säkerställa ett systematiskt arbete med arbetsmiljö och lika villkor.

Universitetet har under året deltagit i arbetet med Academic Pride och genomfört aktiviteter i samband med Stockholm Pride. Inom ramen för samarbetet Academic Pride samverkar flera lärosäten i Stockholmsregionen och studentföreningar för att synliggöra HBTQ+ frågor inom högskolesektorn, med fokus på forskning, undervisning samt inkluderande arbets- och studiemiljöer. Årets aktiviteter omfattade bland annat ett seminarium på Pride House om HBTQ+-flyktingar, där forskningsprojektet *En tryggare framtid* presenterades, samt deltagande i Prideparaden tillsammans med studentkårer och övriga lärosäten inom Academic Pride.

Jämställdhetsintegrering

Åtgärder för jämställdhetsintegrering

Stockholms universitets jämställdhetsarbete har under året fortgått i enlighet med *Handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2023–2025*. Centralt i arbetet har varit att stärka och utveckla jämställdhetsperspektivet i rekryterings- och meriteringsprocesserna, att motverka en sned fördelning av sociala och administrativa arbetsuppgifter, att förbättra studie- och arbetsmiljön för doktorander samt att motverka studenters könsbundna studieval. Universitetet har i enlighet regleringsbrevet redovisat resultat av genomfört arbete under 2023–2025 till Utbildningsdepartementet i november 2025 (dnr SU FV-4197-25).

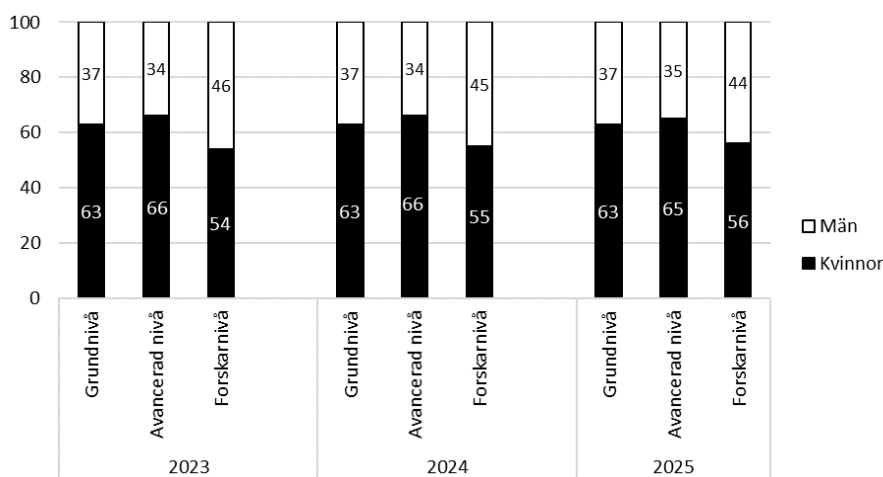
Sedan 2020 har det naturvetenskapliga området krav på att sökkommittéer ska utses för alla rekryteringar av lärare. Under året har en utvärdering slutförts avseende om sökkommittéerna bidragit till att öka könsbalansen bland de sökande samt om det finns andra metoder för att attrahera sökande ur ett jämställdhetsperspektiv. Utvärderingen visar att rutinen med sökkommittéer fungerar väl. För att ytterligare stärka rekryteringsprocesserna och undersöka risker för diskriminering har en extern observatör deltagit i lärarförslagsnämnder under en period. Rapporten från den studien visar att rekryteringsprocesserna fungerar väl. Universitetet konstaterar även att vetenskapsområdet har förmåga att rekrytera framstående medarbetare, och att jämställdhet och jämlikhet utgör en integrerad och naturlig del av rekryteringen. Ett annat exempel på aktivitet som genomförts under året är att en enkät till studenter inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå tagits fram inom ramen för kvalitetssystemet för utbildning. Enkäten innehåller frågor om bland annat om jämställdhet och lika villkor, och förväntas synliggöra eventuella problem med jämställdhet inom utbildningen. Förhoppningen är att resultaten kan bidra till att utveckla jämställdhets- och lika villkorsperspektivet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Könsfördelning

Fördelningen mellan kvinnor och män bland studenter har varit relativt konstant de senaste tre åren. Det kan noteras i figur 7 att andelen kvinnor på grundnivå har varit 63 procent (som andel av helårsstudenter) och att andelen kvinnor på avancerad nivå har sjunkit något från 66 till 65 procent 2025. Andelen kvinnor på forskarnivå har ökat under de senaste åren och uppgick 2025 till 56 procent. Att kvinnor är i stor majoritet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har en stark koppling till könsbundna studieval varför inriktningen i jämställdhetsintegreringen har varit att stärka arbetet med att motverka studenters könsbundna studieval framförallt till universitetets yrkesexamensprogram.

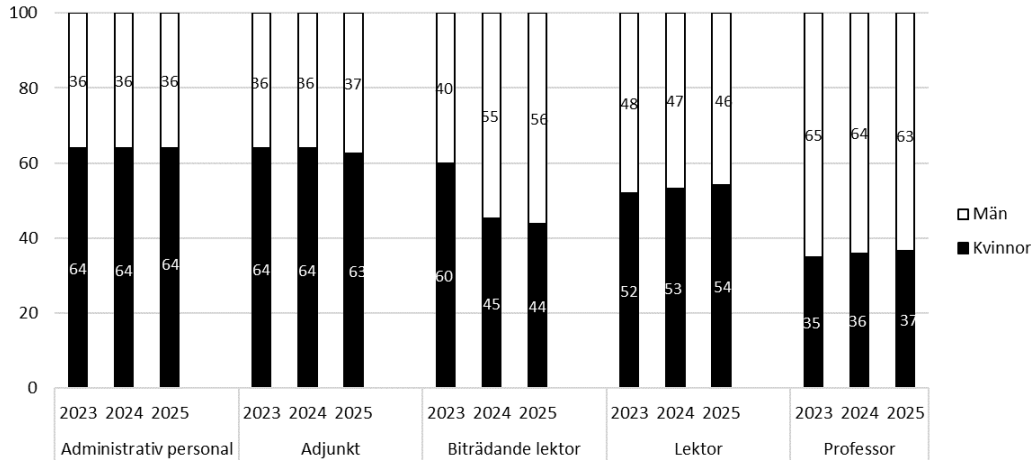
Skillnader kan dock noteras mellan de två vetenskapsområdena. Nära 90 procent av studenterna på grundnivå och avancerad nivå finns inom det humanvetenskapliga vetenskapsområdet och där är andelen kvinnor 65 procent. Inom det naturvetenskapliga vetenskapsområdet utgör kvinnorna 50 procent. Inom utbildning på forskarnivå är det en jämnare fördelning mellan de två vetenskapsområdena. Vid det naturvetenskapliga vetenskapsområdet är andelen kvinnor bland doktoranderna 49 procent medan kvinnorna inom det humanvetenskapliga området har ökat och var under 2025, 61 procent. Andelen kvinnor bland doktoranderna motsvarar alltså i stort sett andelen kvinnor på grundnivå och avancerad nivå för respektive område.

Figur 7. Andel kvinnor och män i procent bland studenter på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå 2023–2025

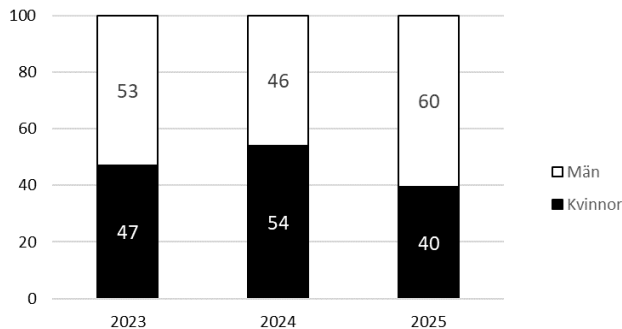
Källa: Ladok.

Av figur 8 framgår att det inom några personalkategorier är stor obalans mellan andelen män och kvinnor; bland administrativ personal och bland adjunkter är det ett underskott av män medan situationen är den omvända bland professorer. I personalgrupperna lektorer och biträdande lektorer är könsbalansen jämnare. Under året var andelen kvinnor 54 procent av lektorerna och 44 procent av de biträdande lektorerna. Det kan noteras att andelen kvinnor bland de biträdande lektorerna som stadigt ökade under perioden 2017–2023, inte har återhämtat sig efter en kraftig minskning från 60 till 45 procent 2024. En förklaring kan vara att gruppen biträdande lektorer är relativt liten. Enskilda rekryteringar eller avgångar kan därmed få genomslag i statistiken och leda till variationer mellan åren. I övriga personalkategorier noteras inte några stora förändringar i könsbalansen från år till år. Sett över en längre period har dock andelen kvinnor bland lektorerna och professorerna en svagt uppåtgående trend.

Figur 8. Andel kvinnor och män i procent bland lärare och administratörer (årsarbetskrafter) 2023–2025

Källa: Beslutsstödsystem.

Under perioden 2025–2028 har Stockholms universitet enligt regleringsbrevet ett mål om att 49 procent av de nyrekryterade professorerna ska vara kvinnor. Under den senaste tioårsperioden har andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer i genomsnitt uppgått till cirka 45 procent. Utfallet har dock varierat avsevärt mellan enskilda år, vilket i hög grad kan hänföras till skillnader i förutsättningar, resurser och rekryteringsbehov mellan olika akademiska ämnen. Det relativt begränsade antalet rekryteringar per år, omkring 40–50, bidrar vidare till att procentandelarna varierar över tid. I figur 9 framgår en minskning av andelen kvinnor bland de nyrekryterade professorerna, från 54 procent år 2024 till 40 procent år 2025. Inriktningen för jämställdhetsarbetet kommer att kvarstå, i syfte att långsiktigt öka andelen kvinnor bland professorerna. Det är ännu för tidigt att dra slutsatser om huruvida de pågående insatserna för att stärka och utveckla jämställdhetsperspektivet i rekryterings- och meriteringsprocesserna har haft en direkt påverkan på rekryteringen.

Figur 9. Andel kvinnor och män i procent bland nyanställda professorer 2023–2025

Källa: Beslutsstödsystem.

Uppgifter för 2023 och 2024 har rättats.

Studentinflytande

Stockholms universitet prioriterar ett nära samarbete med studenterna, för utbildningarnas och hela universitetets utveckling. Universitetsstyrelsen har beslutat om ställning som studentkår för

tre studentkårer, Stockholms universitets studentkår (SUS), Föreningen Ekonomerna vid Stockholms universitet och Studentkåren DISK, för perioden 2025-07-01 till 2028-06-30. Föreningen Ekonomerna vid Stockholms universitets verksamhetsområde har utökats till att, utöver Företagsekonomiska institutionen, inkludera Nationalekonomiska institutionen och Statistiska institutionen. Universitetet har även träffat en ny treårig överenskommelse om studentrepresentation med SUS som gäller till och med den 30 juni 2028.

Under 2025 fortsatte implementeringen av styrdokumentet *Regler för studentinflytande*, av vilket universitetsgemensamma regler och rutiner för studentinflytande, avseende till exempel ansvar, organisering och uppföljning framgår. Exempel på främjande åtgärder för studentinflytande är höjda och förtydligade ersättningsnivåerna för studentrepresentanter som implementerats under 2025.

Universitetets organisation med kontaktpersoner för studentinflytande har även stärkts genom fortsatt etablering av ett nätverk som skapats i nära samverkan med SUS. Exempel på årets teman är utmaningar för studentinflytande på institutionsnivå, doktorandinflytande och erfarenhetsutbyte kring goda exempel. SUS har alltid en stående punkt på dessa terminsmöten, vilket uppskattas.

Internationalisering

Internationaliseringsarbetet vid universitetet påverkas av den geopolitiska utvecklingen i världen. Ett förstärkt och ännu närmare samarbete med universitet i andra länder är fortsatt viktigt samtidigt som utmaningar i frågor om internationella samarbeten alltmer blivit en del av det vardagliga arbetet.

Under 2025 har universitetets arbete kring internationalisering utvecklats ytterligare särskilt inom området ansvarsfull internationalisering, dels utifrån verksamhetens behov, dels utifrån regeringsbeslut från maj 2025. I universitetets riskanalys för 2025–2026 identifierades risker som behöver hanteras. En av dessa risker, som bedömdes vara en medelrisk, var ”risk att universitetet brister avseende ansvarsfull internationalisering”. Universitetet har tagit fram åtgärder relaterade till risken. I juni formerades en avdelningsövergripande grupp inom universitetsförvaltningen för samordning av arbetet. Gruppen har under året tagit fram en checklista kopplad till säkerhet vid mottagande och värdskap. Ett antal bedömningsfrågor för användning vid rekrytering av personal har integrerats i befintligt material för stöd vid rekrytering. En checklista för bedömning av säkerhetsrelaterade frågor vid internationella samarbeten/partnerskap har också tagits fram. I syfte att öka kompetensen kring ansvarsfull internationalisering har frågorna diskuterats vid ett antal chefsmöten och en serie träffar med institutioner har inletts. Ansvarsfull internationalisering tillsammans med ett antal övriga säkerhetsfrågor stod även i fokus vid ett särskilt universitetsstyrelseseminarium i september. Åtgärderna och insatserna kommer att utvecklas och revideras löpande utifrån händelser i omvärlden och verksamhetens behov.

Universitetet ingår i arbetsgruppen Coordinated Assessment for Strategic Internationalisation som är ett samarbete om ansvarsfull internationalisering mellan Stockholms universitet, Karolinska Institutet, Lunds universitet, Göteborgs universitet, Uppsala universitet och KTH. Under året har ett antal webinarier anordnats inom ramen för samarbetet, däribland en paneldiskussion på temat exportkontroll och produkter med dubbla användningsområden, som Stockholms universitet medarrangerade.

I mars 2025 stod Stockholms universitet som medarrangör till ett seminarium vid Sveriges ambassad i Washington D.C., USA, på temat forsknings säkerhet. I samband med seminariet genomfördes även en rad möten med forskningsfinansiärer, Association of American Universities och partnerlärosäten i USA. Alumnevent arrangerades i samarbete med ambassaden i Washington D.C. och generalkonsulatet i New York.

Stockholms universitet har under 2025 fortsatt arbetet med att fungera som nationellt programkontor för programmet *Minor Field Studies* (MFS). Under 2025 har 300 stipendier fördelats till 31 svenska lärosäten. Vid Stockholms universitet har 25 av stipendierna fördelats till MFS-stipendiater.

Internationaliseringsarbetet sker till stor del vid institutionerna inom ramen för den utbildning och forskning som bedrivs, samtidigt som universitetsövergripande aktiviteter såsom samarbeten, projekt, delegationsresor och seminarier förstärker och kompletterar det arbetet. Ett urval av de universitetsövergripande aktiviteterna beskrivs nedan.

Europauniversitetsalliansen European Civic University Alliance (Civis)

Europauniversitetsalliansen European Civic University Alliance (Civis), där Stockholms universitet ingår, har fortsatt att fördjupa samarbetet bland annat genom ytterligare utlysningar riktade mot nya, gemensamma utbildningssamarbeten och samarbeten mellan så kallade open labs vid de olika lärosätena, ett organ med syfte att stärka samverkan mellan universitet och omgivande samhälle. Alliansen har även stärkt forskningssamarbetet genom ett samförståndsavtal om nyttjande av forskningsinfrastruktur och stöd till initiering av gemensamma projekt rörande forskningsrelaterade aktiviteter tillsammans med associerade partneruniversitet i Afrika. Ett stort steg för Civis togs under 2025 då den transdisciplinära masterutbildningen inom klimat, miljö och energi (Master's Programme in Transdisciplinary Studies of Climate, Environment and Energy, TRACEE), som koordineras av Stockholms universitet, startade i september. Programmet är öppet för studenter med bakgrund i såväl humaniora som natur- och samhällsvetenskap, och erbjuder en nydanande utbildning med en första, gemensam termin för alla studenter och ett curriculum som är samskapat av kollegor från alla elva Civis-lärosäten. Ambitionen är att ge studenter möjlighet att studera vid olika Civis-lärosäten, uppleva olika akademiska kulturer och bygga internationella nätverk samt rusta sig med kunskap och färdigheter för att hantera komplexa globala frågor. Programmet genomgick ackreditering via det så kallade europeiska förfarandet under hösten 2025.

Civis erbjuder kontinuerligt fortbildningsmöjligheter för alla medarbetare via så kallade staff weeks. Under 2025 erbjöds staff weeks inom Civis som bland annat syftade till att stärka medlemsuniversitetens förmåga att attrahera EU-finansiering, underlätta införandet av innovativ pedagogik i undervisningen och stötta universiteten i arbetet med att erbjuda studenter relevanta redskap för sin karriäutveckling. Universitetet arrangerade under mars 2025 en staff week med inriktning på samarbetet mellan de europeiska och afrikanska partnerlärosätena inom Civis. Representanter för Civis samtliga sex associerade afrikanska partneruniversitet deltog. Aktiviteterna under veckan syftade bland annat till att öka lärarutbyten och studentmobilitet samt stärka övrigt akademiskt samarbete. Under veckan deltog totalt 27 personer från de afrikanska partnerlärosätena och 15 personer från de europeiska partnerlärosätena, utöver deltagare från Stockholms universitet.

Internationella nätverk, samarbeten och besök

Det strategiska partnerskapet mellan Stockholm trio och Tokyos universitet fortsätter att utvecklas. I september arrangerades den åttonde interdisciplinära workshopen inom ramen för samarbetet. I december genomfördes ett uppföljande seminarium vid Stockholms universitet med fokus på finansieringsmöjligheter för samarbeten mellan Sverige och Japan där Japans anslutning till EU:s ramprogram för forskning, Horisont Europa, lyftes särskilt. Det strategiska partnerskapet med Helsingfors universitet har under året löpt vidare genom fördjupat samarbete samt regelbundna möten mellan både förvaltningarna och universitetsledningarna.

Inom Stockholms universitets engagemang i nätverket Scholars at Risk (SAR) har universitetet tagit emot en vietnamesisk SAR-forskare.

En ny projektperiod har beviljats av STINT för South Africa Sweden University Forum (SASUF) för åren 2025–2028. Tillsammans med University of Johannesburg leder Stockholms universitet en arbetsgrupp som fokuserar på policyarbete inom Afrikanska Unionen och EU.

Som medlem i Nordic Centre Fudan deltog Stockholms universitet i firandet av centrets 30 årsjubileum, som uppmärksammades i oktober genom en jubileumskonferens i Shanghai. Universitetets delegation leddes av prorektor.

Student- och personalmobilitet

Stockholms universitet har drygt 1 000 utbytesavtal med universitet i över 50 länder. Bland avtalen är cirka 65 universitetsövergripande och övriga på institutionsnivå. En övervägande del av studentmobiliteten sker inom ramen för programmet Erasmus+. Inom arbetet för ökad mobilitet är universitetets deltagande i Civis en viktig plattform för ökad lärar-, personal- och studentmobilitet.

Antalet utresande utbytesstudenter har ökat med fyra procent medan antalet inresande utbytesstudenter har ökat med två procent jämfört med 2024, se tabell 20 och 21. Antalet inresande utbytesstudenter till universitetet är fortfarande betydligt fler än utresande utbytesstudenter. Universitetet arbetar på olika sätt för att minska obalansen och för att få fler studenter att delta i utbyten och praktik utomlands, till exempel genom ökade informationsinsatser, webinarier och med hjälp av universitetets studentutbytesambassadörer.

Tabell 20. Antal inresande studenter i utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom olika utbytesavtal 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

	2023			2024			2025		
	Inresande	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Inresande	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Inresande	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Erasmus	1 147	64	36	1 200	66	34	1 220	61	39
Nordplus	13	62	38	7	100	0	5	100	-
Övriga	499	70	30	451	67	33	463	66	34
Totalt	1 659	66	34	1 658	66	34	1 688	62	38

Källa: Ladok.

Tabell 21. Antal utresande studenter i utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom olika utbytesavtal 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

	2023			2024			2025		
	Utresande	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Utresande	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Utresande	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Erasmus	443	71	29	583	67	33	619	67	33
Nordplus	3	33	67	2	50	50	-	-	-
Övriga	314	64	36	347	61	39	350	63	37
Totalt	760	68	32	932	65	35	968	65	35

Källa: Ladok

Hållbar utveckling och miljöarbete

Stockholms universitet ska bidra till en hållbar utveckling, i första hand genom forskning och utbildning, men också genom att minska det egna miljö- och klimatavtrycket. Universitetet har som mål att vara koldioxidneutralt senast år 2040, vilket motsvarar en genomsnittlig utsläppsminskning på fem procent per år.

Universitetets klimatfärdplan beskriver de mål och åtgärder som bidrar till att minska koldioxidutsläppen och att stärka universitetets roll i omställningen mot ett hållbart och resurseffektivt samhälle. Under 2024 reviderades klimatfärdplanen för perioden 2025–2026. Den reviderade planen omfattar nu utsläppsmål för både inköp av varor och tjänster samt för tjänsteresor med målsättningen att minska utsläppen med 30 procent till 2026 jämfört med 2019.

De totala utsläppen följs upp årligen, medan utsläppen för tjänsteresor redovisas och uppdateras månadsvis i universitetets beslutsstödsystem. Under 2025 minskade utsläppen från flygresor med 41 procent jämfört med 2019, vilket innebär att universitetet fortsatt uppnår målet om en årlig minskning på fem procent.

Under året har flera av klimatfärdplanens föreslagna åtgärder genomförts. För att underlätta klimatsmarta resor inom Europa har universitetet tecknat avtal med en resebyrå som är specialiserad på bokning av utrikes tågresor. En annan viktig förbättring för miljöarbetet är att en ny digital lösning har införts för överlåtelse av begagnade möbler och inventarier inom universitetet.

Hållbarhetsutmaningarna kräver samverkan med både andra lärosäten och det omgivande samhället. Universitetet deltar därför även fortsättningsvis aktivt i nätverk och samarbeten inom miljö- och hållbarhetsområdet. Samarbetet med universitetets största hyresvärd Akademiska hus, som baseras på den avsiktsförklaring avseende hållbarhetsfrågor som signerades 2023, har fortsatt under 2025 och haft fokus på energianvändning, avfallshantering och utemiljö. Flera av dessa fokusområden är även centrala inom universitetets omfattande lokaloptimeringsprojekt, inom vilket styrande principer och projektmål under året har tagits fram och beslutats av rektor. En tydlig implementering av universitetets miljöpolicy säkerställer att hållbarhetsaspekterna finns med i utvecklingen av ett attraktivt campus.

Inom Stockholm trio-samarbetet har arbetsgruppen Stockholm Trio for Sustainable Actions (STSA) som mål att stärka de tre lärosätenas förmåga att bidra med kunskap för en hållbar samhällsomställning samt möjliggöra utbildning och forskning över fakultetsgränser i samarbete med stad, region, ideella organisationer och näringsliv. Under året intensifierades samarbetet med Stockholms stad och i december anordnades AIMday Hållbar konsumtion, där ett 70-tal deltagare från Stockholms universitet, KTH, Karolinska Institutet och Stockholms stad samlades för att diskutera hur Stockholms stad ska nå målet om halverade konsumtionsbaserade utsläpp till 2030 jämfört med 2019. Medarbetare i Stockholms stad fick innan eventet möjlighet att skicka in utmaningar kopplade till hållbar konsumtion, vilket lade grunden för 20 workshops som hölls under dagen. Dessa berörde allt från hur stadens utformning påverkar val i vardagen till hur kommunen kan arbeta för en omställning som upplevs som möjlig, attraktiv och rättvis.

Universitetet är dessutom en av värdarna för Lärosätenas klimätätverk som arbetar med koldioxidneutralitet inom högskolesektorn. Nätverket utvecklar gemensamma riktlinjer och verktyg för hållbart ledarskap, byggnader, inköp, utbildning och tjänsteresor, med stöd från Vinnova och Formas. En vägledning är sedan tidigare framtagen för byggnader och under året presenterades även en vägledning för tjänsteresor.

Stockholms universitet har sedan länge en stark utbildnings- och forskningsprofil inom klimat, miljö och hållbarhet. Den framgångsrika forskning och utbildning som bedrivs på området spänner över både human- och naturvetenskapliga discipliner på såväl institutioner som centrumbildningar. Under året har ett flertal forskare med fokus på klimat, miljö och hållbarhet, i hård konkurrens, beviljats medel från nationella bidragsgivare och stiftelser och från det europeiska forskningsrådet (ERC). Förutom att komma samhället till gagn i ett bredare perspektiv utgör denna forskning en lika naturlig som viktig del i universitetets strävan att nå högt ställda mål och åtaganden inom miljö- och hållbarhetsområdet.

Universitetets utbildning inom klimat, miljö och hållbarhet erbjuder ett stort antal utbildningsprogram och fristående kurser. Utöver detta har universitetet arbetat med att bredda utbudet av tvärvetenskapliga utbildningar som tar sig an de komplexa utmaningar som samhället står inför.

Systematiskt säkerhetsarbete

Fokus under 2025 har varit att skapa struktur och tydlighet kring det systematiska säkerhetsarbetet. Detta har bland annat skett genom att en ny säkerhetspolicy tagits fram som tydliggör uppdragets omfattning, ansvar, uppföljning och rapportering. Den nya policyn tydliggör krav ställda på säkerhetsfunktionen gällande uppföljning och avrapportering samt bedömningar kopplade till säkerhetsskydd och samhällsviktig verksamhet. Ett internt förändringsarbete har genomförts inom säkerhetsfunktionen för att bättre möta förändrade krav och kärnverksamhetens behov, vilket bland annat inneburit att förändra befintliga befattningar och utöka med en befattning inom riskhantering.

Under året har också informationsinsatser genomförts på flera nivåer. Bland annat genom avrapportering till både universitetets styrelse och ledning. Ett stort antal verksamhetsbesök har genomförts med föreläsningar vid chefsmöten och arbetsplatsträffar. Under november genomfördes universitetets första interna säkerhetskonferens riktad till chefer. Konferensen syftade till att öka kunskapen om universitetets utmaningar och möjligheter kopplat till internationella samarbeten samt universitetets säkerhetsarbete i stort.

Informationssäkerhetsarbete

Universitetet har under flera år identifierat bristande informations säkerhet som en hög risk i sin riskanalys, och lärosätet har med utgångspunkt i sitt uppdrag arbetat aktivt med att stärka det systematiska informations- och IT-säkerhetsarbetet inom universitetet. Stockholms universitet följer omvärldsutvecklingen, och en aktuell och verksamhetsanpassad analys av hot- och sårbarheter ligger till grund för prioriteringar i arbetet inom informations- och IT-säkerhet. I riskanalysen för 2025–2026 bedöms risken för att informations säkerhetsbrister leder till skada för universitetet fortsatt vara hög.

Under året har ansvaret för informationssäkerhetsarbetet tydliggjorts, bland annat i *Handläggningsordning för ansvarsfördelning och vägledning avseende säkerhetsåtgärder i informationssystem vid Stockholms universitet* och i *Besluts- och delegationsordning för Stockholms universitet*. Universitetets interna uppföljning av informationssäkerhetsarbetet har också stärkts, bland annat genom att universitetsdirektören har en tätare uppföljning med säkerhetsfunktionen. Även återrapporteringen av pågående arbete till universitetsstyrelsen har utökats, och IT-säkerhet har under året varit en stående punkt på agendan vid styrelsens sammanträden.

Flera vakanser inom informationssäkerhetsarbetet har tillsatts under året och bland annat finns nu en tillsvidareanställd informationssäkerhetschef med uppgift att samordna informations säkerhetsarbetet. Tidigare bemannades denna befattning av en konsult. Utifrån behovsanalyser av verksamhetsområdet har också extra medel anslagits till säkerhetsarbetet. Resurstillskottet kommer bland annat att innebära att universitetet kan teckna avtal med en extern leverantör som är specialiserad på IT-forensik, incidentrespons och återställning samt en utökning med fem nya tjänster inom IT-säkerhet.

Ett flertal åtgärder har vidtagits de senaste åren avseende hantering av informationssäkerhetsincidenter, bland annat har roller och ansvar för hantering av incidenter förtydligats och en rutin för hantering av allvarliga incidenter där grundorsaksanalys ingår tagits fram. Klassificeringsnivåerna för hanteringen av incidenter har setts över och det har tydliggjorts var och hur universitetets anställda anmäler incidenter. Under året har förutsättningarna för skyndsamt hantering av allvarliga informationssäkerhetsincidenter stärkts ytterligare, bland annat genom ökad samordning mellan tjänstemannen i beredskap ("TiB") och olika funktioner som arbetar med informations- och IT-säkerhet.

Ett antal tekniska avvikelser och föråldrade mjukvarufunktioner uppmärksammades i samband med en internrevisionsgranskning av IT-säkerheten som presenterades i början av året. För att säkerställa att mer allvarliga brister hanterades först bedömdes avvikelserna utifrån risknivå. Samtliga kritiska avvikelser har åtgärdats under året. Brister uppmärksammades även i samband med internrevisionens granskning av den fysiska säkerheten i IT-utrymmen 2024. En inventering och kategorisering av alla IT-utrymmen tillhörande Stockholms universitet har därför genomförts under året. Drygt 400 utrymmen har gått igenom varav 104 definierats som IT-utrymmen. Ett regelverk, *Regler för fysisk säkerhet i IT-utrymmen*, har också tagits fram för att säkerställa att universitetet har ett enhetligt och adekvat fysiskt skydd av informationstillgångar som är anpassat efter informationstillgångarnas skyddsbehov.

Införande av molntjänsten Microsoft 365 (MS365) genomförs successivt vid lärosätet. Tjänsten inkluderar bland annat applikationer som OneDrive för lagring och Teams för samarbete och kommunikation. Införandet innebär att lärosätet får ett starkare skydd mot nätfiske, virus och cyberhot och att universitetet kan använda kryptering och tvåfaktorsautentisering. Lärosätet har valt att implementera MS365 gradvis, bland annat i syfte att kunna erbjuda utbildning i samband med införandet. Utbildningen/introduktionen till MS365 har stort fokus på hur information hanteras i molnet på ett säkert och korrekt sätt. Under året har strax över hälften av universitetets förvaltningsavdelningar och institutioner fått introduktion och behörighet till MS365.

Informationssäkerhet är ett viktigt verktyg för att uppnå dataskyddslagstiftningens krav på korrekt hantering av personuppgifter. Under året har det säkerställts att registerförteckningar enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen finns på plats inom universitetet. Registerförteckningen utgör grunden för universitetets efterlevnad av dataskyddsförordningen, bland annat genom att den bidrar till att ge en god överblick över universitetets personuppgiftsbehandlingar. Genom att ha kartlagt vilka personuppgifter som behandlas och var de lagras, blir det också lättare att identifiera säkerhetsbrister och vidta rätt skyddsåtgärder, vilket bidrar till att stärka informationssäkerheten. För att säkerställa rätt skydd för varje typ av information, oavsett om det handlar om persondata, forskningsresultat eller annan verksamhetskritisk information genomför institutioner och avdelningar också regelbundna informationsinventeringar och klassningar i en tvåårscykel.

I syfte att förbättra säkerhetskulturen och därigenom skapa ett mer robust försvar gentemot olika former av angrepp (t.ex. Ransomware-attacker) genomgår universitetets medarbetare sedan 2022 webbaserade IT-säkerhetsutbildningar. Utbildningarna sker i form av korta kursmoduler som skickas ut kontinuerligt med e-post. Under året har drygt 21 900 kursmoduler genomförts av lärosätets medarbetare.

Intern styrning och kontroll

Stockholms universitet har under året arbetat systematiskt med intern styrning och kontroll i enlighet med förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Det innebär att säkerställa en god intern miljö, att förebygga att verksamheten utsätts för oegentligheter, att genomföra riskanalys, att vidta åtgärder i enlighet med riskanalysen samt att systematiskt följa upp och bedöma om den interna styrningen och kontrollen varit betryggande.

I anslutning till att årsredovisningen undertecknas ska myndighetsledningen lämna en bedömning av den interna styrningen och kontrollen. I årsredovisningen ska även en övergripande beskrivning av arbetet med intern styrning och kontroll redovisas. Till stöd för bedömningen finns universitetets årsrapport om intern styrning och kontroll (dnr SU FV-3364-25).

Vid universitetet ska det finnas en process som med rimlig säkerhet säkerställer att lärosätet uppnår verksamhetens mål och förebygger att verksamheten utsätts för korrupcion, otillbörlig påverkan, bedrägerier och andra oegentligheter. Vidare ska verksamheten bedrivas effektivt, enligt gällande rätt och enligt de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i EU och därtill redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt. Universitetet ska även hushålla väl med statens medel.

Ansvar för en fungerande intern styrning och kontroll ligger i alla chefers ansvar och är en del av styrningen av universitetet. Processen är integrerad i universitetets ordinarie planerings- och uppföljningsprocesser.

Intern miljö

En god intern miljö är en förutsättning för en betryggande intern styrning och kontroll. Det kan handla om värdegrund, hur verksamheten organiseras och hur ansvar och befogenheter fördelas. Det kopplas till organisationens ledarskap, etik och integritet. Det är de interna förutsättningarna som påverkar universitetets förmåga att fullgöra sina uppgifter och nå målen enligt kraven för verksamheten.

Organisationsstrukturen vid universitetet fastställs i Stockholms universitets arbetsordning som omfattar universitetets övergripande organisation, arbetsfördelning mellan universitetsstyrelse och rektor, principer för delegering av beslutanderätt, handläggningen av vissa ärenden, samt vilka övergripande beslutande organ som universitetet har (dnr SU FV-3199-25).

Besluts- och delegationsordningen aktualitetsgranskas årligen i likhet med övriga centrala styrdokument. Att den akademiska friheten ska främjas och värnas är en allmän princip inom universitetet, vilket också framgår av högskolelagen (1992:1434). Inom universitetet finns en långvarig tradition av berednings- och beslutsprocesser som utgår från kollegialt inflytande. Det är centralt för att upprätthålla akademisk integritet och kvalitet samt skapar förutsättningar för en styrning som är verksamhetsnära och förankrad.

Universitetets strategier för 2023–2026 anger inriktningen och den övergripande visionen för universitetet och dess prioriteringar. Strategierna med tillhörande åtgärdsplaner, utgör utgångspunkten för universitetets verksamhetsplanering.

Kommunikation, tillgängliggörande och informationsspridning av styrdokument, fastställda rutiner och beslut är en väsentlig del av den interna miljön. Det förs kontinuerliga diskussioner i verksamheten, i beredande och beslutande organ samt i chefsforum om innehåll och efterlevnad.

Arbetsmiljön är en central del av den interna miljön. Vid universitetet finns ett centralt råd för arbetsmiljö och lika villkor (RALV). Rådet är rådgivande till rektor med syfte att inhämta synpunkter och föra dialog med arbetstagarnas och studenternas företrädare. Vid varje institution eller motsvarande finns även lokala råd för arbetsmiljö och lika villkor. Universitetet undersöker systematiskt arbetsmiljön i syfte att fånga upp och förebygga risker för ohälsa hos universitetets medarbetare. Det sker exempelvis genom årliga utvecklingssamtal, centrala medarbetarundersökningar och arbetsmiljöronder.

En annan komponent i den interna miljön är kompetensutveckling och kompetensförsörjning av medarbetare och chefer. När det gäller kompetensutveckling finns möjligheter för både medarbetare och chefer att kompetensutvecklas genom att delta i universitetets internutbildningar och karriärprogram.

Kompetensförsörjning är en avgörande förutsättning för att upprätthålla hög kvalitet i både kärn- och stödverksamheten. Det är av största vikt att rätt kompetens rekryteras både inom kärn- och stödverksamheten. På övergripande nivå bedöms det finnas goda möjligheter till kompetensförsörjning av verksamheten, men det finns utmaningar inom vissa ämnesområden och befattningar (läs mer om kompetensförsörjning i kapitlet Gemensamt för verksamhetsgrenarna).

Oegentligheter

Universitetets ledning ansvarar för att processen för intern styrning och kontroll förebygger att verksamheten utsätts för korrupcion, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter som kan få konsekvenser för universitetets anseende eller verksamhet.

Universitetet arbetar löpande med detta och det finns regler för att förhindra mutor och jäv vid universitetet.

Universitetsförvaltningen har under året genomfört en riskanalys avseende korrupcion utifrån en granskning i verksamheten (dnr SU FV-0072-26). De identifierade riskerna har i huvudsak bedömts som låg- eller medelrisker, med ett undantag: risken för felaktig åtkomst till IT-system och informationstillgångar som har klassats som en högrisk.⁸ Ingen särskild åtgärdsplan har tagits fram kopplat till risken, då risken anses omhändertagen genom de åtgärder som vidtagits avseende ”Risk att informationssäkerhetsbrister och bristande efterlevnad av dataskyddslagstiftningen leder till skada för universitetet” som finns i universitetets övergripande riskanalys.

Nyanställda vid universitetet får i sin introduktion information om vikten av en god förvaltningskultur. Det finns även en attestordning avseende ekonomiska transaktioner där det framgår vilka som har attesträtt och vilka beloppsgränser som gäller för attesterna. Utöver detta finns en visselblåsarfunktion där det är möjligt att anmäla missförhållanden.

Riskanalys och riskåtgärder

Under året har universitetet arbetat med den universitetsövergripande riskanalysen för perioden 2025–2026 (dnr SU FV-2807-24). Arbetet med att ta fram riskanalysen föregicks av en intern process hösten 2024. Under det första tertialet 2025 utarbetades riskåtgärder av respektive vetenskapsområde samt universitetsförvaltningen. Riskanalysen bestod initialt av totalt elva risker där två bedömdes vara högrisker, tre bedömdes vara medelrisker och övriga lågrisker.

⁸ Riskernas sannolikhet och konsekvens värderas på en fyrgradig skala. När sannolikhet och konsekvens multipliceras framgår riskvärdet. Risker med ett riskvärde på 1–6 bedöms vara lågrisker, risker med ett riskvärde mellan 7–11 bedöms vara medelrisker och risker med ett riskvärde på 12 eller högre är högrisker.

Riskåtgärderna har följts upp under året och har löpande utvärderats. Riskanalysen har reviderats vid två tillfällen under året på grund av förändringar i såväl risker som riskvärderingar. Vid årets slut bedöms en risk vara en högrisk, fyra risker bedöms vara medelrisker och övriga risker bedöms vara lågrisker. I universitetets årsrapport om intern styrning och kontroll beskrivs närmare det arbete och de justeringar som skett inom området 2025.

Revisionsgranskningar

Universitetets verksamhet granskas både av universitetets internrevision och Riksrevisionen. Internrevisionen granskar på uppdrag av universitetsstyrelsen den interna styrningen och kontrollen vid lärosätet. Riksrevisionen granskar bland annat hur statliga medel används. Granskningarna, tillsammans med förslag till förbättringar, utgör en viktig del i arbetet med att säkerställa en god intern styrning och kontroll och att löpande förbättra verksamheten. Under året genomförda granskningar, vidtagna åtgärder samt uppföljning av dessa visar inte på att några sakförhållanden föreligger som innebär att den interna styrningen och kontrollen inte är betryggande som helhet. Dock bör det noteras att oavsett hur den interna styrningen och kontrollen är utformad kan den inte garantera att fel eller oegentligheter inte uppkommer. En god intern styrning och kontroll kan endast ge en betryggande säkerhet.

Sammanfattande bedömning

Sammantaget har det inte framkommit något som tyder på att det finns väsentliga brister i processen för den interna styrningen och kontrollen. Uppföljning av risker och riskåtgärder har skett systematiskt och riskvärderingen har kontinuerligt bedömts. Bedömningen utgår från universitetet som helhet. Det innebär att det under året har framkommit förhållanden som behöver åtgärdas men inga så väsentliga att det påverkar bedömningen som helhet för universitetet.

Utifrån ovanstående gör Stockholms universitet den sammanvägda bedömningen att den interna styrningen och kontrollen vid universitetet varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Ekonomisk utveckling och finansiell redovisning

Stockholms universitets ekonomiska utfall för 2025 uppgick till 252 mnkr. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppvisade ett överskott om 81 mnkr medan forskning och utbildning på forskarnivå uppvisade ett överskott om 171 mnkr.

Övergripande

Ekonomisk utveckling

Utfallet för 2025 var ett överskott om 252 mnkr, vilket kan jämföras med förra årets utfall om 35 mnkr. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppvisade ett överskott om 81 mnkr medan forskning och utbildning på forskarnivå uppvisade ett överskott om 171 mnkr. Utfallen inom båda verksamhetsgrenarna var därmed högre än föregående år.

Universitetets intäkter ökade med 296 mnkr vilket motsvarar 4,6 procent och kan jämföras med en ökning om 373 mnkr 2024, motsvarande 6,1 procent. Samtliga intäktslag ökade under året och framför allt påverkades intäktssidan positivt av ersättningen för överproduktion mot takbeloppet och vårändringsbudgetens anslagstillskott till forskningen. Även intäkter från studieavgiftsbetalande studenter ökade.

Tabell 22. Ekonomisk utveckling för Stockholms universitet 2023–2025

Ekonomisk utveckling, totalt (mnkr)	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter			
Anslag	3 767	3 961	4 213
Avgifter och andra ersättningar	492	550	595
Bidrag	1 784	1 900	1 928
Finansiella intäkter	86	91	61
Summa intäkter	6 129	6 502	6 798
Verksamhetens kostnader			
Personal	4 124	4 367	4 511
Lokaler	974	1 005	1 000
Övrig drift	872	880	841
Finansiella kostnader	27	26	12
Avskrivningar	193	189	182
Summa kostnader	6 189	6 467	6 546
Transfereringar			
Erhållna medel	439	377	336
Lämnade bidrag	-439	-377	-336
Kapitalförändring	-60	35	252

Källa: Raindance.

Kostnaderna ökade avsevärt mindre än intäkterna, ökningen uppgick till 79 mnkr vilket motsvarar 1,2 procent. Det kan jämföras med ökningen 2024 som var 278 mnkr, motsvarande 4,5 procent. Alla kostnadslag minskade 2025 utom personalkostnaderna, där lönerörelsen och de fortsatt ökade pensionskostnaderna haft stor påverkan på utfallet.

Under året har två principförändringar gjorts avseende fördelningsprinciper. Dels har principen för fördelning av ofördelade centrala poster mellan verksamhetsgrenarna utbildning på grundnivå och avancerade nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå ändrats för att få en mer korrekt fördelning utifrån medlens ursprung, se not 24 i den finansiella redovisningen. Dels har viktningssprincipen mellan verksamhetsgrenarna för justering av internt och externt resultat ändrats. Justeringen avser kostnader för personal, lokaler och drift, men påverkar inte kapitalförändringen per verksamhetsgren. Då förändringarna är principförändringar har rättning gjorts bakåt i tiden och samtliga figurer och analyser i avsnittet utgår från de rättade siffrorna. Jämförelsesiffrorna för åren 2023 och 2024 har ändrats på motsvarande sätt.

Intäkter

Stockholms universitets anslag uppgick enligt regleringsbrevet till 4 009 mnkr, vilket var en ökning med 120 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen består av 37 mnkr högre takbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (UGA) samt 83 mnkr ökad basresurs för forskning och utbildning på forskarnivå (FUF). I förändringen ingår pris- och löneomräkning av anslagen med 133 mnkr, vilket motsvarar 3,43 procent. Detta innebär att anslaget enligt regleringsbrevet exklusive pris- och löneomräkningen minskade med 13 mnkr. Minskningen består huvudsakligen av ett netto av minskat anslag om 32 mnkr inom UGA avseende en avslutad satsning på livslångt lärande och en omfördelning av takbelopp mellan lärosäten samt ett ökat anslag om 19 mnkr inom FUF utifrån vårändringsbudgetens satsningar som aviserades i senaste forskningspropositionen.

I regleringsbrevet finns utöver anslagen för utbildning och forskning anslag för universitetets särskilda åtaganden, som för året uppgick till 118 mnkr.

Av anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå avsåg 31 mnkr medel hänförliga till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF), vilket var 2 mnkr lägre än föregående år. 2025 var sista året för dessa medel, som fått användas för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Universitetets faktiska anslagsintäkter, efter avräkningar och transfereringar, uppgick till 4 213 mnkr, vilket var en ökning med 252 mnkr jämfört med 2024. Ökningen beror på att universitetet överproducerade mot takbeloppet med 219 mnkr. Det är en kraftig ökning av överproduktionen jämfört med 2024 då universitetet överproducerade med 29 mnkr. Anslagsintäkten för överproduktionen begränsades dock till 151 mnkr, vilket var universitetets ingående anslagssparande.

Intäkterna från avgifter och andra ersättningar ökade med 45 mnkr, en ökning med 8 procent jämfört med föregående år. De avgiftsintäkter som ökat jämfört med föregående år är framför allt intäkter för studieavgiftsbelagd verksamhet, bostadsuthyrning samt avgifter för forskningsinfrastruktur. Uppdragsintäkterna steg marginellt med 1 mnkr, motsvarande 0,3 procent. Förändringen var ett netto av ökning inom uppdragsutbildningen om 12 mnkr och minskning inom uppdragsforskningen om 11 mnkr. Uppdragsverksamheterna inom verksamhetsgrenarna beskrivs närmare i sina respektive avsnitt.

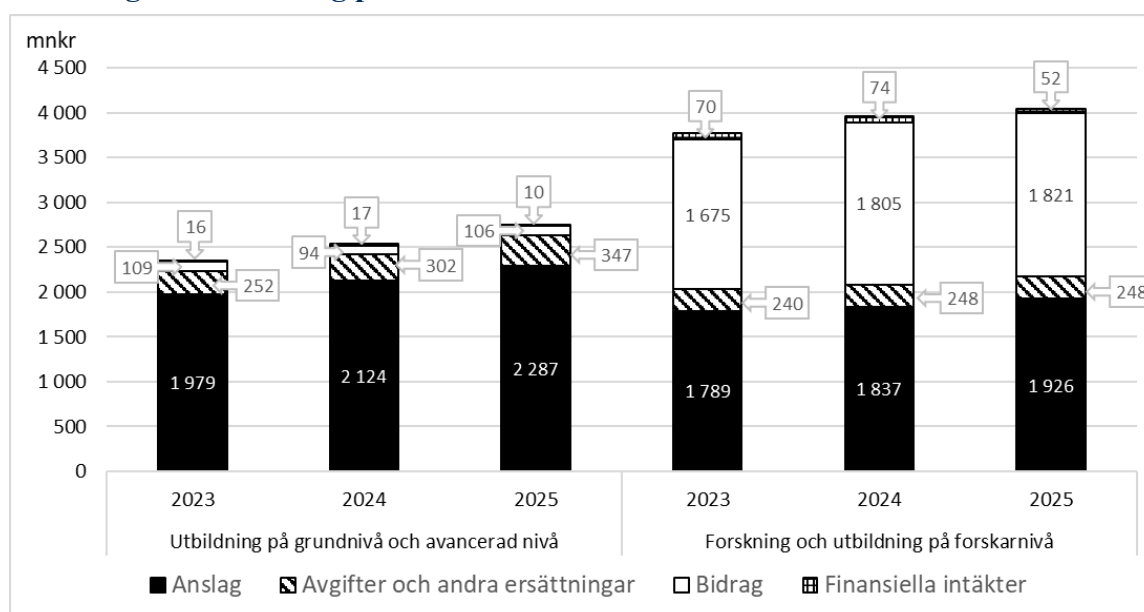
Bidragsintäkternas ökning var relativt låg, 28 mnkr vilket motsvarar 1,5 procent. Inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökar intäkterna med 12 mnkr, nästan 13 procent, medan det inom forskning och utbildning på forskarnivå varit en ovanligt låg ökning om 16 mnkr, motsvarande 0,9 procent. De oförbrukade bidragsmedlen, det vill säga externa bidragsmedel som

inbetalats men ännu inte tagits i anspråk, uppgick vid utgången av året till 1 843 mnkr, vilket är en ökning om 2,4 procent.

Räntan hos Riksgälden för in- och utlåning följer styrräntan som har fortsatt att sänkas stegvis från 2,75 procent vid ingången av året till 1,75 vid årets slut. Då universitetet har ett betydande kapital hos Riksgälden har räntesänkningen inneburit att finansnettot successivt minskat under året. De finansiella intäkterna uppgick till 61 mnkr, vilket var 30 mnkr lägre än 2024.

För året blev fördelningen av de finansiella intäkterna utifrån den nya fördelningsnyckeln 10 mnkr avseende utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 52 mnkr för forskning och utbildning på forskarnivå. Figur 10 visar utvecklingen av de olika intäktslagen 2023–2025, uppdelat på utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. Utfallet för respektive verksamhetsgren beskrivs mer utförligt senare i avsnittet.

Figur 10. Intäktslag fördelat på utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå 2023–2025*

Källa: Raindance.

*Under 2025 har principen för eliminering av internt resultat ändrats vilket påverkar det externa resultatets kostnadsposter mellan verksamhetsgrenarna. Jämförelsesiffrorna har ändrats på motsvarande sätt. Under 2025 har även en rättning gjorts av fördelningen av det balanserade kapitalet mellan de två verksamhetsgrenarna, se not 24. Rättningen har medfört att fördelningen mellan verksamhetsgrenarna i resultaträkningarna 2023 och 2024 har ändrats.

Kostnader

Personalkostnaderna har ökat med 144 mnkr och uppgick till 4 511 mnkr, vilket motsvarar en ökning om 3,3 procent. Utvecklingen från de senaste åren med ett minskat antal årsarbetskrafter fortsatte och för året minskade de med 24 till 4 725. Lönekostnaderna ökade med 77 mnkr, motsvarande 2,8 procent, vilket främst var en effekt av den avtalsenliga lönerörelsen.

Avsättningen till semesterlöneskulden uppgick till 3 mnkr inklusive arbetsgivaravgifter, vilket var 21 mnkr lägre än förra året. Anledning till minskningen var att fler semesterdagar togs ut. Utöver löner var den största ökningen inom personalkostnader pensioner som ökade med 58 mnkr, motsvarande 8,7 procent.

Lokalkostnaderna uppgick till 1 000 mnkr, vilket var en minskning med 6 mnkr motsvarande 0,6 procent. Minskningen är framför allt ett netto av lägre lokalhyror och högre kostnader för städtjänster. Lokalhyrorna har avtalsenligt indexuppräknats med utgångspunkt i konsumentprisindex (KPI) och för året har även hyreskostnaderna varit högre avseende lokaler

för högskoleprovets genomförande. Minskad lokalyta och en återbetalning med anledning av tidigare vattenskada innebär dock att lokalytorna totalt sett blev lägre än året innan.

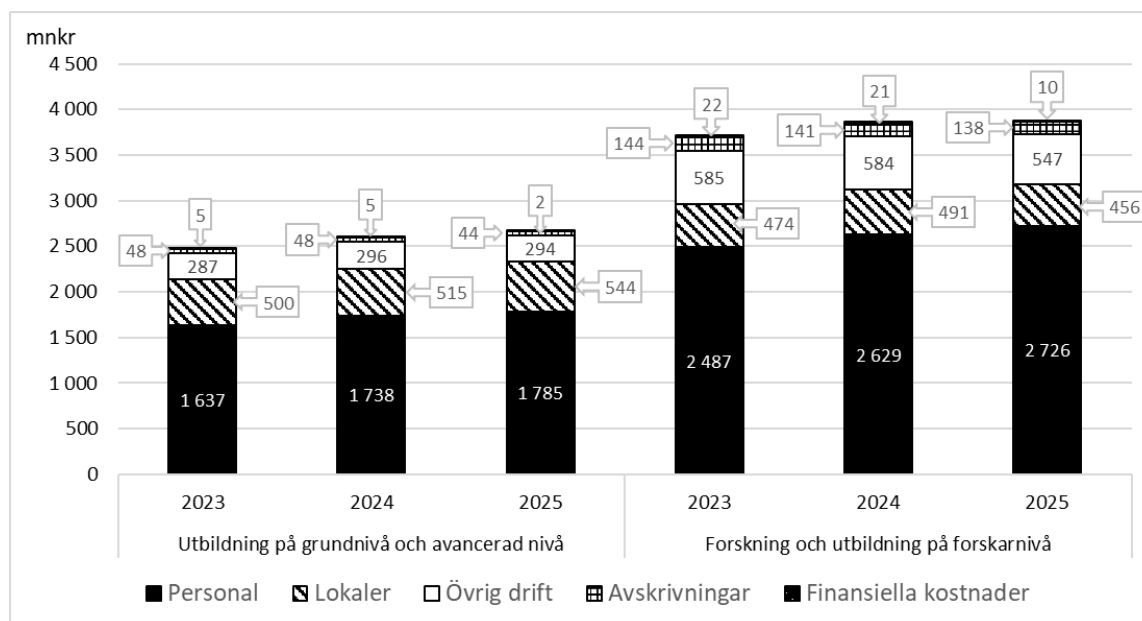
Driftskostnaderna minskade med 38 mnkr till 841 mnkr, vilket motsvarar 4,4 procent. I stort sett hela minskningen avser bidragsfinansierade projekt som avslutats eller minskat i omfattning. Framför allt rör detta kostnadsminskningar för forskningsuppdrag, datorlagrad information och resor. Kostnaderna för konsulttjänster har också minskat och där avser en del av minskningen IT-verksamheten som växlat från konsulter till egen personal. En bidragande faktor till minskningen av driftskostnaderna har också varit den svenska kronans stärkta valutakurs.

De finansiella kostnaderna uppgick till 12 mnkr, vilket var 14 mnkr lägre än föregående år. Räntan hos Riksgälden har fortsatt att sänkas stegvis samtidigt som de lån universitetet har för finansiering av investeringar har minskat. För utbildning på grundnivå och avancerad nivå innebär det en kostnad om 2 mnkr och för forskning och utbildning på forskarnivå blev kostnaden 10 mnkr.

Kostnaderna för avskrivningar uppgick till 182 mnkr, vilket var en minskning med 7 mnkr jämfört med föregående år. Minskningen avser främst lägre avskrivningar inom den bidragsfinansierade forskningen samt minskande avskrivningar på den tidigare nybyggnationen i Albano. Kostnaden inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå var 44 mnkr och för forskning och utbildning på forskarnivå 138 mnkr.

Figur 11 visar fördelningen av kostnader på olika kostnadsslag åren 2023–2025, uppdelat på utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå.

Figur 11. Kostnadsslag fördelat på utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå 2023–2025*

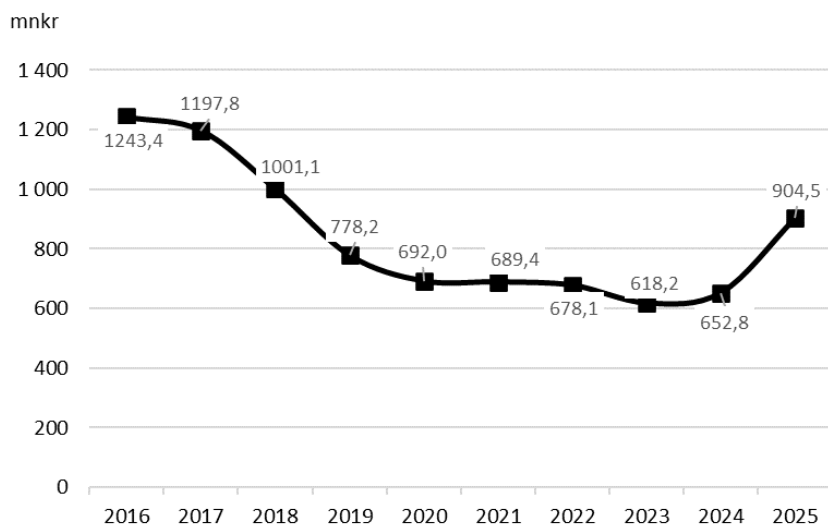
Källa: Raindance.

*Under 2025 har principen för eliminering av internt resultat ändrats vilket påverkar det externa resultatets kostnadsposter mellan verksamhetsgrenarna. Jämförelsesiffrorna har ändrats på motsvarande sätt. Under 2025 har även en rättning gjorts av fördelningen av det balanserade kapitalet mellan de två verksamhetsgrenarna, se not 24. Rättningen har medfört att fördelningen mellan verksamhetsgrenarna i resultaträkningarna 2023 och 2024 har ändrats.

Myndighetskapital⁹

Stockholms universitets ackumulerade myndighetskapital, inklusive årets resultat, var vid utgången av 2025 904 mnkr vilket är över universitetsstyrelsens uppsatta målintervall. Utifrån behov av planerad upprustning av lokaler i Frescati finns dock behov av en tillfälligt högre nivå av myndighetskapital. Myndighetskapitalets utveckling under den senaste tioårsperioden redovisas i figur 12. och hur myndighetskapitalet är fördelat per verksamhetsgren redovisas under respektive verksamhetsgrens avsnitt.

Figur 12. Myndighetskapitalets utveckling 2016–2025

Källa: Raindance.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ekonomisk utveckling utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Verksamheten utbildning på grundnivå och avancerad nivå gjorde ett överskott om 81 mnkr, vilket är en förbättring med 145 mnkr jämfört med föregående års underskott om 64 mnkr. Intäkterna uppgick till 2 751 mnkr och har därmed ökat med 8,4 procent jämfört med föregående år. Kostnaderna uppgick till 2 670 mnkr, vilket var en ökning med 2,6 procent.

Av tabell 23 framgår intäkter och kostnader samt den ekonomiska utvecklingen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå under perioden 2023–2025. Tabellen följs av en översiktlig analys av Stockholms universitets intäkter och kostnader för verksamhetsgrenen 2025.

Intäkter

Anslagsintäkterna för verksamhetsgrenen uppgick till 2 287 mnkr, vilket är en ökning med 163 mnkr jämfört med föregående år. Takbeloppet enligt regleringsbrevet ökade med 37 mnkr jämfört med 2024 och uppgick till 2 070 mnkr. Förändringen avser främst ett netto av den generella pris- och löneomräkningen om 69 mnkr samt anslagsminskningar med anledning av en avslutad satsning på livslångt lärande om 24 mnkr och en omfördelning av takbelopp mellan

⁹ Med myndighetskapital avses i denna text ackumulerad kapitalförändring, vilket innebär totalt myndighetskapital enligt balansräkningen förutom statskapital utan avkastningskrav, donationskapital och resultatandelar i hel- och delägda företag.

lärosäten om 11 mnkr. Därutöver höjdes ersättningen för natur- och teknikutbildningar med 6 mnkr och även ett antal andra mindre förändringar genomfördes som påverkade anslaget.

Tabell 23. Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023–2025*

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter			
Anslag	1 979	2 124	2 287
Avgifter och andra ersättningar	252	302	347
Bidrag	109	94	106
Finansiella intäkter	16	17	10
Summa intäkter	2 355	2 537	2 751
Verksamhetens kostnader			
Personal	1 637	1 738	1 785
Lokaler	500	515	544
Övrig drift	287	296	294
Finansiella kostnader	5	5	2
Avskrivningar	48	48	44
Summa kostnader	2 477	2 602	2 670
Transfereringar			
Erhållna medel	79	72	85
Lämnade bidrag	-79	-72	-85
Kapitalförändring	-122	-64	81

Källa: Raindance

*Under 2025 har principen för eliminering av internt resultat ändrats vilket påverkar det externa resultatets kostnadsposter mellan verksamhetsgrenarna. Jämförelsesiffrorna har ändrats på motsvarande sätt. Under 2025 har även en rättning gjorts av fördelningen av det balanserade kapitalet mellan de två verksamhetsgrenarna, se not 24. Rättningen har medfört att fördelningen mellan verksamhetsgrenarna i resultaträkningarna 2023 och 2024 har ändrats.

Universitetet överproducerade för året med 219 mnkr mot takbeloppet, att jämföra med 2024 då universitetets överproduktion uppgick till 29 mnkr. Åtgärder för att öka utbildningsproduktionen och ett ökat söktryck har lett till fler studenter, vilket beskrivs närmare i utbildningskapitlet. Anslagsintäkten för överproduktionen begränsades dock till 151 mnkr, som var universitetets ingående anslagssparande från tidigare år. Den överproduktion som översteg detta, det vill säga 68 mnkr, gav inte någon anslagsintäkt utan balanseras som sparade prestationer. Dessa kan universitetet tillgodoräkna sig vid framtida underproduktion mot takbeloppet.

Anslaget för universitetets särskilda åtaganden uppgick i regleringsbrevet till 118 mnkr. Utöver pris- och löneomräkning har jämfört med 2024 tillförts 3,5 mnkr för utökat kapitaltillskott till holdingbolaget. En överföring av medel har gjorts till Linköpings universitet avseende webbportalen för studenthälsovården. Prestationsavräkningen för teckenspråk och tolkning togs bort i regleringsbrevet för året, vilket gav en positiv effekt på intäkterna inom anslaget. År 2024 återbetalade universitetet 13 mnkr inom den anslagsposten.

Den del av anslaget som transfereras till andra lärosäten uppgick 2025 till 46 mnkr, vilket var en ökning med 5 mnkr jämfört med 2024. Ökningen avser högre transfereringar av nationella medel för stöd till studenter med funktionshinder, då tillgängliga medel för fördelning ökat.

Avgiftsintäkterna uppgick till 347 mnkr, en ökning med 45 mnkr motsvarande 15 procent. Det är framför allt studieavgifter som fortsatt att öka med 23 mnkr, då antalet registrerade avgiftsskyldiga studenter varit högre än tidigare år. Även intäkter avseende exempelvis högskoleprovet och bostadsuthyrning har ökat. Uppdragsintäkterna, som ingår i avgiftsintäkterna, ökade med 12 mnkr, för fördjupning avseende uppdragsverksamheten se eget avsnitt.

Bidragsintäkterna uppgick till 106 mnkr, vilket var en ökning med 12 mnkr jämfört med 2024, motsvarande 13 procent. Ökningen avser främst bidragsintäkter från Kammarkollegiet och Skolverket avseende särskilda uppdrag inom olika utbildningar och uppdrag inom pedagogik.

Kostnader

Personalkostnaderna inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick till 1 785 mnkr, vilket var en ökning med 47 mnkr relativt 2024 års utfall, motsvarande 2,7 procent.

Lönekostnaderna har ökat med 49 mnkr, motsvarande 4,4 procent. Även pensionskostnader och arbetsgivaravgifter har ökat. Kostnaden för årets avsättning till semesterlöneskulden var 7 mnkr lägre än föregående år till följd av färre sparade semesterdagar och uppgick till 2 mnkr.

Lokalkostnaderna uppgick till 544 mnkr vilket är en ökning med 29 mnkr, motsvarande 5,7 procent. Förändringen består främst av ökade bokningar av undervisnings- och tentamenslokaler, men är även en följd av förändrad debiteringsmodell för dessa lokaler 2025.

Driftskostnaderna minskade med 2 mnkr till 294 mnkr, vilket motsvarar en minskning med 0,7 procent. Minskningen är ett netto av flera relativt små förändringar, främst lägre kostnader för konsulttjänster och utbildningstjänster samt ökade kostnader för datatjänster och resekostnader.

Fördelningen på olika intäkts- och kostnadsslag åskådliggörs i figur 10 och 11.

Uppdragsverksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Med uppdragsverksamhet avses här uppdragsutbildning och beställd utbildning. Tabell 24 visar hur intäkterna och kostnaderna för uppdragsverksamheten inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå fördelar sig på olika intäkts- och kostnadsposter.

Universitetets uppdragsverksamhet inom utbildning utgjorde 4 procent av de totala intäkterna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, vilket var lika stor andel som föregående år.

Omslutningen för uppdragsverksamheten uppgick till cirka 114 mnkr, jämfört med 102 mnkr förra året. Kostnadsökningen inom verksamheten avsåg främst löner och arbetsgivaravgifter medan driftskostnaderna minskat.

Skolverket är fortfarande den största uppdragsgivaren inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå, de stod under året för 80 procent av intäkterna inom uppdragsutbildningen.

Uppdragsintäkterna från myndigheten ökade med 9 mnkr, till 91 mnkr.

Tabell 24. Intäkter och kostnader för uppdragsverksamheten inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2023–2025

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå: Uppdragsutbildning (mnkr)	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter			
Avgifter och andra ersättningar	95	102	114
Summa intäkter	95	102	114
Verksamhetens kostnader			
Personal	46	51	71
Lokaler	5	6	6
Övrig drift	44	44	38
Finansiella kostnader	0	0	0
Avskrivningar	0	0	0
Summa kostnader	95	101	115

Källa: Raindance.

Myndighetskapital för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Det ackumulerade myndighetskapitalet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick vid utgången av 2025 till 467 mnkr och har därmed ökat med 21 procent jämfört med föregående år. Under den senaste tioårsperioden (2016–2025) var kapitalet som högst 2017 och uppgick då till 832 mnkr.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Intäkter och kostnader forskning och utbildning på forskarnivå

Verksamheten forskning och utbildning på forskarnivå gjorde ett överskott om 171 mnkr, vilket är en ökning med 72 mnkr jämfört med föregående år. Intäkterna har ökat med 82 mnkr och uppgick till 4 047 mnkr, vilket motsvarar en ökning om 2 procent. Kostnaderna uppgick till 3 876 mnkr, vilket var en avsevärt lägre ökning än för intäkterna, 10 mnkr motsvarande 0,3 procent.

Av tabell 25 framgår intäkter och kostnader samt den ekonomiska utvecklingen för forskning och utbildning på forskarnivå under perioden 2023–2025. Tabellen följs av en översiktlig analys av Stockholms universitets intäkter och kostnader för verksamhetsgrenen 2025.

Tabell 25. Intäkter och kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå 2023–2025*

Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter			
Anslag	1 789	1 837	1 926
Avgifter och andra ersättningar	240	248	248
Bidrag	1 675	1 805	1 821
Finansiella intäkter	70	74	52
Summa intäkter	3 774	3 965	4 047
Verksamhetens kostnader			
Personal	2 487	2 629	2 726
Lokaler	474	491	456
Övrig drift	585	584	547
Finansiella kostnader	22	21	10
Avskrivningar	144	141	138
Summa kostnader	3 713	3 866	3 876
Transfereringar			
Erhållna medel	360	305	251
Lämnade bidrag	-360	-305	-251
Kapitalförändring	61	99	171

Källa: Raindance.

*Under 2025 har principen för eliminering av internt resultat ändrats vilket påverkar det externa resultatets kostnadsposter mellan verksamhetsgrenarna. Jämförelsesiffrorna har ändrats på motsvarande sätt. Under 2025 har även en rättning gjorts av fördelningen av det balanserade kapitalet mellan de två verksamhetsgrenarna, se not 24. Rättningen har medfört att fördelningen mellan verksamhetsgrenarna i resultaträkningarna 2023 och 2024 har ändrats.

Intäkter

De största intäktsslagen inom verksamhetsgrenen är anslag och bidrag, som utgjorde 48 respektive 45 procent av de totala intäkterna. Anslagens andel har ökat med en procentenhet medan bidragens andel minskat lika mycket. Anslagsintäkterna ökade med 88 mnkr jämfört med föregående år, vilket motsvarar 4,8 procent. Ökningen avser framför allt pris- och löneomräkning av anslaget om 64 mnkr, men även ett ökat anslag om 19 mnkr avseende satsningar i forskningspropositionen som fördelades ut i vårändringsbudgeten. Transfereringar från anslaget varit 5 mnkr lägre än året innan.

Avgiftsintäkterna var 248 mnkr, vilket var samma nivå som föregående år. Inom intäktsslaget fanns dock förändringar med bland annat 11 mnkr lägre intäkter från uppdragsforskning och ökade intäkter för forskningsinfrastruktur samt inträdesavgifter för Bergianska Botaniska trädgården.

Bidragsintäkterna ökade med 16 mnkr, vilket motsvarar 0,9 procent. Det är en låg ökningstakt jämfört med föregående års ökning om 7,8 procent. De oförbrukade forskningsbidragen har ökat med 55 mnkr motsvarande 3,2 procent. Sammantaget tyder utfallen på att universitetet varit framgångsrikt att beviljas bidrag till forskningsprojekt, men att verksamheten i projekten inte ökat i samma takt. Det finns också ett antal större bidragsfinansierade projekt som avslutats vilket påverkat årets utfall.

Av bidragsintäkterna svarade forskningsråden för 38 procent vilket gjorde dem till den största kategorin av bidragsgivare. Finansieringen från Vetenskapsrådet är densamma som föregående år, 526 mnkr, och det är fortsatt den enskilt största finansiären vilken stod för 27 procent av de totala bidragsintäkterna. Bidragsintäkter från olika stiftelser uppgick till 367 mnkr och utgjorde, precis som föregående år, 19 procent av de totala bidragsintäkterna. Inom kategorin stiftelser var Knut och Alice Wallenbergs stiftelse fortsatt den största finansiären och bidrog med 233 mnkr, vilket är 36 mnkr mer än året innan.

Kostnader

Personalkostnaderna inom forskning och utbildning på forskarnivå uppgick till 2 726 mnkr, vilket var en ökning med 97 mnkr, motsvarande 3,7 procent jämfört med föregående år. Lönekostnaderna ökade med 29 mnkr, vilket motsvarar 1,8 procent. Även pensionskostnader och arbetsgivaravgifter har ökat, medan årets kostnad för avsättning till semesterlöneskulden var 13 mnkr lägre än förra året på grund av färre sparade dagar.

Lokalkostnaderna uppgick till 456 mnkr, en minskning med 35 mnkr motsvarande 7,1 procent. Minskningen beror främst på att en större del av lokalkostnaderna 2025 redovisas inom utbildningssidan, på grund av ett ökat nyttjande och en förändrad debiteringsmodell avseende undervisnings- och tentamenslokaler.

Driftskostnaderna var 37 mnkr lägre än föregående år och uppgick till 547 mnkr. Det är de bidragsfinansierade driftskostnaderna inom verksamhetsgrenen som har minskat. Framför allt avser minskningen lägre kostnader för forskningsuppdrag, konsulttjänster, datorlagrad information samt resor inom de bidragsfinansierade projekten.

Fördelningen på olika intäkts- och kostnadsslag åskådliggörs i figur 10 och 11.

Uppdragsverksamhet inom forskning och utbildning på forskarnivå

Universitetet bedriver viss forskning på uppdrag av statliga myndigheter och företag inom det privata näringslivet. Uppdragsforskningen utgjorde 3,5 procent av de totala intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå och uppgick till 141 mnkr, vilket var en minskning med 11 mnkr jämfört med föregående år. Samtliga kostnadsslag inom uppdragsverksamheten har minskat. Störst minskning återfinns inom löner och arbetsgivaravgifter men även exempelvis lokalkostnader och kostnader för konferensarrangemang har minskat.

Skolverket är den enskilt största uppdragsgivaren inom uppdragsforskningsverksamheten och svarade för 52 mnkr av uppdragsintäkterna, motsvarande 37 procent. Det är en minskning med 8 mnkr eller 3 procentenheter jämfört med föregående år. Även SIDA och Havs- och vattenmyndigheten var, liksom föregående år, relativt stora uppdragsgivare. SIDA:s andel av uppdragsintäkterna ökade 5 procentenheter till 24 procent, medan Havs- och vattenmyndighetens andel istället minskade något till 10 procent. Tabell 26 visar hur intäkterna och kostnaderna för uppdragsverksamheten inom forskning och utbildning på forskarnivå fördelar sig på olika intäkts- och kostnadsposter.

Tabell 26. Intäkter och kostnader för uppdragsverksamheten inom forskning och utbildning på forskarnivå 2023–2025

Forskning och utbildning på forskarnivå: Uppdragsforskning (mnkr)	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter			
Avgifter och andra ersättningar	140	152	141
Summa intäkter	140	152	141
Verksamhetens kostnader			
Personal	70	76	71
Lokaler	11	11	10
Övrig drift	57	63	60
Finansiella kostnader	0	0	0
Avskrivningar	1	1	1
Summa kostnader	139	151	141

Källa: Raindance.

Myndighetskapital för forskning och utbildning på forskarnivå

Det ackumulerade myndighetskapitalet för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick vid utgången av 2025 till 438 mnkr, vilket var en ökning med 64 procent jämfört med föregående år. Verksamhetsgrenens myndighetskapital var under den senaste tioårsperioden (2016–2025) som högst 2016. Det är nu tillbaka på samma nivå efter att varit nere på som lägst 55 mnkr 2021. Åren 2022 och framåt har utfallen inom forskning och utbildning på forskarnivå varit positiva vilket inneburit att kapitalet ökat igen.

Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet

Anslagsmedel får tas i anspråk för samfinansiering av projekt eller liknande verksamhet inom ramen för universitetets verksamhetsområden, om ändamålet med anslaget inte hindrar detta. Av tabell 27 framgår i vilken omfattning anslagsmedel använts för att samfinansiera bidragsfinansierad verksamhet under åren 2023 till 2025.

Tabell 27. Anslagsmedel som samfinansierat bidragsfinansierad verksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå 2023–2025

Samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			Forskning och utbildning på forskarnivå		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Anslagsmedel som använts för att samfinansiera bidragsverksamhet (mnkr)	4,0	6,4	4,6	176,4	190,1	187,1
Andel av den totala finansieringen i bidragsverksamheten (%)	3,5	6,3	4,2	9,5	9,5	9,3

Källa: Raindance

Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex

Stockholms universitet har medgivande från regeringen att förvalta donationsmedel i aktier och andra värdepappersfonder. Den genomsnittliga avkastningen för medel i förhållande till marknadsindex framgår av tabell 28.

Donationernas sammanlagda marknadsvärde 2025-12-31 var 103 mnkr varav 55 mnkr (53 procent) var placerade i aktiefonder och 48 mnkr (47 procent) i räntefonder. Medlen förvaltas diskretionärt av SEB.

Under 2025 har donationens kostnader för förvaltningen varit 0,1 mnkr till externa förvaltare.

Tabell 28. Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex under åren 2023–2025

Avkastning för donationsmedel i förhållande till marknadsindex	2023	2024	2025
Genomsnittlig avkastning för donationsmedel (%)	10,0	6,1	8,0
Marknadsindex (%)	9,6	6,2	8,0

Källa: Index OMRX Bond All 1–3 Y och OMX Stockholm Total Return Index.

Finansiell redovisning

Alla ekonomiska uppgifter i den finansiella redovisningen är hämtade ur Raindance.

Resultaträkning

(tkr)	Not	År 2025	År 2024
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	4 213 127	3 961 069
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	595 368	550 072
Intäkter av bidrag	Not 3	1 927 791	1 899 614
Finansiella intäkter	Not 4	61 440	91 121
Summa intäkter		6 797 727	6 501 876
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	-4 510 692	-4 366 891
Kostnader för lokaler	Not 6	-999 618	-1 005 203
Övriga driftkostnader	Not 7	-841 402	-879 882
Finansiella kostnader	Not 8	-12 416	-26 075
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 12–14	-181 915	-189 240
Summa kostnader		-6 546 042	-6 467 291
Verksamhetsutfall		251 684	34 585
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		60 082	60 242
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		159 921	165 430
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	Not 9	116 035	151 688
Lämnade bidrag	Not 10	-336 039	-377 360
Saldo transfereringar		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	Not 11	251 684	34 585

Balansräkning

(tkr)	Not	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	Not 12	2 928	4 590
Summa immateriella anläggningstillgångar		2 928	4 590
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 13	169 536	181 279
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 14	557 778	572 980
Pågående nyanläggningar	Not 15	17 570	9 237
Summa materiella anläggningstillgångar		744 885	763 496
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	Not 16	10 588	6 088
Andra långfristiga värdepappersinnehav	Not 17	101 664	92 348
Summa finansiella anläggningstillgångar		112 252	98 436
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		21 233	30 586
Fordringar hos andra myndigheter	Not 18	144 786	114 558
Övriga kortfristiga fordringar	Not 19	8 698	2 758
Summa kortfristiga fordringar		174 717	147 902
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		296 301	273 497
Upplupna bidragsintäkter		587 108	451 862
Övriga upplupna intäkter		17 135	27 774
Summa periodavgränsningsposter	Not 20	900 544	753 133
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 21	-602	-164 025
Summa avräkning med statsverket		-602	-164 025
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 22	2 307 818	2 303 098
Kassa och bank	Not 23	22 029	27 036
Summa kassa och bank		2 329 847	2 330 134
SUMMA TILLGÅNGAR		4 264 570	3 933 666

KAPITAL OCH SKULDER		2025-12-31	2024-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital		22 809	18 093
Donationskapital		89 501	89 426
Balanserad kapitalförändring		652 788	618 203
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		251 684	34 585
Summa myndighetskapital	Not 24	1 016 782	760 307
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 25	12 159	8 019
Avsättningar för avhjälpande av miljöskador	Not 26	2 689	2 689
Övriga avsättningar	Not 27	13 906	21 856
Summa avsättningar		28 754	32 564
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 28	530 310	575 735
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	Not 29	147 947	138 277
Leverantörsskulder	Not 30	207 257	140 216
Övriga kortfristiga skulder	Not 31	77 856	78 774
Summa skulder m.m.		963 371	933 002
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		294 537	294 406
Oförbrukade bidrag	Not 32	1 843 161	1 800 171
Övriga förutbetalda intäkter		117 966	113 216
Summa periodavgränsningsposter	Not 33	2 255 663	2 207 793
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		4 264 570	3 933 666
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Åtaganden lokalfrågor			
Om universitetet beslutar att inte fullfölja projekten äger avtalsparten rätt att fakturera samtliga nedlagda kostnader för projekten.		18 010	6 217
Totalt belopp vid 100 procents fakturering av förgäveskostnader inklusive hyror		18 010	6 217

Förändring av ansvarsförbindelser per 31 december 2025 jämfört med 2024 beror främst på att omfattning av ombyggnadsprojekt för att bättre anpassa lokaler till verksamheten har ökat.

Anslagsredovisning

Anslag, tkr	Ingående överföring sbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrevet	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disp belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning							
16:02:009 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (a)	150 797	2 069 522	0	0	2 220 319	-2 220 319	0
001 Takbelopp (a)	150 797	2 069 522	0	0	2 220 319	-2 220 319	0
001 Takbelopp (a)	150 797	2 038 857	0	0	2 189 654	-2 189 654	0
002 Takbelopp RRF (a)		30 665	0	0	30 665	-30 665	0
16:02:010 Forskning och utbildning på forskarnivå (a)	0	1 939 509	0	0	1 939 509	-1 939 509	0
004 Basresurs (a)	0	1 939 509	0	0	1 939 509	-1 939 509	0
16:02:065 Särskilda medel till universitet och högskolor (a)	13 228	114 382	3 500	-12 626	118 484	-117 882	602
008 Nationellt resurscentrum i kemi (a)	0	1 579	0	0	1 579	-1 579	0
009 Tolk- och översättarutbildning (a)	0	22 029	0	0	22 029	-22 029	0
010 Särskilda uppgifter rörande svenska som andraspråk och svenskundervisning för invandrare (a)	0	9 764	0	0	9 764	-9 764	0
011 Stöd till studenter med funktionshinder inkl. teckentolkning (a)	0	50 152	0	0	50 152	-50 152	0
012 Utveckling av lärarutbildningen för dövas och hörselskadades behov (a)	0	2 755	0	0	2 755	-2 755	0
028 Idébanksmedel (a)	0	1 000	3 500	0	4 500	-4 500	0
043 Lärarutbildning i minoritetsspråk (a)	0	2 435	0	0	2 435	-2 435	0
056 Medel till sjukhusfysikerutbildningen (a)	0	1 564	0	0	1 564	-1 564	0
096 Medel för studenthälsa (a)	0	2 342	0	0	2 342	-2 342	0
102 Teckenspråk och tolkning (a)	13 228	20 762	0	-12 626	21 364	-20 762	602
Summa totalt	164 025	4 123 413	3 500	-12 626	4 278 312	-4 277 710	602

a = ramanslag.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (ramanslag)

Av takbeloppet finansieras 30 665 tkr av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). Stockholms universitet hade 2025 en överproduktion mot takbeloppet som uppgick till 219 124 tkr inklusive decemberprestationer. Överproduktionen täcktes delvis genom ett anslagssparande från tidigare år. Utgående överproduktion 2025 uppgick till 68 327 tkr.

Under anslagspost 001 Takbelopp har universitetet ingått framtida åtaganden om 10 490 tkr, med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen (2022:223).

Forskning och utbildning på forskarnivå (basresurs)

Stockholms universitet har ett bemyndigande med anledning av medlemskapet i den ideella föreningen Ebrains att besluta om en årlig medlemsavgift på högst 350 tkr under 2022–2025. Under 2025 har universitetet betalat 0 kr i medlemsavgift.

Under anslagspost 004 Basresurs har universitetet ingått framtida åtaganden om 6 067 tkr, med stöd av 17 § andra stycket anslagsförordningen (2022:223).

Särskilda medel till universitet och högskolor (anslag 2:65)

Ap.28 Idébanksmedel - Medlen har utbetalats till Stockholms universitet holding AB och redovisas som statskapital i balansräkningen.

Ap.102 Teckenspråk och tolkning - Anslagsposten innehåller 5 000 tkr för Svenskt teckenspråkslexikon. Universitetet redovisar antalet helårsstudenter vid utbildningarna samt en bedömning av verksamheten för de kommande tre åren i kapitlet Utbildning på grundnivå och avancerad nivå, avsnitt Tolks- och översättarutbildning.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med regleringsbrev och förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Universitetets redovisning följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) samt förordningen (1993:1153) om redovisning av studier med mera vid universitet och högskolor.

Redovisningen vid universitetet följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd till FÅB.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari eller om detta är en lördag eller söndag, närmast föregående vardag. Brytdagen för 2025 var den 5 januari 2026.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 100 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Undantag från vissa bestämmelser enligt regleringsbrev för universitet och högskolor 2025, bilaga 2

- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning mot anslag enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgäldskontoret.
- Vidare medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra överproduktion till ett värde av högst 15 procent av takbeloppet såväl som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt tabell 2 i avsnitt 3 Väsentliga uppgifter där det även framgår vilka styckkostnader i enlighet med 3 kap. 1 § andra stycket förordningen om årsredovisning och budgetunderlag som myndigheterna ska redovisa.
- Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av
 - låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
 - beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.

- Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar enligt följande. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statliga givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.
- Vidare medges Stockholms universitet rätt att förvalta donationsmedel i aktier och andra värdepapper enligt 12 § första stycket donationsförordningen (1998:140). Universitetet får även uppdra åt någon annan att placera dessa medel i enlighet med 12 § andra stycket. Universitetet ska i årsredovisningen redovisa hur avkastningen har utvecklats i förhållande till marknadsindex.
- Universitet och högskolor medges undantag från 25 a § andra och tredje stycket avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet. Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Värderingsprinciper

Tillgångar och skulder, förutom finansiella anläggningstillgångar, har värderats till anskaffningsvärde. Finansiella anläggningstillgångar har portföljvärderats.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar utgörs främst av anskaffningar avseende förvärvade licenser samt rättigheter, oftast dataprogram. Aktivering kan ske om anskaffningsvärdet överstiger 100 tkr och nyttjandeperioden är minst fem år.

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier med ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr och med en nyttjandeperiod på minst tre år redovisas som anläggningstillgång. Anläggningstillgångar skrivs av enligt följande avskrivningstider:

- 3 år Datorer och kringutrustning.
- 5, 10 och 15 år Kontorsmaskiner och utrustning, inventarier, fordon med mera.
- 5 år, 10 år Inredning.
- 10 år, 20 år Byggnadsinventarier och förbättringsutgift annans fastighet.
- 10 år, 25 år Fartyg och skepp.
- 3, 5, och 10 år Övriga inventarier.

För konstföremål tillämpas ingen avskrivning.

Av ESV:s föreskrifter till 5 kap. 1 § FÅB framgår att om en sammansatt anläggningstillgång har betydande delar eller komponenter som förväntas förbrukas i annan takt än den totala tillgången, ska komponenterna delas upp och skrivas av var för sig utifrån respektive komponents nyttjandeperiod. För universitetet kan detta vara tillämpligt när det gäller anläggningstillgångar inom fartyg och skepp samt anläggningar inom forskningsinfrastruktur. Stockholms universitet

bedömer att befintliga anläggningstillgångar, som skulle kunna falla under tillämpningen av komponentavskrivning, inte innehåller komponenter som förväntas förbrukas i annan väsentlig takt än den totala tillgången.

Finansiella anläggningstillgångar

Värdepapper har portföljvärderats till verkligt värde. I de fall nedskrivning behöver göras i samband med denna värdering sker detta efter individuell prövning till det lägsta av bokfört värde och marknadsvärde.

Under finansiella anläggningstillgångar redovisas aktier och aktieägartillskott i Stockholms universitet holding AB. Vid värderingen av aktier och andelar i hel- eller delägda företag har anskaffningsvärdesmetoden tillämpats i enlighet med 5 kap. 7 § i FÅB.

Anskaffningsvärdemetoden innebär att en anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet motsvaras av det ackumulerade kapital som staten har tillfört företaget. Nedskrivning kan bli aktuellt att göra om statens tillförda kapitaltillskott har förbrukats (5 kap. 7 § FÅB). Om det egna kapitalet i bolaget understiger myndighetens värde av bolaget under balansposten andelar i hel- och delägda företag ska anskaffningsvärdet fastställas till det lägre beloppet.

Fordringar och skulder

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Osäkra fordringar har bedömts individuellt. I de fall faktura eller motsvarande handling inkommit efter fastställd brytdag eller där fordrings- eller skuldbeloppet inte är känt vid brytdagen, redovisas beloppet som periodavgränsningspost.

Periodavgränsningsposter

Periodisering innebär att kostnader och intäkter hänförs till det år som de avser. Universitetet tillämpar en beloppsgräns för periodiseringar om 100 tkr.

Utländska valutor

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas enligt balansdagens kurs. Behållning på EUR-konto per den 31 december 2025 har värderats till balansdagens kurs.

Externmedelsfinansierade projekt

I den löpande redovisningen bokförs inbetalda medel för bidragsprojekt (förskott) som en skuld till finansären. Kostnader som avser projektet ska bokföras löpande när de uppstår. För bidragsfinansierade projekt bokförs vid varje månadsslut intäkter motsvarande månads kostnader, vilket medför att de bidragsfinansierade projekten som löper under året har ett resultat på noll kronor. Vid bokslutet redovisas oförbrukade bidrag under periodavgränsningsposter på skuldsidan i balansräkningen.

I de fall kostnaderna under året har varit större än inbetalda medel har universitetet en fordran på finansären, och denna bokförs på tillgångssidan i balansräkningen under periodavgränsningsposter.

I uppdragsprojekt bokförs intäkter och kostnader löpande under året. För uppdragsprojekt som pågår över årsskiftet bokförs resultatet som periodiseringspost på tillgångs- respektive skuldsidan i balansräkningen. Uppdragsprojekt som slutförts under året resultatförs.

Fullkostnadsmodell

Universitetet tillämpar lönebaserad fördelning av indirekta kostnader, det vill säga den modell som Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har rekommenderat lärosäten att använda.

Övriga väsentliga uppgifter

Stockholms universitet holding AB

Ägandet av Stockholms universitet holding AB övergick per den 1 januari 1998 från Närings- och handelsdepartementet till Stockholms universitet. Bolaget äger helt eller delvis aktier i 31 bolag, varav ett avser dotterbolag, två avser intressebolag och 28 avser bolag där innehavet är mindre än 20 procent.

Förvaltning av stiftelser

I enlighet med Stiftelselagen (1994:1220) bröts de fonder och samförvaltade donationer som är att betrakta som stiftelser och därmed egna juridiska personer ut ur universitetets redovisning den 1 januari 1997. Utanför universitetets redovisning finns 114 anknutna stiftelser vilka avger separata årsredovisningar i enlighet med stiftelselagen.

Marknadsvärdet på det förvaltade kapitalet uppgår till 709 694 tkr per den 31 december 2025. Bidrag och stipendier som beviljats under 2025 är 18 429 tkr. Totalavkastningen 2025 på stiftelsernas kapital var 5,7 procent. Förvaltningen av universitetets stiftelser regleras av en placeringspolicy som fastställs av universitetsstyrelsen vid behov av förändring. Det förvaltade kapitalet bestod vid utgången av året av svenska aktiefonder 42 procent, utländska aktiefonder 26 procent och ränteplaceringar 32 procent.

Universitetet handhar förvaltningen av stiftelserna. Ersättning från stiftelserna uppgår till 1 940 tkr (1 927 tkr 2024) för att täcka förvaltningskostnaderna.

Noter till resultat- och balansräkning

(Belopp i tkr)

NOT 1 INTÄKTER AV ANSLAG	2025	2024
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 287 491	2 123 703
Forskning och utbildning på forskarnivå	1 925 637	1 837 366
Summa intäkter av anslag*	4 213 127	3 961 069

* Lämnade bidrag finansierade med anslag men ej redovisade under intäkter av anslag uppgår till 60 082 tkr och redovisas under transfereringar. Kapitaltillskott till Stockholms universitet holding AB finansierade med anslag men ej redovisade under intäkter av anslag uppgår till 4 500 tkr och redovisas under statskapital.

NOT 2 INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR	2025	2024
Intäkter enligt regleringsbrev		
Uppdragsforskning	141 089	152 065
Uppdragsutbildning	111 716	99 911
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter*	111 454	88 836
Upplåtande av bostadslägenhet	51 534	45 005
Högskoleprovet	18 262	15 238
Forskningsinfrastruktur**	3 357	0
Beställd utbildning	2 561	1 622
Resurssamordning med enskilda utbildningsanordnare**	313	0
Summa	440 287	402 677
Intäkter enligt 4§ avgiftsförordningen		
Övriga intäkter 4§	35 058	29 357
Resurssamordning	29 176	26 620
Konferenser	16 998	19 807
Konsulttjänster	15 769	14 950
Lokaler	9 327	11 551
Rikstest m.m.	2 423	2 331
Kompendier	105	33
Summa	108 856	104 649
Kopior allmänna handlingar enl 15§ avgiftsförordningen		
Kopior allmänna handlingar enl 15§ avgiftsförordningen	82	73
Summa	82	73
Övriga intäkter		
Övriga intäkter inkl. vidarefakturerings	45 296	39 016
Skadestånd och försäkringsersättningar	303	1 488
Diverse övrigt material	532	936
Sponsring	11	658
Realisationsvinst vid avyttring av anläggningstillgångar	0	575
Summa	46 142	42 673
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	595 368	550 072

*Intäkter av studieavgiftsskyldiga studenter har ökat med 23 mnkr och beror på att antalet inskrivna betalande studenter har ökat med 26 procent jämfört med 2024.

**Under 2025 har Stockholms universitet börjat tillhandahålla forskningsinfrastruktur enligt förordningen (2022:1378) om avgifter för forskningsinfrastruktur samt resurssamordning med enskilda utbildningsanordnare enligt förordningen (2024:672) om statliga universitets och högskolors uttag av avgifter vid resurssamordning med enskilda utbildningsanordnare.

Särredovisning av tjänsteexport	2025	2024
Intäkter	122 265	105 587

Från och med 2017 särredovisar universitetet intäkter av tjänsteexport enligt rekommendation från Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR). Tjänsteexport är sådana tjänster som inom eller utom riket tillhandahålls till avsnämare i utlandet. Förändringen mellan åren av tjänsteexport avser främst ökning av intäkter från utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter.

NOT 3 INTÄKTER AV BIDRAG	2025	2024
Bidragsintäkter per finansiärgrupp		
Forskningsråd	728 318	715 505
Övriga statliga myndigheter	380 929	397 841
Svenska stiftelser och ideella föreningar	367 233	357 484
EU-program	248 035	216 179
Organisationer liknande forskningsråd	53 533	59 374
Utländska finansiärer utom Norden	46 914	56 551
Sektorsorgan	38 545	37 838
Svenska företag	38 983	27 481
Nordiska finansiärer	14 310	18 715
Regioner	9 223	11 237
Kommuner	1 123	799
Statliga bolag	647	610
Summa intäkter av bidrag	1 927 791	1 899 614

NOT 4 FINANSIELLA INTÄKTER	2025	2024
Ränteintäkter på räntekonto i Riksgäldskontoret	47 110	88 242
Övriga finansiella intäkter	14 331	2 879
Summa finansiella intäkter*	61 440	91 121

*Minskningen beror främst på att snitträntan 2025 var lägre än 2024.

NOT 5 KOSTNADER FÖR PERSONAL	2025	2024
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och avgifter	2 818 485	2 752 554
- varav arvode till styrelse, kommittéer och ej anställd personal	9 333	10 259
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier och avgifter	1 625 888	1 548 849
Övriga personalkostnader (t.ex. företagshälsövård, traktamenten, kurs- och konferensavgifter)	66 320	65 488
Summa kostnader för personal	4 510 692	4 366 891

NOT 6 KOSTNADER FÖR LOKALER	2025	2024
Hyror exklusive mediakostnader	922 065	932 555
Mediakostnad (el, värme, gas, kyla, vatten)	21 853	23 244
Lokalvårdskostnad (externt utförd), renhållning, bevakning och övriga lokalkostnader	55 700	49 404
Summa kostnader för lokaler	999 618	1 005 203

NOT 7 ÖVRIGA DRIFTKOSTNADER	2025	2024
Konsulttjänster	148 022	168 421
Material	137 684	138 677
Resor	107 679	111 961
Övriga tjänster	125 343	126 127
Böcker, tidskrifter och övriga publikationer	69 935	85 662
Data-tjänster	94 547	89 837
Övriga driftskostnader	116 280	114 123
Reparationer och underhåll	41 912	45 074
Summa övriga driftskostnader	841 402	879 882

NOT 8 FINANSIELLA KOSTNADER	2025	2024
Räntekostnader på räntekonto i Riksgäldskontoret	11 346	22 165
Övriga finansiella kostnader	1 070	3 910
Summa finansiella kostnader*	12 416	26 075

*Minskningen beror främst på minskad upplåning och sjunkande räntor.

NOT 9 ÖVRIGA ERHÅLLNA MEDEL FÖR FINANSIERING AV BIDRAG	2025	2024
Medel från EU:s institutioner	25 508	51 569
Medel från internationella organisationer	14 730	39 679
Medel från privata företag	944	899
Medel från kommuner och regioner	1 047	623
Medel från stiftelser, fonder och ideella föreningar*	73 807	58 918
Summa övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	116 035	151 688

*Jämfört med årsredovisningen 2024 redovisas erhållna medel från stiftelser, fonder och ideella föreningar samlat under en rubrik.

NOT 10 LÄMNAD E BIDRAG	2025	2024
Lämnade bidrag till statliga myndigheter*	-189 240	-172 659
Lämnade bidrag till EU-institutioner och andra EU-länder*	-24 664	-54 050
Lämnade bidrag till internationella organisationer och övriga länder*	-54 416	-78 572
Övriga lämnade bidrag	-30 314	-38 671
Stipendier	-37 405	-33 408
Summa lämnade bidrag	-336 039	-377 360

*Benämningen av notens rubriker har justerats jämfört med årsredovisningen 2024.

NOT 11 ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING		2025	2024
Anslagsfinansierad verksamhet		252 223	33 411
Avgiftsfinansierad verksamhet		-539	1 174
Resultatandelar från hel- och delägda företag		0	0
Summa årets kapitalförändring		251 684	34 585
Kapitalförändring per område	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev*	387 817	81 412	469 229
Uppdragsverksamhet	-1 706	-563	-2 269
Summa	386 111	80 849	466 960
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning på forskarnivå*	227 794	170 810	398 604
Uppdragsverksamhet	38 883	25	38 908
Summa	266 677	170 835	437 512
Summa totalt	652 788	251 684	904 472

Kapitalförändringen redovisas enligt bilaga 2 i regleringsbrevet för universitet och högskolor. Stockholms universitet redovisar anslagsfinansierad verksamhet och bidragsfinansierad verksamhet inom de två verksamhetsgrenarna utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning och utbildning på forskarnivå. För avgiftsbelagd verksamhet avseende beställd utbildning, uppdragsutbildning och uppdragsforskning, redovisas kapitalförändringen i ovanstående not under de båda rubrikerna Uppdragsverksamhet.

*Under året har universitetet rättat fördelningen av det balanserade kapitalet mellan de två verksamhetsgrenarna utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning och utbildning på forskarnivå (dnr SU FV-0078-26) vilket påverkat balanserade kapitalförändringen. Grunden till rättningen är att schablonen för fördelning av finansiellt netto och lönekostnadspåslag som använts tidigare år inte bedömts vara rättvisande. Rättningen har medfört att den balanserade kapitalförändringen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå minskat med 52 107 tkr jämfört med årsredovisningen 2024. Den balanserade kapitalförändringen för forskning och utbildning på forskarnivå har på motsvarande sätt ökat med 52 107 tkr.

NOT 12 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	2025-12-31	2024-12-31
Rättigheter och andra immateriella tillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	14 521	14 414
Årets anskaffningar	0	1 614
Årets försäljningar/utrangeringar	-2 679	-1 507
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	11 844	14 521
Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-9 931	-9 909
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-1 663	-1 529
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar/nedskrivningar	2 679	1 507
Utgående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-8 916	-9 931
Utgående bokfört värde	2 928	4 590

NOT 13 FÖRBÄTTRINGSUTGIFTER PÅ ANNANS FASTIGHET	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärde	626 003	619 461
Årets anskaffningar	7 210	14 798
Pågående förbättringsutgifter årets anskaffningar	15 864	0
Årets försäljningar/utrangeringar	-2 710	-8 256
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	646 367	626 003
Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-444 724	-413 258
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-34 576	-38 177
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar/nedskrivningar	2 469	6 711
Utgående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-476 831	-444 724
Utgående bokfört värde	169 536	181 279

NOT 14 MASKINER, INVENTARIER, INSTALLATIONER	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 004 171	1 955 901
Årets anskaffningar	131 404	92 918
Årets försäljningar/utrangeringar	-73 418	-44 648
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	2 062 157	2 004 171
Ingående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-1 431 191	-1 324 525
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-145 676	-149 534
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar/nedskrivningar	72 488	42 868
Utgående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-1 504 379	-1 431 191
Utgående bokfört värde	557 778	572 980

NOT 15 PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärde	9 237	15 311
Årets anskaffningar	147 165	106 286
Färdigställda anläggningar	-138 833	-112 360
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	17 570	9 237

NOT 16 ANDELAR I HEL- OCH DELÄGDA FÖRETAG

Bokfört värde	2025-12-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärde	6 088	5 088
Kapitaltillskott Stockholms universitet holding AB	4 500	1 000
Summa andelar i hel- och delägda företag*	10 588	6 088

*Universitetet innehar 3000 aktier i Stockholms universitet holding AB (nominellt värde 300 tkr). Ägandet är 100 procent.

NOT 17 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV	2025-12-31	2024-12-31
Aktie- och räntefonder	101 664	92 348
Summa långfristiga värdepappersinnehav*	101 664	92 348

*Långfristiga värdepapper redovisas till marknadsvärde.

NOT 18 FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER	2025-12-31	2024-12-31
Kundfordringar hos andra myndigheter	45 051	46 261
Fordran mervärdesskatt	69 340	63 162
Övriga fordringar hos andra myndigheter*	30 395	5 135
Summa fordringar hos andra myndigheter	144 786	114 558

*Ökningen av övriga fordringar avser främst deponerad hyra hos Länsstyrelsen i Stockholm.

NOT 19 ÖVRIGA KORTFRISTIGA FORDRINGAR	2025-12-31	2024-12-31
Förskott till anställda	681	485
Övriga kortfristiga fordringar	8 017	2 273
Summa övriga kortfristiga fordringar*	8 698	2 758

*Ökningen av kortfristiga fordringar avser fakturerade men ej levererade varor per den sista december 2025.

NOT 20 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	231 835	195 899
Övriga förutbetalda kostnader	64 467	77 598
Summa förutbetalda kostnader	296 301	273 497
Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga	112 071	83 189
Upplupna bidragsintäkter, utomstatliga	475 037	368 673
Summa upplupna bidragsintäkter*	587 108	451 862
Upplupna uppdragsintäkter	16 790	26 409
Övriga upplupna intäkter	345	1 365
Summa övriga upplupna intäkter	17 135	27 774
Summa periodavgränsningsposter	900 544	753 133

*Ökningen av upplupna bidragsintäkter mellan åren består främst av ökade bidragsintäkter från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse, Europeiska forskningsrådet, Vetenskapsrådet och EU:s ramprogram för forskning.

NOT 21 AVRÄKNING MED STATSVERKET	2025-12-31	2024-12-31
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-164 025	-192 030
Redovisat mot anslag	4 277 710	4 022 311
Anslag som tillförts räntekonto	-4 126 913	-4 006 043
Återbetalning av anslagsmedel	12 626	11 737
Summa avräkning med statsverket	-602	-164 025

NOT 22 BEHÅLLNING RÄNTEKONTO I RIKSGÄLDSKONTORET	2025-12-31	2024-12-31
Behållning på universitetets räntekonto	2 307 818	2 303 098
Summa behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2 307 818	2 303 098
Beviljad räntekontokredit enligt regleringsbrev.	0	0

NOT 23 KASSA OCH BANK	2025-12-31	2024-12-31
Banktillgodohavande avseende fondförvaltning	1 322	1 092
Övriga banktillgodohavanden (EUR-kontot)*	20 707	25 944
Summa kassa och bank	22 029	27 036

*Eurokontot används främst till att koordinera bidragsmedel som ska transfereras vidare till flera lärosäten som deltar i projekt.

NOT 24 MYNDIGHETSKAPITAL

Universitetet redovisar en positiv kapitalförändring om 251 684 tkr (34 585 tkr), vilket motsvarar 3,84 procent (0,54 procent) av verksamhetens kostnader om 6 546 042 tkr (6 467 292 tkr).

Myndighetskapital per verksamhetsområde	2025-12-31	2024-12-31
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå***	466 960	386 111
Forskning och utbildning på forskarnivå***	437 512	266 677
Kapital, donationskapital och resultatandelar i hel- och delägda företag	112 310	107 519
Summa myndighetskapital	1 016 782	760 307

	Statskapital*	Donationskapital**	Balanserad kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående Balans 2024	18 093	89 426	582 200	36 003	34 585	760 307
A. Ingående balans 2025	18 093	89 426	582 200	36 003	34 585	760 307
Föregående års kapitalförändring	0	0	33 411	1 174	-34 585	0
Årets kapitalförändring	4 717	75	0	0	251 684	256 476
B. Summa årets förändring	4 717	75	0	0	251 684	256 476
C. Utgående balans 2025	22 809	89 501	615 611	37 177	251 684	1 016 782

*Konst från Statens Konstråd ingår under Statskapital till ett värde av 12 221 tkr.

**Donationskapital avser invärderad konst.

***Under året har universitetet rättat fördelningen av det balanserade kapitalet mellan de två verksamhetsgrenarna utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning och utbildning på forskarnivå (dnr SU FV-0078-26) vilket påverkat myndighetskapitalet per verksamhetsområde. Grunden till rättningen är att schablonen för fördelning av finansiellt netto och lönekostnadspåslag som använts tidigare år inte bedömts vara rättvisande. Rättningen har medfört att den balanserade kapitalförändringen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå minskat med 52 107 tkr jämfört med årsredovisningen 2024. Den balanserade kapitalförändringen för forskning och utbildning på forskarnivå har på motsvarande sätt ökat med 52 107 tkr.

NOT 25 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE	2025-12-31	2024-12-31
Ingående avsättning pensioner	8 019	7 993
Årets pensionskostnad	8 347	3 946
Årets pensionsutbetalningar	-4 207	-3 920
Utgående avsättningar för pensioner och liknande avsättningar	12 159	8 019

NOT 26 AVSÄTTNINGAR FÖR AVHJÄLPANDE AV MILJÖSKADOR	2025-12-31	2024-12-31
Ingående avsättning för avhjälpande av miljöskador	2 689	2 689
Årets avsättningar för avhjälpande av miljöskador	0	0
Summa utgående avsättningar för avhjälpande av miljöskador	2 689	2 689

Stockholms universitet tar det finansiella ansvaret, i enlighet med 13§, första stycket punkt 1 i strålskyddslagen (1988:220), för radioaktivt avfall från de åtta slutna strålkällor som finns i universitetets verksamhet. Samiliga källor är aktuella för avveckling tidigast om 20–30 år.

NOT 27 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR	2025-12-31	2024-12-31
Ingående omställningsmedel	19 206	22 718
Årets förändring	-5 450	-3 512
Utgående omställningsmedel	13 756	19 206
Ingående avsättning tvister	2 650	0
Årets avsättning avseende tvister	-2 500	2 650
Utgående avsättning avssende tvister	150	2 650
Summa utgående övriga avsättningar*	13 906	21 856

*Avsättning avseende tvister väntas regleras i sin helhet under 2026. För avsättning avseende omställningsmedel är det inte möjligt att uppskatta hur stor del som kommer regleras under 2026.

NOT 28 LÅN I RIKSGÄLDSKONTORET	2025-12-31	2024-12-31
Lån vid årets början	575 735	631 084
Under året upptagna lån	44 062	65 935
Årets amortering	-89 486	-121 284
Summa lån i Riksgäldskontoret vid årets slut	530 310	575 735
Beviljad låneram enligt regleringsbrev.	675 000	640 000

NOT 29 KORTFRISTIGA SKULDER TILL ANDRA MYNDIGHETER	2025-12-31	2024-12-31
Skuld till Skatteverket (arbetsgivaravgifter m.m.)	79 707	76 767
Skuld mervärdesskatt	11 605	11 218
Leverantörsskulder	56 634	50 292
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	147 947	138 277

NOT 30 LEVERANTÖRSSKULDER	2025-12-31	2024-12-31
Leverantörsskulder svenska *	191 641	128 337
Leverantörsskulder utländska	15 616	11 879
Summa leverantörsskulder	207 257	140 216

*Ökningen av svenska leverantörsskulder beror till del på att universitetet har hållit inne med betalningar avseende leverantörsfakturor för hyra på grund av att universitetet har motkrav om hyresnedsättning.

NOT 31 ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER	2025-12-31	2024-12-31
Personalens källskatt	66 996	64 806
Avräkning valutakonton	10 470	13 313
Övrigt	390	655
Summa övriga kortfristiga skulder	77 856	78 774

NOT 32 OFÖRBRUKADE BIDRAG	2025-12-31	2024-12-31
Forskningsråd	920 570	950 142
EU-program	355 761	297 155
Svenska stiftelser och ideella föreningar	286 618	241 391
Övriga statliga myndigheter	145 733	147 293
Utländska finansiärer	43 965	50 738
Sektorsorgan	18 688	32 391
Bidrag från enskilda personer	25 589	27 415
Finansiärer av rådskaraktär	13 986	14 949
Svenska företag, affärsdrivande verk	6 551	10 144
Nordiska finansiärer	6 970	9 075
Anknutna stiftelser	9 624	8 293
Högskolor och universitet	5 033	7 114
Kommuner och regioner	4 073	4 071
Summa oförbrukade bidrag	1 843 161	1 800 171

Den genomsnittliga årliga ökningen av oförbrukade bidrag har varit 4,7 procent under de fem senaste åren. Till den bidragsfinansierade verksamheten finns framtida avskrivningskostnader knutna till ett värde av 166 462 tkr.

Specifikation av oförbrukade bidrag	2025-12-31	2024-12-31
Bidrag från annan statlig myndighet	1 090 024	1 136 939
Bidrag från icke statliga organisationer eller privata personer	646 860	565 999
Oförbrukade donationer	106 277	97 233
Totalt oförbrukade bidrag	1 843 161	1 800 171

Förbrukningstakt för oförbrukade bidrag från statlig givare:

	2025-12-31	Inom 3 mån.	3–12 mån.	1–3 år
Förbrukning oförbrukade bidrag från annan statlig myndighet	1 090 024	274 443	815 581	0

Beräkningen har gjorts i enlighet med rekommendationer från HfR för schablonberäkning av omsättningshastigheten, vilket enligt denna metod är 1,0. Förbrukningstakten för bidragsverksamheten med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

NOT 33 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER	2025-12-31	2024-12-31
Upplupna semesterlöneskulder inkl. lönekostnadspålägg	256 430	253 437
Upplupna löneskulder inkl. lönekostnadspålägg	19 311	21 330
Övriga upplupna kostnader	18 795	19 639
Summa upplupna kostnader	294 537	294 406
Oförbrukade bidrag, statliga	1 090 024	1 136 939
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	753 137	663 232
Summa oförbrukade bidrag	1 843 161	1 800 171
Förutbetalda intäkter	59 427	60 982
Förutbetalda uppdragsintäkter, statliga	43 091	38 537
Förutbetalda uppdragsintäkter, utomstatliga	15 448	13 697
Summa förutbetalda intäkter	117 966	113 216
Summa periodavgränsningsposter	2 255 664	2 207 793

Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet 2025

Verksamhet, tkr	Över-/underskott t.o.m. 2023	Över-/underskott 2024	Intäkter 2025	Kostnader 2025	Över-/underskott 2025	Ackumulerat över-/underskott, utgående 2025
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå						
Beställd utbildning	131	0	2 561	-2 561	0	131
Yrkehögskolan, KY m.m.	0	0	0	0	0	0
Uppdragsutbildning	-5 174	548	111 716	-112 280	-563	-5 190
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	2 889	-2 381	111 454	-120 229	-8 774	-8 267
Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summa	-2 154	-1 833	225 732	-235 070	-9 338	-13 325
Forskning och utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	7 224	626	141 089	-141 064	25	7 875
Summa	7 224	626	141 089	-141 064	25	7 875
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet			18 262	-16 783		
Tillhandahållande av bostadslägenheter enligt förordningen (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder*			51 534	-53 315		
Forskningsinfrastruktur enligt förordningen (2022:1378) om avgifter för forskningsinfrastruktur			3 357			
Resurssamordning med enskilda utbildningsanordnare enligt förordningen (2024:672)			313			
Övrigt			0			
Summa			73 466	-70 098		

*Stockholms universitet har beslutat att upplåta lägenheter till utbytesstudenter, fritt resande programstudenter, doktorander och gästforskare. Beslutet grundar sig i att universitetet verkar i Stockholms kommun där det råder bostadsbrist enligt Boverket. Universitetet har under 2025 upplåtit 743 lägenheter och haft en beläggningsgrad på 83 procent. Verksamheten är helt avgiftsfinansierad. Enligt prognosen kommer universitetet under 2026 att upplåta 743 lägenheter med en beläggningsgrad på 85 procent. Verksamheten kommer vara helt avgiftsfinansierad. De prognostiserade intäkterna för 2026 uppgår till 61 225 tkr och kostnaderna till 58 865 tkr.

Stockholms universitet uppvisar ett ackumulerat underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten för 2025 om -5 450 tkr.

Universitetet har de senaste åren vidtagit åtgärder för att minska tidigare överskott i den avgiftsfinansierade verksamheten, framför allt inom uppdragsverksamheten. Under 2025 har uppdragsutbildning och uppdragsforskning uppvisat ett totalt underskott om -539 tkr. Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter har genererat ett underskott om -8 774 tkr. Befintlig fördelningsmodell för den studieavgiftsbelagda verksamheten kommer fortsatt att revideras under 2026 för att säkerställa att intäkter och kostnader allokeras korrekt.

Redovisning av takbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2025

Tabell 1. Redovisning av antal helårsstudenter (hst) och helårsprestationer (hpr)

Utfall avseende perioden 2025-01-01–2025-12-31

Utbildningsområde	Utfall hst	Utfall hpr	Hst ersättning (tkr)	Hpr ersättning (tkr)	Utfall total ersättning (tkr)
Humaniora	8 365	5 596	306 882	139 647	446 529
Juridik	2 828	2 494	103 754	62 251	166 006
Samhällsvetenskap	10 230	8 321	375 309	207 666	582 975
Naturvetenskap	4 231	2 947	273 186	155 456	428 642
Teknik	2 097	1 686	135 415	88 929	224 344
Vård	898	793	59 741	45 686	105 427
Medicin	767	648	57 004	58 580	115 584
Undervisning	990	910	44 179	42 541	86 721
Verksamhetsförlagd utb.	447	442	28 297	27 129	55 426
Övrigt	883	664	44 352	27 116	71 468
Summa	31 736	24 502	1 428 118	855 003	2 283 121
Takbelopp (tkr)					2 069 522
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)					213 599

En del av utbildningen har finansierats med medel hänförliga till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF).

Tabell 2. Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	2 069 522
+ Ev. ingående anslagssparande	150 797
Summa (A)	2 220 319
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för hpr från december föregående budgetår	5 525
Utfall total ersättning enligt tabell 1	2 283 121
+ Ev. ingående överproduktion	
Summa (B)	2 288 646
Summa (A-B)	-68 327

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet	
Utgående anslagssparande	0

Tabell. Överproduktion

Total utgående överproduktion	68 327
- Ev. överproduktion över 15 % av takbeloppet	
Utgående överproduktion	68 327

Ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter

Nedan visas ersättningar, förmåner och övriga uppdrag för universitetsstyrelsens ledamöter. Ersättningar och förmåner redovisas för budgetåret 2025. Enligt regeringsbeslut utgår arvode till de externa ledamöterna med 36 500 kronor per år. Till suppleanter utgår ingen ersättning. Till ordförande utgår arvode med 86 000 kronor per år.

Namn	Övriga uppdrag	Belopp
Externa ledamöter		
Justitierådet Helena Jäderblom, ordförande	Inga uppdrag	86 000
Rektor Hans Adolfsson, professor <i>(fr.o.m. 2025-02-01)</i>	Länsstyrelsen i Västerbotten	1 592 620
Rektor Astrid Söderbergh Widding, professor <i>(t.o.m. 2025-01-31)</i>	Aarhus universitet Nobel Group Interests AB Nobel Prize Outreach AB Nobelhuset AB	876 332
Robert Bergqvist, senior ekonom	Statistiska centralbyråns insynsråd	36 500
Erik Brandsma, verkställande direktör	Setra Group AB Circular Gastronomy AB	36 500
Sanne Houby-Nielsen, styresman	Inga uppdrag	36 500
Fredrik Jurdell, stadsdirektör	Stockholms stadshus AB Stockholmsregionens Europakontor AB Ecologidea AB	36 500
Tiit Land, universitetsrektor	Inga uppdrag	36 500
Anna Rathsman, civilingenjör	EISCAT AB Rymdstyrelsen	36 500
Tuula Teeri, Senior Advisor <i>(t.o.m. 2025-08-31)</i>	AFRY AB	18 250
Sunniva Whittaker, rektor <i>(fr.o.m. 2025-09-25)</i>	Inga uppdrag	12 200

Verksamhetsföreträdare

Stefan Helgesson, professor	Inga uppdrag	0
Martin Jakobsson, professor	Inga uppdrag	0
Yvonne Svanström, professor	Inga uppdrag	0

Studentrepresentanter

Hermela Embaye, kårordförande (t.o.m. 2025-06-30)	AB Frescatihallen	18 250
Victor Nygren, kårordförande/vice kårordförande	Inga uppdrag	36 500
Karl Sigfrid, doktorand	Inga uppdrag	30 450
Kai Nuñez Wiklund, vice kårordförande (fr.o.m. 2025-07-01)	AB Frescatihallen	18 250

**Gruppsuppleanter för
verksamhetsföreträdare**

Joakim Edsjö, professor	Inga uppdrag	0
Jane Reichel, professor (t.o.m. 2025-06-30)	Svenska institutet för europapolitiska studiers insynsråd	0
Pernilla Leviner (fr.o.m. 2025-11-10)	Inga uppdrag	0

**Gruppsuppleanter för
studentrepresentanterna**

Fariba Majlesi	Inga uppdrag	6 100
Joacim Ekengren	Inga uppdrag	0

Tabellbilaga

Tabell 29. Antal helårsstudenter och helårsprestationer samt prestationsgrad (%) per område och fakultet inom ramen för takbeloppet 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

Område/fakultet	2023			2024			2025		
	Antal hst	Antal hpr	Prestationsgrad (%)	Antal hst	Antal hpr	Prestationsgrad (%)	Antal hst	Antal hpr	Prestationsgrad (%)
Humanvetenskapliga området	25 706	19 890	77	26 599	20 826	78	28 402	22 323	79
varav kvinnor/män (%)	66/34	67/33	80/73	65/35	67/33	81/74	65/35	67/33	81/75
<i>Humanistiska fakulteten</i>	9 130	6 269	69	9 437	6 552	69	10 140	7 073	70
varav kvinnor/män (%)	67/33	70/30	72/63	66/34	70/30	73/63	66/34	69/31	73/64
<i>Juridiska fakulteten</i>	2 627	2 331	89	2 726	2 367	87	2 877	2 538	88
varav kvinnor/män (%)	67/33	68/32	89/88	67/33	68/32	88/85	67/33	68/32	90/85
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	13 949	11 290	81	14 436	11 907	82	15 385	12 712	83
varav kvinnor/män (%)	64/36	66/34	83/77	64/36	66/34	85/79	64/36	66/34	84/80
Naturvetenskapliga området*	3 209	1 935	60	3 087	1 991	65	3 334	2 179	65
varav kvinnor/män (%)	51/49	54/46	64/57	49/51	52/48	68/61	50/50	51/49	67/63
Övriga**				13	-	-	-	-	-
varav kvinnor/män (%)				69/31	-	-	-	-	-
Totalt	28 915	21 825	75	29 699	22 817	77	31 736	24 502	77
varav kvinnor/män (%)	64/36	66/34	78/71	64/36	66/34	80/72	63/37	65/35	80/73

Källa: Ladok.

*Tillika Naturvetenskapliga fakulteten.

**Avser de utresande utbytesstudenter som ej är knutna till någon institution.

Tabell 30. Antal helårsstudenter och helårsprestationer samt prestationsgrad (%) per område och fakultet inom ramen för studieavgiftsbelagd verksamhet 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

Område/fakultet	2023			2024			2025		
	Antal hst	Antal hpr	Prestationsgrad (%)	Antal hst	Antal hpr	Prestationsgrad (%)	Antal hst	Antal hpr	Prestationsgrad (%)
Humanvetenskapliga området	444	364	82	611	519	85	786	713	91
varav kvinnor/män (%)	63/37	66/34	85/76	63/37	65/35	87/81	62/38	63/37	92/89
<i>Humanistiska fakulteten</i>	43	39	90	50	40	79	60	53	89
varav kvinnor/män (%)	63/37	66/34	94/83	68/32	68/32	79/78	70/30	69/31	88/93
<i>Juridiska fakulteten</i>	38	36	95	45	36	81	49	55	112
varav kvinnor/män (%)	69/31	81/19	110/59	53/47	57/43	87/74	55/45	52/48	107/118
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	363	289	80	516	443	86	677	605	89
varav kvinnor/män (%)	63/37	64/36	81/77	63/37	65/35	88/82	62/38	63/37	92/86
Naturvetenskapliga området*	80	72	90	83	72	87	105	99	94
varav kvinnor/män (%)	61/39	61/39	90/89	60/40	65/35	94/77	61/39	60/40	94/96
Övriga**				0	-	-	-	-	-
varav kvinnor/män (%)				100/0	-	-	-	-	-
Totalt	525	436	83	694	591	85	890	812	91
varav kvinnor/män (%)	63/37	65/35	86/78	63/37	65/35	88/80	62/38	62/38	92/90

Källa: Ladok.

*Tillika Naturvetenskapliga fakulteten.

**Avser de utresande utbytesstudenter som ej är knutna till någon institution.

Tabell 31. Antal antagna till utbildning på forskarnivå per område och fakultet 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

Område/fakultet	2023			2024			2025		
	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Humanvetenskapliga området	120	58	43	81	56	44	89	71	29
<i>Humanistiska fakulteten</i>	40	65	35	24	79	21	34	71	29
<i>Juridiska fakulteten</i>	5	60	40	4	25	75	4	100	-
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	75	53	47	53	47	53	51	69	31
Naturvetenskapliga området*	103	60	40	120	50	50	132	50	50
Totalt	223	59	41	201	52	48	221	58	42

Källa: Ladok.

*Tillika Naturvetenskapliga fakulteten.

Tabell 32. Genomsnittlig nettostudietid (år) för doktorexamen respektive licentiatexamen per fakultet 2023–2025

Fakultet	2023			2024			2025		
	Totalt	För kvinnor	För män	Totalt	För kvinnor	För män	Totalt	För kvinnor	För män
Humanistiska fakulteten									
Doktorexamina	4,8	4,7	4,9	5,0	4,5	5,8	4,8	4,8	4,6
Licentiatexamen	2,2	2,2	-	2,9	3,2	2,5	4,0	4,0	-
Juridiska fakulteten									
Doktorexamina	4,7	4,7	4,9	5,3	6,7	4,3	5,2	-	5,2
Licentiatexamen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samhällsvetenskapliga fakulteten									
Doktorexamina	4,5	4,3	4,6	5,2	5,2	5,2	4,5	4,8	4,2
Licentiatexamen	4,0	4,3	3,6	-	-	-	2,7	2,1	3,0
Naturvetenskapliga fakulteten									
Doktorexamina	4,3	4,3	4,3	4,2	4,3	4,2	4,3	4,3	4,3
Licentiatexamen	3,2	3,2	3,2	3,5	3,6	3,4	3,4	3,3	3,5
Totalt									
Doktorexamina	4,5	4,4	4,5	4,7	4,6	4,7	4,5	4,6	4,4
Licentiatexamen	3,3	3,4	3,2	3,4	3,5	3,3	3,3	3,2	3,4

Källa: Ladok.

Uppdatering av tidigare års uppgifter har gjorts då efterrapportering förekommer.

Tabell 33. Antal licentiat- och doktorsexamina per område och fakultet 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

Område/fakultet	2023			2024*			2025		
	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Humanvetenskapliga området									
<i>Doktorsexamina</i>	122	52	48	99	46	54	119	60	40
<i>Licentiatsexamina</i>	7	86	14	4	50	50	4	50	50
Humanistiska fakulteten									
<i>Doktorsexamina</i>	37	51	49	30	57	43	45	69	31
<i>Licentiatsexamina</i>	2	100	-	4	50	50	1	100	-
Juridiska fakulteten									
<i>Doktorsexamina</i>	10	70	30	10	40	60	6	-	100
<i>Licentiatsexamina</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samhällsvetenskapliga fakulteten									
<i>Doktorsexamina</i>	75	51	49	59	42	58	68	59	41
<i>Licentiatsexamina</i>	5	80	20	-	-	-	3	33	67
Naturvetenskapliga området**									
<i>Doktorsexamina</i>	105	42	58	114	50	50	114	49	51
<i>Licentiatsexamina</i>	24	50	50	26	31	69	21	48	52
Totalt									
<i>Doktorsexamina</i>	227	48	52	213	48	52	233	55	45
<i>Licentiatsexamina</i>	31	58	42	30	33	67	25	48	52

Källa: Ladok.

*Uppgifter för 2024 har rättats.

**Tillika Naturvetenskapliga fakulteten.

Tabell 34. Antal vetenskapliga publiceringar totalt inklusive populärvetenskapliga, per område och fakultet 2023–2025

Område/fakultet	2023	2024	2025
Humanvetenskapliga området	3 125	3 035	2 797
<i>Humanistiska fakulteten</i>	1 141	1 085	927
<i>Juridiska fakulteten</i>	305	261	198
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	1 679	1 690	1 672
Naturvetenskapliga området*	2 287	2 500	2 196
Totalt	5 412	5 535	4 993

Källa: DiVA.

Uppdatering av tidigare års uppgifter har gjorts då det finns en eftersläpning i registreringen. Eftersläpningen innebär att statistiken för 2025 inte är att betrakta som komplett.

*Tillika Naturvetenskapliga fakulteten.

Tabell 35. Andel disputerade lärare per område och fakultet 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

Område/fakultet	2023			2024			2025		
	Andel disputerade	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Andel disputerade	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Andel disputerade	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Humanvetenskapliga området	87	49	51	88	50	50	88	50	50
<i>Humanistiska fakulteten</i>	82	55	45	83	56	44	83	57	43
<i>Juridiska fakulteten</i>	84	52	48	88	52	48	87	52	48
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	91	45	55	92	46	54	92	46	54
Naturvetenskapliga området*	100	30	70	100	31	69	100	31	69
Totalt	89	45	55	90	46	54	91	46	54

Källa: Beslutsstödsystem.

*Tillika Naturvetenskapliga fakulteten.

Tabell 36. Antal årsarbetskrafter inom vissa personalkategorier 2023–2025, med uppgift om andel kvinnor och män (%)

Yrkesgrupp	2023			2024			2025		
	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)	Antal	Andel kvinnor (%)	Andel män (%)
Biträdande lektor	46	60	40	45	45	55	56	44	56
Adjunkt	153	64	36	131	64	36	123	63	37
Lektor	723	52	48	708	53	47	678	54	46
Professor	532	35	65	546	36	64	561	37	63
Administrativ och teknisk personal	1 667	64	36	1 712	64	36	1 733	64	36

Källa: Beslutsstödsystem.

Styrelsebeslut

Styrelsen för Stockholms universitet har vid sammanträde idag, den 18 februari 2026, fastställt och undertecknat årsredovisning för budgetåret 2025.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Styrelse

Helena Jäderblom
ordförande

Hans Adolfsson
rektor

Robert Bergqvist

Erik Brandsma

Stefan Helgesson

Sanne Houby-Nielsen

Martin Jakobsson

Fredrik Jurdell

Tiit Land

Kai Nuñez Wiklund

Victor Nygren

Josef Nyquist

Anna Rathsmann

Yvonne Svanström

Sunniva Whittaker

Handläggare:
Karin Fürstenbach
Planeringschef

Budgetunderlag för Stockholms universitet, perioden 2027–2029

Statliga universitet och högskolor inom Utbildningsdepartementets ansvarsområde ska lämna budgetunderlag till regeringen enligt ett särskilt direktiv (U2022/03651) senast den 22 februari. Universitetsstyrelsen vid Stockholms universitet har den 18 februari 2026 beslutat om universitetets budgetunderlag för perioden 2027–2029 (universitetsstyrelsens protokoll nr 1 2026).

Innehållsförteckning

Sammanfattning av strategiska utmaningar	2
1. Inledning	3
2. Strategiska utmaningar	3
2.1. Övergripande	3
2.2. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	5
2.3. Forskning	7
2.4. Forskningsinfrastruktur	9
2.5. Övriga utmaningar	13
3. Medlemskap i samarbete som kräver särskilt bemyndigande	14
4. Ekonomisk utveckling	15
5. Tabellbilaga	19

Sammanfattning av strategiska utmaningar

Sammanfattningsvis bedömer universitetet att det är särskilt angeläget att regeringen:

Övergripande

- **Stärker lärosätenas autonomi och strategiska handlingsutrymme.**
- **Minskar den administrativa överbyggnaden** genom tillitsbaserad styrning, mindre detaljreglering och färre återrapporteringskrav.
- **Avskaffar produktivitetsavdraget** för anslag till forskning och högre utbildning.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

- **Höjer ersättningsnivåerna per student** för att säkerställa hög kvalitet i utbildningen, och ger samtliga språkutbildningar möjlighet att avräknas mot utbildningsområde Övrigt.
- **Värnar bredden i utbildningsutbudet** och säkerställer förutsättningar för större breddlärosäten att upprätthålla även små men samhällsviktiga ämnen.
- **Höjer ersättningen för lärarutbildningen** för att säkerställa hög utbildningskvalitet, även när höjda antagningskrav leder till minskade studentvolymmer.
- **Höjer den direkta ersättningen till studentkåren** för att stärka kårens oberoende.

Forskning

- **Ökar andelen direkta forskningsanslag** så att de utgör minst hälften av de totala forskningsmedlen.
- **Säkerställer fortsatt tillgång till fria, icke-öronmärkta projektmedel.**
- **Säkerställer långsiktiga förutsättningar för Nordita** och ett fortsatt nordiskt engagemang.

Forskningsinfrastruktur

- **Säkerställer finansiering av drift och utveckling av MAX IV och ESS, långsiktig finansiering av SciLifeLab samt stärker finansieringen av övrig forskningsinfrastruktur av nationellt intresse.**
- **Samordnar e-infrastruktur för forskning** och separerar finansieringen från övrig forskningsinfrastruktur för att säkerställa stabil e-infrastruktur vilket är en nödvändighet för en god utveckling av svensk forskning.
- **Säkerställer nationell samordning och kostnadseffektivitet i övergången till öppen vetenskap.**
- **Säkrar finansieringen av en ny svensk forskningsisbrytare** så att inget glapp uppstår när Oden tas ur drift.

Övriga utmaningar

- **Förändrar uppdraget till Akademiska Hus** och i grunden omprövar dagens modell med marknadshyror i syfte att minska lokalkostnaderna.
-

1. Inledning

Stockholms universitet är ett internationellt framstående forskningsuniversitet som kännetecknas av både grundforskning och tillämpad forskning. Universitetet har en stark och stabil position bland de största forskningsutförarna inom humanvetenskap och naturvetenskap. Universitetet var år 2025 den mest frekventa mottagaren av Vetenskapsrådets projektbidrag från Ämnesrådet för samhällsvetenskap och humaniora, och den andre mest frekventa mottagaren av projektbidrag från Ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap. Stockholms universitet har varit framgångsrikt vid konkurrens om prestigefyllda forskningsmedel från exempelvis ERC och Wallenbergstiftelserna. Universitetet har erhållit finansiering för flest Wallenberg Academy Fellows, som är den största privata satsningen på unga forskare i Sverige, av alla lärosäten.

Stockholms universitet är även Sveriges största lärosäte sett till antal helårsstudenter. Kärnan i utbildningsutbudet utgörs av programutbildningar, men universitetet har också ett mycket brett utbud av fristående kurser som erbjuder studenter möjligheter att utforma en egen examen. Campusförlagd utbildning dominerar utbildningsutbudet, men universitetet erbjuder även distansutbildning på såväl del- som heltid och såväl dag- som kvällstid. Genom sitt breda flexibla utbildningsutbud bidrar universitetet till livslångt lärande och en förbättrad matchning mot de kompetensutvecklingsbehov som finns på arbetsmarknaden för att möta framtidens utmaningar.

2. Strategiska utmaningar

Nedan följer ett antal prioriterade strategiska utmaningar som Stockholms universitet särskilt vill lyfta fram för 2027–2029.

2.1. Övergripande

Stärk autonomi och öka lärosätenas strategiska handlingsutrymme

Sveriges lärosäten har ett stort ansvar avseende samhällets kompetensförsörjning och att bedriva forskning som är till nytta för samhällets utveckling och innovationskraft. För att kunna möta det uppdraget och ge förutsättningar för excellent forskning, utbildning av hög kvalitet och förmåga att möta komplexa samhällsutmaningar behövs friheten för universitet och högsolor säkerställas.

Den nuvarande organisationsformen som förvaltningsmyndighet gör lärosätena sårbara för en föränderlig och kortsiktig politisk styrning. Lärosätenas associationsform bör harmoniera med lärosätenas särskilda kunskapsuppdrag och säkerställa institutionell autonomi och akademisk frihet. I detta ingår att lärosätena exempelvis behöver kunna agera som ett eget rättssubjekt i internationella samarbeten, ha handlingsutrymme när det gäller lokalförsörjning samt medges en ökad rådgivning vid utformning och genomförande av verksamheten i förhållande till reglering och myndighetskrav i uppdraget att bedriva högre utbildning och forskning av hög kvalitet. Detta är särskilt viktigt i en tid då demokratin på många håll är under press vilket ökar risken för politiska och andra externa påtryckningar

mot forskning och utbildning. Universitetet välkomnar därför den av regeringen nu tillsatta utredningen om ändamålsenligheten i dagens organisationsform.

En forsknings- och utbildningspolitik för excellens behöver vidare vara långsiktig och stabil samt ge lärosätena tydliga planeringsförutsättningar. För att Sverige ska förbli en ledande kunskapsnation krävs styrformer som ger lärosätena helhetsansvar, handlingsutrymme och flexibilitet i användningen av utbildnings- och forskningsanslagen. Detta skulle möjliggöra en mer ändamålsenlig resursfördelning inom ramen för lärosätenas samlade uppdrag. Stockholms universitet förespråkar ökad förutsägbarhet i anslagsfördelningen och färre tillfälliga uppdrag. Tillfälliga satsningar och årliga variationer i anslagen skapar ryckighet som försvårar långsiktiga strategiska satsningar och motverkar kostnadseffektivitet. Mot denna bakgrund är de av regeringen aviserade utredningarna, bland annat om styrning och resursfördelning till utbildning, av stor betydelse. Det är viktigt att de genomförs med ett sektorsövergripande perspektiv, så att resultaten sammantaget bidrar till en mer sammanhållen och ändamålsenlig styrning.

Ytterligare en aspekt som är avgörande för lärosätenas strategiska handlingsutrymme handlar om forskningsfinansieringssystemets utformning. När en stor andel av medlen riktas till politiskt definierade tematiska satsningar minskar universitetens möjligheter att själva göra långsiktiga prioriteringar. För att öka universitetens förmåga till långsiktighet, att genomföra egna strategiska satsningar för vetenskaplig bredd och potentiellt banbrytande områden samt för att kunna möta kraven på medfinansiering i externfinansierade projekt krävs en högre andel direkta forskningsanslag. En sådan finansieringsmodell är dessutom en förutsättning för att stärka autonomin och den akademiska friheten att välja forskningsfrågor, metoder och undervisningsinnehåll. I dag utgör de direkta forskningsanslagen cirka 44 procent av de totala forskningsmedlen, men universitetet menar att regeringen bör ha som riktmärke att de direkta forskningsanslagen ska utgöra minst hälften av de totala forskningsmedlen.

Minska den administrativa överbyggnaden och skapa bättre förutsättningar för kärnverksamheten

Regeringen har tydliggjort att den administrativa överbyggnaden för universitet och högskolor behöver minska för att ge plats åt lärosätenas kärnuppdrag; målet är att frigöra tid för forskare så att de kan bedriva forskning i världsklass och bygga framstående forskningsmiljöer. Stockholms universitet anser att det är avgörande att regeringen står fast vid de utfästelser som gjorts i både propositionen *Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta*, herefter kallad forsknings- och innovationspropositionen, (prop. 2024/25:60, s. 17f & 132f) och i budgetpropositionen (prop. 2023/24:1, utg.omr. 16, s. 125f) om minskad administrativ belastning.

I dag präglas styrningen av omfattande kontroll- och rapporteringskrav som tar resurser från kärnverksamheten. Mindre detaljreglering och större handlingsutrymme är avgörande för att frigöra tid och medel till utbildning och forskning av högsta kvalitet. Exempel är dagens resurstilldelningssystem, där forskning och utbildning hanteras som två separata verksamhetsområden med skilda anslag vilket innebär att sambandet mellan utbildning och forskning försvagas. Det skapar administrativt merarbete och en onödig stelbenthet genom att personal och resurser måste delas upp på ett konstruerat sätt. Andra exempel är olika

typer av åiterrapportering och kartläggningar avseende exempelvis hur lärosätena arbetar med distansutbildningar, internationalisering eller läromedel.

Stockholms universitet bedömer att ett av de största framtida riskmomenten kopplat till administrativ överbyggnad är de förslag som läggs fram i promemorian *En särskild ersättningsmodell för utbildning för omställning och vidareutbildning för yrkesverksamma* (U2025/01339) som riskerar leda till en separat ersättningsmodell och ett ökat administrativt tryck på lärarna. Ett mindre byråkratiskt och mer resurseffektivt sätt att möta det behov som den föränderliga arbetsmarknaden ger upphov till vore att istället utveckla den befintliga ersättningsmodellen för högre utbildning för att stimulera ett relevant och flexibelt utbud av kurser och program av hög kvalitet lämpliga för fortbildning för yrkesverksamma.¹

Avskaffa produktivitetsavdraget för forskning och högre utbildning

Det är inte rimligt att det ställs samma krav på produktivitetsökning och effektivisering av universitetens verksamhet som inom andra sektorer. Universitetens kärnuppgifter – att bedriva undervisning och forskning av hög kvalitet – är en personalintensiv verksamhet med begränsad effektiviseringspotential. Produktivitetsavdraget leder till minskad lärarledd tid, färre kvalitetshöjande moment som laborationer och fältstudier samt begränsad forskningsanknytning i utbildningen. För forskningen innebär kraven att forskarnas tid för fri och långsiktig kunskapsutveckling minskar. Regeringen bör därför avskaffa produktivitetsavdraget för forskning och högre utbildning.

2.2. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Höj ersättningsnivån för utbildning för ökad kvalitet

Rimliga ekonomiska förutsättningar är grundläggande för att kunna bedriva utbildning av hög kvalitet och därigenom bidra till Sveriges ekonomiska utveckling och tillväxt.

Stockholms universitet välkomnar regeringens satsningar på höjda ersättningsbelopp för naturvetenskap, teknik, samhällsvetenskap, humaniora och juridik i de senaste budgetpropositionerna, men dessa förstärkningar är långt ifrån tillräckliga. Det krävs långsiktiga och generella höjningar för alla utbildningsområden för att säkerställa stabila planeringsförutsättningar och hög kvalitet i utbildningen.

Enligt beräkningar från Sveriges universitetslärare och forskare (SULF) innebär minskade reella resurser per student att dagens högskoleutbildningar totalt sett saknar över 13 miljarder kronor i finansiering jämfört med 1994/95². Sverige har ett av Europas lägsta antal lärarledda undervisningstimmar, och produktivitetsavdraget förstärker över tid denna utveckling med risk för allvarliga kvalitetsförsämringar. Effektiviseringar kan inte längre kompensera

¹ Se även Stockholms universitets remissvar på promemorian *En särskild ersättningsmodell för utbildning för omställning och vidareutbildning för yrkesverksamma* (U2025/01339).

² SULF (2024) 30 år av underfinansiering.

urholkningen – de enda möjliga åtgärderna är färre läraranställningar, koncentrerat kursutbud med större studentgrupper, ökat inslag av självstudier, eller att i högre grad förlägga utbildning på distans för att reducera lokalkostnader.

Den låga ersättningen till kurser inom humaniora har bland annat gjort det allt svårare att genomföra språkutbildningar av hög kvalitet. Stockholms universitet ser positivt på att Universitetskanslersämbetet fått i uppdrag att kartlägga och analysera förutsättningarna för att bedriva utbildningar i små utbildningar och särskilt i småspråk, och hoppas att denna genomlysning kan leda till bättre ekonomiska förutsättningar för språkutbildningarna. Precis som i laborativ undervisning behöver studentgrupperna inom språk vara små och behovet av lärarledd undervisning liknar till stor del det inom naturvetenskap. Stockholms universitet anser att samtliga språk ska kunna avräknas mot utbildningsområdet Övrigt. Reformen skulle inte innebära någon kostnadsökning för staten om det inte åtföljs av ett utökat takbelopp, men en väsentlig kvalitativ förstärkning för studenter på landets språkutbildningar.

Värna bredden i utbildningsutbudet

Stockholms universitet efterlyser en tydlig och långsiktig politik som säkerställer möjligheten för större lärosäten att upprätthålla nationellt samhällsviktiga utbildningar även inom mindre ämnen. För att göra det behöver, som nämns i tidigare avsnitt, ersättningen per student ökas, men universitetets takbelopp behöver också bibehållas på dagens nivå.

Det finns många områden i samhället där det råder kompetensbrist, och där det behövs tillskott av personer som med vetenskapligt förankrad kunskap kan medverka till att lösa samhällsutmaningarna. Universiteten har en essentiell roll i att förse arbetsmarknaden med denna kompetens. I samhällsdebatten framförs dock inte sällan en förenklad bild av vilken utbildning som behövs. För att Sverige ska fortsätta utvecklas som en stark kunskaps- och innovationsnation ser Stockholms universitet att det krävs högkvalitativa utbildningar inom en bredd av ämnesområden, och att de större bredduniversiteten tillerkänns en särskild roll när det gäller att säkra den nationella kompetensförsörjningen även i mindre ämnen med låg men viktig efterfrågan av spetskompetens. Det kan röra exempelvis studier i andra länders språk och kultur som främjar handel och diplomati. Universitetet vill även påpeka att fristående kurser utgör väsentliga delar i ett bredduniversitet och de kan läggas samman till en generell examen, med möjlighet till unika ämneskombinationer. Fristående kurser är vidare viktiga för studenters valfrihet i utbildningen och centrala för omställningen för yrkesverksamma och det livslånga lärandet.

Stockholms universitet välkomnar regeringens ambition att förbättra förutsättningarna för yrkesverksamma att vidareutbilda sig och ställa om i arbetslivet. Satsningar bör dock inte göras på bekostnad av generiska kunskaper och bildning eller andra discipliner – något som är avgörande för studenternas förmåga att möta förändringar i arbetslivet. Universitetet välkomnar även regeringens satsningar på STEM-området. Satsningar på STEM behöver dock kompletteras med ett humanistiskt, samhällsvetenskapligt och rättsligt perspektiv och inte minst behövs tvärvetenskapligt samarbete för att lösa utmaningar inom olika delar av samhället. Bredduniversiteten har en central roll i att skapa tvärvetenskapliga miljöer lämpade för att undervisa och forska om komplexa utmaningar såsom klimatförändringar

och hållbar omställning, digitalisering och artificiell intelligens och demokratins motståndskraft mot desinformation.

Höj ersättningen för lärarutbildningen

Stockholms universitet bedriver Sveriges största lärarutbildning och svarade läsåret 2024/25 för 13 procent av landets utexaminerade lärare. Att säkra skolans kompetensförsörjning är av högsta prioritet för universitetet, som i dag genom en mängd olika lärarutbildningsprogram bidrar till att öka antalet examinerade lärare.

Regeringen har beslutat om höjda antagningskrav till lärar- och förskollärarutbildningen samt ett ökat fokus på ämneskunskaper, praktisk metodik och kognitionsvetenskap i utbildningarna. I betänkandet *Ämneskunskaper och lärarskicklighet – en reformerad lärarutbildning* (SOU 2024:81) föreslås omfattande resursförstärkningar i form av höjda ersättningar per student, i syfte att höja kvaliteten i förskollärar- och lärarutbildningarna. Stockholms universitet vill betona att dessa höjda ersättningar är helt avgörande för att det fortsatt ska gå att bedriva en utbildning av hög kvalitet, trots de minskade studentvolymerna som väntas bli följderna av de höjda antagningskraven.

Höj den direkta ersättningen till studentkåren

Ett aktivt studentinflytande är en viktig del i lärosätenas kvalitetsarbete och vid kårobligatoriets avskaffande infördes statligt stöd för att säkra det. Det direkta statliga stödet för studentinflytande är dock långt under de nivåer som föreslogs i utredningen om kårobligatoriets avskaffande (SOU 2008:11) och inte tillräckliga för de behov som finns. När den tillfälliga förstärkningen av medel för studentinflytande fasas ut från 2026 förvärras situationen och de minskade resurserna innebär att Stockholms universitets studentkår tvingats dra ner sin verksamhet med tre heltidstjänster, vilket försvårar kårens möjligheter att fullgöra sitt lagstadgade uppdrag att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen samt att ge studenter det stöd de behöver. I likhet med övriga lärosäten finansierar Stockholms universitet delar av studentkårens arbete med studentinflytande från sitt statsanslag. Att universitetet går in och medfinansierar studentkårens verksamhet innebär dels att medel som är avsedda för forskning och utbildning används till studentinflytande, och dels att kåren hamnar i en beroendeställning till lärosätet, vilket är principiellt olyckligt för kårens självständiga roll. Stockholms universitet anser därför att det nationella stödet för studentinflytande permanent bör öka för att garantera ett fortsatt oberoende studentinflytande.

2.3. Forskning

Den forskning som bedrivs vid universitet och högskolor är avgörande för samhällets kunskapsuppbyggnad, tillgången till tillförlitliga fakta och förmågan att möta komplexa utmaningar. De satsningar på forskning och innovation som presenterades i forsknings- och innovationspropositionen är därför välkomna. Stockholms universitet vill dock uppmärksamma vissa kritiska aspekter av betydelse för implementeringen av forskningspolitiken.

Direkta forskningsanslag som förutsättning för excellent forskning

Som framgår av forsknings- och innovationspropositionen innebär regeringens satsningar att en betydande majoritet, cirka 75 procent, av de nya forskningsmedlen kommer att kanaliseras genom offentliga forskningsfinansiärer. Detta medför att andelen direkta forskningsanslag i den totala forskningsfinansieringen fortsätter att minska. Universitet och högskolor har länge påtalat att denna utveckling begränsar lärosätenas handlingsutrymme och förutsättningar för långsiktig planering. En krympande andel direkta forskningsmedel tillsammans med vissa externa finansiärs krav på medfinansiering minskar möjligheterna till forskardrivna initiativ och interna strategiska satsningar.

Det finns en seglivad föreställning om att lärosätena, ibland beskrivna som trögrörliga organisationer där kollegiala grupper saknar förmåga att prioritera, inte skulle kunna göra kvalificerade interna prioriteringar av forskningen. Denna uppfattning saknar grund. De lärosäten som lyckas bäst i konkurrensutsatta projektbidrag, såsom Stockholms universitet och Uppsala universitet, kännetecknas tvärtom av starka interna kollegiala strukturer och en levande forskningskultur där kvalitetsdiskussioner är en naturlig del av verksamheten. Just dessa förutsättningar gör att lärosätena också har goda möjligheter att på ett kvalificerat och strategiskt sätt hantera direkta forskningsanslag. Anslagen ger långsiktig och stärkt rådighet och frigör samtidigt tid för forskare som i dag lägger betydande resurser på att söka externa projektmedel.

En högre andel direkta forskningsanslag, där minst 50 procent av de totala forskningsmedlen utgörs av direkta anslag, skulle dessutom stärka lärosätenas förmåga att självständigt och strategiskt hantera deltagandet i EU-projekt – både vad gäller ansökningar och delfinansiering. Som konsekvens kan Sveriges position i EU:s ramprogram stärkas. Behovet av direkta anslag blir också allt större i och med att satsningarna inom EU i ökande grad styrs mot öronmärkta tematiska områden, vilket ytterligare ökar vikten av att lärosätena har reell flexibilitet att prioritera och agera långsiktigt.

Bristande träffsäkerhet i den indikatorbaserade resursfördelningen

Stockholms universitet välkomnar att regeringen inte avser att genomföra ytterligare omfördelningar av medel under 2027 och 2028 baserat på den konkurrensbaserade modellen för fördelning av det direkta forskningsanslaget, utöver den förstärkning av anslaget som aviserades i forsknings- och innovationspropositionen. Universitetet vill dock, inför det fortsatta arbetet med att modifiera indikatorerna, uppmärksamma brister i den modell som har använts för omfördelningen av medel för 2026.

I modellen finns bland annat problem kopplade till regeringens uppdrag till Vetenskapsrådet avseende indikatorn för externa finansiärer. Här inkluderas i princip samtliga externa finansiärer, även sådana som inte primärt fördelar medel genom sakkunniggranskning eller andra kvalitetsbaserade processer. Mot denna bakgrund kan det ifrågasättas varför alla externa finansiärer inkluderas i en modell som uttryckligen syftar till att premiera excellens. Därtill kan konstateras att modellen innebär en tung viktning mot forskning inom medicin och teknik, vilket riskerar att missgynna bredduniversitetens samlade uppdrag.

Risk för minskade medel till fria projekt

Stockholms universitet vill understryka vikten av att regeringen säkerställer fortsatt tillgång till fria, icke-öronmärkta projektmedel. Projektbidrag som fördelas i konkurrens efter sakkunniggranskning vid forskningsråden är centrala för forskningens kvalitet. Bidragen är viktiga eftersom de är forskardrivna och ger forskare möjlighet att formulera nyskapande projekt inom sina expertområden. Många tematiska satsningar innebär att andelen icke-öronmärkta medel minskar. Vidare kan det starka fokus som forsknings- och innovationspropositionen lägger på riktade satsningar riskera att negativt påverka lärosätenas ämnesmässiga bredd. Sammantaget försämrar utvecklingen förutsättningarna för tvärvetenskapliga samarbeten, för humaniora, juridik och samhällsvetenskap samt begränsar möjligheterna att fritt utveckla starka forskningsmiljöer drivna av direkta forskningsanslag eller av fria projektbidrag.

Nordita – nordiskt engagemang

Stockholms universitet noterar med tillfredsställelse att medel, såsom föreslagits i forsknings- och innovationspropositionen, tillförs Nordita, Nordiska institutet för teoretisk fysik. Dessa medel ger förutsättningar för Stockholms universitet att säkra och utveckla Nordita till bästa nytta för svensk forskning och det svenska samhället. Bland annat kommer Nordita kunna bidra till utvecklingen av kvantteknologier i Sverige och Norden. En förutsättning för att fortsatt kunna locka internationellt ledande forskare till Nordita, och därmed Sverige, är dock att Vetenskapsrådet fortsatt finansierar Norditas internationellt attraktiva programverksamhet. Stockholms universitet har i december 2025 fått besked om att Vetenskapsrådet kommer att avsluta sin nuvarande finansiering av nationella forskningsinstitut – inom vilket Nordita har stöd för sin programverksamhet – och från och med 2027 lysa ut stöd till så kallade Rådsinstitut i öppen konkurrens. Stockholms universitet välkomnar denna förändring, men vill samtidigt understryka att det nya finansieringsinstrumentet bör bli inriktat på långsiktig finansiering med regelbundna skarpa utvärderingar med avseende på nationell betydelse och förankring, internationell ställning och vetenskaplig excellens. Stockholms universitet ser ett värde i att det nordiska samarbetet inom Nordita bevaras och önskar därför även att regeringen verkar för ett fortsatt nordiskt engagemang i Nordita.

2.4. Forskningsinfrastruktur

Stockholms universitet välkomnar de satsningar på forskningsinfrastruktur som presenteras i forsknings- och innovationspropositionen. Dessa satsningar är lovvärda, men Stockholms universitet anser att anslagen till MAX IV och ESS ska anpassas så att de finansierar drift och utveckling fullt ut, att finansiering av övrig nationell infrastruktur stärks så att den kan möta de ökande behov som följer av satsningarna i forsknings- och innovationspropositionen och att Vetenskapsrådets förväntade uppdrag att organisera e-infrastruktur för forskning samordnas med lärosätenas gemensamma e-infrastruktursatsning inom

UniDig³. Vidare anser universitetet att regeringen skyndsamt bör fatta beslut om en ny forskningsisbrytare.

Finansiering av MAX IV, ESS och SciLifeLab genom direkt anslag

Sverige har i MAX IV, ESS och SciLifeLab gjort mycket stora finansiella åtaganden. Detta är välkommet, men det finns också utmaningar när det gäller drift och utveckling av dessa och av övrig nationellt angelägen forskningsinfrastruktur. Till exempel så hotar Vetenskapsrådets kostnader för MAX IV att tränga undan prioriterad forskningsinfrastruktur inom andra områden. Stockholms universitet anser att en ytterligare ökning av det direkta statsanslaget till MAX IV så att det fullt ut täcker driftskostnaderna därför är mycket angeläget och den tydligt bästa lösningen. Universitetet anser vidare att eventuell finansiering av allmänna uppgraderingar eller av ny generell basutrustning, såsom nya strålrör, för MAX IV och ESS måste separeras från Vetenskapsrådets finansiering av övrig nationellt angelägen forskningsinfrastruktur.

Stockholms universitet är en av de fyra grundarna av den nationella forskningsinfrastrukturen SciLifeLab och välkomnar den satsning som aviseras i forsknings- och innovationspropositionen. SciLifeLab finansieras idag primärt genom sitt direkta statsanslag, genom bidrag från Vetenskapsrådet som nationellt angelägen forskningsinfrastruktur, av deltagande lärosäten och genom andra nationella och internationella externa bidrag. Det innebär att verksamheter inom SciLifeLab konkurrerar med övrig forskningsinfrastruktur om medel från Vetenskapsrådet, vilket kan vara utmanande på liknande sätt som i förhållande till MAX IV eller ESS. En lösning liknande den som föreslås för MAX IV och ESS och där finansieringen av SciLifeLab skulle separeras från finansieringen av övrig infrastruktur skulle dock innebära alltför stora utmaningar givet komplexiteten i SciLifeLabs finansieringsströmmar och den dynamik som till exempel följer av att externa mindre infrastrukturer kan ansöka om att bli en del av SciLifeLab. Även med de många finansieringsströmmarna är det av yttersta vikt att finansieringen via direkta statsanslag är långsiktig då detta utgör grunden för SciLifeLabs fortsatta utveckling som internationellt ledande infrastruktur.

Finansiering av övrig nationell forskningsinfrastruktur

En strategisk utmaning för svenska lärosäten är att finansiera drift och fortsatt utveckling av befintlig välfungerande forskningsinfrastruktur tillsammans med RFI och samtidigt ha utrymme för att utveckla ny infrastruktur. År 2025 anmäldes 80 behov av forskningsinfrastruktur av nationellt intresse till RFI, varav 26 är befintliga forskningsinfrastrukturer och 54 är nya. Givet de finansiella begränsningarna, för såväl RFI som lärosätena, kan inte mer än ett ytterst litet fåtal av de nya förslagen komma att realiseras. Detta hämmar den långsiktiga utvecklingen av excellent forskning i Sverige och riskerar att undergräva möjligheterna att på bästa sätt ta vara på de nya forskningssatsningarna i forsknings- och

³ UniDig - Ett initiativ från Sveriges universitet, samordnat av SUHF, för att bygga gemensam digital infrastruktur

innovationspropositionen. Dessutom kan de allt större kostnaderna för deltagande i internationell infrastruktur ytterligare begränsa utrymmet för drift och utveckling av den nationella forskningsinfrastrukturen. Stockholms universitet anser att det krävs en långsiktigt stärkt finansiering av forskningsinfrastruktur av nationellt intresse även vid sidan av de största och att denna bör kanaliseras via Vetenskapsrådet och RFI och lärosätenas direkta forskningsanslag. Det senare för att täcka ökade medfinansieringskostnader.

Mot bakgrund av detta välkomnar Stockholms universitet den inventering av forskningsinfrastruktur av potentiellt nationellt intresse och den utredning av nyttan av och kostnader för internationella medlemskap som Vetenskapsrådet och RFI nu genomför på regeringens uppdrag. Stockholms universitet anser också att RFI tillsammans med lärosätena bör kunna bidra till att öka utrymmet för ny forskningsinfrastruktur och för utveckling av befintlig infrastruktur genom skarpare prioriteringar och utvärderingar. Det kan gälla prioriteringar mellan infrastrukturer där gemensam finansiering via RFI och lärosätena är mest lämplig och de som lärosätena bör kunna finansiera själva. Exempel på det senare skulle kunna vara nätverksbidrag och distribuerade infrastrukturer där det nationella mervärdet av att koppla samman noderna inte är tillräckligt tydligt.

Samordning av e-infrastruktur för forskning

Stockholms universitet hade helst sett en samordning av landets e-infrastruktur genom skapandet av en ny myndighet, alternativt samordnad inom ett lärosäte. Då sådana alternativ nu inte är aktuella ställer sig universitetet bakom förslaget att Vetenskapsrådet ges ansvaret att organisera och samordna landets e-infrastruktur för forskning. Stockholms universitet menar att det då är viktigt att ansvaret för och arbetet med utförande, utvärdering och finansiering hålls väl åtskilda inom myndigheten. Vidare anser Stockholms universitet att NAISS⁴, fortsatt genom Linköpings universitet, får ansvaret för tunga beräkningar och att Statistiska centralbyrån, SCB, fortsatt får ansvaret för att genom MONA⁵ tillgängliggöra mikrodata. Stockholms universitet anser också att det är viktigt att den nationella e-infrastrukturens finansiering separeras från finansieringen av övrig forskningsinfrastruktur då en långsiktigt stabil e-infrastruktur, med stabil finansiering, är en nödvändighet för en god utveckling av svensk forskning. Stockholms universitet anser att det är angeläget att samordna verksamheten inom UniDig med Vetenskapsrådets förväntade e-infrastrukturuppdrag.

Säkerställ nationell samordning och främja kostnadseffektivitet i övergången till öppen vetenskap

Öppen vetenskap bidrar till att öka genomslaget för och nyttiggörandet av forskning, både inom forskarsamhället och bland allmänheten. Genom regeringens tidigare insatser har

⁴ NAISS, National Academic Infrastructure for Supercomputing in Sweden

⁵ MONA, Microdata Online Access, SCB:s plattform för tillgängliggörande av mikrodata

Sverige varit ett föregångsland inom övergången till öppen vetenskap. Dock behövs det kraftiga investeringar vid lärosätena för att genomföra kulturförändringen.

Regeringen bör säkerställa dels en kostnadseffektiv hantering av öppen tillgång, dels en nationell samordning för att forskningsutförande organisationer och forskningsinfrastrukturer ska kunna ge forskarna tillgång till adekvat stöd, kunskapshöjande insatser och tillförlitliga tekniska lösningar. Därtill behövs en omfördelning av resurser utifrån hur landskapet förändras från att betala för läsning till att betala för publicering. Investeringar och omfördelningar behöver här göras för forskningsutförande och finansierande organisationer. Stockholms universitet ser att om regeringens målsättning att nå 100 procent öppen tillgång till vetenskapliga monografier år 2026 ska kunna nås behövs det ekonomiska satsningar för att utveckla publiceringsinfrastrukturer och betala för publiceringskostnader hos de kommersiella förlagen. Denna fråga är relevant även för diskussionen om öppen tillgång till kurslitteratur då densamma ofta är vetenskapliga verk som borde publiceras öppet tillgängligt. Det nuvarande publiceringssystemet har blivit en oligopolmarknad som för med sig oönskade konsekvenser. Akademin behöver därför ta tillbaka kontrollen över publiceringssystemet och även bidra till konkurrens på marknaden. Detta kan delvis göras genom att utveckla lärosätenas egna förlag till att arbeta med *Diamant öppen tillgänglighet*. Stockholm University Press arbetar med denna övergång, men det krävs ytterligare finansiering till sektorn för att genomföra detta.

Infrastruktur för att stödja och möjliggöra korrekt hantering, lagring, tillgängliggörande och bevarande av forskningsdata kräver stora investeringar. Den europeiska satsningen på att utveckla European open science cloud (EOSC) har gått från strategi till implementering där Sverige kommer att arbeta för att skapa en egen nod inom systemet. Oberoende av hur den samordnade e-infrastrukturen i Sverige kommer att organiseras måste lärosätena dock investera i sin egen infrastruktur för att kunna ansluta till EOSC. De ökade investerings- och driftkostnaderna relaterade till denna hantering och bevarande av forskningsdata kommer att få stor ekonomisk påverkan på forskningsverksamheten i och med att de måste finansieras av det direkta forskningsanslaget då forskningsfinansiärer inte tillåter att projektmedel finansierar datalagringskostnader. Därtill kommer kostnader för långtidslagring av data efter avslutade forskningsprojekt, vilket är en kostnad som förväntas öka rejält kommande år. Regeringen behöver därför skjuta till ytterligare medel till lärosätena för att möjliggöra denna infrastruktur alternativt verka för en förändring hos forskningsfinansiärerna så att de godkänner att datalagring ingår i projektmedel.

Stöd till ny svensk forskningsisbrytare för att ersätta Oden

Stockholms universitet välkomnar regeringens stöd för en ny forskningsisbrytare som ersättning för Oden, mot bakgrund av den internationellt ledande position som svensk polarforskning med Oden som bas har uppnått. Det geopolitiska läget och polarområdenas ökade betydelse för klimat- och miljöforskning gör behovet av en ny högkapabel isbrytare mer angeläget än någonsin. Forskningen med Oden har gett Sverige den kompetens som möjliggjort en nyckelroll i projektet Polar Connect, en planerad sjökabel över Norra ishavet som ska knyta samman Europa och Östasien, och som regeringen lyfter fram som en strategisk satsning för stärkt digital säkerhet och nya forskningsmöjligheter i Arktis. Utan en forskningsisbrytare med Odens kapacitet riskerar Sverige att förlora betydande

Tabell 1. Lokalkostnader (kronor per kvadratmeter) för de statliga universiteten i fallande ordning, år 2024

Universitet	Lokalkostnad per kvm (kr)
Karolinska Institutet	4 357
Stockholms universitet	3 457
KTH	3 324
Malmö universitet	3 205
Lunds universitet	2 613
Uppsala universitet	2 522
Sveriges lantbruksuniversitet	2 477
Linnéuniversitetet	2 445
Linköpings universitet	2 442
Göteborgs universitet	2 425
Mälardalens universitet	2 413
Umeå universitet	2 384
Mittuniversitetet	2 212
Örebro universitet	2 128
Karlstads universitet	1 862
Luleå tekniska universitet	1 476
Medelvärde	2 609

Källa: Universitetens årsredovisningar 2024 (tabellen Väsentliga uppgifter)

3. Medlemskap i samarbete som kräver särskilt bemyndigande

Stockholms universitet har 2026-02-02 till regeringen hemställt om särskilda bemyndiganden för tre samarbeten där universitetet ingått medlemskap genom överenskommelse eller avtal. Det avser Nationell akademisk infrastruktur för superdatorer i Sverige (NAISS), Vetenskapens hus samt South Africa-Sweden University Forum (SASUF).

Tabell 2. Översikt över aktuella medlemskap i samarbeten som kräver bemyndigande.

Medlemskap	Hemställan om bemyndigande för tiden	Beräknad årlig kostnad (tkr)		
		2026	2027	2028
Nationell akademisk infrastruktur för superdatorer i Sverige (NAISS)	2025–2026	4 000	-	-
Vetenskapens hus	2025–2035	6 000	6 000	6 000
South Africa-Sweden University Forum (SASUF)	2025–2028	227	227	227

Universitetet vill framhålla att en förutsättning för framstående forskning och utbildning med hög kvalitet är samarbeten med andra lärosäten eller organisationer. Kravet på särskilda bemyndiganden är därför inte ändamålsenligt för universitet och högskolor och skapar en oönskad administration och ineffektivitet. Ett generellt undantag eller ett generellt bemyndigande för forskningssamarbeten är därför önskvärt.

4. Ekonomisk utveckling

Det ekonomiska resultatet 2025 var ett överskott om 252 mnkr. Överskottet avser till stor del ersättning för överproduktionen mot takbeloppet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå, men även ökade externa intäkter och lägre kostnader för lokaler, drift och avskrivningar har bidragit till det höga positiva resultatet. Utfallet består av ett överskott om 81 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 171 mnkr inom forskning och utbildning på forskarnivå. Föregående år var resultatet ett överskott om 35 mnkr. Då redovisades ett underskott om 64 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och ett överskott om 99 mnkr inom forskning och utbildning på forskarnivå.

Universitetets överproduktion mot takbeloppet uppgick till 219 mnkr vilket var en kraftig ökning jämfört med 2024 då universitetet överproducerade med 29 mnkr. Överproduktionen innebar att hela det kvarvarande anslagssparandet om 151 mnkr nyttjades, vilket ökade universitetets anslagsintäkter med samma belopp. Resterande överproduktion, 68 mnkr, innebar ingen anslagsintäkt 2025 utan balanseras till 2026 som sparade prestationer. De ökade intäkterna förklarar helt det positiva resultatet inom verksamhetsgrenen utbildning på grundnivå och avancerad nivå, som annars skulle gått med underskott.

Även inom verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå visar universitetet ett stort överskott för året. De senaste åren har universitetets ekonomi varit ansträngd med anledning av stora strukturella satsningar på bland annat nya lokaler i Albano och infrastruktur, men även det generella ekonomiska läget med hög inflation som inte ersatts av anslagsuppräkningsarna har påverkat universitetets ekonomi negativt. Det har gjort att verksamheten har anpassats genom bland annat minskat antagande av doktorander, annan tillfällig personal samt biträdande lektorer. Minskning har även gjorts på drift och omkostnader. Då universitetets verksamhet är trögrörlig har det 2025 fått fortsatta konsekvenser i form av ytterligare minskat antal anställda, minskat resande och även lägre inköp av material och annan utrustning. I kombination med att vissa verksamheter med underskott inom utbildning kompenseras med överskott inom forskningen för att nå ekonomisk balans, har det lett till ett oväntat högt ekonomiskt överskott.

År 2025 uppgick intäkterna till 6 798 mnkr, vilket är en ökning med 296 mnkr motsvarande 4,6 procent jämfört med 2024. Kostnaderna ökade avsevärt mindre, med 79 mnkr, 1,2 procent, till 6 546 mnkr. Samtliga intäktsslag ökade 2025 och framför allt påverkades intäktssidan positivt av ersättningen för överproduktion och vårändringsbudgetens tillskott av anslagsintäkter inom forskningen. Även intäkter från studieavgiftsbetalande studenter ökade.

På kostnadssidan var det bara personalkostnaderna som ökade 2025, samtliga övriga kostnadsslag minskade. Personalkostnaderna ökade med 144 mnkr, motsvarande 3,3 procent, främst hänförligt till avtalsrörelsen och högre pensionskostnader. Övriga kostnadsslag minskade med sammanlagt 65 mnkr, där den största minskningen avsåg driftkostnader. Minskningen jämfört med 2024 var 38 mnkr, motsvarande 4,4 procent, och beror till del på avslut av större bidragsprojekt och positiva valutaförändringar, men även minskade konsultkostnader och allmän återhållsamhet. Antalet årsarbetskrafter har fortsatt att minska, även om minskningen dämpats de senaste två åren. Minskningen 2025 var 24 årsarbetskrafter och jämfört med vid ingången av år 2022, då antalet årsarbetare började minska, har universitetet nu mer än 200 färre årsarbetare, vilket motsvarar drygt 4 procent. Universitetet har också utifrån arbetet med lokaloptimering redan i inledningsskedet lämnat vissa lokaler utanför campus, vilket innebar att ökningen av hyreskostnader 2025 till viss del dämpades. Den mindre nedgången i utfall jämfört med 2024 beror dock främst på en hyresreduktion med anledning av en vattenskada. Jämförelseåret 2024 var också ovanligt högt då det belastades med vissa retroaktiva kostnader från åren innan. Avskrivningarnas lägre utfall 2025 avser främst den bidragsfinansierade forskningen där nya investeringar är planerade till 2026. Utöver det har avskrivningskostnader kopplade till de nya lokalerna i Albano börjat minska samtidigt som nya investeringar i lokaler är på en låg nivå inför kommande lokaloptimeringsprojekt.

Myndighetskapitalet⁶ uppgår, inklusive årets kapitalförändring, till 904 mnkr. Det motsvarar 13 procent av omsättningen, vilket är utanför det intervall om 5-10 procent som universitetsstyrelsen beslutat om. Det lokaloptimeringsprojekt som inletts för att anpassa universitetets lokaler till framtida behov innebär dock framtida ökade kostnader för exempelvis ombyggnationer, ny inredning och projektledning under genomförandefasen. Eftersom kostnaderna kommer att öka markant under en fem- till tioårsperiod när anläggningar tas i bruk, kommer kapitalet under de närmaste åren att behöva öka och tillfälligt vara högre än beslutat intervall för att sedan tillsammans med årliga anslag kunna finansiera den kostnadstopp som väntas. Detta är nödvändigt för att inte skapa för stora svängningar i ekonomin. Långsiktigt bedöms myndighetskapitalet ligga på den nivå som universitetsstyrelsen satt som mål, det vill säga mellan fem och tio procent av omsättningen.

Prognos över universitetets ekonomi 2027–2029

Prognosen bygger på de planeringsförutsättningar som anges i budgetpropositionen för 2026. Prognosen för kommande år visar fortsatta överskott för universitetet som helhet, trots de minskande anslagen inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och ett förväntat underskott inom den verksamhetsgrenen. Det prognosticerade överskottet inom forskning är till del en kompensation för underskottet inom utbildning då samtliga verksamheter har ett krav att vara i balans på helheten över tid.

⁶ Med myndighetskapital avses i denna text det balanserade kapitalet exklusive statskapital, donationskapital samt resultatandelar i hel- och delägda företag.

Prognosen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå visar som nämns ovan på underskott trots beräknade kostnadsreduktioner inom såväl personal- som driftkostnader. Anledningen är att takbeloppet enligt budgetpropositionen minskar med 16 mnkr jämfört med pris- och löneomräkning samtidigt som universitetet inte längre har kvar något anslagssparande. Sammantaget innebär det att universitetet i fast penningvärde får minskade anslag med 169 mnkr 2026 för att sedan ligga kvar på denna lägre nivå. Nedgången i intäkter förväntas inte kunna kompenseras på kostnadssidan under de år som budgetunderlaget sträcker sig över, varför ackumulerat kapital kommer att behöva nyttjas inom verksamhetsgrenen.

Utifrån de höjda ersättningsnivåerna för helårsstudenter och helårsprestationer finns dock viss möjlighet till förbättrade ekonomiska förutsättningar på sikt när antalet studenter sjunkit och personal och lokaler kunnat anpassats till de nya lägre studentvolymerna. För att universitetet ska våga göra permanenta neddragningar utifrån den högre ersättningen per student krävs dock ett brett förankrat långsiktigt politiskt ställningstagande för att säkerställa att inte stora plötsliga utökningar sker framöver. Utifrån den situation som finns med underfinansiering av just utbildningsverksamheten, vill universitetet också påtala att ökad ersättning per student inte i någon högre utsträckning förväntas innebära att tiden med student kan ökas, utan endast att den kan upprätthållas. Detta då utbildningsverksamheten inom stora delar av organisationen inte är ekonomiskt bärkraftig idag. Som påtalats i det strategiska avsnittet räcker för flertalet av dessa ämnen inte genomförda höjningar, utan fler åtgärder behövs för ekonomiskt hållbara akademiska miljöer.

Samtidigt som det ekonomiska läget är ansträngt inom utbildningsverksamheten uppvisar verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå prognosticerade överskott utifrån det överskott som föreligger i år och förväntat ökade bidragsintäkter. En stor anledning till överskottet är som tidigare nämnts målet inom verksamheten att totalt sett ha ekonomisk balans. I prognosen är inga ytterligare ökningar av anslaget inräknade avseende de stora satsningar som enligt forskningspropositionen planeras för forskning och infrastruktur. Detta eftersom det är oklart exakt hur medlen kommer att fördelas kommande år, exempelvis avseende strategiska forskningsområden. Det leder till hög osäkerhet i planering av verksamheten, men grundantagandet är att Stockholms universitet kommer att ta del av medlen och att det kommer att stärka universitetets möjligheter att bedriva forskning. Eventuella intäkter för dessa förutsätts dock innebära motsvarande kostnader.

Bidragsmedlen avseende forskning förväntas i prognosen öka med anledning av satsningen på sökbara medel hos externa forskningsfinansiärer i forsknings- och innovationspropositionen, där en del kan förväntas tillfalla Stockholms universitet. Då det är svårt att förutse hur mycket, är prognosen avseende bidragsintäkternas ökning försiktigt lagd. Även dessa medel har dock begränsad resultatpåverkan då de kommer motsvaras av kostnadsökningar, främst drift- och personalkostnader.

Avgiftsintäkterna beräknas öka något med anledning av en fortsatt ökning av antalet avgiftsskyldiga studenter.

På kostnadssidan förväntas personalkostnaderna att fortsätta öka trots att personalstyrkan förväntas vara oförändrad. Anledningen är främst att avtalsenlig lönerörelse beräknas bli

högre än anslagets pris- och löneomräkning. Pensionskostnadernas utveckling väntas dock vända nedåt efter ett par år med höga uppräknings. Eftersom det ekonomiska utrymmet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå minskar under perioden, prognosticeras undervisande personal att minska medan personalökningar väntas inom forskningen utifrån ökade bidragsintäkter.

Lokalkostnadernas utveckling de närmaste åren är som tidigare nämnts osäkra utifrån att universitetet befinner sig i inledningen av ett omfattande lokaloptimeringsprojekt och att omförhandlingar av hyresavtal pågår. Det är fortfarande oklart om kostnaderna för lokaloptimeringen kommer i form av hyrespåslag eller egna investeringar. Viss höjd har tagits för detta i kostnads- respektive låneramsprognoserna, men prognoserna är osäkra.

Driftkostnaderna minskade 2025 och en viss återhållsamhet är inräknad även kommande år även om en viss ökning inom den bidragsfinansierade verksamheten medräknats. Kostnaderna kan dock komma att öka mer än prognostiserat då det kan finnas behov att kompensera för uppskjutna inköp samtidigt som lokaloptimeringsprojektet kan medföra kostnader även inom detta kostnadsslag.

Finansnettot utgår från Riksbankens prognos i december 2025 och beräknas vara fortsatt lägre framöver då räntorna sjunkit.

Myndighetskapitalet bedöms utifrån de prognostiserade utfallen öka med totalt 120 mnkr under perioden 2026–2029, för att 2029 uppgå till 1 024 mnkr motsvarande nästan 15 procent av universitetets intäkter. Som tidigare nämnts är detta en önskad utveckling då universitetets kostnadsnivå kommer att öka framöver med anledning av de lokalinvesteringar som förväntas. Merparten av dessa kostnadsökningar kommer dock att falla ut först efter prognosperiodens slut.

Låneramens storlek

Stockholms universitet befinner sig som tidigare nämnts i en tidig fas av ett lokaloptimeringsprojekt som kommer att innebära kostnader för exempelvis ombyggnationer, ny inredning och projektledning. Omfattningen av och ambitionsnivån för projektet är vid prognosens framtagande inte helt fastställd. Det är även oklart i vilken utsträckning investeringarna i projektet blir hyrespåslag från Akademiska hus, vilket därmed inte skulle påverka universitetets låneramsbehov. Den nu befintliga preliminära planeringen ligger till grund för den låneramsprognos som lämnas. Den kan därför komma att revideras längre fram då det är ett omfattande och långvarigt projekt med många osäkerheter.

Låneramen hade vid utgången av 2025 nyttjats med 530 mnkr. Tilldelad låneram i regleringsbrevet var 675 mnkr. De låneramsprognoser som lämnats till departementet under året visade ett minskande behov då investeringstakten varit låg samtidigt som amorteringarna varit högre än prognostiserat. 2026 har Stockholms universitet en tilldelad låneram som är lika hög som 2025, det vill säga 675 mnkr. Aktuell prognos för nyttjande av låneramen 2026 uppgår till 625 mnkr. För 2027–2028 prognostiseras låneramsbehovet vara 675 mnkr för att sedan öka till 700 mnkr åren 2029–2030.

5. Tabellbilaga

Nedan redovisas de tabeller som universitetet ska inkomma med enligt Direktiv till budgetunderlag för verksamheten vid statliga universitet och högskolor inom Utbildningsdepartementets ansvarsområde.

Tabell 1. Total budget

Total budget (tkr)	2025	2026	2027	2028	2029
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Verksamhetens intäkter					
Anslag	4 277 710	4 208 212	4 203 664	4 198 610	4 198 610
Avgifter	595 368	606 000	612 000	618 000	624 000
Bidrag	1 927 791	2 010 000	2 040 000	2 070 000	2 100 000
Finansiella intäkter	61 440	45 000	45 000	51 000	55 000
Summa intäkter	6 862 309	6 869 212	6 900 664	6 937 610	6 977 610
Verksamhetens kostnader					
Personal	4 510 692	4 645 000	4 652 000	4 665 000	4 677 500
Lokaler	999 618	1 010 000	1 020 000	1 040 000	1 040 000
Drift/Övrigt	841 402	910 000	920 000	930 000	939 000
Avskrivningar	181 915	190 000	195 000	206 000	220 000
Finansiella kostnader	12 416	14 000	14 000	17 000	21 000
Summa kostnader	6 546 042	6 769 000	6 801 000	6 858 000	6 897 500
Verksamhetsutfall	316 266	100 212	99 664	79 610	80 110
Transfereringar	-64 582	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Årets kapitalförändring/ årets resultat	251 684	39 712	39 664	19 610	19 610
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	867 833	907 545	947 209	966 819	986 430
Utgående oförbrukade bidrag	1 843 161	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000

Tabell 2. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	2025	2026	2027	2028	2029
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Verksamhetens intäkter					
Takbelopp	2 069 522	2 091 947	2 084 899	2 077 345	2 077 345
Beräknad avräkning (A)	2 220 319	2 091 947	2 084 899	2 077 345	2 077 345
Särskilda åtaganden (B)	117 882	122 012	122 012	122 012	122 012
Anslag (A+B)	2 338 201	2 213 959	2 206 911	2 199 357	2 199 357
Avgifter	347 109	353 000	359 000	365 000	371 000
Bidrag	106 353	110 000	110 000	110 000	110 000
Finansiella intäkter	9 823	9 000	9 000	10 000	10 000
Summa intäkter	2 801 486	2 685 959	2 684 911	2 684 357	2 690 357
Verksamhetens kostnader					
Personal	1 785 074	1 807 000	1 799 000	1 784 500	1 787 500
Lokaler	543 872	549 000	555 000	566 000	566 000
Drift/övrigt	294 307	295 000	295 000	295 000	295 000
Avskrivningar	44 237	46 000	47 000	50 000	52 000
Finansiella kostnader	2 438	3 000	3 000	3 000	4 000
Summa kostnader	2 669 927	2 700 000	2 699 000	2 698 500	2 704 500
Justering					
Transfereringar	-50 710	-46 000	-46 000	-46 000	-46 000
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	80 849	-60 041	-60 089	-60 143	-60 143

Tabell 5. Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler (mnkr)	2025	2026	2027	2028	2029
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Area, kvm LOA (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
- föregående års utgång	285 766	286 297	281 903	278 936	278 936
- ökning under året	2 029	0	0	0	0
- minskning under året	-1 498	-4 394	-2 967	0	-9 013
- vid årets utgång (A)	286 297	281 903	278 936	278 936	269 923
Förbättringsutgift på annans fastighet	170	179	178	174	169
- nyinvesteringar	23	43	29	25	27
- avskrivningar	35	34	30	29	31
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (mnkr) (B)	873	875	886	906	906
Genomsnittlig hyra (kr/m² LOA)	3 049	3 104	3 176	3 248	3 357
Sammanställning av lokalkostn (exkl. student- och gästforskarbostäder) (C)	973	975	986	1 006	1 006
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)	3 400	3 459	3 535	3 607	3 727
Lärosätets totala kostnader (D)	6 546	6 769	6 801	6 858	6 897
Totala externa hyresintäkter	61	62	62	62	62
Justerade totala kostnader (D2)	6 485	6 707	6 739	6 796	6 835
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader	14,87%	14,40%	14,50%	14,67%	14,59%
Lokalkostnadens andel av justerade totala kostnader	15,01%	14,54%	14,63%	14,80%	14,72%

Tabell 6. Avgifter (tkr)

Verksamhet	Ack. Resultat t.o.m. 2025	Resultat år 2026	Verksamhetens intäkter 2027	Kostnader som ska täckas 2027	Resultat 2027	Ack. resultat utgående 2027
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och bidrar till att finansiera verksamheten.						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Summa offentligrättslig verksamhet			0	0		
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdragsverksamhet			0			
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten och finansierar en bestämd del av verksamheten.						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Summa offentligrättslig verksamhet	-40 230	-3 500	27 500	31 000	-3 500	-47 230
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdragsverksamhet	-5 450	0	390 000	390 000	0	-5 450

Universitetsstyrelsen

Hanna Ridefelt

Avdelningen för forsknings- och samverkansstöd

Process för nominering av ledamöter till styrelsen för Stockholms universitet Ventures AB

Bakgrund

Under perioden 1994 – 1995 inrättade regeringen holdingbolag vid elva universitet och högskolor i syfte att stärka samarbetet mellan lärosäten och näringslivet samt möjliggöra tillvaratagandet av kommersialiserbara idéer ur forskningen vid lärosätena (prop 92/93:170). Stockholms universitet Ventures AB (SU Ventures) var ett av dessa holdingbolag och efter regeringsbeslut 1997 företräder universiteten staten som ägare av holdingbolagen.

Följande dokument är grundläggande och styrande dokument för SU Holding:

- Riktlinjer för statliga universitets och högskolors förvaltning av holdingbolag¹
- Ägaranvisningar (dnr SU FV-4201-25)
- Statens ägarpolicy 2025²
- Svensk kod för bolagsstyrning³

Universitetsstyrelsen fastställer förslag till ägaranvisningar som överlämnas SU Ventures bolagsstämma av ett ombud utsett av universitetsstyrelsen. Beslut om ägaranvisningarna fattas av bolagsstämman för SU Ventures. Genom dessa anvisningar utövar Stockholms universitet sin roll som företrädare för staten som ägare i SU Ventures.

¹ Riktlinjer för statliga universitets och högskolors förvaltning av holdingbolag (U2020/02772/UH)

² Statens ägarpolicy 2025, Finansdepartementet

³ "Koden", är en del av näringslivets självreglering och anger en norm för bolagsstyrning

Avdelningen för forsknings- och samverkansstöd

I Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") anges bland annat att val av styrelse ska beredas genom en av ägarna styrd, strukturerad och bekantgjord process, som skapar förutsättningar för väl underbyggda beslut.

I de under 2026 reviderade ägaranvisningarna för SU Ventures (SU FV-4201-25) anges avseende sammansättning och nominering av styrelsen:

SU Ventures styrelse består av tre till åtta ledamöter utan suppleanter, varav minst en ledamot är anställd vid Stockholms universitet. Vid utseende av ledamot som är anställd eller har en ledande befattning vid universitetet ska eventuell jävsproblematik beaktas. Vice ordförande utses bolagsstämman vid behov. Verkställande direktören för SU Ventures ska inte ingå i styrelsen.

Styrelseledamöterna ska vara oberoende i förhållande till SU Ventures, dess dotterbolag och ledningen i dessa företag.

Styrelsen ska utgöras av ledamöter med erfarenhet från akademisk verksamhet eller näringsliv. Styrelseledamöterna ska ha hög kompetens inom relevanta områden och styrelsen ska vara sammansatt så att det råder en balans avseende bakgrund, kompetensområde, erfarenhet och kön. Universitetet ska vara representerat i styrelsen. Chefen för Avdelningen för forsknings- och samverkansstöd, eller den som utses av denna ska beredas möjlighet att adjungeras med närvaro- och yttranderätt vid SU Ventures styrelsemöten.

Styrelsens ordförande utses av bolagsstämman efter nominering av universitetsstyrelsen i enlighet med Process för nominering av ledamöter till styrelsen för Stockholms universitet Ventures AB.

Nominering av styrelse till SU Ventures

I enlighet med "Koden" ska val av styrelse beredas genom en av ägarna styrd, strukturerad och bekantgjord process, som skapar förutsättningar för väl underbyggda beslut.

För att säkerställa detta föreslås en process där universitetsstyrelsen utser en nomineringskommitté. Nomineringskommittén har till uppgift att ta fram förslag till styrelse för SU Ventures. Med utgångspunkt i förslaget beslutar därefter universitetsstyrelsens om nominering av styrelseledamöter.

Nomineringskommittén ska ha följande sammansättning:

- två (2) företrädare för näringsliv och samhälle (utsedda av regeringen) i universitetsstyrelsen,
- en (1) företrädare för lärarna i universitetsstyrelsen, (efter ett gemensamt förslag från lärarna i universitetsstyrelsen),

- en (1) företrädare för studenterna i universitetsstyrelsen (efter ett gemensamt förslag från studenterna i universitetsstyrelsen),
- av universitetsdirektören utsedd bolagsförvaltare

En av företrädarna för näringsliv och samhälle ska vara nomineringskommitténs ordförande och utses av nomineringskommittén. Nomineringskommittén ska ha jämn könsfördelning.

Nomineringskommittén kan i sitt arbete välja att adjungera personer eller anlita extern kompetens i syfte att ta fram bra styrelseledamöter inför universitetsstyrelsens beslut om nominering av styrelseledamöter.

Nomineringskommittén utses av universitetsstyrelsen för en treårig mandatperiod och sammankallas i de fall en ny ledamot till SU Ventures styrelse behöver utses under löpande mandatperiod efter beslut av ordförande för SU Ventures.

Nomineringskommittén erhåller vid behov administrativt stöd från Avdelningen för forsknings- och samverkansstöd.

Utgångspunkter för nomineringskommitténs arbete

Kommittén ska i sitt arbete göra en analys av SU Ventures behov av kompetens, nätverk och erfarenheter. Nomineringskommittén förväntas hitta kandidater med relevanta nätverk och, näringslivserfarenhet till styrelsen.

Nomineringskommittén ska säkerställa att ledamöterna kompletterar varandra så att styrelsen i sin helhet besitter affärsmässig kompetens för bolagets kommersialiserings- och investeringsuppdrag, likväl som vetenskaplig kompetens och kunskap om akademins uppdrag och förutsättningar. Vid sammansättningen ska även mångfaldsaspekter såsom etnisk och kulturell bakgrund vägas in.

För att en person ska komma i fråga för styrelseuppdrag behövs en hög kompetens när det gäller bolagets typ av verksamhet, affärsutveckling, branschkunskap, finansiella frågor, hållbart företagande eller investerings- eller riskkapitalerfarenhet inom andra relevanta områden.

Därutöver ska det finnas förutsättningar för att personen ska kunna avsätta tid och engagemang för uppdraget samt en stark integritet och förmåga att se till bolagets bästa. Varje styrelseledamot ska kunna göra självständiga bedömningar av bolagets verksamhet.

Urvalet av ledamöter ska göras utifrån en bred rekryteringsbas i syfte att ta vara på kompetensen hos såväl kvinnor och män, som hos personer med olika bakgrund och erfarenheter. Diskriminering som har samband med kön, könsöverskridande

identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder får inte förekomma.

Mandatperiodens längd för ledamöter i SU Ventures styrelse

I normalfallet nomineras ledamöter till styrelsen för en treårig mandatperiod, med möjlighet till omval för ytterligare en treårsperiod (3+3 år). Om det finns särskilda skäl, kan en styrelseledamots förordnande förlängas längre än dessa sex år.

Universitetsstyrelsen beslutar om nominering av styrelseledamöter vart tredje år, efter förslag från nomineringskommittén.

I det fall en ledamot avgår från styrelsen under löpande treårsperiod bedömer ordföranden för styrelsen för SU Ventures om ersättare behöver rekryteras. Ordföranden beslutar om rekrytering av ny ledamot och ska i sådana fall informera universitetsstyrelsens ordförande samt nomineringskommittén.

Universitetsstyrelsen

Hanna Ridefelt

Avdelningen för forsknings- och samverkansstöd

Förslag till ägaranvisningar för Stockholms universitet Ventures AB

Förslag till ägaranvisningar för Stockholms universitet Ventures AB (SU Ventures) är fastställt av Stockholms universitetets styrelse (universitetsstyrelsen) 2026-02-18. Beslut om ägaranvisningarna fattas av bolagsstämman för SU Ventures.

Genom dessa anvisningar utövar Stockholms universitet sin roll som företrädare för staten som ägare i SU Ventures och dess helägda bolag. I tillämpliga delar utgör anvisningarna även riktlinjer för hur SU Ventures ska utöva sin roll som ägare i dess delägda bolag. En översyn av anvisningarna ska ske årligen och vid behov ska anvisningarna tas upp för förslag till revidering i universitetsstyrelsen. Anvisningarna överlämnas av ett av Stockholms universitetets styrelse utsett ombud på SU Ventures bolagsstämma.

Bakgrund

Holdingbolaget SU Ventures är helägt av staten. Staten som ägare av holdingbolaget företräds av universitetet. Enligt Riktlinjer för statliga universitets och högskolors förvaltning av holdingbolag ska styrelsen för universitetet fastställa förslag till ägaranvisning för holdingbolaget. Ägaranvisningen ska innehålla direktiv till holdingbolagets styrelse för vad bolaget ska uppnå och vilka resultat som ska återredovisa till universitet.

Förslag till reviderad ägaranvisning överlämnas till SU Ventures bolagsstämma som har att besluta om dem. Anvisningarna gäller då från och med dagen för bolagsstämmans beslut och tillsvidare.

Föreliggande ägaranvisningar ersätter anvisningarna (Dnr SU FV-1.2.1-4143-20) som fastställdes av universitetsstyrelsen den 16 april 2021.

Ägarstyrning i statliga bolag

Följande dokument är grundläggande och styrande dokument för SU Ventures:

1. Riktlinjer för statliga universitets och högskolors förvaltning av holdingbolag¹
2. Statens ägarpolicy 2025²
3. Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden", är en del av näringslivets självreglering och anger en norm för god bolagsstyrning)
4. Ägaranvisningarna

Koden och riktlinjerna för extern rapportering bygger på principen att "följa eller förklara", vilket innebär att ett bolag kan göra avvikelser från riktlinjerna om en förklaring med motivering till avvikelserna anges.

Ägarstyrningen påverkas vidare av gällande lag, som till exempel aktiebolags-, årsredovisnings- och bokföringslagen och lagen om offentlig upphandling samt av beslut vid bolagsstämmor och uttalanden från Riksrevisionen.

Särskilda ägaranvisningar

Verksamhetsinriktning

Enligt Riktlinjerna för statliga universitet och högskolors förvaltning av holdingbolag är föremålet för holdingbolagets verksamhet att förvärva, förvalta och sälja aktier och andelar i hel- eller delägda bolag som har till syfte att bedriva forsknings- och utvecklingsarbete för kommersiell exploatering av projekt och kunskaper framtagna eller uppkomna inom ramen för verksamheten vid Stockholms universitet samt att bedriva annan därmed förenlig verksamhet.

Bolaget kan även förmedla uppdragsutbildning som avses i förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor. Bolaget kan även bedriva motsvarande verksamhet med andra lärosäten än det egna. Riktlinjerna fastställer

¹ Riktlinjer för statliga universitets och högskolors förvaltning av holdingbolag (U2020/02772/UH)

² Statens ägarpolicy 2025

vidare att hel- eller delägda bolag inte får, vare sig direkt eller indirekt, bedriva sådan forskning, därmed sammanhängande undervisning eller i övrigt sådan verksamhet som från tid till annan utgör grundläggande verksamhet vid lärosätet.

SU Ventures ska därvid:

- Främja såväl produktinnovationer som tjänsteinnovationer och andra typer av immateriella idéer som kan kommersialiseras,
- genom nära samarbete med universitetet utgöra stöd till utveckling av nya idéer samt erbjuda delägarskap i nya lovande företag etablerade av universitetets forskare, studenter och övriga anställda,
- säkerställa hantering av immateriella rättigheter och processer för att kommersialisera dessa, och
- iaktta bestämmelserna i lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

SU Ventures förutsätts att över tid kunna finansiera sina egna kostnader med nyttjande av balanserade koncernmedel och de ekonomiska resultaten i eventuella dotterbolag samt de särskilda uppdrag moderbolaget utför gentemot dessa, förutsatt att universitetsstyrelsen inte beslutat annat. Förekommande vinst för SU Ventures ska balanseras i ny räkning.

Årsstämma

SU Ventures årliga ordinarie bolagsstämma(årsstämman) ska följa bolagsordningen, aktiebolagslagen och de regler som framgår i Koden. Därutöver gäller särskilt följande:

- Årsstämman bör hållas senast den 30 april.
- Tid och plats för årsstämman ska publiceras på bolagets hemsida.
- Årsstämman ska hållas på svenska.
- Styrelsens ordförande och bolagets verkställande direktör ska närvara.

Vid årsstämman och eventuella andra bolagsstämmor företräds Stockholms universitet av ett av universitetsstyrelsen utsett ombud. För att inte jäv ska uppstå

får ombudet varken vara ledamot i SU Ventures styrelse eller anställd i SU Ventures eller något av dess dotterbolag. En fullmakt att företräda universitetet gäller högst ett år.

Styrelsen

Sammansättning och nominering

Universitetsstyrelsen beslutar om nominering av styrelseledamöter vart tredje år, efter förslag från en nomineringskommitté. Formerna för detta beskrivs i *Process för nominering av ledamöter till styrelsen för Stockholms universitet ventures AB* (dnr SU FV-4200-25), beslutad av universitetsstyrelsen 2026-02-18. Bolagsstämman utser ledamöter och styrelseordförande.

SU Ventures styrelse består av tre till åtta ledamöter utan suppleanter, varav minst en ledamot är anställd vid Stockholms universitet. Vid utseende av ledamot som är anställd eller har en ledande befattning vid universitetet ska eventuell jävsproblematik beaktas.

Vice ordförande utses av bolagsstämman vid behov. Verkställande direktören för SU ska inte ingå i styrelsen.

Styrelseledamöterna ska vara oberoende i förhållande till SU Ventures, dess dotterbolag och ledningen i dessa företag.

Styrelsen ska utgöras av ledamöter med erfarenhet från akademisk verksamhet eller näringsliv. Styrelseledamöterna ska ha hög kompetens inom relevanta områden och styrelsen ska vara sammansatt så att det råder en balans avseende bakgrund, kompetensområde, erfarenhet och kön. Universitetet ska vara representerat i styrelsen. Chefen för Avdelningen för forsknings- och samverkansstöd, eller den som utses av denne ska beredas möjlighet att adjungeras med närvaro- och yttranderätt vid SU Ventures styrelsemöten.

Ordförande

Styrelsens ordförande utses av bolagsstämman efter nominering av universitetsstyrelsen i enlighet med *Process för nominering av ledamöter till styrelsen för Stockholms universitet ventures AB*. Styrelseordförandens uppgifter ska preciseras i arbetsordningen för styrelsen.

Ordföranden leder och organiserar styrelsens arbete och utgör tillika styrelsens kontakt med universitetet.

Mandatperiod

I normalfallet väljs ledamöter till styrelsen för en treårig mandatperiod, med möjlighet till omval för ytterligare en treårsperiod (3+3 år). Om det finns särskilda skäl, kan en styrelseledamots förordande förlängas längre än dessa sex år.

Arvode

Styrelsens arvoden föreslås av universitetsstyrelsen, i samband med förslag på ledamöter, och fastställs av årsstämman. Arvodets storlek ska vara marknadsmässig men inte marknadsledande och ska kopplas till prisbasbeloppet samt vara i linje med vad som gäller för holdingbolag vid andra lärosäten med motsvarande verksamhet. Till ledamot som är anställd vid Stockholms universitet utgår inget arvode.

Uppgifter

Bolagets styrelse ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. SU Ventures styrelse har det ansvar och ska utföra de uppgifter som fastslås i aktiebolagslagen, Koden och Statens ägarpolicy 2025, Riktlinjer för statliga universitet och högskolors förvaltning av holdingbolag samt SU Ventures bolagsordning. Det är därvid viktigt att framhålla att styrelsen ska:

- Fastställa budget, strategi och en årlig verksamhetsplan. Samråd med verkställande direktören om påföljande års verksamhetsplan ska ske med rektor, eller av universitetsstyrelsen utsett ombud senast den 1 november varje år,
- verka för en god resultatutveckling i SU Ventures,
- värna Stockholms universitets identitet och anseende.
- utse, och vid behov efter samråd med universitetsstyrelsens ordförande, entlediga verkställande direktören och fortlöpande kontrollera verkställande direktörens arbete för bolagets löpande förvaltning,
- i en särskild arbetsordning fastställa de närmare villkoren för styrelsens arbete samt instruktion för verkställande direktören. Arbetsordning och instruktion ska omprövas årligen,
- ansvara för att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet,
- ansvara för att det finns en tillfredsställande kontroll av bolagets efterlevnad av lagar och andra regler som gäller för bolagets verksamhet,
- ärenden av principiell vikt för universitetet och SU Ventures ska avgöras efter samråd med ombud utsett av universitetsstyrelsen för att på så vis ge förutsättningar för

universitetet att utöva en bra styrning,

- pröva tillåtligheten av väsentliga uppdrag som verkställande direktören har utanför SU Ventures,
- ansvara för att bolaget utgör ett föredöme i fråga om miljömässigt och socialt ansvar, jämställdhetsarbete samt i arbetet för mångfald och mot diskriminering och därvid fastställa nödvändiga policydokument, och
- säkerställa att bolagets informationsgivning sker på ett korrekt sätt.

Styrelsen kan entledigas av bolagsstämman eller avgå på eget initiativ.

Verkställande direktören eller den som verkställande direktören utser för ett särskilt ärende är föredragande i styrelsen.

Bolagsförvaltare

Enligt besluts- och delegationsordningen vid Stockholms universitet ska universitetsdirektören besluta om att utse bolagsförvaltare för Stockholms universitet ventures AB.

Bolagsförvaltaren ansvarar för Stockholms universitet som ägare att:

- Bereda uppdrag och beslut till SU Ventures,
- uppföljning av uppdrag till SU Ventures,
- bereda regelbunden översyn av ägaranvisningar,
- bereda beslut om medel enligt förordningar, samt uppföljning av dessa, och
- inhämta uppgifter från SU Ventures till Stockholms universitets årsredovisning.

Utöver detta förväntas bolagsförvaltaren föra en löpande dialog med VD för SU Ventures och ingå i nationellt nätverk med bolagsförvaltare för andra universitets och högskolors holdingbolag.

Ombud

Universitetsstyrelsen utser ett ombud som företräder Stockholms universitet, som ägarrepresentant, vid SU Ventures bolagsstämma.

Utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete

SU Ventures ordförande ansvarar för att styrelsearbetet följs upp och utvärderas. Universitetsstyrelsen ska årligen informeras om resultatet.

Styrelsen ska vidare utvärdera verkställande direktörens arbete. Frågan ska behandlas vid minst ett styrelsemöte per år då verkställande direktören och övriga medlemmar av SU Ventures ledning inte får närvara.

Anvisningar för återrapportering

Återrapportering till Stockholms universitet

VD för SU Ventures ska rapportera den data och information som behövs för Stockholms universitets årsredovisning enligt den fastställda processen för framtagandet av årsredovisningen.

Styrelsen för SU Ventures och VD ska årligen rapportera om det gångna årets verksamhet till universitetsstyrelsen, senast i utgången av februari. Rapporteringen ska innehålla följande uppgifter:

- SU Ventures uppfyllande av måluppfyllelse gällande lönsamhet och kapitalstruktur,
- på vilket sätt SU Ventures arbetar tillsammans med universitet och högskolor och innovationskontor och hur gränsdragningen ser ut mellan dessa,
- på vilket sätt SU Ventures samverkar med aktörer i det omgivande innovationsekosystemet och andra universitet och högskolor i regionen,
- en beskrivning av bolagets väsentliga risker av betydelse för SU Ventures resultat, ställning och framtidsutsikter, liksom investeringar, förvärv och väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret,
- styrelsens sammansättning under året,
- investeringsprocessen, och
- investeringsportföljen per bolag, investerad summa och portföljens framtidsutsikter.

Rapporteringen ska också innehålla indikatorer för den innovationsstödande verksamheten inom SU Ventures:

- totala antalet unika affärsidéer som SU Ventures tar emot från universitetets innovationskontor,

- antal affärsidéer som skyddas i form av patent, mönsterskydd och varumärke,
- antal företag som SU Ventures äger helt eller delvis, exempelvis via aktieäggande, optionsavtal eller liknande,
- antal affärsidéer eller patenterade lösningar som sålts vidare till bolag eller licensierats ut, och
- antal nya bolag som startas med affärsidén som grund med angivande av hur respektive bolags ägs.

Anvisningar för extern rapportering

SU Ventures externa redovisning ska i den mån det är rimligt med beaktande av bolagets storlek följa regeringens riktlinjer för extern rapportering.

Informationen på SU Ventures webbplats ska vara aktuell och fortlöpande uppdateras. Där ska bl.a. följande information återfinnas:

- bolagsordning,
- information om tidpunkt och plats för årsstämma,
- protokoll från bolagsstämmor,
- information om styrelseledamöter och verkställande direktör och
- årsredovisningar.

Ersättning till ledande befattningshavare vid SU Ventures

Med ledande befattningshavare avses verkställande direktör, vice verkställande direktör och andra personer i bolagsledningen.

Styrelsen ska följa Principer för ersättning och andra anställningsvillkor i bolag med statligt ägande beskrivet i Statens ägarpolicy 2025.

De uppgifter som enligt Koden ska skötas av ett särskilt ersättningsutskott kan för SU Ventures del hanteras av bolagets styrelseordförande eller av styrelsen som helhet. Ledamot som ingår i bolagets ledning får inte delta i detta arbete. Det åligger styrelsen som helhet att ansvara för ersättning för ledningen. Vid årsstämman ska styrelsen redovisa ersättningar till ledande befattningshavare.

Vad gäller ersättning till ledande befattningshavare ska styrelsen särskilt beakta att:

- ersättningarna ska vara skäliga och inte marknadsledande,
- rörlig lön inte ska utgå och
- det ska finnas skriftliga underlag som utvisar bolagets kostnad.

Revision

Vad avser revision ska styrelsen bl.a. fullgöra följande uppgifter:

- kvalitetssäkring av bolagets finansiella rapportering och
- möta bolagets revisor för att informera sig om revisionens omfattning, samt minst en gång per år träffa revisorn utan att någon från bolagets ledning närvarar.

Anställningsordning
för anställning som och befordran till lärare
vid Stockholms universitet
(AOSU)

Fastställd av universitetsstyrelsen 2026-02-18. Ersätter tidigare fastställd AOSU (SU FV-2859-24)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	4
1. GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER	5
1.1 ORGANISATION	5
1.2 OMRÅDESNÄMNDERNAS BEFOGENHETER	5
1.3 LÄRARANSTÄLLNINGAR	5
1.4 LÄRARES UPPGIFTER	6
1.5 EN AKADEMISK KARRIÄRVÄG.....	6
1.6 JÄMSTÄLLDHET	6
2. LÄRARANSTÄLLNINGAR	8
2.1 KRITERIER SOM BEAKTAS VID EN LÄRARANSTÄLLNING.....	8
2.1.1 <i>Behörighet och bedömningsgrunder</i>	8
2.1.2 <i>Förmåga att samarbeta och lämplighet i övrigt</i>	8
2.2 ANSTÄLLNINGAR INOM DEN AKADEMISKA KARRIÄRVÄGEN:.....	9
2.2.1 <i>Biträdande lektor</i>	9
2.2.2 <i>Universitetslektor</i>	9
2.2.3 <i>Professor</i>	10
2.3 ANSTÄLLNING UTANFÖR DEN AKADEMISKA KARRIÄRVÄGEN.....	11
2.3.1 <i>Adjunkt</i>	11
2.3.2 <i>Adjungerad professor</i>	12
2.3.3 <i>Gästprofessor</i>	12
2.3.4 <i>Adjungerad lärare</i>	13
2.3.5 <i>Gästlärare</i>	13
2.3.6 <i>Timlärare</i>	13
3. ANSTÄLLNINGSPROFIL, INFORMATION OM LEDIG ANSTÄLLNING SAMT ANSÖKAN	14
3.1 ANSTÄLLNINGSPROFIL OCH ANNONS	14
3.2 INFORMATION OM LEDIG ANSTÄLLNING (UTLYSNING)	14
3.3 ANSÖKAN.....	15
3.4 KALLELSE TILL ANSTÄLLNING SOM PROFESSOR	15
4. BEFORDRAN	17
4.1 ALLMÄNT OM BEFORDRAN	17
4.2 BEFORDRAN FRÅN BITRÄDANDE LEKTOR TILL UNIVERSITETSLEKTOR	17
4.3 BEFORDRAN FRÅN UNIVERSITETSLEKTOR TILL PROFESSOR	17
4.4 BEFORDRAN FRÅN FORSKARE TILL PROFESSOR VID SÄRSKILDA SKÄL	18
5. BEREDNING	19
5.1 ORGANISATION OCH BEREDNING.....	19

5.2 SAKKUNNIGFÖRFARANDE.....	20
5.3 LÄRARFÖRSLAGSNÄMNDENS UPPGIFT	20
5.4 FÖRENKLAT FÖRFARANDE VID TIDSBEGRÄNSAD ANSTÄLLNING	21
6. TILLSVIDAREANSTÄLLNING OCH TIDSBEGRÄNSAD ANSTÄLLNING	22
6.1 HUVUDREGEL.....	22
6.2 MÖJLIGHETEN ATT TIDSBEGRÄNSA LÄRARANSTÄLLNINGAR	22
6.2.1 <i>Biträdande lektor</i>	22
6.2.2 <i>Universitetslektor och adjunkt</i>	22
6.2.3 <i>Adjungerad professor</i>	22
6.2.4 <i>Gästprofessor</i>	23
6.2.5 <i>Adjungerad lärare</i>	23
6.2.6 <i>Gästlärare och timlärare</i>	23
7. BESLUT OCH ÖVERKLAGANDE	24
7.1 BESLUT	24
7.2 ÖVERKLAGANDE	24
7.3 ATT AVBRYTA ETT ANSTÄLLNINGSFÖRFARANDE	24
8. IKRAFTTRÄDANDE	25

FÖRKORTNINGAR

AF	anställningsförordningen (1994:373)
DL	diskrimineringslagen (2008:567)
HF	högskoleförordningen (1993:100)
HL	högskolelagen (1992:1434)
LAS	lagen (1982: 80) om anställningsskydd
LOA	lagen (1994:260) om offentlig anställning

INLEDNING

Enligt 2 kap. 2 § HF ska universitetsstyrelsen besluta om en anställningsordning. I Stockholms universitets anställningsordning, AOSU, samlas de regler om anställning och befordran till lärare som universitetsstyrelsen har beslutat ska gälla. Rektor kan i enskilda fall efter yttrande medge undantag från föreskrifterna.

Den centrala bestämmelsen vid anställning är 12 kap. 5 § 2 st. regeringsformen. Enligt bestämmelsen ska vid tillsättning av en statlig anställning avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Enligt 4 § 2 st. LOA ska skicklighet sättas främst, om det inte finns särskilda skäl för något annat.

Lediga anställningar som lärare ska utlysas brett så att många kompetenta sökande attraheras av anställningen. En god miljö för forskning och utbildning kännetecknas av att universitetet kan erbjuda så attraktiva anställnings- och arbetsvillkor att de mest kompetenta lärarna kan rekryteras. Vid rekrytering ska hänsyn tas till såväl universitetets behov som personens formella kompetens, utvecklingspotential och sociala förmåga.

Undervisning vid universitetet ska huvudsakligen bedrivas av tillsvidareanställda disputerade lärare. I vissa fall kan dock anställningar behöva tidsbegränsas. Tidsbegränsning av anställningar kan göras med stöd av bestämmelserna i LAS, annan lag eller förordning eller i kollektivtal.

Med vad som i denna anställningsordning anges tillhöra en områdesnämnds befogenheter kan förstås en fakultetsnämnds befogenheter, eftersom områdesnämnden, i enlighet med Besluts- och delegationsordning för Stockholms universitet har rätt att i många fall delegera sin beslutanderätt vidare. Om sådan delegering har skett ska med områdesnämnd förstås fakultetsnämnd. Därför ska avstämning ske med respektive områdesnämnds delegationsordning.

1. GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER

1.1 Organisation

Vid Stockholms universitet finns två områdesnämnder: Områdesnämnden för humanvetenskap samt Områdesnämnden för naturvetenskap. Under Områdesnämnden för humanvetenskap sorterar Humanistiska, Juridiska och Samhällsvetenskapliga fakulteten. Fakulteten leds av en fakultetsnämnd. Områdesnämnden för naturvetenskap är tillika fakultetsnämnd.

1.2 Områdesnämndernas befogenheter

Områdesnämnden har rätt att utfärda kompletterande anvisningar för läroanställningsfrågorna inom det egna verksamhetsområdet.

Varje områdesnämnd ska också specificera vilka bedömningsgrunder som ska vara uppfyllda för att ansökan om befordran från biträdande lektor till universitetslektor, från universitetslektor till professor respektive från forskare till professor ska beviljas respektive tillstyrkas.

1.3 Läroanställningar

4 kap 1 § HF

Lärare anställs av högskolan.

Vid Stockholms universitet finns följande läroanställningar:

- Biträdande lektor (se avsnitt 2.2.1)
- Universitetslektor (se avsnitt 2.2.2)
- Professor (se avsnitt 2.2.3)
- Adjunkt (se avsnitt 2.3.1)
- Adjungerad professor (se avsnitt 2.3.2.)
- Gästprofessor (se avsnitt 2.3.3)
- Adjungerad lärare (se avsnitt 2.3.4)
- Gästlärare (se avsnitt 2.3.5)

- Timplärare (se avsnitt 2.3.6)

Av avsnitt 6 framgår vilka anställningar som kan tidsbegränsas.

1.4 Lärares uppgifter

I en lärares arbetsuppgifter får enligt 3 kap. 1 § HL ingå att ha hand om utbildning, forskning samt administrativt arbete. Normalt ska både utbildning och forskning ingå i arbetsuppgifterna för professor, universitetslektor och biträdande lektor. Att följa utvecklingen inom det egna ämnesområdet och den samhällsutveckling i övrigt som har betydelse för arbetet vid universitetet hör också till lärarens arbetsuppgifter.

1.5 En akademisk karriärväg

Syftet med en akademisk karriärväg, som knyter an till det internationellt etablerade begreppet 'tenure track', är att rekrytera nyligen disputerade personer till anställningar som lärare vid Stockholms universitet och att ge dem förutsättningar att långsiktigt utveckla excellens inom forskning och utbildning. I karriärvägen ingår anställningarna biträdande lektor, universitetslektor och professor.

Karriärvägen inleds med en utlyst tidsbegränsad anställning som biträdande lektor för vilken det krävs doktorsexamen eller motsvarande vetenskapliga kompetens. En biträdande lektor kan ansöka om att bli prövad för befordran till universitetslektor. En sådan befordran innebär en tillsvidareanställning som universitetslektor. En tillsvidareanställd universitetslektor kan ansöka om att bli prövad för befordran till professor.

Befodringsbestämmelserna återfinns i avsnitt 4.

Anställningar som universitetslektor och professor utlyses även separat.

1.6 Jämställdhet

Åtgärder vid rekrytering

1kap. 5 § HL

I högskolornas verksamhet skall jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iakttas och främjas.

Jämställd representation

4 kap. 5 § HF

Om en grupp av personer ska lämna förslag på sökande som bör komma i fråga för en anställning som lärare, ska kvinnor och män vara jämställt representerade i gruppen. Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl.

Enligt diskrimineringslagen (2008:567) ska arbetsgivaren bl.a. verka för att få en jämn könsfördelning. Med jämn könsfördelning menas vid Stockholms universitet minst 40 procent av varje kön i en given grupp, dvs. inom en viss kategori av arbetstagare vid arbetsplatsen.

Om ett kön är underrepresenterat ska aktiva åtgärder vidtas i rekryteringsprocessen. Innan en ledig anställning utlyses ska om möjligt potentiella sökande av båda könen identifieras. Utlysningen bör innehålla en uppmaning till personer som tillhör det underrepresenterade könet att söka anställningen.

Områdesnämnden eller dess beredningsorgan ska pröva anställningsärenden även utifrån aspekten om jämn könsfördelning och dokumentera resultatet.

När en kvinna och en man är huvudkonkurrenter om en anställning och deras kvalifikationer bedöms vara jämbördiga eller i det närmaste jämbördiga kan arbetsgivaren beakta vem av de sökande som tillhör det underrepresenterade könet.

2. LÄRARANSTÄLLNINGAR

Vid Stockholms universitet finns ett antal olika kategorier av läraranställningar. Dessa anställningar kan, om inte annat särskilt anges, avse såväl heltids- som deltidsanställningar. Vid universitetet finns även andra anställningar som i begränsad omfattning kan innehålla arbetsuppgifter som vanligtvis utförs av lärare, t.ex. undervisningsinsatser från doktorander.

Universitetet ska inför nyanställning och befordran noggrant utforma de krav som ställs på den som ska anställas eller befordras.

Av avsnitt 6 framgår vilka läraranställningar som kan tidsbegränsas.

2.1 Kriterier som beaktas vid en läraranställning

2.1.1 Behörighet och bedömningsgrunder

För vissa läraranställningar uppställs behörighetskrav. Med detta avses särskilda krav som en sökande måste uppfylla för att kunna anställas. Utöver de behörighetskrav som framgår av HF kan universitetet i anställningsprofilen ange ytterligare behörighetskrav.

Utöver behörighetskraven finns även bedömningsgrunder. Dessa bedömningsgrunder kan dels avse hur väl en sökande uppfyllt ett nödvändigt krav, t.ex. den vetenskapliga kvaliteten på en doktorsavhandling, dels avse meriter som inte är nödvändiga för anställningen men som ger den sökande ett försteg vid rangordningen av de sökande. En doktorsexamen kan således vara ett behörighetskrav samtidigt som kvalitén på doktorsavhandlingen kan vara en bedömningsgrund.

En bedömningsgrund är ett urvalsinstrument och används för att fälla avgörandet mellan behöriga sökande. Som exempel på bedömningsgrunder, utöver vetenskaplig och pedagogisk skicklighet, kan anges graden av administrativ skicklighet och förmåga att samverka med det omgivande samhället. Vilka bedömningsgrunder som ska beaktas vid en specifik anställning beror på anställningens närmare innehåll.

2.1.2 Förmåga att samarbeta och lämplighet i övrigt

Samtliga läraranställningar vid Stockholms universitet förutsätter att den sökande har en förmåga att samarbeta och lämplighet i övrigt för att fullgöra arbetsuppgifterna. Även om graden av samarbetsförmåga och lämplighet i övrigt kan variera beroende på anställningen, så är detta ett grundkrav för anställning vid universitetet.

2.2 Anställningar inom den akademiska karriärvägen:

2.2.1 Biträdande lektor

4 kap. 4 a § HF

Behörig att anställas som biträdande lektor är den som har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens. Främst bör den komma i fråga som har avlagt doktorsexamen eller har nått motsvarande kompetens högst fem eller högst sju år innan tiden för ansökan av anställningen som biträdande lektor har gått ut. Även den som har avlagt doktorsexamen eller har uppnått motsvarande kompetens tidigare kan dock komma i fråga om det finns särskilda skäl.

4 kap. 12 a § HF

En biträdande lektor får anställas tillsvidare, dock längst under en tid på minst fyra och högst sex år som bestämts av högskolan före anställningen. Syftet med anställningen är att läraren ska ges möjlighet att utveckla sin självständighet som forskare och meritera sig såväl vetenskapligt som pedagogiskt för att uppfylla kraven på behörighet för en anställning som lektor.

Biträdande lektor är en meriteringsanställning.

I samband med att områdesnämnden fastställer anställningsprofilen ska den ange de kriterier som ska beaktas samt anställningens längd. Kriterierna ska vara sakligt motiverade utifrån anställningens innehåll och verksamhetens strategiska behov. En tidsgräns om högst sju år från avlagd doktorsexamen ska gälla för dem som främst ska komma i fråga för anställning som biträdande lektor.

Innan en anställning som biträdande lektor utlyses ska områdesnämnden även besluta om vilka kriterier som ska användas vid prövningen av en ansökan om befordran till universitetslektor (se avsnitt 4.2) samt när en sådan ansökan senast ska vara inlämnad.

2.2.2 Universitetslektor

4kap. 4 § HF

Behörig att anställas som lektor är /.../ den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens eller någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen /.../.

Som bedömningsgrunder vid anställning av en lektor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av andra

behörighetsgrundande förhållanden enligt första stycket. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en lektor.

Den vetenskapliga skickligheten visas genom självständiga forskningsinsatser.

Den pedagogiska skickligheten på lektornivå bör i normalfallet ha visats genom undervisning såväl på grundnivå som på avancerad nivå samt vara väl dokumenterad.

Genomgången högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande kunskaper förvärvade på annat sätt är en bedömningsgrund. Sådana kunskaper kan ha förvärvats exempelvis genom annan utbildning eller genom erfarenhet av undervisning och pedagogiskt utvecklingsarbete på universitetsnivå.

En sökande som saknar högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng och som inte heller bedöms ha förvärvat motsvarande kunskaper på annat sätt ska genomgå sådan utbildning under de två första åren av anställningen.

I samband med att områdesnämnden fastställer anställningsprofilen kan den ange ytterligare kriterier utöver vad som framgår av HF och föregående stycken. Dessa ska vara sakligt motiverade utifrån anställningens innehåll och verksamhetens behov.

De kriterier som ska användas vid prövningen av en ansökan om befordran till professor beslutas av respektive områdesnämnd.

2.2.3 Professor

4kap 3 § HF

Behörig att anställas som professor /.../ är den som har visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet. /.../

Som bedömningsgrunder vid anställning av en professor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av den vetenskapliga /.../ skickligheten. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en professor.

Den vetenskapliga skickligheten ska ha visats genom självständiga forskningsinsatser som i betydande grad överstiger vad som krävs för docentkompetens, såväl kvalitativt som kvantitativt. Även planering och ledning av forskning ska tillmätas betydelse.

Den pedagogiska skickligheten på professorsnivå bör i normalfallet ha visats genom undervisning såväl på grundnivå och avancerad nivå som på forskarnivå samt vara väl dokumenterad.

Vid urvalet av behöriga sökande är genomgången högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande kunskaper förvärvade på annat sätt meriterande. Sådana kunskaper kan ha förvärvats exempelvis genom annan utbildning eller genom erfarenhet av undervisning och pedagogiskt utvecklingsarbete på universitetsnivå.

En sökande som saknar högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng och som inte heller bedöms ha förvärvat motsvarande kunskaper på annat sätt ska genomgå sådan utbildning under de två första åren av anställningen.

I samband med att områdesnämnden fastställer anställningsprofilen kan den ange ytterligare kriterier utöver vad som framgår av HF och föregående stycken. Dessa ska vara sakligt motiverade utifrån anställningens innehåll och verksamhetens behov.

2.3 Anställning utanför den akademiska karriärvägen

2.3.1 Adjunkt

Adjunktens arbetsuppgifter består huvudsakligen av undervisning och därtill knutna uppgifter. Sådan undervisning bedrivs i huvudsak på grundnivå och är av sådant slag att den inte kräver forskningskompetens. Undervisningen kan utgöras av färdighetsträning.

Behörig att anställas som adjunkt är den som har avlagt examen från relevant högskoleutbildning eller har motsvarande kompetens samt har visat pedagogisk skicklighet.

Högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande kunskaper förvärvade på annat sätt är en bedömningsgrund. Sådana kunskaper kan ha förvärvats exempelvis genom annan utbildning eller genom erfarenhet av undervisning och pedagogiskt utvecklingsarbete.

En sökande som saknar högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng och som inte heller bedöms ha förvärvat motsvarande kunskaper på annat sätt ska genomgå sådan utbildning under de två första åren av anställningen.

I samband med att områdesnämnden fastställer anställningsprofilen kan den ange ytterligare kriterier utöver vad som framgår av föregående stycken. Dessa ska vara sakligt motiverade utifrån anställningens innehåll och verksamhetens behov.

Enligt rektorsbeslut ska som huvudprincip endast lärare som avlagt doktorsexamen anställas tillsvidare. I enskilda fall, om synnerliga skäl föreligger, kan rektor efter förslag från områdesnämnden besluta att områdesnämnden får utlysa tillsvidareanställning som adjunkt.

2.3.2 Adjungerad professor

Syftet med anställningen som adjungerad professor är att knyta en vetenskapligt kvalificerad person med speciell kompetens inom ett ämnesområde till universitetet. Anställningen som adjungerad professor är en deltidsanställning och arbetstagaren ska ha sin huvudsakliga sysselsättning utanför högskoleväsendet, t.ex. i näringslivet eller i den offentliga sektorn.

Behörighetskraven för anställning som adjungerad professor är desamma som för tillsvidareanställning som professor (HF 4:3).

Den vetenskapliga skickligheten ska ha visats genom självständiga forskningsinsatser som överstiger vad som krävs för docentkompetens, såväl kvalitativt som kvantitativt. Även planering och ledning av forskning ska tillmätas betydelse.

Den pedagogiska skickligheten på professorsnivå bör i normalfallet ha visats genom undervisning samt vara väl dokumenterad.

Avsteg från behörighetskraven får emellertid göras om personen har en unik kompetens av särskild vikt för den aktuella verksamheten.

En person som kommer i fråga för anställning ska i tillämpliga delar prövas enligt samma behörighetskrav, och sakkunnigbedömning om skickligheten ska hämtas in, om det inte är uppenbart obehövt för prövningen av skickligheten.

Institutionsstyrelsen/motsvarande lämnar till områdesnämnden ett förslag om anställning av en adjungerad professor innehållande motivering, en beskrivning av anställningen samt förslag på sakkunniga.

Områdesnämnden lämnar efter prövning förslag till rektor om beslut om anställning av adjungerad professor. En skriftlig överenskommelse om villkoren för anställningen mellan universitetet, huvudarbetsgivaren och personen själv ska ingå i beslutsunderlaget.

2.3.3 Gästprofessor

Syftet med anställning som gästprofessor är att under en begränsad tid knyta en person med speciell kompetens till universitetet. Som gästprofessor anställs i normalfallet en person som kommer från ett annat lärosäte.

Behörighetskraven för anställning som gästprofessor är desamma som för tillsvidareanställning som professor (HF 4:3).

Den vetenskapliga skickligheten ska ha visats genom självständiga forskningsinsatser som i betydande grad överstiger vad som krävs för docentkompetens, såväl kvalitativt som kvantitativt. Även planering och ledning av forskning ska tillmätas betydelse.

Den pedagogiska skickligheten på professorsnivå bör i normalfallet ha visats genom undervisning samt vara väl dokumenterad.

En person som kommer i fråga för anställning ska i tillämpliga delar prövas enligt samma behörighetskrav, och sakkunnigbedömning om skickligheten ska hämtas in, om det inte är uppenbart obehövt för prövningen av skickligheten.

Prövning sker i den ordning som områdesnämnden bestämmer. Områdesnämnden lämnar förslag till rektor om beslut om anställning av gästprofessor.

2.3.4 Adjungerad lärare

Syftet med anställning som adjungerad lärare är att tillföra sådan kompetens som normalt inte finns i den ordinarie verksamheten och som är nödvändig för en utbildning av hög kvalitet. Anställningen som adjungerad lärare är en deltidsanställning och arbetstagaren ska ha sin huvudsakliga sysselsättning utanför universitets- och högskolesektorn.

Prövningen sker i den ordning som områdesnämnden bestämmer.

2.3.5 Gästlärare

Syftet med anställningen som gästlärare är att under en begränsad tid knyta en person med värdefull kunskap till universitetet. Som gästlärare kan anställas t.ex. en person som kommer från ett annat lärosäte.

Prövning sker i den ordning som områdesnämnden bestämmer.

2.3.6 Timplärare

Timplärare kan i undantagsfall anställas när behov av specialistkompetens i undervisning uppstår eller vid akuta, tillfälliga behov. Timplärarens arbetsuppgifter utgörs främst av undervisning och därtill knutna arbetsuppgifter.

Prövningen sker i den ordning som områdesnämnden bestämmer.

3. ANSTÄLLNINGSPROFIL, INFORMATION OM LEDIG ANSTÄLLNING SAMT ANSÖKAN

3.1 Anställningsprofil och annons

Nyanställning ska alltid ske med beaktande av regeringsformens krav på förtjänst och skicklighet. Samma behörighetskrav gäller vid anställning av tidsbegränsat anställda lärare som vid anställning av tillsvidareanställda lärare.

Initiativ till att inleda ett anställningsförfarande tas av institutionen och/eller områdesnämnden. Institutionsstyrelsen/motsvarande begär i en skrivelse till områdesnämnden att en anställning som professor, universitetslektor, biträdande lektor eller adjunkt får utlysas och att en anställningsprofil fastställs. Förutom förslag till anställningsprofil bör skrivelsen i förekommande fall innehålla förslag om annan information i annonsen som är av betydelse för den sökande.

Anställningsprofilen ska innehålla följande:

- ämnesområdet för anställningen,
- de huvudsakliga arbetsuppgifterna,
- behörighetskraven,
- bedömningsgrunderna samt
- i förekommande fall en uppmaning till företrädare för underrepresenterat kön att söka anställningen (se avsnitt 1.6).

Vid behov kan ämnesområdet förtydligas genom en s.k. ämnesbeskrivning. Det ska i sådana fall råda saklig överensstämmelse mellan ämnesområde och ämnesbeskrivning.

Ämnesområdet för en anställning som professor, universitetslektor, biträdande lektor eller adjunkt får inte ändras så länge en och samma person innehar den aktuella anställningen.

Innan en anställning som biträdande lektor utlysas ska områdesnämnden besluta om anställningens längd samt vilka kriterier som ska användas vid prövningen av en ansökan om befordran till universitetslektor och när en sådan ansökan senast ska vara inlämnad.

3.2 Information om ledig anställning (utlysning)

Information om alla lediga anställningar ska på lämpligt sätt lämnas i enlighet med bestämmelserna i 6 § AF. Sådan information ska lämnas oavsett om en anställning ska gälla

tillsvidare eller för begränsad tid. Information om en ledig anställning behöver i undantagsfall inte lämnas om det i enlighet med gällande rättspraxis föreligger särskilda skäl för att inte lämna sådan information. Anser en institution att sådana särskilda skäl föreligger, ska ansvarig chef (prefekt eller motsvarande) samråda med Personalavdelningen.

Anställning som adjungerad professor och gästprofessor får ske utan information. Vid anställning genom kallelse till professor behöver inte information lämnas.

Information om den lediga anställningen ska anslås på universitetets officiella anslagstavla och publiceras på universitetets webbplats samt anmälas till arbetsförmedlingen. Därutöver bör informationen spridas så att så många kompetenta sökande som möjligt nås. Ansökningstiden bör normalt vara minst tre veckor. Information om ledig anställning kan dock lämnas under kortare tid om det är nödvändigt av verksamhetsskäl.

3.3 Ansökan

Ansökan till läraranställning eller befordran bör ske i enlighet med anvisningarna på universitetets webbplats.

Den sökande får åberopa endast sådana skrifter som publicerats eller föreligger som färdiga manuskript senast vid ansökningstidens utgång.

En ansökan som kommit in för sent får beaktas om det ligger i universitetets intresse.

3.4 Anställning av biträdande lektor i särskilda fall

Ordinarie anställningsförfarande får frångås vid anställning av biträdande lektor där kandidat, efter nominering från Stockholms universitet, erhållit individuellt forskningsbidrag genom Vetenskapsrådets utlysning för strategisk rekrytering av biträdande lektorer.

3.5 Kallelse till anställning som professor

4kap. 7 § HF

En högskola får kalla en person till anställning som professor om anställningen av personen är av särskild betydelse för en viss verksamhet vid högskolan. Om en högskola kallar en person till anställning, ska skälen för varför anställningen är av särskild betydelse för högskolan dokumenteras.

Endast den som har behörighet för anställningen enligt 3 § får anställas genom kallelse.

Beslut om att kalla en person till anställning fattas av rektor och får inte delegeras.

Vid anställning genom kallelse behöver inte någon sådan information som avses i 6 § första stycket anställningsförordningen (1994:373) lämnas. Bestämmelserna om sakkunnigbedömning i 6 § ska tillämpas.

Kallelseförfarande kan användas som ett verktyg för strategiska rekryteringar när det gäller professorer men bör tillämpas med stor återhållsamhet.

Om en institution/motsvarande önskar att en professor ska kallas till anställning ska förslag härom lämnas till områdesnämnden. I förslaget ska skälen för varför anställningen är av särskild betydelse för verksamheten redovisas och, om behov föreligger, lämpliga sakkunniga föreslås. Beslut om att kallelseförfarande ska inledas fattas av rektor efter förslag från områdesnämnden, liksom beslut om anställning.

Vid bedömning av behörighet för anställning som professor ska sakkunnigbedömning inhämtas (se avsnitt 5.2), om det inte är uppenbart obehövt.

4. BEFORDRAN

4.1 Allmänt om befordran

Utgångspunkten är att en anställd som har befordrats därmed inte automatiskt har rätt till ändrade arbetsuppgifter eller anställningsvillkor.

En universitetsadjunkt kan, i enlighet med rektorsbeslut, ansöka om befordran till universitetslektor.

Ansökan om befordran bereds i enlighet med de rutiner som respektive områdesnämnd fastställt.

4.2 Befordran från biträdande lektor till universitetslektor

En biträdande lektor vid Stockholms universitet ska efter ansökan befordras till universitetslektor tills vidare om han eller hon har behörighet för befordran och dessutom har bedömts lämplig utifrån följande kriterier samt de specifika kriterier som varje områdesnämnd har fastställt (se avsnitt 2.2.1. och 2.2.2).

Den sökande ska ha dokumenterad förmåga att självständigt initiera och driva forskning av hög vetenskaplig kvalitet.

Den pedagogiska skickligheten på lektorsnivå bör i normalfallet ha visats genom undervisning såväl på grundnivå som på avancerad nivå samt vara väl dokumenterad.

Den sökande ska ha genomgått högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng eller av områdesnämnden bedömts ha motsvarande kunskaper

Ämnesområdet ändras inte i samband med befordran.

4.3 Befordran från universitetslektor till professor

En universitetslektor som är anställd tills vidare vid Stockholms universitet ska efter ansökan befordras till professor om han eller hon har behörighet för befordran och dessutom har bedömts lämplig utifrån följande kriterier samt de specifika kriterier som varje områdesnämnd fastställer (se avsnitt 2.2.2 och 2.2.3).

Den vetenskapliga skickligheten på professorsnivå ska ha visats genom självständiga forskningsinsatser som i betydande grad överstiger vad som krävs för docentkompetens, såväl kvalitativt som kvantitativt. Även planering och ledning av forskning ska tillmätas betydelse.

Den pedagogiska skickligheten på professorsnivå ska ha visats genom undervisning såväl på grundnivå och avancerad nivå som på forskarnivå samt vara väl dokumenterad.

Den sökande ska ha genomgått högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng eller av områdesnämnden bedömts ha motsvarande kunskaper. I normalfallet ändras inte ämnesområdet i samband med befordran.

Om en ansökan om befordran avslås av rektor, eller om en sökande återtar sin ansökan efter sakkunnigprövning, kommer en ny ansökan om befordran att prövas tidigast två år efter det datum då beslut om avslag fattades respektive det datum då ansökan återtog. Rektor kan, efter förslag från berörd områdesnämnd, medge dispens från denna bestämmelse om det finns särskilda skäl.

4.4 Befordran från forskare till professor vid särskilda skäl

En forskare som har utsetts eller kommer att utses till Wallenberg Academy Fellow eller till innehavare av en tjänst inom Pro Futura-programmet kan befordras till professor i enlighet med gällande regler för befordran från lektor till professor (se avsnitt 4.3). Rektor kan även medge möjlighet till befordran i fall som bedöms vara av motsvarande karaktär om det finns särskilda skäl.

5. BEREDNING

5.1 Organisation och beredning

4kap. 5 § HF

Om en grupp av personer ska lämna förslag på sökande som bör komma i fråga för en anställning som lärare, ska kvinnor och män vara jämställt representerade i gruppen. Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl.

Områdesnämnden har ansvaret för beredningen av läroanställnings- och befodringsärenden.

För anställning som professor, universitetslektor och biträdande lektor ska områdesnämnden besluta om

- anställningsprofil,
- sakkunnigförfarande och utseende av sakkunniga,
- förslag om vem som ska anställas,
- förslag om befodrning ska ske eller inte.

Områdesnämnden har rätt att delegera ovanstående uppgifter.

Områdesnämnden får inrätta beredningsorgan, i fortsättningen benämnd lärarförslagsnämnd. Om en lärarförslagsnämnd inrättas ska dess sammansättning och befogenheter fastställas i beslutet.

Områdesnämnden beslutar om vilka ledamöter som ska ingå i en lärarförslagsnämnd. Representant för studenterna ska ingå i nämnden. Prefekten eller annan av prefekten utsedd företrädare för institutionen har närvaro- och yttranderätt. En företrädare för var och en av de lokala arbetstagarorganisationerna har också närvaro- och yttranderätt. Sakkunniga kan inbjudas att delta i sammanträde med lärarförslagsnämnden.

Ordförande i lärarförslagsnämnd får besluta om kompletterande utredningsåtgärder i anställnings- eller befodringsärenden samt bestämma att ytterligare personer ska inbjudas att med närvaro- och yttranderätt delta i beredningen. I de fall där rekryteringen omfattar fler än ett av universitetets vetenskapsområden ska ordföranden besluta att lärarförslagsnämndens kompetens kompletteras för att säkerställa en bred bedömning som tillgodoser anställningens ämnesmässiga inriktning. Den/de med den kompletterande kompetensen utses av ordföranden efter hörande av det andra området och ska ges rösträtt.

5.2 Sakkunnigförfarande

4kap. 6 § HF

Vid anställning av en professor (inbegripet adjungerad professor) ska sakkunnigbedömning om de sökandes skicklighet hämtas in, om det inte är uppenbart obehövt för prövningen av skickligheten.

Om en bedömning hämtas in från två eller fler personer, ska kvinnor och män vara jämställt representerade. Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl.

Sakkunnigförfarande tillämpas vid anställning av professor, adjungerad professor, gästprofessor, universitetslektor och biträdande lektor samt vid befodringsärendet. Områdesnämnden ska klargöra vilka uppgifter som åligger de sakkunniga och bestämmer vid varje enskilt ärende hur många sakkunniga som ska avge yttranden.

I särskilda fall kan områdesnämnden besluta att sakkunnigbedömning är uppenbart obehövt, t.ex. om en sökandes skicklighet nyligen har prövats i annat sammanhang.

Beslut om vilka personer som ska vara sakkunniga ska fattas så snart som möjligt efter ansökningstidens utgång. Utöver ämnessakkunniga kan även en pedagogiskt sakkunnig person utses att bedöma de sökandes skicklighet i detta avseende. Uppdraget att bedöma den pedagogiska skickligheten kan avse antingen samtliga eller en tätgrupp av de sökande.

5.3 Lärarförslagsnämndens uppgift

Lärarförslagsnämnden, eller dess ordförande, beslutar för varje ärende om en tätgrupp av sökande som kan komma i fråga för anställningen.

För tätgruppen av sökande ska:

- Provföreläsning eller motsvarande genomförs.
- Intervjuer ske.

Lärarförslagsnämnden ska redovisa sin bedömning av var och en av de av nämnden föreslagna sökandenas skicklighet i förhållande till de kriterier som gäller för anställningen.

Lärarförslagsnämnden ska föreslå den sökande som främst bör komma i fråga för anställning. Nämnden får föreslå ytterligare sökande som bör komma i fråga, och ordningen mellan dem, om det finns särskilda skäl.

Redovisningen ska omfatta både skickligheten beträffande varje bedömningsgrund för sig och vid en sammanvägning av alla bedömningsgrunderna.

Av förslaget ska framgå hur föreslagen sökandes såväl vetenskapliga som pedagogiska skicklighet har beaktats. Om både kvinnor och män har sökt anställningen ska det anges hur jämställdhetsaspekten har beaktats.

Läraryörelsesnämnden bör i normalfallet tillse att referenstagning sker avseende den eller de sökande som nämnden föreslår ska komma ifråga för anställningen.

Regler om jäv, anteckning av uppgifter av betydelse för utgången i ärendet, omröstning, avvikande mening, underrättelse om beslut m.m. återfinns förvaltningslag (2017:900).

5.4 Förenklat förfarande vid tidsbegränsad anställning

Vid tidsbegränsad anställning av universitetslektor, adjunkt, adjungerad lärare och timlärare kan prefekt eller motsvarande ansvara för rekryteringen och fatta beslut i enlighet med gällande delegationsordning. Beslut kan fattas utan sakkunnigförfarande och bedömning av läraryörelsesnämnd, eller med ett förenklat sakkunnigförfarande.

6. TILLSVIDAREANSTÄLLNING OCH TIDSBEGRÄNSAD ANSTÄLLNING

6.1 Huvudregel

4kap. 9 § HF

En anställning som lärare får tidsbegränsas enligt lagen (1982:80) om anställningsskydd, om det inte är fråga om anställning som professor, inbegripet adjungerad professor och gästprofessor, eller om inte annat anges i 12 b §. Därutöver gäller 10-12 a §§ i fråga om tidsbegränsning av en anställning.

Huvudregeln är att lärare ska anställas tills vidare. En anställning får dock tidsbegränsas i vissa fall. Enligt rektorsbeslut ska som huvudprincip endast lärare som avlagt doktorsexamen anställas tills vidare. Avseende anställning som adjunkt kan rektor i särskilda fall medge att områdesnämnden får utlysa tillsvidareanställning som adjunkt

Anställning som professor får inte tidsbegränsas. Övriga anställningar kan, om förutsättningar i övrigt föreligger, tidsbegränsas.

En läraranställning kan tidsbegränsas med stöd av 5 och 6 §§ LAS, 4 kap. HF eller kollektivavtal. För närvarande finns endast ett kollektivavtal som är tillämpligt avseende lärare, Avtal om tidsbegränsad anställning som adjungerad lärare.

Nedan anges vilka grunder som föreligger för att tidsbegränsa de olika läraranställningarna.

6.2 Möjligheten att tidsbegränsa läraranställningar

6.2.1 Biträdande lektor

Enligt 4 kap. 12 a § HF kan en biträdande lektor anställas tillsvidare, dock längst under en period på minst fyra år och högst sex år. Anställningen får förnyas, dock sammanlagt högst två år, om det på grund av lärarens sjukfrånvaro, föräldraledighet eller andra särskilda skäl krävs ytterligare tid för att uppnå syftet med anställningen.

6.2.2 Universitetslektor och adjunkt

En anställning som universitetslektor och adjunkt kan tidsbegränsas med stöd av 5-6 §§ LAS.

6.2.3 Adjungerad professor

Enligt 4 kap. 11 § HF ska en adjungerad professor anställas tillsvidare, dock längst till en viss tidpunkt. En sådan anställning får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden får dock omfatta högst tolv år.

6.2.4 Gästprofessor

Enligt 4 kap. 12 § HF ska gästprofessor anställas tillsvidare, dock längst till en viss tidpunkt. En sådan anställning får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden får dock omfatta högst fem år.

6.2.5 Adjungerad lärare

Tidsbegränsad anställning som adjungerad lärare kan ske med stöd av kollektivavtal, avtal om tidsbegränsad anställning av adjungerande lärare. Enligt avtalet får en adjungerad lärare anställas tillsvidare, dock längst två år. Anställningen får förnyas.

6.2.6 Gästlärare och timlärare

Tidsbegränsad anställning som gästlärare och timlärare kan ske med stöd av 5 § LAS.

7. BESLUT OCH ÖVERKLAGANDE

7.1 Beslut

4kap. 13 § HF

Lärare anställs genom beslut av rektor. Beslut som rör anställning av professor får inte delegeras.

Beslut om anställning av professor, adjungerad professor och gästprofessor samt befordran till professor fattas av rektor på förslag av områdesnämnden.

Beslut i ärenden om anställning som universitetslektor, biträdande lektor, adjunkt, adjungerad lärare, gästlärare, timlärare samt befordran till universitetslektor får delegeras i enlighet med universitetets besluts- och delegationsordning.

Beslut om vem som har anställts, inklusive information om hur man överklagar beslutet, ska snarast tillkännages genom anslag på universitetets officiella anslagstavla. De sökande informeras samtidigt om beslutet samt om tidpunkt och plats för anslaget.

7.2 Överklagande

Av 12 kap. 2 § HF framgår att beslut om anställning vid en högskola, med undantag av anställning som doktorand, får överklagas till Överklagandenämnden för högskolan. Även avslag på en ansökan om befordran från biträdande lektor till universitetslektor får överklagas. Rätt att överklaga ett beslut att avslå en ansökan om befordran till universitetslektor gäller endast den som är anställd som biträdande lektor enligt de bestämmelser i HF som trädde i kraft den 1 oktober 2017. Beslut av Överklagandenämnden för högskolan får inte överklagas.

7.3 Att avbryta ett anställningsförfarande

Ett beslut att avbryta ett anställningsförfarande fattas av samma instans som skulle ha fattat beslutet om anställning. Ett beslut om att avbryta ett anställningsförfarande får inte överklagas (21 § AF).

8. IKRAFTTRÄDANDE

Denna anställningsordning gäller fr.o.m. den 18 februari 2026. Samtidigt upphör den tidigare anställningsordningen att gälla.